
Dokument nr. 15:1

(2009–2010)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1 – 165

9. oktober – 10. november 2009

Dokument nr. 15:1

(2009-2010)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1 – 165

9. oktober – 10. november 2009

Innhold

Spørsmål	Side
1. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. Nav Søndre Nordstrand, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	13
2. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. pasienter med nakkeskade, besvart av helse- og omsorgsministeren	14
3. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. nakkeskadde, besvart av helse- og omsorgsministeren	15
4. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. rovdyrstammer i Norge, besvart av miljø- og utviklingsministeren	16
5. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. forsvarlig helsetransport av pasienter, besvart av helse- og omsorgsministeren	16
6. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. etterlattepensjon til flyktninger, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	17
7. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. utviklingen i boligmarkedet, besvart av finansministeren	18
8. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. verneverdig storgård Nordli i Sørums kommun, besvart av miljø- og utviklingsministeren	20
9. Fra stortingsrepresentant Henning Skumsvoll, vedr. E39 ved Flekkefjord, besvart av samferdselsministeren	21
10. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. sysselsettingssituasjonen for skipsbyggingsnæringen og leverandørindustrien til offshoresektoren, besvart av nærings- og handelsministeren	21
11. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. sykehjemsdekning, besvart av helse- og omsorgsministeren	23
12. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. etablere SMS-svar på nødmeldetjenesten, besvart av justisministeren	23
13. Fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke, vedr. bedring av samarbeidet mellom barnevernet, helsetjenesten og politiet, besvart av barne- og likestillingsministeren	24
14. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. kapitalutvidelse i Statnett, besvart av olje- og energiministeren	25
15. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. småkraftverk, besvart av olje- og energiministeren	26
16. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. reguleringer av finansmarkedene, besvart av finansministeren	26
17. Fra stortingsrepresentant Åge Starheim, vedr. fordeling av post/pakkar til deler av Sogn og Fjordane, besvart av samferdselsministeren	29
18. Fra stortingsrepresentant Åge Starheim, vedr. Helse Førde, besvart av kunnskapsministeren	30

	Side
19. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. høyskolene i Hedmark og Oppland, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	32
20. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. poliklinikken ved Halden sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	32
21. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. betydning for prisutvikling i boligmarkedet og på den makroøkonomiske utviklingen, besvart av finansministeren	34
22. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. forholdet mellom Luftforsvaret, Forsvarsdepartementet og selskapet Ocas as, besvart av forsvarsministeren	35
23. Fra stortingsrepresentant Laila Dâvøy, vedr. mennesker med psykiske lidelser og egnet botilbud, besvart av helse- og omsorgsministeren	37
24. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. retningslinjene til Statens pensjonsfond - Utland, Etikkrådet, besvart av finansministeren	38
25. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. toll på ost, besvart av finansministeren	39
26. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. fjerne toll på varer fra fattige u-land, besvart av finansministeren	39
27. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. nedleggelse av geriatriisk avdeling ved Sykehuset Telemark sin avdeling i Porsgrunn, besvart av helse- og omsorgsministeren	40
28. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. nakkeskadde, besvart av helse- og omsorgsministeren	41
29. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. boligsalg, besvart av finansministeren	41
30. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. Capiro anoreksisenter i Fredrikstad, besvart av helse- og omsorgsministeren	42
31. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. utbedringen av Fosnavåg havn i Herøy Kommune, besvart av fiskeri- og kystministeren	43
32. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. Entra Eiendom, besvart av nærings- og handelsministeren	44
33. Fra stortingsrepresentant Ingebjørg Godskesen, vedr. bedret slepebåtbereidskap i Sør-Norge, besvart av fiskeri- og kystministeren	45
34. Fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide, vedr. kutt i arbeidsplasser ved postterminalen i Ålesund, besvart av samferdselsministeren	45
35. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. merarbeid for politiet i forbindelse med bruk av elektronisk anmeldelse, besvart av justisministeren	47
36. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. produktiviteten ved Rettsmedisinsk institutt, besvart av justisministeren	47
37. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. datasystem for tolketjenesten, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	49
38. Fra stortingsrepresentant Anders B. Werp, vedr. sikker strømforsyning, besvart av justisministeren	50
39. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. CO ₂ -utslipp, besvart av olje- og energiministeren	50

	Side
40. Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. utsendelse av kriminelle utlendinger, besvart av justisministeren	51
41. Fra stortingsrepresentant Siri A. Meling, vedr. kraftproduksjon, besvart av olje- og energiministeren	52
42. Fra stortingsrepresentant Afshan Rafiq, vedr. innvandrerregnskap, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	53
43. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. makrellfiske, besvart av fiskeri- og kystministeren	54
44. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. konvertering av karakterer, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	55
45. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. gassferje som skal brukes mellom Mortavika og Arsvågen, besvart av samferdselsministeren	56
46. Fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke, vedr. omsorgslønn, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	57
47. Fra stortingsrepresentant Ingebjørg Godskesen, vedr. manglende åpninger til utrykningskjøretøy i midtdelene på E18 mellom Grimstad og Lillesand, besvart av samferdselsministeren	58
48. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. E39 Svegatjørn - Rådal, besvart av samferdselsministeren	59
49. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. E 105 grensen til Russland, Storskog - Kirkenes, besvart av samferdselsministeren	59
50. Fra stortingsrepresentant Bente Thorsen, vedr. kapasiteten på ferjestrekningen i Boknafjorden mellom Arsvågen og Mortavika, besvart av samferdselsministeren	60
51. Fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide, vedr. norske fiskere i EU-sonen, besvart av fiskeri- og kystministeren	60
52. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. kravene i rammeplanen for sykepleierutdanningen, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	61
53. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. kantfylling, besvart av samferdselsministeren	62
54. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. RISK-beregning, besvart av finansministeren	63
55. Fra stortingsrepresentant Oskar Jarle Grimstad, vedr. Rauma Energi, besvart av miljø- og utviklingsministeren	64
56. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. EFTA-avtale med Colombia, besvart av nærings- og handelsministeren	65
57. Fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke, vedr. verdenscuparrangementer, besvart av kultur- og kirkeministerens	66
58. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. bjørnestammen i Hedmark, besvart av miljø- og utviklingsministeren	67
59. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. retten til egenmelding ved egne kronisk syke eller funksjonshemmede barn, også etter fylte 18 år, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	68
60. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. StatoilHydros testanlegg for CO ₂ -fangst på Herøya, besvart av olje- og energiministeren	69

	Side
61. Fra stortingsrepresentant Laila Dāvøy, vedr. midler til barn av psykisk syke eller rusmiddelavhengige foreldre, besvart av helse- og omsorgsministeren	70
62. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. nødnettet som knytter politi, brannvesen og ambulanse sammen, besvart av justisministeren	71
63. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. ventetid til behandling for unge rusmiddelavhengige i Rogaland, besvart av helse- og omsorgsministeren	72
64. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. Aker sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	73
65. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. endret formuleringene i forsvarsbudsjettet, besvart av forsvarsministeren ..	74
66. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. internasjonal forskning - mineraler og vitaminer i behandlingen av mennesker med psykiske lidelser, besvart av helse- og omsorgsministeren	74
67. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. dagpenger under permittering, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	76
68. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. sikkerheten ved Sellafieldanlegget, besvart av miljø- og utviklingsministeren	77
69. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. konkursloven, besvart av justisministeren	78
70. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. fornybar energi, besvart av olje- og energiministeren	78
71. Fra stortingsrepresentant Laila Dāvøy, vedr. frafaller krav om bidrag, besvart av barne- og likestillingsministeren	79
72. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. Havbruksstasjonen i Tromsø, besvart av fornyings- og administrasjonsministeren	80
73. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. Oslo-politiets budsjett og sikkerheten rundt Nobels fredspris 2009, besvart av justisministeren	81
74. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. rekruttering til salg av narkotika, besvart av justisministeren	82
75. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. strategiplan mot 2015 for Statkraft, besvart av nærings- og handelsministeren	83
76. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. offentliggjøring av skattelister, besvart av finansministeren	83
77. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. nakkeskader, besvart av justisministeren	84
78. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. tilbakekalling av Norges nasjonale ekspert ved Europaparlamentet, besvart av nærings- og handelsministeren	85
79. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. godstransportrute mellom Kristiansund og Zeebrugge, besvart av samferdselsministeren	85
80. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. Valhalltunet i Haugesund, besvart av finansministeren	86
81. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. Garborgsenteret i 2010, besvart av kultur- og kirkeministeren	87
82. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. bruk av bompenger, besvart av samferdselsministeren	88

	Side
83. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. stengning av 63 jernbanestasjoner, besvart av samferdselsministeren	89
84. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. "minivarebiler", besvart av finansministeren	90
85. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. rusakutt i Oslo, besvart av helse- og omsorgsministeren	91
86. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. datalagringsdirektivet, besvart av samferdselsministeren	92
87. Fra stortingsrepresentant Per Arne Olsen, vedr. Feiringklinikken, besvart av helse- og omsorgsministeren	92
88. Fra stortingsrepresentant Pål Morten Borgli, vedr. valg av transportløsninger for Nord-Jæren, besvart av samferdselsministeren	93
89. Fra stortingsrepresentant Mette Hanekamhaug, vedr. problemer med uro og bråk i skolen, besvart av kunnskapsministeren	95
90. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. den norske jordbruksnæringen, besvart av landbruks- og matministeren	96
91. Fra stortingsrepresentant Torstein Rudihagen, vedr. 8 % mva. på museumsbilletter, besvart av finansministeren	97
92. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. Feiringklinikken, besvart av helse- og omsorgsministeren	98
93. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. salg av våre gamle transportfly type Hercules C-130, besvart av forsvarsministeren	99
94. Fra stortingsrepresentant Pål Morten Borgli, vedr. Melodi Grand Prix, besvart av kultur- og kirkeministeren	99
95. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. SVVs krav i funksjonskontraktene i forhold til respons ved ras, besvart av samferdselsministeren	100
96. Fra stortingsrepresentant Marit Amundsen, vedr. at norske diplomater og praktikanter ved norske utestasjoner driver partipolitikk, besvart av utenriksministeren	101
97. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. offentliggjøringen av skattelistene, besvart av finansministeren	101
98. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. transport- og arealutfordringene på Nord-Jæren, besvart av samferdselsministeren	102
99. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. ugiftene til Nav, besvart av arbeidsministeren	102
100. Fra stortingsrepresentant Karin S. Woldseth, vedr. sanksjoner eller stopp i bistand til Uganda, besvart av miljø- og utviklingsministeren	103
101. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. konflikt mellom landbasert reiseliv og cruisenæringen, besvart av nærings- og handelsministeren	105
102. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. etablering av overgangsbolig for innsatte ved "Kasjotten" på Strømmen, besvart av justisministeren	105
103. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. utdeling av sprøyter i norske fengsler, besvart av justisministeren	107
104. Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. redningshelikoptere, besvart av justisministeren	107

	Side
105. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. merking av snus, besvart av helse- og omsorgsministeren	108
106. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. saksbehandlingstid ved familiegjenforening, besvart av justisministeren	109
107. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. at NSB vil kjøre færre togsett, besvart av samferdselsministeren	110
108. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. den varslede nye landbruksmeldingen, besvart av landbruks- og matministeren	111
109. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. samanslåing av kommunar, besvart av kommunal- og regionalministeren	112
110. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. fly fra Sola 3.9.2009 kl. 0900 til København, besvart av samferdselsministeren	113
111. Fra stortingsrepresentant Torstein Rudihagen, vedr. Gålå Idrettsanlegg AS, besvart av kulturministeren	113
112. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. abort, besvart av helse- og omsorgsministeren	115
113. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. behandlingstilbudet til pasienter med Huntington, besvart av helse- og omsorgsministeren	115
114. Fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke, vedr. Bjørnang rehabiliteringssenter, besvart av helse- og omsorgsministeren	116
115. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. antall parkeringsplasser til pendlere rundt Oslo, besvart av samferdselsministeren	117
116. Fra stortingsrepresentant Ingebjørg Godskesen, vedr. selvfinansierende parkeringshus ved Sørlandet Sykehus Arendal, besvart av helse- og omsorgsministeren	118
117. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen, vedr. folk som ikke er syke nok for innleggelse og ikke strafferettslig tilregnelige, besvart av justisministeren	119
118. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. utbedringen av Fosnavåg havn i Herøy kommune, besvart av fiskeri- og kystministeren	119
119. Fra stortingsrepresentant Anders B. Werp, vedr. register hvor stjålne eiendeler, besvart av justisministeren	120
120. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. "Hollandsk syke" hvor skjermet sektor eser ut og konkurranseutsatt sektor svekkes, besvart av finansministeren	121
121. Fra stortingsrepresentant Anders B. Werp, vedr. den planlagte omleggingen av gårdsdriften ved Hassel fengsel, besvart av justisministeren	122
122. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. Røsvik bo- og behandlingssenter i Nordland., besvart av helse- og omsorgsministeren	123
123. Fra stortingsrepresentant Jan Bøhler, vedr. voldshendelser knyttet til fotballkamper, besvart av justisministeren	124
124. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. rovviltpolitikk, besvart av miljø- og utviklingsministeren	125
125. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. billettsamarbeidet mellom NSB og TIMEkspressen - Nettbuss, besvart av samferdselsministeren	126

	Side
126. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. riksveiferjer, besvart av samferdselsministeren	127
127. Fra stortingsrepresentant Kent Gudmundsen, vedr. sikre solidarisk likebehandling og incentiver mot frafall mellom elever i offentlige og godkjente privatskoler med tilskudd, besvart av kunnskapsministeren	128
128. Fra stortingsrepresentant Kent Gudmundsen, vedr. støtte per elevplass på private videregående skoler, besvart av kunnskapsministeren	130
129. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. karanteneregler, besvart av arbeidsministeren	131
130. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. reserveordningen på ferjesambandet Mekjarvik-Kvitsøy-Skudeneshavn, besvart av samferdselsministeren	132
131. Fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide, vedr. møbelindustrien, besvart av nærings- og handelsministeren	133
132. Fra stortingsrepresentant Håkon Haugli, vedr. homofile asylsøkere, besvart av justisministeren	133
133. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. vinningskriminalitetsutvalg og nettstedet "Ettersøkt", besvart av justisministeren	135
134. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. Os kunst- og kultursenter, besvart av kulturministeren	136
135. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. virksomheter som bidrar i arbeidet med å hjelpe sykemeldte raskere tilbake til arbeid, besvart av helse- og omsorgsministeren ...	137
136. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. plastavfall, besvart av miljø- og utviklingsministeren	138
137. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. reform av juryordningen, besvart av justisministeren	139
138. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. måling av punktlighet når det gjelder gjennomføring av togtrafikk, besvart av samferdselsministeren	139
139. Fra stortingsrepresentant Knut Arild Hareide, vedr. akutttilbudet i Asker og Bærum, besvart av helse- og omsorgsministeren	140
140. Fra stortingsrepresentant Marit Amundsen, vedr. det økende antall overfallsvoldtekter som vi ser i det norske samfunn, besvart av justisministeren	141
141. Fra stortingsrepresentant Marit Amundsen, vedr. Regjeringens visjon om nulltoleranse i forhold til mobbing i den norske skolen, besvart av kunnskapsministeren	143
142. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. fritak fra mva., besvart av kulturministeren	144
143. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. varsle arbeidsgiver hvis ansatte blir tatt for kjøp av seksuelle tjenester, besvart av justisministeren	145
144. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. brukerstyrt innovasjonsarena-prosjekter, besvart av nærings- og handelsministeren	146
145. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. husdyrregisteret, besvart av landbruks- og matministeren	147
146. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. søknaden om uførepensjon, besvart av arbeidsministeren	148

	Side
147. Fra stortingsrepresentant Åge Starheim, vedr. fjellovergangar i Sogn og Fjordane på vintertid, besvart av samferdselsministeren	149
148. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. skattemessig behandling av earn out-avtaler, besvart av finansministeren	149
149. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. rammebetingelser for verftsnaeringen, besvart av nærings- og handelsministeren	151
150. Fra stortingsrepresentant Dagrun Eriksen, vedr. politiske samvittighetsfanger på Cuba, besvart av utenriksministeren	152
151. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. WHO's retningslinjer, besvart av helse- og omsorgsministeren	153
152. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. ny lensetype utviklet av elskapet Norlense, besvart av fiskeri- og kystministeren	154
153. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. utviklingen av Marikollen og Fjerdingsby, besvart av miljø- og utviklingsministeren	155
154. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. pasienter med psykiske lidelser, besvart av helse- og omsorgsministeren	156
155. Fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke, vedr. "Inn på Tunet", besvart av kunnskapsministeren	157
156. Fra stortingsrepresentant Per-Kristian Foss, vedr. hyppig deltakelse fra tjenestemann på statsrådets valgkamparrangementer, besvart av statsministeren	158
157. Fra stortingsrepresentant Kent Gudmundsen, vedr. overgrep mot barn, besvart av justisministeren	159
158. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. den prekære varetektssituasjonen som har oppstått i Telemark, besvart av justisministeren	161
159. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. Skatteetatens praksis ved utlysninger av stillinger, besvart av fornyings- og kirkeministeren	162
160. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. yringsfrihet på Cuba, besvart av utenriksministeren	163
161. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. utleie av kunst- og kulturgjenstander, besvart av kulturministeren	163
162. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. telling av norsk storfe, besvart av landbruks- og matministeren	165
163. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. politisk styring av fosterdiagnostikken i Danmark, besvart av helse- og omsorgsministeren	166
164. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. svineinfluensasituasjonen, besvart av helse- og omsorgsministeren	166
165. Fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide, vedr. forsknings-, utviklings- og innovasjonsprogram for maritim fornybar energiproduksjon, besvart av nærings- og handelsministeren	167

*Oversikt over spørsmålsstillere og
Besvarte skriftlige spørsmål (1 – 165) for sesjonen 2009-2010:*

Partibetegnelser:

<i>A</i>	<i>Det norske Arbeiderparti</i>	<i>SP</i>	<i>Senterpartiet</i>
<i>FrP</i>	<i>Fremskrittspartiet</i>	<i>SV</i>	<i>Sosialistisk Venstreparti</i>
<i>H</i>	<i>Høyre</i>	<i>V</i>	<i>Venstre</i>
<i>KrF</i>	<i>Kristelig Folkeparti</i>		

Amundsen, Marit (FrP)	96, 140, 141
Andersen, Karin (SV)	5, 12
Anundsen, Anders (FrP)	37
Aspaker, Elisabeth (H)	72
Borgli, Pål Morten (FrP)	88, 94
Bredvold, Per Roar (FrP)	53, 93
Bøhler, Jan (A)	123
Dahl, André Oktay (H)	35, 36, 103, 102, 133, 137
Dåvøy, Laila (KrF)	11, 23, 56, 61, 71, 85, 112, 113, 163
Eide, Rigmor Andersen (KrF)	34, 51, 131, 165
Ellingsen, Jan Arild (FrP)	122
Eriksen, Dagrun (KrF)	150
Eriksson, Robert (FrP)	1, 146
Flåtten, Svein (H)	7, 10, 29, 32, 75, 108
Foss, Per-Kristian (H)	156
Fredriksen, Jan-Henrik (FrP)	2, 3, 28, 49, 77, 151
Godskesen, Ingebjørg (FrP)	33, 47, 116
Grande, Trine Skei (V)	66, 67
Grimstad, Oskar Jarle (FrP)	55
Gudmundsen, Kent (H)	127, 128, 157
Gundersen, Gunnar (H)	19, 54, 58, 76, 80, 124, 148
Hagesæter, Gjermund (FrP)	16, 109
Halleraker, Øyvind (H)	118
Hanekamhaug, Mette (FrP)	89
Hareide, Knut Arild (KrF)	139
Haugli, Håkon (A)	132
Helleland, Linda C. Hofstad (H)	143
Hjemdal, Line Henriette (KrF)	30, 60, 107
Hoksrud, Bård (FrP)	27, 62, 84, 95, 115, 152, 158
Horne, Solveig (FrP)	74
Høie, Bent (H)	154
Høybråten, Dagfinn (KrF)	63, 65, 81, 98, 105, 130
Håbrekke, Øyvind (KrF)	13, 46, 57, 114, 155
Isaksen, Torbjørn Røe (H)	117
Johansen, Morten Ørsal (FrP)	40, 104
Kjos, Kari Kjønås (FrP)	106, 164
Kristiansen, Ivar (H)	136
Lien, Tord (FrP)	4, 44, 144
Meling, Siri A. (H)	41
Nesvik, Harald T. (FrP)	78, 101, 149
Nørve, Elisabeth Røbekk (H)	31, 43, 79, 135
Olsen, Per Arne (FrP)	87
Rafiq, Afshan (H)	42
Raja, Abid Q. (V)	8, 68

Reiertsen, Laila Marie (FrP)	99, 134
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	6, 59
Rudihagen, Torstein (A)	91, 111
Rytman, Jørund (FrP)	25, 26, 69
Sanner, Jan Tore (H)	21, 22, 120, 159, 160
Schou, Ingjerd (H)	20, 125
Sjøli, Sonja Irene (H)	52, 92
Skumsvoll, Henning (FrP)	9
Solvik-Olsen, Ketil (FrP)	14, 15, 39, 70
Sortevik, Arne (FrP)	45, 48, 82, 110, 126, 138
Starheim, Åge (FrP)	17, 18, 147
Syversen, Hans Olav (KrF)	24, 64, 73, 129
Tenden, Borghild (V)	86
Thomsen, Ib (FrP)	142, 153, 161
Thorsen, Bente (FrP)	50
Trældal, Torgeir (FrP)	83, 90, 145, 162
Tybring-Gjedde, Christian (FrP)	97
Werp, Anders B. (H)	38, 119, 121
Woldseth, Karin S. (FrP)	100
Sum	165

Dokument nr. 15:1

(2009-2010)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1

Innlevert 9. oktober 2009 av stortingsrepresentant Robert Eriksson

Besvart 15. oktober 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«En kvinne (27) bosatt i Oslo har slitt i snart 2 år på å få møte sin saksbehandler i Nav Søndre Nordstrand, slik at man kunne få til et dialogmøte. Hver gang har hun blitt avvist. Per i dag står hun uten inntekt.

Vil statsråden sørge for at Nav Søndre Nordstrand følger opp de vedtak Stortinget har besluttet slik at vedkommende sikres et snarlig dialogmøte/oppfølgingsmøte, og at man sikrer en hurtig saksbehandling når det gjelder søknaden om rehabiliteringspenger?»

BEGRUNNELSE:

En kvinne (27) bosatt i Oslo har slitt i snart 2 år med å få møte sin saksbehandler i Nav Søndre Nordstrand. Hun har hatt ett ønske, nemlig å få til et dialogmøte mellom Nav, psykolog, Lege og henne selv, slik at de kunne stoke ut kursen videre, samt lage en oppfølgingsplan. Til dags dato har dette ikke latt seg gjøre.

Vedkommende har en rygg og nakkeskade og skal opereres den 6. oktober ved Aleris Sykehus. Hennes sykemeldingsperiode ble avsluttet 22. august 2008. Frem til 21. august 2009 har hun mottatt rehabiliteringspenger. I juni 2009 ble det sendt inn en ny søknad om forlenget periode med rehabiliteringspenger. Denne er ennå ikke ferdigbehandlet, per i dag står hun uten inntekt, og har blitt henvist til sosialkontoret.

Den 14. august i år, dro hennes mor som er bosatt i Trøndelag til Oslo, for å forsøke å få til et møte med saksbehandler/enhetslederen. Dette lot seg heller

ikke gjøre, og hun måtte dra tilbake til Trøndelag uten og ha fått snakke med noen som var involvert i saken.

Vedkommende har ved en rekke anledninger tatt kontakt med Nav Søndre Nordstrand, samt også møt opp personlig på kontoret, for å få til et møte med saksbehandler. Ved hver anledning har hun blitt avvist. Dette skjedde også under sykemeldingsperioden. Gjør oppmerksom på at Stortinget har vedtatt at sykemeldte har krav på å få et dialogmøte/oppfølgingsmøte, dette gjelder også når for de som går på rehabiliteringspenger, og er under avklaring.

For meg virker det nærmest uforståelig at ikke Nav Søndre Nordstrand er villig til å gjennomføre slike møter, som de etter mitt skjønn, er pliktig til å gjennomføre. Det er også etter mitt skjønn uakseptabelt at saksbehandleren ikke er villig til å møte sin klient.

Jeg håper statsråden vil sørge for at Nav Søndre Nordstrand følger opp de vedtak som Stortinget har besluttet, slik at vedkommende kan få et snarlig oppfølgingsmøte. I tillegg håper jeg statsråden kan legge til rett for at vedkommende får skiftet saksbehandler eller at hun får skiftet Nav-kontor, samt sørger for en hurtig saksbehandling når det gjelder søknaden om forlenget periode med rehabiliteringspenger, slik at hun ikke blir stående uten inntekt.

Dette er nok et skrekkeeksempel på hvordan vårt velferdssystem ikke skal fungere.

Svar:

Kompetansen til å behandle enkeltsaker er lagt til Arbeids- og velferdsetaten, og med Trygderetten som

uavhengig ankeinstans. Jeg kan derfor ikke gripe inn i den konkrete saken, og jeg ønsker heller ikke å kommentere konkret de opplysninger som framkommer i grunnlaget for spørsmålet. Jeg vil imidlertid kommentere saken på et mer generelt grunnlag.

La meg innledningsvis understreke at en sentral målsetting for NAV-reformen er å gjøre arbeids- og velferdsforvaltningens tjenester bedre og mer tilpasset brukernes behov. For å lykkes med dette, er brukerens medvirkning i utformingen av tiltak avgjørende. Derfor gjennomføres det for tiden omfattende tiltak for å heve kompetansen og å styrke brukerorienteringen i NAV-kontorene. Dette handler bl.a. om service, respekt, informasjon, tilgjengelighet, kompetanse og et godt tilpasset tjenestetilbud. Denne enkeltsaken synes beklageligvis å være en illustrasjon på at det er en del brukere av arbeids- og velferdsforvaltningen som fortsatt opplever at dette ikke gjelder for dem.

Arbeids- og velferdsetaten er som kjent inne i en omfattende og krevende omstillingsperiode. Dette har blant annet medført lengre saksbehandlingstider for flere ytelser, og at restansene har økt. Denne situasjonen har det blitt grepet fatt i. For å møte etatens utfordringer, herunder bygge ned restansene i Arbeids- og velferdsetaten, er etaten blant annet tilført betydelige ressurser både i 2008 og 2009, jf. blant annet St.prp. nr 87 (2007-2008) og St.prp. nr 51 (2008-2009). Ressurstilførselen og ulike tiltak som er satt i verk er i ferd med å gi effekt, selv om det fortsatt kan være lang ventetid på enkelte ytelser. I budsjettforslaget for 2010 er Arbeids- og velferdsetatens bevilgning foreslått økt med ytterligere drøyt 230 mill. kroner sammenlignet med det etaten ble tildelt i 2009.

SPØRSMÅL NR. 2

Innlevert 9. oktober 2009 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen

Besvart 16. oktober 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Som vi alle vet så er det DRG-vektingen gjennom sitt kodesystem som er den utløsende faktoren for behandling og oppfølging for den enkelte pasient. Det er også DRG-vektingen som er den utløsende faktoren for det enkeltes foretak sin behandlingsmulighet gjennom den økonomiske vektingen DRG-systemet utløser.

Hva tilsier DRG-poengene som utløses ved på-

Restansesituasjonen i Oslo har vært spesielt krevende. For rehabiliteringspenger er normtiden for søknadsbehandlingen i Oslo nå på 3,9 måneder mot 2,4 måneder for landet som helhet. Målkravet til Arbeids- og velferdsetaten er en normtid på 2 måneder. Avvik fra normtid på rehabiliteringspenger er i følge Arbeids- og velferdsetaten et resultat av stor tilgang på saker, høyt arbeids- og omstillingspress og en generell presset kapasitet.

Jeg er informert om at Arbeids- og velferdsetaten i Oslo nå er inne i en prosess hvor restanser bygges ned. Det er opprettet egne restanseteam, og restansene går ned måned for måned. I Oslo har restansene på rehabiliteringspenger gått ned fra om lag 2650 saker ved utgangen av april til om lag 1650 saker ved utgangen av august i år. Det er et krav om at restansene skal bygges ytterligere ned gjennom året. Dette er noe departementet har stor oppmerksomhet rettet mot.

Når det gjelder oppfølging av sykmeldte og brukere med rehabiliteringspenger, har Arbeids- og velferdsetaten informert meg om at omfanget av oppfølgingsmøter er svakere enn forventet. Etaten har imidlertid fremgang fra 2008 til 2009 når det gjelder måloppnåelse for dialogmøte 2 (som avholdes etter at arbeidstaker har vært sykemeldt i 6 måneder). Når det gjelder oppfølging av personer på rehabiliteringspenger, forventes det en økning i antall oppfølgingsmøter fra 4. kvartal 2009.

Det er likevel uholdbart om en bruker må vente i to år på å møte sin saksbehandler. La meg derfor avslutningsvis si at jeg forutsetter at Arbeids- og velferdsetaten, i samråd med bruker, raskt finner frem til en god løsning på denne saken.

vist nakkeskade på en pasient, herunder, både behandling for pasienten og foretakets rom for valg av behandling innenfor den økonomiske utløsende DRG-vekting?»

BEGRUNNELSE:

Viser til Stortingets vedtak av den 16. juni 2009, hvor Stortinget vedtok at all behandling av nakkeskadede i Norge skal foregå med bruk av WHO-ret-

ningslinjer. Retningslinjer som er meget klare og hvor også menneskerettigheter og pasientrettigheter i artikkel 12 er definert. Men det økonomiske aspektet for hvert enkelt foretak er viktig om vi skal klare å overholde WHO's retningslinjer. DRG-vekting og utløsende poeng blir da i så måte særdeles viktig både for pasienten og det enkelte foretak. Jeg ønsker derfor å få tilsendt en slik oversikt, for å forsikre meg om at pasientens rettigheter til behandling blir fulgt opp og at nødvendig behandling som FMRI, EMG osv. blir brukt og at de ulike helseforetak får tilstrekkelig betalt gjennom DRG-systemet.

Svar:

Jeg er opptatt av at ISF-systemet er så riktig og rettferdig som mulig. Derfor oppdaterer vi systemet årlig basert på hva de ulike behandlingene faktisk koster.

Spørsmålet om DRG-vekter har vært forelagt

Helsedirektoratet som opplyser at pasienter som legges inn på grunn av akutt nakkesleng gir en gjennomsnittlig DRG-vekt på 0,62 eller 0,62 DRG-poeng i 2009. Innleggelser for symptombehandling gir en gjennomsnittlig DRG-vekt på 0,69 eller 0,69 DRG-poeng i 2009. Direktoratet opplyser videre at nakkesleng kodes noe ulikt. Særlig gjelder dette koding av symptomer på nakkeskade. Disse vil naturlig nok kunne variere fra pasient til pasient. DRG-refusjonen skal i gjennomsnitt dekke 40 pst. av kostnadene. Resterende 60 pst. skal dekkes av de regionale helseforetakenes basisbevilgning.

ISF-systemet er ikke et prioriteringssystem. Prioriteringene skal foretas ut fra de regler og retningslinjer som lover og forskrifter (bl.a. prioriteringsforskriften) angir.

Jeg viser for øvrig til mitt svar på ditt spørsmål nr. 1613 av 1. oktober 2009 om retningslinjer for koding av nakkeskader.

SPØRSMÅL NR. 3

Innlevert 9. oktober 2009 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen

Besvart 15. oktober 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Viser til vedtak fattet av Stortinget den 16. juni 2009 om nakkeskadede. Stortinget påpekte at det vil bli særdeles viktig å få til et bredt samarbeid mellom brukerorganisasjoner og Helsedirektoratet/departementet for utarbeidelse av nye retningslinjer hvor man, ut i fra Stortingets vedtak skal forholde seg til WHO's retningslinjer for alle involverte parter i behandlingsløpet for nakkeskadede.

Er dette arbeidet igangsatt, og er de ulike brukerorganisasjoner som dette angår innkalt til samarbeidsmøter?»

BEGRUNNELSE:

Under debatten i Stortinget ble det påpekt av representanter for de ulike partiene at et bredt samarbeid mellom departementet/direktoratet og brukerorganisasjonene måtte komme i gang snarest mulig. Ministeren påpekte at brukermedvirkning var av den

største betydning for å sikre løsninger som ivaretok pasienter med nakkeskader på en god måte.

Jeg deler denne oppfatning og vil derfor gjerne vite hvilke tiltak som er igangsatt for at pasienttalsmenn og organisasjoner er invitert til samarbeid og om det er satt av nok midler, slik at Stortingets vilje i denne sak blir fulgt opp.

Svar:

Jeg viser til Stortingets vedtak 484 og mitt svar på spørsmål nr. 1613 til skriftlig besvarelse. Som det går fram av mitt svar er det for enkelte sykdomsgrupper utarbeidet veiledningsmateriell for å bidra til standardisering av kodepraksis. Videre går det fram av mitt svar at Helse- og omsorgsdepartementet vil be Helsedirektoratet vurdere om det bør lages nærmere regningslinjer for kodepraksis for nakkeskader. Dette vil bli tatt opp i det årlige tildelingsbrevet for 2010 til Helsedirektoratet. Det er følgelig ikke igangsatt arbeid med slike retningslinjer.

SPØRSMÅL NR. 4**Innlevert 9. oktober 2009 av stortingsrepresentant Tord Lien****Besvart 19. oktober 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Er det et mål for Regjeringen å ha "levedyktige rovdyrstammer i Norge" av alle fire rovdyrartene, og hvor mange individer av bjørn og ulv legger man eventuelt til grunn for en slik målsetting?»

Svar:

Gjeldende bestandsmål for bjørn ble fastsatt gjennom rovviltforliket i Stortinget våren 2004. For bjørn er det nasjonale bestandsmålet fastsatt til 15 årlige ynglinger, mens det for ulv er fastsatt til 3 årlige ynglinger innenfor forvaltningsområdet for ulv. Regjeringen vil nå foreta en ny vurdering av bestandsmålene for bjørn og ulv, og Stortinget vil bli invitert til et nytt forlik om disse innen utgangen av 2010.

Bestandene av rovvilt i Norge er alle i større eller mindre grad felles med Sverige. De nasjonale bestandsmålene fastsatt i rovviltforliket våren 2004 er dermed utformet i forståelsen av at deler av rovviltbestandene har en sammenhengende utbredelse på tvers av grensene til våre naboland. I vurderingen av rovviltbestandenes levedyktighet på lang sikt er det i første rekke disse sammenhengende bestandene som legges til grunn.

Samtidig er det ingen tvil om at Norge gjennom Bern-konvensjonen er forpliktet til å ha deler av rov-

viltbestandene på norsk territorium. I tilfeller der bestandene brer seg over to eller flere land gir ikke Bern-konvensjonen anledning til en ansvarsfordeling der ett land overfører hele ansvaret for forvaltningen av en art til et annet land. Norge har altså et selvstendig ansvar for bevaring av rovvilt uavhengig av antall og utbredelse i våre naboland.

Svensk rovviltforvaltning har stor betydning for den samlede forekomsten av rovvilt i Skandinavia, og Sverige har tatt en stor del av ansvaret for å ivareta levedyktige bestander av store rovdyr i våre områder. Dersom vi isolert sett skulle ivaretatt levedyktige bestander av store rovdyr på norsk territorium måtte bestandene vært vesentlig større enn det som er tilfelle i dag. Ulv er i dag klassifisert som kritisk truet, jf. Norsk Rødliste 2006.

Avslutningsvis vil jeg påpeke at det også er andre faktorer enn antall individer som har betydning ved vurdering av en bestands levedyktighet, og den genetiske situasjonen for den skandinaviske ulvebestanden er et eksempel på dette. Bestanden er grunnlagt på kun et fåtall individer, og som følge av dette er innavlsnivået svært høyt. For å sikre levedyktige bestander av ulv i Skandinavia er det derfor avgjørende at vi gir genetisk viktige individer et strengt vern.

SPØRSMÅL NR. 5**Innlevert 9. oktober 2009 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 15. oktober 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«En kreftsyk kvinne som ble fraktet med Helseekspress til Radiumhospitalet i Oslo, måtte krabbe fra bussen til sykehusinngangen. Hun døde kort tid etter. Dette er totalt uakseptabel praksis som må stoppes.

Hva gjør helseministeren for å sikre at pasienter får forsvarlig transport helt strekningen tur retur og at mottaksrutiner i sykehusene sikrer bære/rullestolmottak av de som trenger det?»

Svar:

Først vil jeg si at det er sterkt beklagelig det som skjedde med denne pasienten. Slik skal ikke pasienter oppleve tilbudet de får fra spesialisthelsetjenesten.

I henhold til spesialisthelsetjenestelovens § 2-1a skal de regionale helseforetakene (RHF) tilby spesialisthelsetjeneste, herunder transport til undersøkelse eller behandling. Dette tilrettelegges i dag på forskjellige måter, blant annet ved bruk av Helseekspresser. Det er rekvirenten, dvs. behandler, som skal in-

formere kjørekontoret om pasientens behov for tilrettelagt transport. Helseekspressene er spesialbygd for pasientreiser, og har plass til rullestoler og bårer i tillegg til sittende pasienter, og er utstyrt med heis og handikaptoalett. Prehospital klinikk for Vestfold og Telemark frakter med sine tre helseekspresser over 10000 pasienter årlig, og de aller fleste er oppegående og klarer seg selv. For de som har behov for transporthjelp er det etablert en tett dialog med portørkorpset ved Radiumhospitalet, samtidig som en har tilgjengelig en ambulanse for å foreta eventuelle overføringer av pasienter til andre avdelinger. Det vil imidlertid være en balanse mellom å ha denne muligheten til også å ivareta beredskap for akutte hendelser lokalt.

Helse Sør-Øst RHF og sykehusene i helseregionen er opptatt av kvaliteten på sin pasienttransport, herunder viktigheten av å følge opp klager på tjenesten. Sykehuset Telemark HF har, etter å ha mottatt brev fra Pasientombudet om angjeldende sak, hatt

møte med Pasientombudet og drøftet hva som kan gjøres for å bedre tilbudet. Med utgangspunkt i innspill fra Pasientombudet har sykehuset blant annet innskjerpet rutinene for å sikre at pasientene får hjelp når de ankommer Radiumhospitalet. Det er for øvrig en erfaring at noen pasienter kvier seg for å be om hjelp, men sykehuset vil bli mer bevisst på å avdekke pasientens behov for bistand ved transporten. Sykehuset har også iverksatt tiltak som vil virke på litt lengre sikt, blant annet ved å forbedre ankomsten ved Radiumhospitalet og ha økt bemanning på Helseekspressen når nytt anbud trer i kraft.

Jeg forutsetter at Helse Sør-Øst RHF følger opp og sikrer god kvalitet for pasienttransporten i regionen, herunder det som ligger til ansvaret for Sykehuset Telemark HF. Brukerundersøkelser har vist at pasientene er fornøyd med Helseekspressene – ikke bare de som går til Radiumhospitalet, men også andre steder i landet.

SPØRSMÅL NR. 6

Innlevert 9. oktober 2009 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 15. oktober 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Er det riktig at manglende norsk personnummer hos avdød ektefelle gjør det umulig for Nav å betale ut innvilget etterlattepensjon til flyktninger bosatt i Norge, og hva vil i så tilfelle gjøres for å rette på det?»

BEGRUNNELSE:

Vi har fått informasjon om et konkret tilfelle på Sør-Vestlandet hvor en person som har fått innvilget etterlattepensjon, fortsatt venter på utbetaling vel 9 måneder etter innvilgelse. Forklaringen er at personen det gjelder er flyktning, og avdøde ektefelle, som døde i hjemlandet, ikke hadde norsk personnummer. Etter informasjonen vi har mottatt, er dette et generelt problem.

Svar:

Ved kontakt med Arbeids- og velferdsdirektoratet har jeg fått opplyst at saker uten fødselsnummer eller D-nummer for avdøde pr. i dag ikke kan behandles maskinelt på vanlig måte. I slike saker gjøres det derfor manuelle beregninger og foretas manuelle

a konto utbetalinger hver måned. Planen er at også disse sakene skal kunne behandles maskinelt i løpet av første halvår 2010.

Direktoratet har ikke kunnet identifisere saken det vises til i spørsmålet, og kan derfor heller ikke gi konkrete kommentarer til den. Opplysningene kan tyde på at det har skjedd en svikt i rutinene for håndtering av denne type saker. Dersom det for vel 9 måneder siden er fattet vedtak om etterlattepensjon som ennå ikke er kommet til utbetaling, er dette selvfølgelig dypt beklagelig og skal ikke forekomme. Jeg oppfordrer derfor gjenlevende til å ta kontakt med NAV Pensjon så snart som mulig, slik at saken kan identifiseres og utbetalinger bli igangsatt.

Ut fra opplysningene er det imidlertid også tenkelig at problemet reelt sett er at avdøde ikke har hatt personlig tilknytning til Norge, og derfor heller ikke har hatt pensjonsopptjening her som kan overføres til gjenlevende. Dersom denne opptjeningen mangler, kan det ikke fastsettes eller utbetales etterlattepensjon, selv om øvrige vilkår for pensjon skulle være oppfylt.

Flyktninger har generelt særrettigheter mht. pensjon til etterlatte. Dersom et ektepar som begge har

formell status som flyktning oppholder seg i Norge, er den gjenlevende sikret full minstepensjon dersom den andre ektefellen dør. I tilfelle der avdøde var bosatt i utlandet, vil gjenlevende flyktning som opphol-

der seg her fortsatt kunne få etterlattepensjon, men bare ytelser ut fra avdødes faktiske norske opptjening, som da eventuelt vil kunne mangle helt.

SPØRSMÅL NR. 7

Innlevert 9. oktober 2009 av stortingsrepresentant Svein Flåtten

Besvart 19. oktober 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Det er bekymring fra flere faglige hold om utviklingen i boligmarkedet etter sentralbanksjefens foredrag for CME 30/9 og både fagfolk og enkelte politikere mener høyere boligsatt er en riktig løsning. Sentralbanksjefen pekte imidlertid også på egenkapitalkravene for bankenes utlånsadgang til boliglån jfr. begrunnelsen.

Hvilke vurderinger gjør finansministeren i forhold til å bruke den type virkemidler i forhold til uønsket utvikling på boligmarkedet?»

BEGRUNNELSE:

Sentralbanksjefen sa i et foredrag 30/9 at kapitalkravene til boliglån i dag er svært lave og at en krone i egenkapital kan stå bak så mye som 250 kroner i utlån til bolig for husholdninger. Han sa videre at dette forsterker svingningene i boligprisene fordi det blir nær ubegrenset tilgang på boliglån i gode tider, men at krav til hvor høyt bankene maksimalt kan belåne egenkapitalen kan bøte på noe av dette.

I debatten om boligmarkedet og om risikoen for "boligbobler" og om vi har slike, har det foreløpig vært et sterkt fokus på å øke skatten på bolig som et middel til å dempe husholdningenes investeringer. En annen løsning vil selvsagt være å øke rentene. Men problemet er jo at norsk næringsliv i øyeblikket har en relativt høy rente, atskillig over husholdningenes boliglånsrenter og at renteøkninger vil medføre problemer for næringslivet, særskilt for det konkurranseutsatte som i tillegg vil få problemer med valutakursen hvis renten økes.

Det bør derfor være grunn til å se nærmere på om avgrensninger i reglene for balanseføring av boliglån kan være et egnet redskap hvis en mener boliginvesteringene er for høye og prisene for raskt stigende.

Svar:

Det arbeides i en rekke internasjonale fora med å analysere årsakene til finanskrisen, og med å utarbeide anbefalinger og forslag til ny regulering i lys av erfaringene fra krisen. Sentralt i prosessene står spørsmål om definisjon av kapital og nye krav til bankenes kapitaldekning.

De norske kapitaldekningsreglene er gjennomført i tråd med EØS-reglene og svarer til EUs kapitaldekningsdirektiv, direktivene 2006/48/EF (CRD) og 2006/48/EF (CAD), som igjen bygger på de såkalte Basel II-reglene. Disse såkalte Basel II-reglene trådte i kraft 1. januar 2007. Lovreglene, som inneholder generelle og overordnede bestemmelser om kapitaldekning og de nærmere hjemler for nærmere forskriftsfastsetting, ble vedtatt av Stortinget 30. juni 2006. Finansdepartementet har fastsatt detaljerte regler for beregningsgrunnlaget knyttet til kapitalkravet i forskrift 14. desember 2006 nr. 1506 om kapitalkrav for forretningsbanker, sparebanker, finansieringsforetak, holdingselskaper i finanskonsern, verdipapirforetak og forvaltningsselskaper for verdipapirfond mv. (kapitalkravsforskriften).

EU-kommisjonen har allerede satt fram flere forslag til strengere regulering av bankenes kapitaldekning, bl.a. gjennom noe strengere krav til kvalitet på ansvarlig kapital og ved å stramme inn kravene for såkalt verdipapirisering. I tillegg arbeides det med regler om at bankene må bygge opp større kapitalbuffer i gode tider, som de kan tære på i dårlige tider, også kalt motsykliske kapitalbuffer, samt såkalte "dynamic provisions" (dynamiske avsetninger). Baselkomitéen for banktilsyn meddelte i september i år at den arbeider med forslag til endringer i internasjonal bankregulering. Baselkomitéen vil legge fram konkrete forslag til regelverksendringer innen utgangen av 2009. Komitéens anbefalinger er ikke bindende, men ventes å bli fulgt opp av nasjonale regule-

rings- og tilsynsmyndigheter og av EU. Her arbeides det imidlertid parallelt i flere internasjonale fora.

De internasjonale prosessene for å bedre regulering av og tilsyn med finansmarkedene vil først og fremst ha betydning for Norge ved at endringer i gjeldende EU-regelverk på finansmarkedsområdet tas inn i EØS-avtalen.

Kapitaldekningsreglene i EU direktivene bygger på tre såkalte pilarer. Pilarene skal understøtte hverandre gjensidig, og skal til sammen bidra til å fremme finansiell stabilitet. I de norske lovreglene om kapitalkrav for finansinstitusjoner fremgår de tre nevnte pilarene tydelig.

Pilar I inneholder de tekniske beregningene av kapitalkravene, og definerer minimumskravet til ansvarlig kapital. Disse kravene skal dekke det minimum institusjonen tar av kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Bankene kan beregne minstekrav for kredittrisiko etter to alternative metoder: standardmetoden eller internratingmetoden (IRB-metoden).

Pilar II omhandler tilsynets egen/supplerende vurdering av en enkeltinstitusjons samlede risiko. Under pilar II er det påkrevd at institusjonene skal vurdere sitt kapitalbehov i forhold til samlet risikoeksponering. Tilsynsmyndighetene skal vurdere disse prosessene, og det er åpnet for at tilsynet kan stille kapitalkrav på institusjonsnivå utover det som kreves etter pilar I.

Pilar III inneholder regler om informasjon som institusjonen skal gjøre offentlig tilgjengelig. Krav til informasjonen institusjonen skal offentliggjøre, skal bidra til å styrke markedsdisiplinen.

Ved utformingen av regler for norske finansinstitusjoner har det vært viktig å avveie soliditet mot andre hensyn. Et viktig hensyn er konkurransen med andre finansinstitusjoner. For norske banker er det to ulike konkurranseflater, konkurransen mellom norske banker som anvender ulike metoder (standardmetoden/IRB-metoden) og konkurransen mellom norske og utenlandske banker. I forbindelse med behandlingen av Ot.prp. nr. 66 (2005-2006) om nytt kapitaldekningsregelverk, jf. Innst. O nr. 71 (2005-2006), som Odelstinget senere sluttet seg til, jf. Besl. O nr. 81 (2005-2006), uttalte Stortingets finanskomité følgende:

"Komitéen viser til at regelverket for kapitaldekning vil kunne bli utformet noe ulikt i de forskjellige land, men vil understreke betydningen av at rammebetingelsene ikke blir slik at norske finansinstitusjoner får konkurransemessige ulemper. Det motsatte vil kunne bety at utenlandske institusjoner kaprer markedsandeler i det norske markedet gjennom en ulik konkurranse situasjon.

Komitéen ber derfor Finansdepartementet ved utformingen av de nye kapitaldekningsreglene om å legge stor vekt på konkurransemessige hensyn i tillegg til å ivareta de generelle hensyn som skal ivareta solidi-

teten i institusjonene. I den grad det i arbeidet skulle oppstå problemstillinger ellers i forhold til soliditets-spørsmål, går komitéen ut fra at dette i så fall vil bli vurdert på vanlig måte av departementet ut fra de hensyn som begrunner reglene."

Krav til strengere regler pilar I regler, herunder kapitalkrav til ulike aktiva mv. bør primært adresseres og koordineres på et internasjonalt/europeisk nivå, blant annet for å sikre at finansinstitusjoners aktiviteter ikke forsterker konjunkturimpulsene på tvers av landegrensene. Som det er vist til ovenfor arbeider EU-kommisjonen med konkrete endringer i kapitaldekningsdirektivene. Norske myndigheter er representert og tar del i dette arbeidet gjennom ulike arbeidsgrupper under EU-kommisjonen, jf. at vi gjennom EØS-avtalen deltar som observatør i slike fora.

Eventuelle utilsiktede effekter av dagens kapitalkrav beregnet etter pilar I kan også motvirkes av pilar II (og i noen grad også av pilar III) i regelverket. Kredittilsynet kan som sagt stille kapitalkrav på institusjonsnivå og stiller allerede under pilar II krav til IRB-bankene om å sette av kapital til en konjunkturbuffer i oppgangstider, slik at det ligger en buffer mellom minstekravet og faktisk kapitaldekning. Det kan for øvrig nevnes at det i tilsynssamarbeidet i EU/EØS foregår et arbeid med å se på felles retningslinjer for hvordan fullmaktene i pilar II skal utøves.

I kapitaldekningsregelverket er minstekravet til ansvarlig kapitaldekning på 8 pst. av beregningsgrunnlaget. Minstekravet til kjernekapitaldekningen er 4 pst. av beregningsgrunnlaget. Beregningsgrunnlaget utgjør eiendelene i balansen samt forpliktelser utenom balansen, evt. justert med annen fastsatt risikovekting ut fra definert risiko knyttet til den enkelte type eiendel eller forpliktelse. Risikovektene har med andre ord betydning for hvor mange kroner banken kan låne ut per (kjerne)kapitalkrone. Prinsippet bak vektingsreglene er at jo høyere risiko på utlån er, desto høyere risikovekt skal utlånet ha, og dermed høyere beregningsgrunnlag. For et utlån på kr 100 med risikovekt på 100 pst. etter standardmetoden, vil banken minst måtte holde kr 4 i kjernekapital og til sammen minst kr 8 i ansvarlig kapital. For et utlån til bolig på ca kr 300 som er innenfor 75 pst. av boligens verdi og derfor vektet med 35 pst etter standardmetoden, vil banken minst måtte holde kr 4 i kjernekapital og til sammen minst kr 8 i ansvarlig kapital.

Kapitalkrav knyttet til bankenes utlån skal reflektere risiko. Pantelikrede boliglån har (tidligere) erfaringsmessig vært sikre utlån sett fra långivers side. Mange institusjoner velger videre under gjeldende regelverk å ha ansvarlig kapital ut over minstekravene i kapitaldekningsregelverket. Det er ikke åpenbart at økte krav til kapitaldekning vil kunne redusere risikoen for bobler i økonomien, fordi kapitalkravet som sådan som er viktig i denne henseende, men også

den samlede utformingen av det. Bl.a. arbeides det nå internasjonalt, jf. det som er sagt ovenfor, med såkalte kapitalbuffere, dynamiske avsetninger mv. som kan dempe konjunktursvingninger. Generelt pågår det et internasjonalt arbeid over et bredt område hvor Norge deltar enten direkte eller gjennom egnede kanaler. Norge prioriterer dette arbeidet høyt. Herunder må en anta at vektingsregler, og bankens egen mulighet til å bestemme vektingen innenfor de modellba-

serte risikoberegningene som de såkalte IRB-banke- ne benytter (se foran), herunder boliglån, vil bli en del av den internasjonale gjennomgangen. God kapitalvekting vil imidlertid generelt gi lettere tilgang på, og billigere, finansiering (funding).

Regjeringen har for øvrig nylig satt ned et utvalg, finanskriseutvalget, som bl.a. har fått i oppdrag å se på utviklingen av ubalanser og bobler i markedene, herunder i eiendomsmarkedet.

SPØRSMÅL NR. 8

Innlevert 9. oktober 2009 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja

Besvart 21. oktober 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Hvordan kan statsråden bidra til at den svært verneverdige storgården Nordli i Sørums kommunen ikke går tapt, og vil statsråden ta initiativ til midlertidig fredning for å verne eiendommen etter kulturminneloven eller alternativt nedlegge statlig dele- og byggeforbud etter plan- og bygningsloven for å fremme en statlig reguleringsplan til bevaring?»

BEGRUNNELSE:

Storgården Nordli i Sørums kommunen fra 1790-tallet er etter Venstres mening en svært verneverdig bygning som nå står i fare for å bli revet og erstattet med en replika. Dette er en bygning som har stor nasjonalhistorisk verdi. Venstre viser til at det på Nordli i sin tid var sykehus hvor bla. en rekke krigsskadede norske soldater fikk medisinsk behandling etter å ha vært i krig mot Sverige for Norges uavhengighet i forkant av at Norge fikk sin egen grunnlov i 1814. 46 av disse patriotiske soldatene døde her etter fatale krigsskader i kamp for Norges uavhengighet. Bygningene har således en svært sentral historisk verdi av nasjonal karakter. Med tanke på at vi om få år (2014) feirer 200-års jubileum for Grunnloven og at det i kulturminnevernåret 2009 særlig påhviler et ansvar for å ta vare på bygninger av en slik nasjonalhistorisk verdi, er Venstre bekymret for at en riving av nevnte bygning vil være et dramatisk tilbakeslag for et allerede hardt presset kulturminnevern i Norge.

Venstres representant i kommunestyret i Sørums kommunen har vært svært kritisk til riving av bygget. Fortidsminneforeningen i Oslo-Akershus har dessuten karakterisert en eventuell riving som ren kulturvandalisme.

Det hersker i tillegg tvil om den økonomiske kal-

kylen som legges til grunn for restaurering av eksisterende bygg da Sørums kommunen er kommet til at prisen vil være cirka 50 millioner mens Fortidsminneforeningen på sin side har innhentet motekspertise som kalkulerer med rundt 30 millioner.

Svar:

Nordli gård i Sørums kommunen ble revet 8. oktober som følge av vedtak i Sørums kommunestyre 7. oktober.

Eiendommen Nordli gård eies av Sørums kommunen og ble brukt som barnehage. Bygningen har vært vurdert av Akershus fylkeskommune som ikke har motsatt seg riving, men påpekt overfor kommunen at gården har lokal og regional verdi. I brev av 4. juni 2009 besluttet Riksantikvaren å ikke anvende kulturminnelovens virkemidler ettersom Nordli gård ikke var vurdert til å være av nasjonal verdi.

Riksantikvaren henvendte seg 6. oktober 2009 til Sørums kommunen og oppfordret kommunen å følge opp deres egen kulturminneplan hvor Nordli gård er vurdert til: ”...ett av de spesielt viktige kulturminnene i Sørums kommunen”.

Riksantikvaren og den regionale kulturminneforvaltningen har i denne saken signalisert hvilke verdier som kan gå tapt. Kommunen har et selvstendig miljøansvar, og er plan- og bygningsmyndighet. Plan- og bygningsloven er vår mest brukte lov for å sikre kulturhistoriske verdier. Kommunen har i tillegg ansvar for egne kulturminner.

Til tross for anbefalinger om å bruke de muligheter som ligger i Plan- og bygningsloven, valgte Sørums kommunen å rive bygningen fra 1790. Det er beklagelig at verneverdige kulturminner på denne måten går tapt.

SPØRSMÅL NR. 9**Innlevert 9. oktober 2009 av stortingsrepresentant Henning Skumsvoll****Besvart 16. oktober 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«På E39 like ved avkjørselen til Flekkefjord har det igjen skjedd en meget alvorlig trafikkulykke med 3 drepte. De siste ca. 10 år er 6 mennesker drept på en strekning på 2-300 meter. Midtskillere ville ha hindret de fleste av disse ulykkene. Til tross for dette vil ikke Vegvesenet prioritere midtskillere her.

Kan statsråden ta tak i saken og hjelpe til med at midtskillere blir bygget slik at flere liv ikke skal gå tapt på denne strekningen?»

BEGRUNNELSE:

E39 gjennom Vest-Agder er på store deler i dårlig forfatning. Dårlig linjeføring og krappe kurver fører til mange trafikkulykker hvert år. Veiens beskaftethet er ikke alle steder egnet til å bygge midtskillere på, i hovedsak på grunn av manglende bredde.

Dette er ikke tilfellet ved ulykkestedet i Flekkefjord. Her er det god plass for å bygge midtskillere, da det over størstedelen er 3 kjørebaneler.

Svar:

Jeg er kjent med møteulykken 3. oktober, som skjedde der trefeltsstrekningen innsnevres til to felt 600 m øst for avkjøringen til Flekkefjord. Enhver alvorlig ulykke med drepte eller hardt skadde er én ulykke for mye. Statens vegvesen opplyser at ulykken skal analyseres av den regionale ulykkesanalysegruppen og at det på bakgrunn av dette vil bli vurdert kort- og langsiktige tiltak for å bedre trafikksikkerheten. Jeg vil avvente Statens vegvesens vurdering før jeg tar stilling til spørsmålet om eventuelt midtrekkverk.

SPØRSMÅL NR. 10**Innlevert 9. oktober 2009 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 19. oktober 2009 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Sysselsettingssituasjonen for skipsbyggingsnæringen og leverandørindustrien til offshoresektoren er på full fart nedover. 7 av 10 vil miste jobben i leverandørindustrien før neste sommer sier fagsjef Runar Rugtvedt i Norsk Industri til Teknisk Ukeblad, og situasjonen i skipsbygging er tilsvarende.

Hva er statsrådets vurdering av situasjonen, og hvilke tiltak tenker hun seg å sette inn for å motvirke denne utviklingen?»

Svar:

Den maritime industrien i Norge har hatt en god ordresituasjon og en betydelig vekst de senere år. Finanskrisen og den internasjonale konjunkturedgangen har imidlertid utløst en krevende situasjon i skipsbyggingsnæringen og leverandørindustrien. Det kommer nå svært få nye bestillinger og ordrebøkene er i ferd med å tømme. Dette illustreres av tall fra Norsk Industri som viser at ordreboken til norske skipsverft nå er på 120 skip. Av disse leveres 42 skip i 2009, 59 leveres i 2010, 18 leveres i 2011 og ett i

2012. Ordreinngangen var rekordstor i 2006 og 2007 med hhv 111 og 67 skip. I 2008 var det 31 kontraheringer og hittil i 2009 er det bestilt bare 15 skip, hvorav kun 6 har sikker finansiering.

I skipsfartsnæringen fører svak inntjening og lave fraktrater til at skip legges i opplag. Norske rederier har nå om lag 45 skip i opplag, hovedsakelig lasteskip.

Rederier er i denne situasjonen tilbakeholdne med å bestille nye skip, og finansieringsinstitusjonene stiller strengere krav til å finansiere nye prosjekter. Dette har ført til svært lav ordreinngang ved verftene. Det rapporteres også om at ordre kanselleres ved verft både i Norge og utlandet. Dette får også konsekvenser for norske utstyrsløvere.

Offshore leverandørindustrien har de siste årene bygd opp store ordreserver. Det er imidlertid tegn som tyder på at tilfanget av nye kontrakter har falt. Årsakene er delvis de direkte virkningene av finansuroen på verdensbasis, med vanskeligere finansieringssituasjon for selskapene og generelt sett lavere etterspørsel. Det kraftige fallet i oljeprisen fra toppen

våren 2008 har skapt mer usikkerhet for nyinvesteringer. Flere prosjekter har blitt utsatt eller stoppet. Ordreservene betyr at de fleste leverandørbedriftene kan holde et høyt aktivitetsnivå ut 2009 og noe inn i 2010. Det synes som om utfordringene til leverandørindustrien til offshoresektoren vil bli størst på mellomlang sikt, det vil si fra 2010.

Regjeringen har gjennom ulike målrettede tiltak satt inn massive tiltak for å dempe virkningene av finanskrisen og den internasjonale konjunktursituasjonen. Først og fremst har det vært viktig å bidra til å bygge opp under tilliten i kapitalmarkedet. Dette har skjedd gjennom de to bankpakkene og økning av ramene i tiltak i forhold til Garanti-instituttet for eksportkreditt (GIEK), Eksportfinans og Innovasjon Norge.

Regjeringen har inngått en avtale om statlige lån til Eksportfinans og stilt til disposisjon en låneadgang for Eksportfinans på 30 mrd. kroner i 2009. Dette sikrer Eksportfinans fortsatt utlånskapasitet. Dessuten ble det i februar 2009 åpnet for at Eksportfinans kan benytte lån under avtalen med staten også til å finansiere markedslån for allerede inngåtte eksportkontrakter, deriblant for norske skipsverft og annen maritim industri. Innovasjon Norges lånerammer og bevilgningen til forsknings og utviklingskontrakter er økt i 2009. Regjeringen foreslår en fortsatt sterk satsing på disse ordningene i statsbudsjettet for 2010.

Gjennom regjeringens maritime strategi som ble lagt frem i oktober 2007, er det lagt til rette for en målrettet satsing på de maritime næringene. Strategien inneholder 53 konkrete tiltak som er gjennomført, herunder en forbedret nettolønnsordning og en ny rederiskatteordning. Stortinget har som del av oppfølgingen av strategien bevilget 100 mill kroner ekstra både i 2008 og 2009 til kompetanse, forskning og innovasjon med miljøprofil innen denne sektoren. Regjeringen foreslår å videreføre dette i samme omfang i budsjettet for 2010.

I rederiskatteordningen er reglene for miljøfond endret slik at dette kan inngå som del av rederienes egenkapital. I forbindelse med budsjettet for 2010 har regjeringen fremmet forslag om skattefritak for gevinst og tap på valutasikringsavtaler innenfor rederiskatteordningen. Begge disse endringene vil styrke rederienes mulighet til å finansiere bygging ved norske verft.

I budsjettet for 2010 foreslår regjeringen også å styrke bevilgningene til MAROFF-programmet under Norges Forskningsråd med 11 mill kroner fra 119,1 til 130,1 mill kroner. Dessuten videreføres ordningen i Innovasjon Norge for miljøprosjekt i de maritime næringene og utvikling av nærskipfartsflåten. Dette er viktige og fremtidsrettede tiltak og satsinger for en sektor som har blitt hardt rammet av finanskrisen. Tiltak i den maritime strategien vil bidra til å styrke innovasjonen i hele den maritime klyngen, fra

verft og utstørsleverandører til skipsfart og maritime tjenesteyting. Dette vil gi grunnlag for høyere verdiskaping og en mer miljøvennlig flåte.

I den alvorlige situasjonen mange bedrifter og arbeidstagere nå står overfor er det viktig å redusere faren for nedleggelse av levedyktige bedrifter som følge av kortsiktig svekket etterspørsel. Regjeringen har derfor ved mer fleksible permitteringsregler gjort det enklere å fordele permitteringer på flere arbeidstakere og over lengre tidsrom. Flere permitterte har fått rett til dagpenger ved at kravet til permitteringsgrad er senket fra 50 til 40 pst. Videre er det gjort mulig med avbrudd på opp til seks uker i en permitteringsperiode pga. arbeid, før det stilles krav om ny permittering, mot fire uker tidligere. De siste endringene trådte i kraft 01.07.2009, og kom i tillegg til at maksimal permitteringsperiode ble forlenget fra 30 til 52 uker fra 01.02.2009, og at antall lønnspliktdager ved permitteringer på minst 40 pst. ble redusert fra ti til fem dager fra 01.04.2009.

Som et ytterligere tiltak for å avhjelpe den alvorlige situasjonen enkelte bedrifter har kommet i, besluttet regjeringen i september i år å gjøre det lettere å få støtte til bedriftsintern opplæring. Tiltaket vil styrke kompetansen og opplæringsmulighetene til ansatte i bedrifter som er rammet av nedgangskonjunkturen. Regelverket endres nå slik at også bedrifter som blir rammet av markedssvikt på grunn av konjunkturmessige forhold, kan innvilges støtte. Værligheten av støtten kan også i særlige tilfeller bli utvidet fra inntil 13 uker til inntil 26 uker. Bruken av bedriftsintern opplæring har allerede økt merkbart i 2009. De endringene i regelverket som regjeringen nå gjennomfører, vil styrke bruken og dermed hjelpe flere bedrifter også innen maritim virksomhet.

Samtidig er det viktig å være tilbakeholdne med støtteordninger overfor næringer og bedrifter som vil kunne motvirke nødvendig omstilling. Vi må stimulere kompetanse, forskning og innovasjon for derved å sikre at norsk næringsliv kommer styrket ut av krisen. Den økonomiske krisen understreker betydningen av å skape og videreutvikle bedrifter. Når arbeidsplasser går tapt og virksomheter blir lagt ned, må nye skapes.

Regjeringen er derfor opptatt av å motvirke internasjonal subsidiekonkurranse og proteksjonisme. Skipsfart og verftsindustrien må i størst mulig grad skal ha like og rettfærdige konkurransevilkår. Dette er spesielt viktig når det er lavkonjunktur i verdensøkonomien.

På denne bakgrunn har vi fra norsk side advart mot at det i andre europeiske land planlegges støtte til enkeltbedrifter på det maritime området. Slike ordninger vil virke konkurransevridende, utløse et meget uheldig subsidiekappløp mellom de europeiske land og forhindre naturlig omstilling og markedstilpas-

ning. For å unngå dette har vi særskilt understreket betydningen av å overholde spillereglene for støtteordninger, slik disse er nedfelt i EØS/EU regelverket for statsstøtte.

En sentral og overordnet målsetting i regjeringens arbeid er å ta vare på og videreutvikle kompe-

tanse og stimulere innovasjon. Regjeringen følger derfor nøye med på utviklingen for skipsverftene og leverandørindustrien til offshorevirksomheten. I dette arbeidet har vi en nær dialog med bransjeorganisasjonene og vil fortløpende vurdere behovet for tilpassede tiltak.

SPØRSMÅL NR. 11

Innlevert 9. oktober 2009 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy

Besvart 16. oktober 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Viser til spørsmål 1603 der statsråden i sitt svar ikke svarer på spørsmålet. Jeg gjentar derfor spørsmålet.

Vil taket for antall nye sykehjemsplasser og omsorgsboliger Husbanken kan gi tilsagn til i henholdvis 2009 og 2010 fjernes dersom søknaden er høyere enn rammen?»

BEGRUNNELSE:

I valgkampen sa statsråden at dersom det søkes om bygging av flere sykehjemsplasser og omsorgsboliger enn det Husbanken er gitt mulighet til å gi tilsagn til, vil dette taket fjernes. I 2008 kom det i følge Husbanken inn søknader om bygging av mer enn 5 000 enheter, og det ble gitt tilsagn til 1000 enheter.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål nr. 1603 fra stortingsrepresentant Dāvøy.

Det er erfaring for at ikke alle foreløpige søknader er i tråd med tilskuddsordningens formål. Flere foreløpige søknader opererer også med byggestart flere år frem i tid, og vil derfor ikke innlemmes i de rammer som er lagt for 2009.

I den nye regjeringsplattformen har vi tydeliggjort at vi vil gi tilskudd til 12 000 sykehjemsplasser og heldøgns omsorgsplasser innen utgangen av 2015 for å sikre nok kapasitet, og utvide rammene ytterligere dersom søknadsinngangen fra kommunene tilsier det.

SPØRSMÅL NR. 12

Innlevert 9. oktober 2009 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 15. oktober 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Nødnumrene 110, 112 og 113 kan ikke nås via SMS. Det er en stor utrygghet for hørselshemmede og døve og også for andre som kan være ute av stand til å snakke i en kritisk situasjon, men der SMS kunne vært mulig å bruke. Teksttelefonens nødnummer 1412 forutsetter at en er i nærheten av en teksttelefon. Det er jo ikke alltid tilfelle. Mobiltelefon derimot er tilgjengelig så og si over alt.

Hva gjøres for å etablere SMS-svar på nødmeldetjenesten?»

Svar:

For Regjeringen er det et mål å tilrettelegge funksjoner i offentlige elektroniske kommunikasjonsnett og systemer, slik at mennesker med nedsatt funksjonsevne og andre med særskilt behov skal kunne sende nødansrop til nødetatene via ekom-tjenestene SMS/MMS/E-post. FNs konvensjon om rettigheter for mennesker med nedsatt funksjonsevne fremhever også at dette er et mål.

Det er påbegynt et arbeid vedrørende tilgang til nødnumrene for mennesker med nedsatt funksjons-

evne. Representanter fra Direktoratet for samfunnsikkerhet, Politidirektoratet, Helsedirektoratet og Nasjonalt kompetansesenter for helsetjenestens kommunikasjonsberedskap (KoKOM) er involvert i arbeidet. I denne forbindelse sees det bl.a. på problemstillingen knyttet til tilrettelegging for mottak av nødmeldinger via ekomtjenestene SMS/MMS/E-post. En endelig rapport forventes ferdigstilt innen utgangen av 2009.

Justis- og politidepartementet er i dialog med Samferdselsdepartementet om tilrettelegging hos nødetatene for mottak av nødmeldinger fra bl.a. døve, hørselshemmede og talehemmede via SMS/MMS/E-post.

Justis- og politidepartementet har imidlertid for tid tilbake bedt Direktoratet for nødkommunikasjon om at det utvikles tekniske løsninger søm gjør alle nødmeldesentraler i stand til å motta nødmeldinger over SMS/MMS/E-post.

Dette vil bli innarbeidet i det kommende forslaget om landsdekkende utbygging av Nødnett som Stortinget senere vil får seg forelagt. Samferdselsmyndighetene vil samtidig måtte finne frem til tekniske løsninger som gjør det mulig å lede nødmeldinger via SMS mv. frem til riktig geografisk nødmeldesentral.

SPØRSMÅL NR. 13

Innlevert 9. oktober 2009 av stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke

Besvart 20. oktober 2009 av barne- og likestillingsminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å bedre samarbeidet mellom barnevernet, helsetjenesten og politiet slik at barn som lider under alvorlig omsorgssvikt og overgrep sikres nødvendig hjelp?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til medieomtale av en sak i Vestfold hvor en fireåring og en seksåring skal ha blitt utsatt for en serie voldtekter og tortur gjennom flere år. Til tross for gode dommeravhør, tekniske bevis og at overgrepene er utpekt i billedkonfrontasjoner, er saken nå henlagt. Politiet etterforsket saken i to år. De fikk klare beskrivelser av overgrepene i dommeravhør.

Svar:

Jeg er enig med representant Håbrekke i at samarbeid mellom barnevern, politi, helsetjenesten og andre offentlige instanser er en nødvendig forutsetning for å sikre barn utsatt for vold eller alvorlig omsorgssvikt best mulig hjelp og oppfølging. Regjeringen har derfor igangsatt en rekke tiltak som blant annet skal bidra til at barna får et mest mulig helhetlig og koordinert hjelpe- og behandlingstilbud.

Jeg vil i den forbindelse blant annet nevne at Regjeringen har sørget for å etablere barnehus i alle landets helseregioner og barnevernsregioner. Formålet med barnehusene er å sikre barn utsatt for vold og seksuelle overgrep et helhetlig, skånsomt og samlokalisert hjelpe- og behandlingstilbud. Barnehusene er tverrfaglig sammensatt og har høy kompetanse om seksuelle og fysiske overgrep mot barn. Etableringen

av barnehusene innebærer at dommeravhør, medisinske undersøkelser og kortvarig samtalerterapi skjer på ett sted, og på en mest mulig skånsom måte for barnet. Barnehusene tilbyr i tillegg ulike former for råd og støtte til barnet og familien. Ved behov bistår barnehusene med å etablere kontakt med det lokale hjelpe- og omsorgsapparatet.

For å styrke innsatsen overfor barn utsatt for vold og overgrep fremgår det av den nye regjeringserklæringen at Regjeringen vil etablere flere nye barnehus, bl.a. i Stavanger i 2010. Dette er også et tiltak i Regjeringens handlingsplan mot vold i nære relasjoner (2008-2011) Vendepunkt. Det er Justis- og politidepartementet og Politidirektoratet som har hovedansvaret for barnehusene.

Et annet tiltak i handlingsplanen gjelder opprettingen av en landsdekkende alarmtelefon for barn og unge. Alarmtelefonen ble åpnet i juni i år som et toårig pilotprosjekt. Det er Kristiansand kommune som har det administrative og faglige ansvaret for alarmtelefonen. Hovedformålet med alarmtelefonen er å gi barn utsatt for ulike former for vold, overgrep eller omsorgssvikt ett sted å ta kontakt. Det er gratis å ringe til alarmtelefonen.

Jeg vil også nevne at ett av tiltakene i regjeringens strategi for forebygging Fellesskap – trygghet – utjevning, er å gjennomgå regelverket for formidling av opplysninger mellom tjenestene i det offentlige tjenesteapparatet. Hensikten er å sikre mer effektiv informasjonsutveksling mellom tjenestene i tilfeller som berører liv, helse og livsvilkår. I forbindelse med dette arbeidet skal praksis og rettsoppfatninger i ulike fagmiljøer kartlegges.

Videre vil jeg nevne at Regjeringen i september 2008 nedsatte et eget utvalg for å se på samordning av tjenester for utsatte barn og unge. Flatø-utvalget ble gitt et bredt mandat. Blant annet er utvalget bedt om å gjennomgå muligheter og krav til samarbeid mellom tjenestene. Utvalget er også bedt om å vurdere hvordan det offentlige tjenesteapparatet er organisert, samt vurdere eventuelle økonomiske eller lov-messige hindre for samarbeid.

Utvalget skal levere sin rapport innen utgangen av 2009, og deretter blir den fulgt opp av Barne- og likestillingsdepartementet i samarbeid med andre berørte departementer.

I juli 2006 ga departementet ut en veileder om barnevernets rolle ved mistanke om overgrep under samvær. Forholdet mellom barneloven og barnevernloven og samarbeid mellom barneverntjenesten og politiet er sentrale temaer i veilederen. Jeg vil i den forbindelse avslutningsvis nevne at departementet nå planlegger å lage en mer generell veileder om forholdet mellom barneloven og barnevernloven. Veilederen vil naturlig også omhandle samarbeidet mellom barneverntjenesten og andre offentlige tjenester som politiet og helsetjenesten. Jeg tror at en slik veileder vil bli til stor hjelp for barneverntjenesten i forhold til å håndtere disse særlig kompliserte sakene.

SPØRSMÅL NR. 14

Innlevert 9. oktober 2009 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 20. oktober 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Soria Moria II har skapt usikkerhet rundt støtteordning for småkraftverk. Daværende energiminister Steensnæs lovet at alle småkraftverk bygget etter 01.01.04 ville få plass i en støtteordning. Dette ble støttet av alle partier. Nå fremstår det derimot som om dette kun skal gjelde kraftverk bygget etter 07.09.09. Dette vil i så fall skape betydelig mistillit mellom energibransjen og myndighetene. Tillit må bygges, ikke svekkes.

Kan statsråden bekrefte at Steensnæs' tverrpolitiske løfte vil bli innfridd?»

BEGRUNNELSE:

I Soria Moria II står det følgende:

Regjeringen vil:

"innføre det felles sertifikatmarkedet med Sverige fra 1.1.2012 basert på prinsippene i overenskomsten av 7.9.2009. Regjeringen vil fremme forslag om en overgangsordning fram til et slikt system er på plass.

Overgangsordningen skal sikre fortsatt utbygging av kraft etter 7.09.2009. Overgangsordningen skal basere seg på de endelige vilkårene for det svensk/norske sertifikatmarkedet fra og med sertifikatmarkedet starter opp"

Daværende energiminister Steensnæs gav et løfte om at alle prosjekter iversett etter 01.01.2004 skulle få støtte - det fikk tverrpolitisk støtte, og ble også

gjentatt av den rød-grønne regjeringen, jf Stortingsmelding nr. II (2006-2007):

I forbindelse med forberedelsene til et felles svensk-norsk elsertifikatmarked ble det etablert overgangsordninger for vannkraft og vindkraft.

For vannkraften ble det slått fast at anlegg med byggestart etter 1. januar 2004 ville få ta del i elsertifikatmarkedet dersom de ellers var kvalifisert. Og videre:

"Olje- og energidepartementet legger opp til at overgangsordningen for alle teknologier står ved lag i påvente av at ordningen blir innført."

Svar:

I den politiske plattformen av 7.10.2009 fastslår regjeringen at den vil innføre det felles sertifikatmarkedet med Sverige fra 1.1.2012 basert på prinsippene i overenskomsten med Sverige av 7.9.2009. Regjeringen vil fremme et forslag om en overgangsordning som skal sikre fortsatt utbygging av kraft etter 7.9.2009. Overgangsordningen skal basere seg på de endelige vilkårene for det svensk/norske sertifikatmarkedet.

Jeg har hatt dialog med bransjen om overgangsordningen og arbeider med et forslag til opplegg. Inn-til opplegget er klart, vil jeg ikke kommentere utformingen av ordningen.

SPØRSMÅL NR. 15**Innlevert 9. oktober 2009 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 19. oktober 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Det politiske ønsket om å bygge ut fornybar energi medfører behov for styrking av sentralnettet og utenlandsforbindelser. Statnett har søkt om å få styrket sin egenkapital med 4 milliarder kroner. Dette er viktig for at selskapet skal ha troverdighet i kraftbransjen i forhold til å kunne realisere nettprosjekter. Statnett har to ganger tidligere fått avslag av rødgrønne energiministre i forhold til kapitaltilførsel.

Hvilket behov ser statsråden for en slik kapitalutvidelse, og når vil det eventuelt skje?»

Svar:

Statnetts søknad om egenkapitaltilførsel er blitt behandlet i forbindelse med statsbudsjettet for 2010. Regjeringen mener at det ikke er behov for å tilføre foretaket økt egenkapital på nåværende tidspunkt.

Det er avgjørende at vi har et sentralnett med tilstrekkelig kapasitet. Satsingen på økt utbygging av fornybar energiproduksjon forutsetter at det også investeres i nett. Nettutviklingsplanen 2009 som Stat-

nett lanserte 8. oktober, viser at Statnett er sitt ansvar bevisst. Planen synliggjør behovet for høy planleggings- og investeringsaktivitet.

Statnett har ansvar for en samfunnsøkonomisk rasjonell drift og utvikling av det sentrale overføringsnettet for kraft. Samfunnsøkonomisk rasjonell drift og utvikling innebærer at foretaket skal investere i alle samfunnsøkonomisk lønnsomme nettprosjekter, uavhengig av finansieringen av foretaket. Hvilke prosjekter som er lønnsomme er uavhengig av om de lånefinansieres eller egenkapitalfinansieres. Avslaget på søknaden om egenkapitaltilførsel skal derfor ikke påvirke Statnetts investeringer og dermed heller ikke fornybarsatsingen.

For at Statnett skal kunne gjennomføre disse investeringene må imidlertid foretaket ha tilgang til kapital. Statnett har solid økonomi og god tilgang til kreditt. Selv om lånekostnadene kan gå noe opp, vil foretaket kunne lånefinansiere de planlagte investeringene.

SPØRSMÅL NR. 16**Innlevert 9. oktober 2009 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 20. oktober 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Finansministeren har tidligere, ved flere anledninger, uttalt at det er behov for flere og bedre reguleringer av finansmarkedene.

Kan finansministeren opplyse hvilke nye reguleringer Regjeringen har fremmet siste år eller har planer om å fremme?»

Svar:

Regulering av finansmarkedene har vært særlig i fokus det siste året på grunn av finanskrisen. Som jeg pekte på i finanstalen 13. oktober i år, er finanskrisens virkninger internasjonale, og gode politiske virkemidler mot framtidige økonomiske kriser må også

utvikles internasjonalt. Der viste jeg også til at det er bred enighet om at for stor risikotaking, sterke internasjonale smitteeffekter og mangelfull og dels fraværende regulering i sentrale enkeltland var viktige årsaker til krisen. På denne bakgrunn er det satt i gang en rekke arbeidsprosesser internasjonalt for å forbedre regulering og tilsyn med sikte på å redusere risikoen for ustabilitet i det finansielle systemet.

Jeg mener at vi her i Norge har hatt og har en hensiktsmessig og god regulering av, og tilsyn med, finansmarkedene. Vår finansmarksregulering dekker hele finanssektoren og regulerer ulike deler av finansmarkedet på en konsistent og helhetlig måte. Et viktig utgangspunkt i vår regulering er at lik risiko skal reguleres likt i ulike typer finansinstitusjoner.

Dette bidrar til soliditeten og like rammevilkår for de ulike institusjonene. Vi har også ett felles kredittilsyn for hele finansnæringen, og dette gir oss bedre oversikt over utviklingen i finansnæringen enn flere sektorbaserte tilsynsorganer ville ha gitt. Vi har, blant annet på bakgrunn av denne reguleringen av, og tilsynet med, finansmarkedene, vært godt rustet til å møte de utfordringene som finanskrisen har ført med seg.

Finansdepartementet har i løpet av det siste året fremmet flere forslag om lovregulering av finansmarksområdet overfor Stortinget. Noen av forslagene har direkte sammenheng med finanskrisen, mens andre er fremmet som følge av den ordinære dynamiske utviklingen av regelverket på finansmarksområdet, herunder gjennomføring i norsk regelverk av relevante EØS-rettsakter som svarer til EUs direktiver. Oversikt over Finansdepartementets forslag, og Stortingets behandling av disse, fremgår av Prop. 1 S (Finansdepartementet) del II kapittel 1600, jf. vedlagte gjengivelse av proposisjonen s. 39-40.

Videre regelverksarbeid på finansmarksområdet i 2010 er omtalt i Prop. 1 S (Finansdepartementet) del I pkt. 2.3 s. 15, hvor det heter:

"På finansmarksområdet legges det også i 2010 opp til et omfattende arbeid med å utvikle og tilpasse finansnæringens rammebetingelser gjennom hensiktsmessige lover og forskrifter. Regelverket skal bidra til at finansmarkedene og finansinstitusjonene virker på en effektiv måte, samtidig som hensynet til sikkerhet, soliditet og stabilitet i finansmarkedet ivaretas. Det legges vekt på å ivareta kundenes interesser, med særlig vekt på forbrukerinteresser. Regelverksarbeidet på finansmarksområdet er dels gjennomføring av EØS-forpliktelser og dels modernisering og gjennomgang av rammelovgivning som ikke er EØS-initiert. Det er redegjort nærmere for prioriterte regelverksoppgaver i proposisjonens del II under kap. 1600 Finansdepartementet."

I Prop. 1 S (Finansdepartementet) del II kapittel 1600 er det også gitt en oversikt over planlagt regelverksarbeid på finansmarksområdet, jf. vedlagte gjengivelse av proposisjonen s. 42-43.

Som nevnt innledningsvis pågår det nå et omfattende arbeid i flere internasjonale fora, blant annet i G-20, IMF, Baselkomiteen og i EU for å utvikle internasjonale anbefalinger og regler som skal styrke regulering av og tilsyn med finansmarkedene. Norske myndigheter deltar i den grad det er mulig, enten direkte eller indirekte gjennom egnede kanaler, i det arbeid som pågår.

For øvrig ble Finanskriseutvalget oppnevnt 19. juni i år. Utvalget er nærmere omtalt i Prop. 1 S (Finansdepartementet) del I pkt. 2.2 s. 15. Utvalget skal avgi sin utredning til Finansdepartementet innen 31. desember 2010.

2 vedlegg til svar:

Vedlegg 1

Utdrag fra Prop. 1 S (Finansdepartementet) del II kapittel 1600, s. 39-40:

"Regelverksarbeidet på finansmarksområdet har også i stortingssesjonen 2008-2009 resultert i mange lovforslag:

Departementet fremmet i Ot.prp. nr. 3 (2008-2009) forslag til ny lov om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering mv. Loven implementerer EØS-regler som svarer til det såkalte tredje hvitvaskingsdirektivet (direktiv 2005/60/EF), og andre internasjonale anbefalinger på området, særlig anbefalingene fra organisasjonen Financial Action Task Force (FATF). Loven ble vedtatt i Stortinget 19. februar 2009 og satt i kraft 15. april 2009.

Departementet fremmet i Ot.prp. nr. 35 (2008-2009) forslag til lov om Statens finansfond og lov om Statens obligasjonsfond. Lovene ble vedtatt i Stortinget 2. mars 2009 og trådte i kraft 6. mars 2009.

Formålet med Statens finansfond er å bidra midlertidig med kjernekapital til norske banker for å styrke bankene og sette bankene bedre i stand til å opprettholde normal utlånsvirksomhet. Styret i Statens finansfond ble oppnevnt av Kongen i statsråd 6. mars 2009. Fristen for å søke fondet om kapitalinnskudd utløp 30. september 2009. Fondets kapital er på 50 mrd. kroner.

Formålet med Statens obligasjonsfond er å bidra til økt likviditet i, og kapitaltilgang til, obligasjonsmarkedet gjennom kjøp på markedsmessige vilkår av andeler av norske utstederes rentebærende instrumenter. Statens obligasjonsfond forvaltes av Folketrygd-fondet og investeringene ble startet 18. mars 2009. Per 17. august 2009 var 6,2 mrd. kroner av rammen på inntil 50 mrd. kroner plassert i obligasjonsmarkedet.

I Ot.prp. nr. 58 (2008-2009) foreslo departementet endringer i sentralbankloven. Det ble foreslått å lovfeste regnskaps- og bokføringsregler for banken, å innføre en ekstern revisjonsordning og å stille krav om internrevisjon. Videre ble det foreslått å lovfeste representantskapets og hovedstyrets tilsyns- og kontrollansvar. Lovforslaget inneholder også et forslag om å avvikle ordningen med personlige varamedlemmer i hovedstyret og i stedet oppnevne ikke-personlige varamedlemmer. Loven ble vedtatt i Stortinget 16. juni 2009.

Departementet fremmet i Ot.prp. nr. 72 (2008-2009) forslag til nye bestemmelser og endringer av bestemmelser i en rekke lover på finansmarksområdet. Det ble bl.a. foreslått en ny bestemmelse som åpner for sammenslåing av verdipapirfond, endringer i forsikringsvirksomhetsloven med sikte på å bedre konkurransen i markedet for fripolis, pensjonskapitalbevis og individuelle pensjonsavtaler, endringer i regnskapsloven, samt enkelte tekniske endringer i verdipapirfondloven, foretakspensjonsloven og innskuddspensjonsloven. Departementet foreslo også at Kredittilsynet skifter navn til Finanstilsynet. Loven ble vedtatt i Stortinget 16. juni 2009.

I Ot.prp. nr. 75 (2008-2009) foreslo departementet nye lovregler om kapital og organisasjonsformer for sparebanker og andre finansinstitusjoner som ikke er organisert i aksjeselskaps form. Lovreglene som er foreslått, skal bidra til å opprettholde disse institusjonene gjennom et modernisert regelverk om hhv. kapi-

talforhold og grunnfondsbevis, struktur- og foretaksendringer og finans- og sparebankstiftelser. Loven ble vedtatt i Stortinget 16. juni 2009.

I Ot.prp. nr. 78 (2008-2009) foreslo departementet endringer i revisorloven og enkelte andre lover. Forslaget vil gjennomføre EØS-forpliktelser som svarer til direktiv 2006/43/EF om lovfestet revisjon av årsregnskap og konsernregnskap. Loven ble vedtatt i Stortinget 18. juni 2009.

Departementet foreslo i Ot.prp. nr. 80 (2008-2009) endring i lovreglene om eierkontroll i finansinstitusjoner og endring i lovreglene om eierbegrensninger og eierkontroll i infrastrukturforetak på verdipapirområdet. Førstnevnte lovendring har sin bakgrunn i Norges forpliktelse til å gjennomføre nye EØS-regler i norsk rett, mens sistnevnte lovendringer har sin bakgrunn i forslag fra en arbeidsgruppe nedsatt av Finansdepartementet, som skulle vurdere de norske eierbegrensingsreglene. Loven ble vedtatt i Stortinget 18. juni 2009.

Departementet gir hvert år en mer detaljert orientering om regelverksutvikling og viktige forvaltningsaker på finansmarkedsområdet i en egen stortingsmelding, Kredittmeldinga. Det gis derfor ikke en redegjørelse om fastsatte forskrifter og avgjørelser i enkeltsaker her. Den årlige kredittmeldingen inneholder også en redegjørelse for virksomheten i Kredittilsynet og Norges Bank. Kredittmeldinga 2008 ble fremmet som St.meld. nr. 31 (2008-2009) og behandlet i Stortinget 11. juni 2009.

I St.prp. nr. 5 (2008-2009) la departementet fram forslag til ny fullmakt for statlig opplåning i 2008 og 2009 og forslag om fullmakt til å bytte statspapir mot obligasjoner med fortrinnsrett. Departementets forslag ble vedtatt av Stortinget 24. oktober 2008.

Departementet foreslo i St.prp. nr. 6 (2008-2009) at Stortinget samtykket i at staten garanterte for inntil 400 mill. kroner overfor alle innskyterne i den norske filialen av Kaupthing Banki Hf for andel av innskudd som er sikret i den islandske innskuddssikringsordningen, slik at norske myndigheter kunne forskuttere det som etter reglene skulle dekkes av den islandske sikringsordningen, mot å overta hver enkelt innskyters krav på Kaupthing Banki Hf og/eller den islandske garantiordningen. Stortinget traff 14. november 2008 vedtak i samsvar med departementets forslag. Ut- og innbetalingene i anledning garantien er nærmere omtalt i del II under kap. 1640 Utbetalinger i henhold til garanti for bankinnskudd.

I St.prp. nr. 7 (2008-2009) la departementet fram forslag om at staten forpliktet seg til å dekke et eventuelt pålagt styreansvar for de offentlig oppnevnte medlemmene av administrasjonsstyret i Kaupthing Banki Hfs filial i Norge under offentlig administrasjon samt dekning av den plikt til sikkerhetsstillelse fra administrasjonsstyrets medlemmer som følger av § 4 i forskrift 12. oktober 2008 om offentlig administrasjon av filial av finansinstitusjon med hovedsete i annen stat. Departementets forslag ble vedtatt av Stortinget 14. november 2008.”

Vedlegg 2

Utdrag fra Prop. 1 S (Finansdepartementet) del II kapittel 1600 s. 42-43:

”I 2010 vil blant annet følgende lovsaker kreve særlig innsats på finansmarkedsområdet:

Banklovkommisjonen arbeider med en utredning med utkast til samlet konsolidert lovgivning om finansinstitusjoner og deres virksomhet. Del I av Banklovkommisjonens utredning forventes avgitt vinteren 2009-2010. Utredningen vil bli sendt på høring, og Finansdepartementet vil deretter forberede eventuelle lovforslag.

Banklovkommisjonens utredning nr. 20, NOU 2008: 20 Skadeforsikringsselskapenes virksomhet, ble overlevert departementet i desember 2008. Utredningen har vært på høring. Departementet tar sikte på å fremme lovforslag vinteren 2009-2010. Finansdepartementet ba i brev av 26. september 2008 Kredittilsynet vurdere behov for eventuelle tiltak overfor shortsalg. Kredittilsynet foreslo i brev 30. januar 2009 til Finansdepartementet blant annet at forbudet mot å foreta udekket shortsalg utvides fra å gjelde bare verdipapirforetak til også å gjelde investorer. Det ble også foreslått at overtredelser av forbudet kan sanksjoneres med vinningsavståelse eller straff og at Kredittilsynet gis adgang til å pålegge et midlertidig forbud mot shortsalg, så vel dekket som udekket. Det midlertidige forbudet kan også omfatte derivatkontrakter med tilsvarende virkning på kursen som et ordinært shortsalg. Kredittilsynets forslag har vært på høring. Departementet vil forberede lovforslag på bakgrunn av utredningen og den påfølgende høringen.

Finansdepartementet ga 13. november 2007 Norsk Regnskapsstiftelse i oppdrag å gå igjennom reglene i bokføringsloven og bokføringsforskriften og vurdere behovet for endringer ut fra de erfaringene en har til nå med bokføring etter det nye regelverket. Regnskapsstiftelsen avga sin delrapport II 31. oktober 2008 og delrapport III 30. april 2009. Rapportene inneholder blant annet forslag til lov- og forskriftsendringer som kan bidra til forenkling og besparelser for næringslivet. Delrapport II har vært på høring. Delrapport III ble sendt på høring 8. juni 2009. Departementet vil følge opp med eventuelle lov- og forskriftsendringer på bakgrunn av rapportene og de påfølgende høringene.

Et utvalg som ble oppnevnt for å kartlegge privat tjenestepensjon i Norge og i de øvrige nordiske land, og kartlegge hvordan tjenestepensjonssystemene virker sammen med de offentlige trygdesystemene, avga sin utredning 5. mai 2009. I utredningen tilrås det blant annet at en ny type skattefavourisert tjenestepensjonsordning, en hybridmodell, utredes nærmere. Modellen som utvalget skisserer, kombinerer elementer fra innskuddspensjon og ytelsespensjon. Utredningen har vært på høring med frist 11. september 2009.

Finansdepartementet har gitt Banklovkommisjonen i oppgave å utrede og foreslå nye lovregler som skal tilpasse private tjenestepensjoner til ny alderspensjon i folketrygden og ny AFP-ordning. De forslag og innspill departementet har mottatt fra utvalget og som knytter seg til tilpasning til ny alderspensjon i folketrygden, vil bli fulgt opp i mandatet til Banklovkommisjonen. Departementet vil følge opp utvalgets utredning og Banklovkommisjonens utredning med nødvendig lovarbeid.

Departementet vil vidare følge opp flere EU-initiativer som er satt på dagsordenen i kjølvannet av finanskrisen, herunder endringer i innskuddsgarantidirektivet og forslag til ny tilsynsstruktur som foreslått i de Larosière-rapporten. Rapporten inneholder anbefalinger om regulering og tilsyn med europeiske finansmarkeder. Nytt UCITS-direktiv (EU-direktivet om verdipapirfond) ligger også an til å bli vedtatt av Rådet og Parlamentet. Departementet må vurdere om opp-

følgingen av dette direktivet gjør et lovrevisjonsarbeid for verdipapirfond nødvendig eller ønskelig.”

Se lenke:

<http://www.regjeringen.no/pages/2249655/PDFS/PRP200920100001FINDDDPDFS.pdf>

SPØRSMÅL NR. 17

Innlevert 9. oktober 2009 av stortingsrepresentant Åge Starheim

Besvart 21. oktober 2009 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Etter det ein kan sjå skal fordeling av post/pakkar til deler av Sogn og Fjordane no skje frå Molde i staden for frå Ålesund, som det har vore siste tida. Dei berørte brukarane i Sogn og Fjordane er redd denne endringa vil medføre langt seinare post til og frå fylket, noko som dei meiner med god grunn er heilt utilfredsstillande.

Kan statsråden love at dei planlagde endringane i distribusjon av post/pakkar frå Molde ikkje vil gje ei dårlegare ordning for brukarane i Sogn og Fjordane enn tidlegare frå Ålesund?»

Svar:

Vurderinga av Posten-konsernets terminalstruktur er ein del av konsernets omstillingsprogram Spinnaker, som skal forbetre lønnsemda i konsernet med 2,3 milliardar kroner dei neste tre åra. Omstillingsprogrammet er satt i gang for å kompensere for volumfall og konsekvensen dette har for lønnsemda innanfor postsegmentet. Endringane i brevmarknaden er varige. Posten kan ikkje forvente at voluma som forsvinner nå, vil komme tilbake. Posten må derfor tilpasse seg denne utviklinga og gjere tiltak i tide. Omstruktureringar i drifta vil kunne få konsekvensar for både kundane og dei tilsette. Posten har i samarbeid med arbeidstakarorganisasjonane prøvd å finne dei beste løysningane, både for å få lagd ein ny, forsvareleg driftsstruktur og for at omleggingane skal få minst moglege verknad for dei tilsette. Dessutan arbeider Posten for at omleggingane skal vere til minst moglege ulempe for kundane.

Arbeidet med terminalstrukturen har blant anna vore basert på at etableringa av ny Austlandsterminal

saman med volumnedgangen, gjer at ein annan type terminalstruktur vil gi meir effektiv og forbetra postdistribusjon i landet enn det dagens terminalstruktur gir. Det har derfor også vore nødvendig å sjå på terminalstrukturen i Møre og Romsdal. Her har det vore to store brevterminalar liggande forholdsvis nær kvarandre geografisk.

Når det gjeld flyttinga av brevproduksjonen i Møre og Romsdal, var det ei samla vurdering som førte til at Molde blei vald framfor Ålesund. Det Posten la størst vekt på i vurderinga var omsynet til Postens kundar, effektiviseringsvinster, kor eigna postterminalen er, miljøomsyn og nærleik til flyplass. Postens kostnadsreduksjonar er vesentleg større ved flytting til Molde, samstundes som dette er den einaste av dei to terminalane som kan handtere heile volumet som i dag blir sortert i Ålesund og Molde. Når Posten i tillegg kunne redusere talet på flygingar med påfølgande reduksjon i CO₂-utslipp ved å velge Molde, meiner Posten at ein har funne ei løysning som vil minimere uønskte konsekvensar samstundes som Posten får gjennomført ein heilt nødvendig tilpassing av kostnadene.

Omlegginga av terminalstrukturen i Møre og Romsdal vil gi mindre servicemessige konsekvensar for enkelte stader i Sogn og Fjordane. Heilt konkret gjeld serviceendringane følgjande:

- Innleveringsfrist: 11 stader i Nordfjord får tidligare innleveringsfrist. 8 stader får frå 15 – 30 min. tidligare innleveringsfrist, mens 3 stader får frå 45 – 60 min. tidligare frist.
- Boksleggingsfrist: 5 stader i Nordfjord får posten seinare tilgjengeleg i postboksane. I eitt tilfelle er

- endringa på 75 min., mens 4 andre stader vil få boksposten utsortert frå 15 – 45 min. seinare.
- Framsendingstid: Ein stad (Stadlandet) vil få 2 dagars framsendingstid for A-post og Bedriftspakke Ekspress som innleverast til landpostbodet. Post som innleverast til den faste ekspedisjonsstaden vil framleis ha overnattframsending.
  - Hentefrist: Ein kunde med henteavtale vil få pakkar henta 45 min. tidligare.
  - Aviser: Det blir arbeida med å finne løysningar for 3 aviser som blir trykte i Ålesund, og som vil få nytt innleveringspunkt. Aktuelle alternativ er identifiserte, og Posten er i dialog med kundane om ny løysning.
  - Postomdelinga: Enkelte stader vil postomdelinga starte/avslutte litt seinare enn i dag. Det blir arbeida med å minimalisere konsekvensane for endringar i omdelingstidspunkt, derfor er det foreløpig ikkje klårt kva for stader dette vil omfatte.

Posten Norge er organisert som eit aksjeselskap fullt ut eigd av staten. Selskapsforma byggjer på ei klar rollefordeling mellom staten som eigar og sel-

skapsleiinga. Selskapsleiinga har ansvaret for den forretningsmessige drifta av selskapet og skal arbeide for at dei måla som eigaren set for verksemda blir ivaretekne. Det er med andre ord styret i Posten og Postens daglege leiing sitt ansvar å sjå til at konsernet har ein forsvarleg driftsstruktur innanfor dei rammene som er lagde for Postens verksemd. Postens leiing må derfor kontinuerleg vurdere behovet for terminalar tilpassa postvoluma og strukturen på heile terminalsystemet i Noreg. Dette inneber også at talet på tilsette må tilpassast behova ved dei ulike terminalane. Slik planen no er, skal pakkeproduksjonen framleis behaldast i Ålesund også etter 2012, som derfor vil sikre at arbeidsplassane knytte til denne produksjonen ikkje står i fare i nær framtid. Dette er også avklart med arbeidstakarorganisasjonane.

Det er derfor for meg, som samferdsleminister, ikkje mogeleg å gi lovnader om at det ikkje vil komme fleire omleggingar i terminalstrukturen i framtida. Også desse endringane vil kunne gi mindre endringar i tilbodet til kundane. Posten må heile tida syte for at selskapet kan utføre dei tenestene det er pålagt frå samfunnet, på ein best mogeleg måte, med minst mogeleg ulemper for kundane og dei tilsette.

SPØRSMÅL NR. 18

Innlevert 9. oktober 2009 av stortingsrepresentant Åge Starheim

Besvart 20. oktober 2009 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell

Spørsmål:

«Stortinget vedtok ved innføring av makspris at kommunane skulle bruke same nominell sum som i 2003, og at staten skulle dekke lønns- og prisvekst og kostnader til nye tiltak, og at statlege og fylkeskommunale midlar til drift av barnehagar skulle takast med i den samla offentlege finansiering. Helse Førde ber no Førde kommune overta ein barnehage, dersom ikkje legg dei han ned.

Vil statsråden syte for at dersom Helse Førde skal spare pengar, slik som i dette tilfelle, vil staten syte for kompensasjon til Førde kommune?»

GRUNNGJEVING:

Stortinget vedtok ved innføring av maskpris at kommunane skulle bruke same nominelle sum som i 2003, og at staten skulle dekke lønns- og pris-

vekst og kostnader med nye tiltak. Stortinget sa samstundes at statlege og fylkeskommunale midlar til drift av barnehagar skulle takast med i den samla offentlege finansiering. Det må bety at Stortinget føresette at blant anna Helse Førde skulle nytte sama sum til drift av barnehagar som dei gjorde i 2003.

No er ein komen opp i ei sak der Helse Førde ber Førde kommune overta ein barnehage. Dersom Førde kommune ikkje vil overta denne barnehagen, seier Helse Førde at denne barnehagen vert lagt ned. Dette vil igjen føre til at Førde kommune ikkje kan tilby plass til dei med lovfesta rett til barnehage, dersom ikkje Førde kommune sjølv overtek drifta av denne barnehagen.

Helse Førde sparer store driftsutgifter med på kvitte seg med denne barnehagen. Samstundes får

Førde kommune statlege signal om at kommunen ikkje får dekkja auka tilsvarande kostnader.

Dersom dette vert resultatet kan det sjå ut som at Regjeringa sin barnehagepolitikk er ein enorm doblekommunikasjon.

Regjeringa påstår at det vert tilført kommunale midlar for at kommunane skal kunne ha full barnehagedekning, og Regjeringa innfører lovfesta rett til barnehageplass. Samstundes må kommunane (i dette tilfelle Førde kommune) spare inn midlar frå andre sektorar for å gjennomføre kravet om full barnehagedekning.

I tillegg til at Førde kommune i dette tilfelle må finne 1,1 million kr., må dei også finne dekning for rente og avdrag på 5 millionar kr. som Helse Førde krev av kommunen for å overta barnehagen.

Det er forståeleg at Helse Førde må prøve å spare pengar, men burde ikkje staten kompensere dette i den situasjonen som Førde kommune kjem opp i i denne saka.

Svar:

Regjeringas haldning til situasjonen for sjukehusbarnehagane er definert nærmare i St.prp. nr. 1 (2008-2009). Her heiter det mellom anna: ” Inntil innlemming av barnehagetilskott blir innført, legg regjeringa vekt på at det er viktig at helseføretaka og kommunane finn fram til lokale løysingar, som gjer at talet på barnehageplassar ikkje blir redusert i kommunar der dei trengst for å nå full barnehagedekning. Dette er viktig av omsyn til regjeringas og kommu-

nanes felles mål om full barnehagedekning. Det er òg viktig for at kommunane skal kunne oppfylle lovfesta rett til barnehageplass. ” Stortinget hadde ikkje merkningar til dette i si handsaming av statsbudsjettet for 2009, jf. Budsjett-innst. S.nr. 2 (2008-2009).

Denne løysinga ser ut til å vere krevjande for nokre kommunar og føretak, jf. situasjonen i til dømes Førde kommune. Andre kommunar og helseføretak, har kome fram til løysingar for vidare drift av barnehageplassane, men etter ulike modeller.

Regjeringas mål er full barnehagedekning, dvs. at alle barn skal få oppfylt sin lovfesta rett til barnehageplass. Det er derfor viktig at barnehageplassar ikkje vert nedlagde der det finst udekkja behov.

I merknaden til forskrift om likeverdig behandling av barnehagar i forhold til offentleg tilskott heiter det at kommunane kan avkorte sitt tilskott til sjukehusbarnehagane tilsvarande midlar som helseføretaka brukte til drift av barnehagar (sjukehusbarnehagar) i 2003. Denne avkortinga vil falla bort dersom Førde kommune overtek sjukehusbarnehagen. I forslaget til statsbudsjett for 2010, er det ikkje lagt til rette for å kompensere for meirkostnader ved at kommunane eventuelt overtek sjukehusbarnehagar. Eg legg til grunn at helseføretak og kommunar legg vekt på å løyse slike saker i tråd med intensjonane i statsbudsjettet for 2009. Eg vil og nemne at kommunane si auka eigenfinansiering av barnehagar i 2008 har vore drøfta i konsultasjonsordninga mellom staten og KS.

SPØRSMÅL NR. 19**Innlevert 9. oktober 2009 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 19. oktober 2009 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«Høgskolene i Hedmark og Oppland har ifølge NRK gjort seg avhengig av tilskudd fra eksterne finansieringskilder for å opprettholde sin aktivitet. Finansieringen er betinget av at man lykkes med universitetsplanene eller at staten tar et større ansvar i framtiden.

Hva mener statsråden om at styrene for institusjonene har utviklet dem i en retning der andre, eksterne finansieringskilder, i stadig sterkere grad synes å bli styrende for institusjonenes strategiske valg og retning?»

Svar:

Høgskolene er statlige organer som skal drive sin virksomhet innenfor de legale og bevilgningsmessige rammer som Stortinget og departementet til enhver tid beslutter. Institusjonene har fullmakt til å opptjene midler utenfor den statlige bevilgningen, men dette skal skje på en slik måte at det ikke skaper fremtidige forpliktelser for staten.

Etter Stortingets behandling av regionalmeldingen fikk fylkeskommunene et større ansvar for høgre

utdanning og forskning, gjennom at de utpeker styremedlemmer til høyskolestyrene og gjennom opprettelse av regionale forskningsfond. Høgskolene er også viktige aktører på den regionale utviklingsarenaen der fylkeskommunene har et overordnet ansvar. Ut fra dette er det naturlig at arbeidet med å etablere et innlandsuniversitet blir støttet av de regionale aktørene med fylkeskommunene i spissen. Når det gjelder fondet som fylkeskommunene har opprettet for å støtte etableringen av innlandsuniversitetet har dette vært anvendt til å styrke det faglige tilbudet på mastergrads- og phd-nivå ved høgskolene, noe som kan representere en utfordring mht. å videreføre det faglige tilbudet når midlene er brukt opp. Jeg forutsetter at høgskolene i Oppland og Hedmark forvalter sine ressurser i henhold til økonomiregelverkets bestemmelser og de rammer myndighetene til enhver tid fastsetter, og at de i sin langsiktige planlegging tar høyde for de utfordringer dette skaper.

Jeg har lagt opp til at den videre utviklingen av strukturen i universitets- og høyskolesektoren skal bygge på samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon, gjennom frivillige prosesser.

SPØRSMÅL NR. 20**Innlevert 9. oktober 2009 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou****Besvart 16. oktober 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Vil og kan helse- og omsorgsministeren sikre at poliklinikken ved Halden sykehus består ved at tilbudet fortsatt opprettholdes ved sykehuset eller tillegges kommunen med statlig finansiering?»

BEGRUNNELSE:

Halden sykehus sitt nedslagsfelt berører 30 000 mennesker. Avvikling og nedleggelse av poliklinikken ved Halden Sykehus berører blant annet pasienter med kroniske lidelser, pasienter med kreftdiagnoser og særlig et spesialisert tilbudet til eldre.

Regjeringen har varslet i samhandlingsreformen

at flere tilbud skal skje i kommunal regi – og slik bidra til å hindre innleggelser i sykehus.

Pasientene skal i større grad enn i dag få tilbud lokalt der dette er både riktig og hensiktsmessig. Svært spesialiserte tilbud skal skje i spesialiserte enheter, men deler av tilbudet poliklinikken representerer er ikke av en slik art og kan med fordel skje lokalt.

Begrunnelsene for at poliklinikken avvikles er begrunnet med rekrutteringsvansker av spesialister, samt hensynet til kvalitet, effektiv ressursutnyttelse og økonomi. Så langt er ikke undertegnede kjent med at Sykehuset Østfold har vurdert å engasjere/ansette privatpraktiserende spesialister. Evt. at tilbudet kunne videreføres i kommunal regi med finansiering fra

sykehuset til drifting av et spesialist tilbud på kommunalt nivå.

Er ikke dette et tilbud som helseministeren i Samhandlingsreformen ønsker pasienter skal få lokalt fremfor å sentraliseres til større spesialisert enheter.

Et slikt tilbud lokalt er med på å hindre innleggelser i sykehus.

Det er grunn til å spørre om stort eller smått et befolkningsgrunnlag skal være for at tilbud skal opprettholdes lokalt. Helseministeren bør avklare hvilke virkemidler regjeringen har til å hindre en utvikling i strid med Samhandlingsreformen.

Svar:

Helse Sør-Øst RHF opplyser at poliklinikken i Halden har drift tre dager pr uke, med en overlege og to sykepleiere i 60 % stillinger. Ifølge Helse Sør-Øst RHF klarer ikke poliklinikken i Halden å fylle den tilgjengelige legetiden, selv med tilførsel av pasienter fra andre poliklinikker i Sykehuset Østfold HF. Poliklinikken har ikke ventelister. Halden hadde i 2008 2 338 konsultasjoner. Fram til 1. oktober har poliklinikken hatt 1 112 konsultasjoner. Samtidig ble det i 2008 utført 9 264 konsultasjoner i Fredrikstad og Sarpsborg for pasienter hjemmehørende i Halden. Hittil i 2009 er dette tallet 11 252.

Når det gjelder tilbudet til de eldre pasientene har Sykehuset Østfold HF vedtatt å etablere en egen seksjon for akutt indremedisin/geriatri i Fredrikstad. Tilbudet etableres i løpet av høsten 2009. Målet er at pasientene skal få et bredt medisinsk tilbud, kombinert med tilgjengelighet på spisskompetanse, god og effektiv pasientflyt med korte/faglige riktige liggetider og god samhandling med kommunene. Etableringen skal skje innenfor dagens eksisterende sengetall og personellressurser i Sykehuset Østfold HFs korttidspost. Enheten skal ha et aktivt samarbeid med kommunehelsetjenesten, blant annet via allerede fungerende ambulant team og en omrokking av leger fra Halden, Sarpsborg og Fredrikstad. Ifølge Helse Sør-Øst RHF utnyttes ressursene på medisinsk poliklinikk i Halden lite effektivt. Den endringen som nå skjer innenfor helseforetaket vil styrke det geriatriiske tilbudet til Østfolds befolkning. Etablering av en akuttgeriatriisk enhet er en del av tilpasning mot nytt sykehus i Østfold og utviklingen av samarbeidet mellom spesialisthelsetjenesten, kommunehelsetjenesten og fastleger.

Når det gjelder pasienter med kreft så utgjør, ifølge Helse Sør-Øst, cytostatikapasientene en liten andel. Disse pasientene planlegges overført til kompetansemiljøet i Fredrikstad. Senter for lindrende behandling (SLB) utøver ambulante tjenester ved lege og sykepleier til pasienter i hjemmet eller så nært hjemmet som mulig i livets slutfase.

Poliklinikken i Halden har i dag pasienter med diabetes, nyre, kreft og enkel generell indremedisin. Poliklinikken har pr 30. september 2009 hatt 54 konsultasjoner med hoveddiagnose diabetes. Foretaket har inneværende høst oppnevnt en arbeidsgruppe med fastlege, praksiskonsulent, lege og sykepleier som skal se på oppfølging av diabetespasienter i Østfold. Målet er å sikre et tilfredsstillende behandlingstilbud til pasientene på tvers av forvaltningsnivåene basert på Strategi for diabetesomsorg 2010 – 2011.

Foretaksrådet med Helse Sør-Øst RHF i januar 2009 forutsatte blant annet at fremtidig planlegging og endringer i tjenestetilbud og organisering underbygger og skjer i tråd med nasjonal helsepolitikk og den kommende samhandlingsreformen.

I Samhandlingsreformen (St.meld. nr. 47 (2008-2009)) er nettopp kommunenes rolle i den samlede helse- og omsorgspolitikken framhevet. I samhandlingsreformen legges det til grunn at den forventede veksten i behov i en samlet helsetjeneste i størst mulig grad må finne sin løsning i kommunene. Kommunene skal sørge for en helhetlig tenkning med forebygging, tidlig intervensjon, tidlig diagnostikk, behandling og oppfølging slik at helhetlige pasientforløp i størst mulig grad kan ivaretas innenfor beste effektive omsorgsnivå (BEON). Oppgavene vil måtte løses ut fra lokale forhold hvor nødvendig kompetanse er en av hovednøkklene. Kommuner med større kompetanse på helse- og omsorgstjenesten gis også bedre forutsetninger for å svare på kravene fra pasienter med kroniske sykdommer. For mange av helsetjenestene som vil antas å øke framover, blant annet helsetjenester til den økende eldrebefolkningen og kronikere, vil det være helt sentralt for den samlede helse- og omsorgstjenesten at spesialisthelsetjenesten og kommuner utvikler gode samarbeidsformer. Samtidig må spesialisthelsetjenesten utvikle større tilgjengelighet for veiledning for å understøtte kommunehelsetjenestens oppgaver.

Stortingsmeldingen drøfter, som kjent, de overordnede utviklingslinjene og rammene for samhandlingsreformen. Meldingen og Stortingets behandling vil danne grunnlaget for den konkrete innretningen av tiltakene. Implementeringen av reformen vil være et langsiktig planarbeid, som skal preges av involverende og inkluderende prosesser med berørte aktører og brukergrupper, samt et helhetlig og koordinert gjennomførings- og oppfølgingsarbeid.

Jeg har tillit til at de endringene som nå skjer innenfor Sykehuset Østfold HF er for å sikre et tilfredsstillende behandlingstilbud på tvers av forvaltningsnivåene, og at dette også vil tilgodese Haldenpasientene.

SPØRSMÅL NR. 21**Innlevert 9. oktober 2009 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner****Besvart 20. oktober 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Jeg viser til sentralbanksjef Gjedrem sitt foredrag for CME 30. september hvor han argumenterer for at boligskatt kan; "bidra til å motvirke kredittsykler og gi et mer stabilt boligmarked".

Kan departementet gi en faglig vurdering av hvilket nivå boligskatten må ligge på, og hva det vil bety for en bolig med markedsverdi på 3 mill kr, for at den skal få en reell betydning for prisutvikling i boligmarkedet og på den makroøkonomiske utviklingen?»

Svar:

En faglig vurdering av dette spørsmålet må ta utgangspunkt i boligens betydning som kapitalobjekt.

Bolig likebehandles ikke med andre kapitalobjekter i skattesystemet. En likebehandling ville kreve løpende inntektsbeskatning av beregnet fordel av egen bolig, økt verdsetting i formuesskatten og skattlegging av gevinst / fradrag for tap ved salg av egen bolig. Eiendomsskatt i en del kommuner og dokumentavgift er med på å utjevne noen av forskjellene, men samlet sett er likevel bolig betydelig favorisert i kapitalbeskatningen.

Mangelfull beskatning av bolig medfører at det samfunnsøkonomiske avkastningskravet før skatt for bolig blir lavere enn avkastningskravet for andre investeringsobjekter. Dette vil gjøre at det investeres for mye i bolig i forhold til hva som er samfunnsøkonomisk optimalt. Investering i bolig kan for eksempel gå på bekostning av investering i næringsvirksomhet. OECD peker på dette i artikkelen "Tax And Economic Growth" (2008):

"[...] owner-occupied housing has a favourable tax treatment relative to other forms of investment in many OECD countries through reduced tax rates or exemption for imputed rental income, mortgage interest payment deductibility and exemptions from capital gains tax. While the favourable treatment of owner occupation is often justified by the specific nature of housing and the positive externalities for society associated with its consumption (OECD, 2005a), they may

distort the flow of capital out of other sectors and into housing."

I Nasjonalbudsjettet 2010 er de samlede skatteutgiftene knyttet til egen bolig og fritidseiendom anslått til nær 80 mrd. kroner. Dette illustrerer den omfattende skattefavouriseringen av bolig. Høyere etterspørsel rettet mot bolig bidrar til å presse boligprisene oppover. Prisenivået på bolig vil derfor generelt være høyere enn hva prisnivået ville vært med en mer omfattende boligbeskatning.

Boligmarkedet kan bidra til å forsterke svingninger i økonomien. I en oppgangskonjunktur vil boligprisene oftest stige. En slik prisstigning kan slå ut i økt etterspørsel som forsterker konjunkturoppgangen. Økt skattlegging av bolig vil på sikt føre til at husholdningene i noen grad omdisponerer formuen fra bolig til annen kapital. Om dette bidrar til å dempe en konjunkturoppgang, vil bl.a. avhenge av hvordan prisene på andre kapitalobjekter utvikler seg over konjunktursyklusen og om endringer i disse formuesverdiene påvirker etterspørselen på en annen måte enn boligprisendringer.

I en oppgangskonjunktur hvor verdien av inntekt og formue vokser, vil skattesystemet generelt motvirke noe av veksten ved at aktørene i økonomien også må betale mer skatt. Men når boligprisene stiger, eksisterer ikke samme stabiliserende effekt fordi prisveksten ikke uten videre øker skatten på bolig. Økte boligpriser kan derimot gi grunnlag for økt opplåning og høyere forbruk.

Mer omfattende beskatning av bolig kan i noen grad motvirke effektene som er nevnt ovenfor. Hvor effektivt skattlegging vil virke på boligprisene, vil ikke minst avhenge av hvor sterkt verdistigningen skattlegges. Boligbeskatning kan utformes på mange måter, og det vil kreve en grundig utredning å tallfeste disse virkningene. Av den grunn er det derfor i denne omgang ikke mulig å gi noe presist svar på hva "boligskatten må ligge på" eller hva dette vil bety for en bolig med markedsverdi på 3 mill. kroner.

SPØRSMÅL NR. 22**Innlevert 9. oktober 2009 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner****Besvart 16. oktober 2009 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Hvordan vurderer statsråden de opplysninger som fremkommer om forholdet mellom Luftforsvaret, Forsvarsdepartementet og selskapet Ocas as i dagens Næringsliv 5. og 6. oktober; kan statsråden gi en fullstendig redegjørelse for kontakten mellom Luftforsvaret og selskapet - inkludert bakgrunnen for at Luftforsvaret skal ha bidratt økonomisk til selskapet og det totale omfanget av slike bidrag, og hvordan vil statsråden følge opp denne saken, inkludert Luftforsvarets manglende rutiner for dokumentasjon?»

BEGRUNNELSE:

Dagens Næringsliv hadde 3., 5. og 6. oktober oppslag om selskapet Ocas as, som i følge avisen skal ha fått vederlagsfri tilgang til Forsvarets radarfrekvenser. Bransjeorganisasjonen IKT Norge betegner den tilgangen selskapet har fått som verdt "flere titalls millioner kroner i et åpent marked". Luftforsvaret skal også direkte ha bidratt med minst tre millioner kroner til selskapets aktivitet siden 1999. Både Forsvaret og Forsvarsdepartementet skal også ha nektet avisen innsyn i sakens dokumenter, med henvisning til at dokumentasjon ikke finnes, eller ikke er tilstrekkelig journalført i Luftforsvaret.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 13. oktober 2009 med spørsmål fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner om forholdet mellom Luftforsvaret, Forsvarsdepartementet (FD) og selskapet OCAS AS.

Regjeringen legger stor vekt på å skape forutsigbarhet og best mulige rammevilkår for norsk industri. Derfor har vi som kjent utformet en helhetlig strategi for å styrke samarbeidet mellom Forsvaret og industrien, presentert i St.meld. nr. 38 (2006-2007). Stortinget har gitt sin tilslutning til strategien, jf. Innst. S. nr. 117 (2007-2008). Strategien skal bidra til å videreutvikle norsk industris kompetanse til å understøtte Forsvarets materiellbehov, styrke norsk industris muligheter til å delta i internasjonalt materiellsamarbeid, og sørge for at norske bedrifter blir satt best mulig i stand til å levere materiell og tjenester til Forsvaret når dette anses hensiktsmessig.

Kontakten mellom Forsvaret og OCAS AS

Når det gjelder kontakten med OCAS AS er det hensiktsmessig først å gi en kort oversikt over selskapsstrukturen. OCAS AS ble stiftet 7. mars 2000

som et aksjeselskap. En av aksjonærene i OCAS AS er Tyra Invest AS. Sistnevnte selskap er eiet blant annet av tre tidligere forsvarsansatte. En av disse er styreleder i OCAS AS og administrerende direktør i Tyra Invest AS. Selskapet Tyra Invest AS utøvet også eierskap i Synthetic Signal Processing Radar (SSPR) AS. SSPR AS fusjonerte med OCAS II i 2005, og OCAS II og OCAS fusjonerte i 2008.

Luftforsvaret er i dag driftsansvarlig for fem flyplasser i Norge og grunneier på ytterligere ni. Luftforsvaret er en meget sentral aktør innen luftfart i Norge, og har tradisjonelt vært en pådriver i flytryggingsspørsmål. Som en del av dette arbeidet har Luftforsvaret bidratt til utvikling av et system for varsling av luftfartshindre. Forsvarsstaben har opplyst at samarbeidet med Tyra Invest AS og senere OCAS AS, knyttet til utviklingen av et slikt system (OCAS-systemet), startet på slutten av nittitallet og at dette første gang ble formalisert gjennom kontrakter knyttet til økonomisk støtte i 2000. Luftfartsverket og Luftfartstilsynet deltok aktivt i dette samarbeidet. Forsvarsstaben oppgir videre at nettopp flytrygging og utsikten til å bidra til utvikling av et system som kunne redusere tap av menneskeliv og materiell var begrunnelsen for å støtte dette arbeidet. Flytryggingsspektøren og lufttjenesteinspektøren i Luftforsvaret har begge på et faglig grunnlag skriftlig anbefalt Luftforsvarsstaben å støtte prosjektet økonomisk. Forsvarsstaben opplyser at Luftforsvaret til sammen har bidratt med støtte til en verdi av 5 815 000 kroner til utviklingen av OCAS-systemet.

Den strategiske ledelsen av Forsvaret ble etablert gjennom Stortingets behandling av Innst. S. nr. 342 (2000-2001), jf. St.prp. nr. 45 (2000-2001), og Innst. S. nr. 232 (2001-2002), jf. St.prp. nr. 55 (2001-2002), og ble implementert høsten 2003.

Frem til høsten 2003 var midler til forsknings- og utviklingsprosjekter i forsvarssektoren fordelt mellom FD og forsvarsjefen. I denne forbindelse lå det innenfor forsvarsjefens fullmakter å vurdere hvilke prosjekter og aktiviteter han anså det var formålstjenlig for Forsvaret å gi støtte til.

Avtalen mellom FD og OCAS AS

FD er, når det gjelder Forsvarets bruk av frekvenser, kontaktpunkt mot Post- og teletilsynet (PT). FD forestår søknader og ankesaker til og eventuelle klagesaker fra PT vedrørende Forsvarets frekvensbehov og -bruk. I september 2007 tok Forsvaret telefonisk kontakt med FD for å informere om at Forsvaret had-

de til hensikt å gi OCAS AS en ikke-eksklusiv brukstillatelse av frekvensbåndet 1300-1350 MHz. Forsvaret vurderte systemet å være et svært viktig bidrag til flysikkerheten både for sivil og militær lufttrafikk. FD ble, som kontaktpunkt mot PT, anmodet om å signere en avtale til dette formålet.

FD mottok i september 2007 per e-post et utkast til en slik avtale og gjorde i den forbindelse en juridisk vurdering av avtaleutkastet. Som del av den juridiske vurderingen ble det stilt spørsmål om det fantes konkurrenter til OCAS-systemet, og om Forsvarets bruk og rettigheter i frekvensbåndet ville være tilfredsstillende beskyttet dersom OCAS AS ble gitt anledning til å bruke frekvensene.

På forespørsel opplyste Forsvaret per e-post i november 2007 at de ikke var kjent med at fantes konkurrenter til OCAS-systemet i markedet. Det ble videre bekreftet fra Forsvarets side at Forsvarets bruk og rettigheter i frekvensbåndet var tilfredsstillende ivaretatt i det foreliggende avtaleutkastet. Med bakgrunn i disse avklaringene, og ikke minst på grunnlag av at Forsvaret anså systemet som et svært viktig bidrag til militær og sivil flysikkerhet, vurderte FD at avtalen med OCAS AS kunne inngås. Avtalen ble undertegnet i et møte mellom FD og OCAS AS i desember 2007.

Saksbehandlingen knyttet til den aktuelle avtalen med OCAS AS har ikke i tilstrekkelig grad vært dokumentert i tråd med prinsippene for forsvarlig forvaltning. Jeg vil derfor både internt i departementet og ovenfor Forsvaret, understreke viktigheten av at gjeldende administrative rutiner følges opp, slik at arbeidsprosessene alltid kan dokumenteres.

Frekvensprising

Det vises i begrunnelsen for representanten Sanners spørsmål til Dagens Næringslivs oppslag, hvor bransjeorganisasjonen IKT Norge anslår verdien av den såkalte frekvensgaven til "flere titalls millioner i et åpent marked".

Forsvaret disponerer frekvenstillatelser fra PT på en ikke-kommersiell basis. FD har i sakens anledning bedt PT om en vurdering av verdien av OCAS' frekvenstillatelse. I sin uttalelse sier PT følgende vedrørende potensiell markedsverdi for frekvensbåndet 1300-1350 MHz:

"...Frekvensbåndet er regulert internasjonalt og nasjonalt til navigasjon og lokasjonstjenester (radar). Frekvensbåndet kan i dag ikke benyttes til kommuni-

kasjonsformål. Markedet for radartjenester er, slik PT ser det, svært begrenset.

...PT får svært sjelden henvendelser av firma som er interessert i å skaffe seg frekvenstillatelser til bruk for radar. Ved slike henvendelser har PT alltid hatt nok ressurser å tildele til de som har vært interessert.

PT ser at de frekvensbåndene som har vært omsatt for mye penger i Norge og internasjonalt, er frekvensbånd som kan benyttes til kommunikasjonsformål (mobiltelefoni, fast og mobilt bredbånd, radiolinjer etc.). Per i dag har ingen frekvensbånd som er regulert til radarformål blitt omsatt for penger i Norge. PT konkluderer dermed med at interessen og markedsverdien for et slikt frekvensbånd er lav".

Forholdet til andre interessenter

Våren 2009 ble FD telefonisk kontaktet av en representant fra firmaet Protura, som oppga å være en konkurrent til OCAS AS. Representanten fra Protura stilte i denne sammenhengen spørsmål ved den avtalen OCAS AS har med FD om vederlagsfri bruk av Forsvarets frekvenser.

I lys av at det nå syntes å eksistere konkurrenter til OCAS AS ble det gjort en fornyet juridisk vurdering i FD. Konklusjonen fra den juridiske vurderingen er at avtalen i lys av denne endrede konkurranse-situasjonen i markedet, vil kunne vurderes å være konkurransevridende.

På denne bakgrunn ba FD om en avklaring fra PT om de aktuelle frekvensene også kunne gjøres tilgjengelige for andre interessenter på samme vilkår som for OCAS AS. PT bekreftet i e-post av 1. oktober 2009 at det fra deres side ikke er ønskelig å legge noen begrensninger på at andre enn OCAS AS kan få tilgang til frekvensressursene i 1300-1500 MHz-båndet. Som oppfølging av dette arbeider FD nå med å finne en hensiktsmessig fremgangsmåte for at en slik mulighet også kan gis til andre aktuelle interessenter, herunder hvordan hensynet til en tilfredsstillende bekjentgjøring av tildelingsadgangen skal gjennomføres.

La meg avslutningsvis understreke at denne regjeringen er opptatt av at samarbeidet med industrien skjer i åpenhet og med ryddige forhold og at gjeldende regelverk følges. Jeg legger stor vekt på at forsvarssektoren skal fremstå med legitimitet, tillit og troverdighet i det sivile samfunn. Forsvaret forvalter store summer på vegne av samfunnet, og saksbehandlingen i forsvarssektoren må derfor baseres på høye krav til integritet, åpenhet og høy etisk standard.

SPØRSMÅL NR. 23**Innlevert 9. oktober 2009 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy****Besvart 19. oktober 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Etter opptrappingsplanen (1998-2 008) for psykisk helse har Helsedirektoratet dokumentert et udekket behov for om lag 2 700 omsorgsboliger. Et egnet sted å bo er avgjørende for å fungere i hverdagen.

Når vil Regjeringen følge opp dette slik at mennesker med psykiske lidelser får et tilrettelagt og egnet botilbud?»

BEGRUNNELSE:

Fylkesmennene har også, på oppdrag fra departementet, kartlagt behovet for nye omsorgsboliger til heldøgnstjeneste og sykehjemsplasser, og behovet for modernisering og utskiftning i årene frem til 2015.

Kartleggingen viser behov for om lag 12 000 sykehjemsplasser og 8 000 omsorgsboliger med heldøgnstjeneste. Fylkesmennene oppgir at om lag 14 000 enheter er begrunnet i behovet for befolkningen over 67 år, mens de resterende 6 000 enhetene knyttes til personer under 67 år. Om lag 3 000 av de 6 000 enhetene er knyttet til personer med psykiske lidelser.

Målgruppen for det statlige investeringstilskuddet for bygging av sykehjemsplasser og omsorgsboliger med heldøgns omsorg er personer med behov for heldøgnstjenester, uavhengig av alder, diagnose og funksjonshemming. Kommunene skal kunne bygge, kjøpe eller utbedre sykehjem og omsorgsboliger.

Tilskuddet skal styrke kommunenes tilbud om blant annet korttidsplasser i sykehjem og botilbud for eldre og personer med nedsatt funksjonsevne, herunder personer med utviklingshemming, nedsatt funksjonsevne eller psykiske og sosiale problemer (St.prp. nr. 1 (2007-2008) HOD).

Regjeringen sier i Soria Moria II at det skal gis investeringstilskudd til bygging av 12 000 enheter i årene frem til 2 015. Det utgjør en differanse på 8 000 enheter, ut fra fylkesmennenes behovsvurdering. Regjeringen har varslet at de for 2010 vil gi investeringstilskudd til 2 500 sykehjemsplasser og omsorgsboliger med heldøgns omsorg til eldre, og det forutsettes at boliger til psykisk syke kommer i tillegg til dette.

Svar:

Investeringstilskudd til heldøgns omsorgsplasser i sykehjem og omsorgsboliger skal stimulere kommunene til å fornye og øke tilbudet av plasser i sykehjem og omsorgsboliger for mennesker med behov for heldøgns helse- og sosialtjenester uavhengig av beboerens alder, diagnose eller funksjonshemming.

Det er et mål for denne regjeringen å gi tilskudd til 12 000 sykehjemsplasser og heldøgns omsorgsplasser innen 2015 for å sikre nok kapasitet og utvide rammene ytterligere dersom søknadsinngangen fra kommunene tilsier det.

Jeg vil også vise til at staten gjennom Husbanken i tillegg disponerer viktige ordninger som statlig bostøtte, startlån og boligtilskudd til etablering og tilpasning av utleieboliger. Disse virkemidlene skal bistå vanskeligstilte på boligmarkedet, der mennesker med psykiske lidelser utgjør en stor andel. Det er et mål om flere og bedre kommunalt disponerte utleieboliger. Boligtilskuddet står sentralt i dette arbeidet. Husbanken skal derfor i 2010 arbeide systematisk for å øke tilbudet av kommunalt disponerte boliger, særlig for personer som har behov for oppfølging.

SPØRSMÅL NR. 24**Innlevert 9. oktober 2009 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 19. oktober 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Finansdepartementet har besluttet å utelukke det israelske selskapet "Elbit" fra Statens pensjonsfond. Beslutningen er basert på en anbefaling av etikkrådet i mai 2009. Det synes som om etikkrådets anbefaling mer retter seg mot et lands politikk enn selve selskapets opptreden, noe som gir grunn til å spørre om rådets mandat og virkeområde. Å vurdere enkeltlands politikk krever en vesentlig mer grundig vurdering og er av betydning også i en utenrikspolitisk kontekst.

Hvor mener statsråden grensen bør gå i så måte?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til at etikkrådet selv uttaler i sin tilråding:

"Etikkrådets rolle er å vurdere selskapers medvirkning til brudd på de etiske retningslinjene til Statens pensjonsfond - Utland. Etikkrådet skal generelt ta stilling til selskapers egne subjektive forhold, ikke staters eller andre aktørers mulige normbrudd. Ved dette tilfellet står Etikkrådet imidlertid overfor en vurdering av et selskap som handler på oppdrag av egne statlige myndigheter som begår handlinger som må anses å være ulovlige."

Samtidig understreker rådet:

"Det ligger utenfor Etikkrådets mandat å gå detaljert inn i de mange folkerettslige spørsmål som er reist i forbindelse med byggingen av separasjonsbarrieren."

Svar:

Det er et klart utgangspunkt for enhver vurdering Etikkrådet gjør at de tar stilling til selskapers aktivitet, enten det gjelder produksjon eller atferd. Verken selskapets nasjonalitet, eller det geografiske området selskapet opererer i, er i utgangspunktet relevante faktorer for vurderingen av virksomheten selskapet

driver. For visse typer vurderinger, særlig i relasjon til brudd på normer som stater har forpliktet seg til å følge – eksempelvis menneskerettighetene – vil imidlertid situasjonen i det landet selskapet opererer måtte komme inn som et element. Det vil også kunne være relevant hva slags miljølovgivning en stat har og ev. hvordan staten følger opp denne, når man skal ta stilling til i hvilken grad et selskap kan anses ansvarlig for miljøforurensning.

I den aktuelle saken om Elbit, har Etikkrådet hatt det samme utgangspunktet som i alle andre saker: dvs. selskapets virksomhet. De har vurdert helt konkret hvorvidt selskapet gjennom sin produksjon og drifting av overvåkningsutstyr til separasjonsbarrieren kan anses å medvirke til staten Israels brudd på folkeretten. Det er rimelig at Etikkrådet ser hen til de folkerettslige implikasjoner det har at staten Israel bygger en separasjonsbarriere, for så å vurdere selskapets delaktighet i dette.

Jeg er generelt enig med representanten Syversen i at det å vurdere en stats politikk vil være en svært omfattende vurdering som har en klar utenrikspolitisk dimensjon. Jeg er imidlertid ikke enig i at det er det Etikkrådet gjør i denne saken. Rådet viser bl.a. til den internasjonale domstolen i Haag, som både har mandat og kompetanse til nettopp å gjøre vurderingen av staten Israels opptreden i relasjon til bygging av en separasjonsbarriere på okkupert område. Haag-domstolen har i en rådgivende uttalelse fra 2004 klart uttalt at byggingen av en separasjonsbarriere langs den traseen som er valgt må anses folkerettsstridig. Videre uttaler domstolen at barrierens assosierte kontrollregime, inkludert overvåkningssystemet, må anses for å være i strid med den internasjonale humanitærrett. Det er dette Etikkrådet har lagt vekt på når de vurderer Elbits produksjon og framtidige drifting av overvåkningssystemet.

Slik jeg ser det, har Etikkrådet operert helt i tråd med sitt mandat i denne saken.

SPØRSMÅL NR. 25**Innlevert 9. oktober 2009 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 20. oktober 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Vil finansministeren ta initiativ til å fjerne (eller senke) tollene på ost, slik at utvalget av ost blir større for norske forbrukere, at det ikke kun er de rike som har råd til å kjøpe utenlandsk ost og at det blir enklere for importørene å drive forretning med salg av nisjematvarer?»

BEGRUNNELSE:

Tollreduksjoner vil føre til større mangfold og bedre kvalitet i matvareutvalget. Høye tollsatser gjør at import varer som f.eks. upasteuriserte franske oster sjeldent i Norge.

Tollreduksjoner vil samtidig medføre at andre aktører enn de store matvarekjedene får bedre overlevelsesvilkår. Omtrent all mat selges i dag fra de store matkjedene, mens en meget liten andel tilhører selvstendige aktører innen nisjematvarer. Spesielt for de aktørene som importerer og selger varer som kan ligne på produkter som norske bønder produserer.

Tollreduksjoner vil bidra til at andre produkter slipper til i en ellers traust mathverdag for de norske forbrukerne. Samtidig vil det stimulere norske bønder til å produsere mer nisjemat. Det er per i dag veldig fattig utvalg av norsk ost.

En tollreduksjon vil ikke minst resultere i at flere får råd til å unne seg ost fra utlandet.

Svar:

Svaret er utarbeidet i samarbeid med Landbruks- og matdepartementet.

Som kjent er tollbeskyttelse på landbruksvarer et sentralt element i norsk landbrukspolitikk. Norsk tollvern er ikke bare knyttet til ost, men favner langt videre. Importvernet for jordbruksvarer bidrar til å sikre omsetning av norske landbruksvarer til priser fastsatt i jordbruksavtalen. Prinsippene bak norsk landbrukspolitikk er velkjente og er vedtatt av Stortinget.

Jeg vil her nevne at EU har en importkvote på 4 500 tonn ost inn til Norge. Denne kvoten er tollfri. Det skjer også en betydelig import av ost med toll til Norge. Den samlede importen av ost til Norge har således de siste årene vært i overkant av 7 000 tonn. Mye av denne importen skjer i regi av de store matkjedene, men innenfor kvantumet på 4 500 tonn er det også satt av en egen "nykommerkvote" på 730 tonn der det er mulig for blant annet mindre nisjebedrifter å importere ost tollfritt.

Formålet med etableringen av denne importkvoten var å øke mangfoldet i det norske ostemarkedet. Importen av særlig dessertoster har vært betydelig. Hvilke oster som importeres er det opp til importørene og den norske forbrukeren å avgjøre.

SPØRSMÅL NR. 26**Innlevert 9. oktober 2009 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 20. oktober 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Hvorfor vil ikke statsråden innføre frihandel og fjerne toll på varer fra fattige u-land som er på OECDs DAC-liste, som f.eks. Nigeria, India, Pakistan og Palestinsk administrerte områder, slik at vi får mer handel mellom Norge og disse landene?»

Svar:

Jeg viser til den fremlagte Prop. 1 S (2009-2010) Skatte-, avgifts- og tollvedtak, kapittel 4.3. Det går

der fram at Norge, i likhet med andre industriland, gjennom GSP-ordningen (Generalized System of Preferences) gir tollpreferanser til u-land. Fra 1. januar 2008 ble ordningen utvidet slik at 64 land nå har tollfri markedsadgang til Norge. Utvidelsen var en oppfølging av at GSP-orden skulle omfatte alle land på OECDs såkalte DAC-liste over land som er godkjente som mottaker av offisiell utviklingshjelp. Videre vedtok Stortinget, etter forslag fra Regjeringen, å utvide den særlige ordningen for toll- og kvotefri markedsadgang til å omfatte 14 nye lavinntektsland

fra samme dato. GSP-ordningen skal legge til rette for økt u-landsimport ved at de fattigste utviklingslandene får bedre markedsadgang enn i-landene. Siden 2002 er det gitt toll- og kvotefri innførsel for alle varer fra de minst utviklede landene (MUL).

For øvrige utviklingsland gjelder tollfrihet for nesten samtlige industrivarer med unntak av noen tekstilvarer og klær. Også når det gjelder landbruksvarer er toll null for en rekke vareslag (for 36 pst. av landbruksvarenes toll-linjer i tolltariffen), men tollsatsene er til dels svært høye for de fleste viktige varer for norsk landbruk. Gitt de høye norske tollsatsene på mange landbruksvarer ligger forholdene til

rette for at preferensielle tollsatter i GSP-ordningen kan bidra til økt u-landsimport på bekostning av importen av landbruksvarer fra i-land.

Det sentrale spørsmålet i de pågående WTO-forhandlingene (Doha Development Agenda) er økt markedsadgang for utviklingslandene. Blant de som vil ha størst fordeler av et slikt resultat er mange mellominntektsutviklingsland. Regjeringens politikk er å utnytte den fleksibilitet WTO-regelverket og -forhandlingene måtte gi til beste for en god balanse i avtalen, der vi er særlig opptatt av at handelsregelverket nettopp skal fremme økt handel for utviklingslandene.

SPØRSMÅL NR. 27

Innlevert 9. oktober 2009 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 16. oktober 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Sykehuset Telemark vil nå legge ned geriatrisk avdeling ved Sykehuset Telemark sin avdeling i Porsgrunn fra førstkommande mandag. Nedleggelsen vil føre til færre plasser.

Mener statsråden at en slik nedleggelse er i tråd med Regjeringens Soria Moria erklæring når man vet at andelen eldre med pleiebehov vil øke kraftig i tiden fremover og mener statsråden videre at dette er i samsvar med samhandlingsreformen?»

Svar:

Helse Sør-Øst RHF opplyser at behandlingstilbud til eldre er et prioritert område i helseregionen. Helse Sør-Øst har fulgt opp Regjeringens Nasjonale strategi for spesialisthelsetjenester til eldre gjennom en egen handlingsplan. Et viktig moment i denne handlingsplanen er oppbygging av det akuttgeriatriske tilbudet i regionen. I samsvar med Helse Sør-Østs handlingsplan for spesialisthelsetjeneste til eldre har

man derfor vektlagt å bygge opp tilbud til den akutt geriatrisk syke pasienten.

En bredt sammensatt prosjektgruppe med deltakere fra forskjellige fagprofesjoner, fagorganisasjoner og fra de store nærkommunene, utredet og tilrådde at enheten i Porsgrunn skulle legges ned, og at det skulle opprettes et akutt geriatrisk sengetilbud på inntil 10 senger i Skien, samt ambulant tjenestetilbud og lokale poliklinikker i bl.a. Porsgrunn og Skien. Dette ble vedtatt i mai 2009.

Ifølge Helse Sør-Øst RHF betyr dette at Sykehuset Telemark HF nå har kunnet realisere prosjektet som er i tråd med beste medisinske praksis i fagfeltet og i tråd med intensjonene i den kommende Samhandlingsreformen. Planlagt utredning og behandling av geriatriske pasienter vil bli ivaretatt gjennom poliklinisk aktivitet både i Porsgrunn og Skien, og helhetsvurderingen er at pasientene gjennom dette får et bedre tilbud enn tidligere.

SPØRSMÅL NR. 28**Innlevert 12. oktober 2009 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen****Besvart 15. oktober 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Det er stor forskjell på kompetanse og behandlingstilbud i de forskjellige RHFer hva angår adekvat behandling av nakkeskader. Pasient NN har ventet et år på svar om behandling av sin nakkeskade ved Helse Vest. Som ble negativt. Med begrunnelse i mangel på faglig kompetanse innenfor området. Helse Vest avslag innebærer også at NN ikke blir gitt mulighet til behandling i andre helseregioner som har denne kapasiteten og kompetansen.

Mener statsråden dette er en likebehandling av pasientene i helseforetakene?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok den 16. juni at Norge skal forholde seg til WHO's retningslinjer for behandling av nakkeskader. En forutsetning for dette er slik jeg ser det at pasienter uavhengig av bostedsadresse blir gitt et adekvat tilbud relatert til sin spesifikke skade eller sykdom. Dette bygger WHO's retningslinjer opp under gjennom ICD-10 og ICF. Og ikke minst artikkel 12. Artikkel 12 forholder seg til menneskerettigheter til behandling hvis det er mulig, relatert til sykdoms/skadebildet. I denne saken så er det så langt jeg kan se, ikke tatt hensyn til hverken WHO's retningslinjer og i særdeleshet artikkel 12. Jeg går ut i fra at ministeren er enig med undertegnede og helse- og omsorg-

skomiteen i at bostedsadresse ikke skal være avgjørende for å ha tilgang til faglig kompetanse og behandling når kompetansen er til stede både nasjonalt og internasjonalt.

Svar:

I henhold til pasientrettighetsloven har en pasient rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten. Retten gjelder bare dersom pasienten kan ha forventet nytte av helsehjelpen, og kostnadene står i rimelig forhold til tiltakets effekt. Spesialisthelsetjenesten skal fastsette en frist for når medisinsk forsvarlighet krever at en pasient som har en slik rettighet, senest skal få nødvendig helsehjelp.

Etter henvisning fra allmennlege har en pasient rett til fornyet vurdering av sin helsetilstand av spesialisthelsetjenesten.

En pasient som mener at bestemmelsene om rett til nødvendig helsehjelp er brutt, kan anmode den som yter helsehjelpen om at rettigheten blir oppfylt. Dersom den som yter helsehjelp, avviser anmodningen eller mener at rettighetene er oppfylt, kan det klages til Helsetilsynet i fylket.

Jeg kan ikke gå inn i konkrete enkeltsaker og vurdering av om vedkommende kan ha rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten. Mitt svar blir derfor av generell art.

SPØRSMÅL NR. 29**Innlevert 12. oktober 2009 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 19. oktober 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Når boligselgere fra nyttår selv kan legge ut sin bolig på Internett for salg hevder både forsikringsselskaper og meglerbransjen at kjøpers stilling blir svekket, jf. oppslag i Aftenposten 8/10-09. Selv om muligens bare et fåtall vil gjennomføre et salg på egen hånd, er det viktig at muligheten, med de reduserte omkostninger det innebærer, finnes for forbrukerne.

Vil statsråden vurdere endringer i regelverket for å legge enda bedre til rette for at boligselgere enklest mulig kan foreta bolighandler uten megler?»

Svar:

Forskriften som skal gi enhver tilgang til å foreta boligannonsering på Internett, er begrunnet i konkurransemessige hensyn. Nettportalers praksis med kun å tillate aktører med tillatelse til å drive eiendomsme-

gling (og i visse tilfeller utbyggere) å annonsere boliger for salg på sine portaler, er etter konkurransemyndighetenes oppfatning egnet til å begrense konkurransen i markedene for tjenester knyttet til omsetning av boligeiendom. Forskriften innebærer ikke endringer når det gjelder selgers opplysningsplikt. Dette er regler som står helt selvstendig, uavhengig av utvidet annonseringsmuligheter. Forskriften om boligannonsering er fastsatt av Fornyings- og administrasjonsdepartementet, og Konkurransetilsynet vil føre tilsyn med at reglene etterleves i praksis.

Finansdepartementet har ansvar for eiendoms-

meglingsloven, og det foreligger ikke planer om å foreslå endringer i dette regelverket med sikte på å legge til rette for økt salg av bolig uten bruk av eiendomsmegler. Selger står fritt til å velge om vedkommende vil bruke eiendomsmegler eller ikke ved salg av bolig. I de tilfeller selger velger å benytte seg av eiendomsmegler, vil imidlertid både kjøper og selger nyte godt av den ekstra sikkerhet som reglene i eiendomsmeglingsloven innebærer, som for eksempel meglers opplysningsplikt overfor kjøper, gjennomføring av oppgjør og behandling av klientmidler.

SPØRSMÅL NR. 30

Innlevert 12. oktober 2009 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal

Besvart 16. oktober 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Regjeringen skriver i sin nye regjeringsplattform at den vil sikre gode helsetilbud gjennom et sterkt offentlig tilbud. Samtidig leser jeg at Regjeringen også vil bruke "private virksomheter og avtalespesialister som nyttige samarbeidspartnere."

Åpner denne formuleringen opp for at den offentlige helsetjenesten kan bruke Capiro anoreksisenter i Fredrikstad mer enn tilfellet er i dag når det er hensiktsmessig for den enkelte pasient?»

Svar:

De regionale helseforetakene skal til enhver tid sørge for at tilbudet til mennesker med spiseforstyrrelser har god nok kvalitet og kapasitet. Dette kan skje gjennom tilbud i offentlige institusjoner eller ved avtale med private tjenesteytere. Dersom de regionale helseforetakene kjøper tjenester av private tilbydere kan dette gjøres enten gjennom kjøp av "ad hoc"-plasser eller ved rammeavtale, slik Helse Sør-Øst RHF har gjort.

Capiro Anoreksi Senter i Fredrikstad tilbyr spesialisert behandling til mennesker med spiseforstyrrelser. Capiro tilbyr ikke behandling til de aller sykeste. Disse vil ha behov for et tilbud på regionalt nivå, i tett samarbeid med somatisk spesialisthelsetjeneste. Det er stilt krav om at det skal være regionale kompetansemiljøer for spiseforstyrrelser i alle helseregioner. Kompetansemiljøene er nå på plass i tre regioner, og det fjerde miljøet i Helse Nord tar i mot pasienter fra

oktober 2009. Oppdragsdokumentet til de regionale helseforetakene for 2008 og 2009 har videre vært tydelige på at tilbudet til mennesker med spiseforstyrrelser fortsatt må videreutvikles.

I årets tildelingsbrev har jeg derfor bedt Helsedirektoratet om en kunnskapsoppsummering av hva som er effektiv behandling for mennesker med spiseforstyrrelser. Denne kunnskapsoppsummeringen vil danne grunnlaget for en ny veileder til tjenesten som skal sikre god og likeverdig praksis. Jeg vil også be Helsedirektoratet om å foreta en kartlegging av det totale tilbudet til denne pasientgruppen når det gjelder kapasitet, kvalitet og tilgjengelighet. Kartleggingen må omfatte tilbudet på regionalt nivå, i helseforetak og DPS, i BUP, i privat regi, samt i kommunene.

Som helseminister skal jeg ikke overprøve de faglige vurderingene knyttet til om Capiro vil være det beste tilbudet til enkeltpasienter, eller om disse vil kunne få et like godt eller bedre tilbud innenfor den offentlige helsetjenesten. I møter med de regionale helseforetakene om oppdragsdokumentet for 2010, har jeg oppfordret de regionale helseforetakene til å bruke tilbudet ved Capiro Anoreksi Senter der dette er riktig ut fra en faglig vurdering. Formuleringen i regjeringserklæringen som representanten Hjemdal henviser til innebærer at det ikke er formelle hindringer for at de regionale helseforetakene kan kjøpe tjenester av private tilbydere, og at dette i mange tilfelle ansees å være nyttige supplementter til de offentlige tilbudene.

SPØRSMÅL NR. 31**Innlevert 12. oktober 2009 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve****Besvart 19. oktober 2009 av fiskeri- og kystminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Vil statsråden sørge for at utbedringen av Fosnavåg havn i Herøy kommune blir prioritert gjennomført som først forespeilet i 2010 - 2013, eller senest i perioden 2011 - 2014, slik tidligere statsråd Helga Pedersen har uttalt?»

BEGRUNNELSE:

Sunnmørsposten og NRK Møre og Romsdal kunne fredag 9. og lørdag 10. oktober opplyse om at tidligere fiskeriminister Helga Pedersen før hun sluttet som statsråd, beordret Kystverket om å flytte 49 millioner kroner som i NTP var øremerket utbedring av havna i Fosnavåg, til Vanvåg i Troms for bygging av ny molo til 45 millioner kroner. Når Sunnmørsposten konfronterer tidligere statsråd Helga Pedersen med saken, viser hun til at Moloen i Vanvåg ved en "glipp" var blitt uteglemt fra transportplanen, og at de da måtte gjøre denne manøveren for å få den inn igjen. Hun viser i samme avisintervju til at økte bevilgninger til sektoren vil bidra til at forskyvningen ikke vil føre til stort mer enn ett års utsettelse for Fosnavåg havn i Herøy. Jeg håper at fungerende statsråd kan bekrefte at uttalelsen fra tidligere statsråd Helga Pedersen er riktig. Det er svært beklagelig og uheldig at næringslivet i Fosnavåg/Herøy som er avhengig av havna, og som har ventet i mange år på å få en bedre havneinnseiling, først får en positiv innstilling i NTP om etablering allerede i 2010 - 2013, for så å bli skudd ut i et mer usikkert tidsperspektiv. Innseilingen til havna i Fosnavåg slik det fungerer i dag med mange trasige fjellnabber på bunnen, gjør at flere større båter ofte må ligge på vent og ta hensyn til flo og fjære, for å unngå å ta ned i bunnen når de går inn til havna. Denne ventingen hemmer store deler av næringslivet i Herøy kommune.

Som eksempel kan nevnes at Bedriften Fosnavåg Seafood ofte må vente med å få produksjonene i gang, noe som fører til mer overtid og større kostnader for bedriften. Det er derfor å håpe på at regjeringen vil følge opp det klare budskapet som tidligere statsråd Helga Pedersen fremmet for Sunnmørsposten fredag 9. oktober. Hvor hun viste til at Regjeringen har økt bevilgningen til sektoren så mye at dette ikke ville skape noe større problemer for Fosnavåg:

"Jeg tror ikke at det vil føre til stort mer enn et års utsettelse for utbedringen i Fosnavåg"

Sitat slutt.

Svar:

I St.meld. nr 16 (2008-2009) Nasjonal transportplan var tiltak i fiskerihavnen i Fosnavåg prioritert i første del av planperioden. Prosjektet innebærer en utdyping av havnen slik at det blir mulig for større fartøy å anløpe bedriftene og benytte seg av fasilitetene der.

I Innst. S. nr. 300 (2008-2009) uttaler komiteen følgende:

"Komiteen mener at det planlagte fiskerihavn tiltaket i Vannvåg, Karlsøy, Troms bør tas inn i investeringsprogrammet. Prosjektet består i mudring og bygging av moloer. Det vil gjøre Vannvåg til en mer framtidrettet, funksjonell og trygg havn for alle aktører som benytter seg av havna gjennom å etablere et større skjermet område for å betjene større fartøyer og gi bedre rolighet for den eksisterende flåte, samt å etablere industriarealer på land med bedre kaitilbud. Komiteen mener at dette tiltaket bør settes i gang i første del av planperioden, og ber Fiskeri- og kystdepartementet løse dette på egnet måte."

Gitt den økonomiske rammen som er satt av til fiskerihavneprosjekter i første del av planperioden, var det nødvendig å gjøre omprioriteringer som følge av Stortingets behandling av nevnte stortingsmelding. Tiltaket i Fosnavåg var kommet kortest i planleggingsprosessen av de prosjektene som opprinnelig var lagt inn i første del av planperioden (2010-2013). Prosjektet ble derfor flyttet til andre del av planperioden (2014-2019).

Kystverkets handlingsprogram fastsettes som kjent etter Stortingets behandling av Nasjonal transportplan. I arbeidet med handlingsprogrammet tas det hensyn til Stortingets behandling av nevnte stortingsmelding.

De årlige prioriteringer fremkommer i budsjettforslaget for fiskerihavner og farleder av Fiskeri- og kystdepartementets budsjett i de enkelte budsjettår. Disse prioriteringene vil blant annet være avhengig av de årlige bevilgninger for slike utbygginger.

Som følge av at prosjektet i Fosnavåg har kommet kort i planleggingen, og uansett ikke kunne ha startet opp før i slutten av første del av planperioden, vil prosjektet ikke bli vesentlig senere startet opp når det nå er flyttet til andre del av planperioden.

SPØRSMÅL NR. 32**Innlevert 12. oktober 2009 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 20. oktober 2009 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Entra Eiendom ekspanderer virksomheten i en tid hvor private selskaper i samme forretningsområde sliter med nedbemanning, finansieringsvansker og sviktende markeder. Entra Eiendom har på eget initiativ utvidet selskapets forretningsområde og opptrer nå som en subsidiert konkurrent til private selskaper på områder der det ikke var Stortingets forutsetning at selskapet skulle delta.

Vil statsråden ta initiativ til en gjennomgang av selskapets virksomhet eller er hun fornøyd med virksomheten slik den nå drives?»

Svar:

Jeg viser til at jeg 17. april i år la fram St.meld. nr 29 (2008-2009) Entra Eiendom AS. Meldingen ga en bred redegjørelse for selskapets virksomhet og utvikling siden etableringen i 2000. I meldingen la jeg til grunn at staten vil være best tjent med en videre utvikling av Entra der selskapet på et kommersielt grunnlag konkurrerer om å møte behovet staten og andre offentlige virksomheter vil ha for å skaffe seg lokaler i eiendomsmarkedet. Innenfor et statlig eierskap bør Entra kunne videreutvikle seg med utgangspunkt i å utnytte kompetansen sin så lenge virksomheten over tid støtter opp under hovedformålet om å dekke statlige behov for lokaler. Entra må ha tilgang til eiendommer og formålstjenlige lokaler for å kunne konkurrere effektivt om tilbud til statlige kunder.

Muligheten for å tilpasse seg et konkurranseutsatt og dynamisk marked var en hovedtanke ved etableringen av Entra, slik at selskapet skulle kunne møte statlige behov for lokale på en fleksibel måte. Jeg ga i meldingen uttrykk for at Entra også bør kunne engasjere seg i nye eiendomsprosjekter som ved oppstarten først og fremst vil tiltrekke seg private leietagere. Det vil bidra til selskapsstrategien om å ha ledig kapasitet til å kunne tilby formålstjenlige loka-

ler på et senere tidspunkt til offentlig sektor. Stortinget sluttet seg 4. juni 2009 til hovedtrekkene i meldingen ved behandlingen av Innst. S. nr. 264 (2008–2009). Det er min vurdering at forutsetningene knyttet til Entras virksomhet ble avklart i meldingen og at det nå ikke er behov for ytterligere initiativ til en gjennomgang av selskapets virksomhet.

Jeg kan ikke se at Entra Eiendom AS etter at meldingen ble lagt frem har hatt noen vesentlig ekspansjon av sin virksomhet, eller at selskapet har utvidet sitt forretningsområde ut over det som er omtalt i meldingen.

Jeg ser lite grunnlag for påstanden om at Entra opptrer som en subsidiert konkurrent. EFTA's overvåkingsorgan, ESA, har tidligere vurdert om etableringen av Entra utgjorde statsstøtte og fant ikke grunnlag for dette. Det er siden ikke tilført kapital til selskapet. Entra blir stilt overfor samme krav til markedsmessig avkastning som sammenlignbare eiendomsselskaper.

Som andre eiendomsselskaper har Entra blitt rammet av uroen i finansmarkedene. I St.prp. nr. 67 (2008-2009) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2009 fremmet regjeringen forslag om at det ikke skulle tas utbytte fra Entra Eiendom i 2009 og at det ble bevilget 1 mrd. kroner i ansvarlig lånekapital til selskapet på markedsmessige vilkår. Stortinget sluttet seg til dette ved behandling av Innst. S. nr. 355 (2008-2009) 12. juni. Bakgrunnen var svekkelsen i bokført egenkapital som følge av urealiserte verdifall i eiendomsporteføljen. Statens medvirkning som eier til å bedre kapital situasjonen i selskapet setter ikke Entra i en unik situasjon da tilsvarende vurderinger og tiltak er iverksatt også av private eiere i andre eiendomsselskaper. Det er flere eiendomsselskaper som i denne perioden har hentet inn ny egenkapital hos sine eiere i en eller flere run-

SPØRSMÅL NR. 33**Innlevert 12. oktober 2009 av stortingsrepresentant Ingebjørg Godskesen****Besvart 19. oktober 2009 av fiskeri- og kystminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Etter ulykken med Full City utenfor Langesund kom det plutselig svært konkrete løfter om bedret slepebåterberedskap i Sør-Norge, og ifølge NRK 02.10.2009 får rederiet Buksér og Berging nå ansvaret for slepebåterberedskapen langs sørlandskysten.

Hva slags kapasitet har slepebåten som settes inn, og hvor skal båten ha fast stasjonering?»

BEGRUNNELSE:

Den mangelfulle slepebåterberedskapen på Sørlandet har vært et hett tema i mange år. Miljøvernminister Erik Solheim sa senest i Stortinget 18. juni 2009 at det ikke er behov for statlig slepebåterberedskap i Sør-Norge, og regjeringens partiene Ap, SV og Sp avfeide opposisjonens bekymring i Budsjettinnst. S. nr 13 (2008-2009) over regjeringens manglende satsing på oljevernberedskap. Regjeringens gjorde imidlertid helomvending etter Full City-havariet utenfor Langesund, og Jens Stoltenberg var på banen i NRK 4. august 2009. Det betyr at Regjering

gen nå plutselig har begynt å følge opp FrP-forslaget som ble støttet av SV og Sp fra mai 2005 om økt slepebåtkapasitet. Ifølge NRK 2. oktober 2009 vil slepebåten ikke ha fast base, men forflytte seg langs kysten fra Egersund til Risør.

Svar:

Det er riktig at det er selskapet Buksér og Berging AS som ble valgt til leverandør av tjenesten til slepeberedskap langs Sørlandskysten. Fartøyet som skal ivareta tjenesten er M/T "BB Connector".

I henhold til det Kystverket opplyser er fartøyet bygget i 2008. Det har en slepekraft på 65 tonn. Fartøyet er også utrustet med oljelenser og opptaker. Videre er det krav til om at fartøyet skal være døgkontinuerlig bemannet. Operasjonsområdet er mellom Risør og Egersund. Kystverket har ikke stilt krav til fast stasjonering av fartøyet, annet enn at det skal være innenfor operasjonsområdet. Kystverket opplyser at rederiet har fremholdt at fartøyet vil alternere med Kristiansand og Farsund som hjemmehavn.

SPØRSMÅL NR. 34**Innlevert 12. oktober 2009 av stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide****Besvart 19. oktober 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Posten har nylig besluttet å kutte 40 årsverk ved postterminalen i Ålesund. Mange frykter at dette er starten på en styrt avvikling av denne terminalen.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at strukturen med to postterminaler i Møre og Romsdal kan opprettholdes, og vil statsråden gripe inn og sikre grunnlaget for arbeidsplasser som nå står i fare for å forsvinne?»

BEGRUNNELSE:

Nedleggelse eller en sterk svekkelse av postterminalen i Ålesund vil gå ut over servicenivå til sluttbruker, og det lokale og regionale næringslivet kan bli særlig hardt rammet. Posten varsler nå at 40 års-

verk skal fjernes fra terminalen i Ålesund, som følge av strukturomlegging.

Statsråden bør snarest sørge for at befolkning, næringsliv og ansatte kan føle seg trygge på fortsatt drift ved postterminalen i Ålesund.

Svar:

Fallende brevvolumer gjorde at Posten i vår fremskyndet vurderingen av hvordan den fremtidige terminalstrukturen skal bli. Da arbeidet med ny terminalstruktur startet, var målet å komme frem til en beslutning før sommeren. Arbeidet med omlegginger i enkelte regioner viste seg å være tidkrevende, og Posten og arbeidstakerorganisasjonene ble enige om å bruke mer tid før endelig beslutning kunne fattes.

Dette gjaldt blant annet at det skulle sikres at de ansatte som ville bli overtallige ved omleggingen skulle få gode omstillingsavtaler og at det skulle bli færrest mulig ansatte som ville miste sitt arbeid ved terminalene. Det ble derfor bestemt at ny terminalstruktur skulle vedtas i tredje kvartal 2009. Denne prosessen ble Samferdselsdepartementet holdt orientert om.

Vurderingen av konsernets terminalstruktur er en del av Posten-konsernets omstillingsprogram Spinnaker, som skal forbedre lønnsomheten i konsernet med 2,3 milliarder kroner de neste tre årene. Omstillingsprogrammet er satt i gang for å kompensere for volumfall og konsekvensen dette har for lønnsomheten innenfor postsegmentet. Endringene i brevmarkedet er varige. Posten kan ikke forvente at volumene som forsvinner nå, vil komme tilbake. Posten må derfor tilpasse seg denne utviklingen og gjøre tiltak i tide. Omstruktureringer i driften vil kunne få konsekvenser for de ansatte, og Posten har i samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene prøvd å finne de beste løsninger, både for å få laget en ny, forsvarlig driftsstruktur og for at de ansatte skal bli minst mulig berørt.

Arbeidet med terminalstrukturen har blant annet vært basert på at etableringen av ny Østlandsterminal sammen med volumnedgangen, gjør at en annen type terminalstruktur vil gi mer effektiv og forbedret postdistribusjon i landet enn det dagens terminalstruktur gir. Det har derfor også vært nødvendig å se på terminalstrukturen i Møre og Romsdal. Her har det vært to store brevterminaler liggende forholdsvis nært hverandre geografisk.

Når det gjelder flyttingen av brevproduksjonen i Møre og Romsdal, var det en samlet vurdering som førte til at Molde ble valgt framfor Ålesund. Det Posten la størst vekt på i vurderingen var hensynet til Postens kunder, effektiviseringsgevinster, postterminalens egnethet, miljøhensyn og nærhet til flyplass. Postens kostnadsreduksjoner er vesentlig større ved flytting til Molde, samtidig som dette er den eneste av de to terminalene som kan håndtere hele volumet som i dag sorteres i Ålesund og Molde. Når Posten i tillegg kunne redusere antall flyginger med påfølgende reduksjon i CO₂-utslipp ved å velge Molde, mener Posten at man har funnet en løsning som vil minimere uønskede konsekvenser samtidig som Posten får gjennomført en helt nødvendig kostnadstilpasning.

Løsningen som nå er foretrukket og valgt, betyr at det i Møre og Romsdal i følge Posten vil være følgende tilpasninger:

- All produksjon av adresserte brev samles i løpet av første halvår 2010 i Molde.
- All produksjon av uadressert reklame samles i løpet av første halvår 2010 i Ålesund, som en midlertidig løsning til 2012.
- Pakkeproduksjon opprettholdes i både Ålesund og Molde.
- Posten starter arbeidet med å samlokalisere pakke- og godsproduksjonen for Posten og Bring i Ålesund fra 2012 når Postens leieavtale for terminalen i Ålesund løper ut.

Samlet vil omleggingen føre til et nedbemanningsbehov på om lag 40 årsverk i Ålesund, og et behov for oppbemanning med om lag 18 årsverk i Molde. Posten og arbeidstakerorganisasjonene samarbeider om å finne gode løsninger for de som blir overtallige ved omleggingen. Målet er at flest mulig skal få annet arbeid i Posten-konsernet.

Posten Norge er organisert som et aksjeselskap fullt ut eid av staten. Selskapsformen bygger på en klar rollefordeling mellom staten som eier og selskapsledelsen. Selskapsledelsen har ansvaret for den forretningsmessige driften av selskapet og skal arbeide for å ivareta målene som eieren setter for virksomheten. Det er dermed styret i Posten og Postens daglige ledelse sitt ansvar å se til at konsernet har en forsvarlig driftsstruktur innenfor de rammene som er lagt for Postens virksomhet. Postens ledelse må derfor kontinuerlig vurdere behovet for terminaler tilpasset postvolumene og strukturen på hele terminalsystemet i Norge. Dette innebærer også at antall ansatte må tilpasses behovene ved de ulike terminalene. Slik planen nå er, skal pakkeproduksjonen fortsatt beholdes i Ålesund også etter 2012, som derfor vil sikre at arbeidsplassene knyttet til denne produksjonen ikke står i fare i nær fremtid. Dette er også avklart med arbeidstakerorganisasjonene.

Det er derfor for meg, som samferdselsminister, ikke mulig å gi lovnader om at det ikke vil komme flere omlegginger i terminalstrukturen i fremtiden. Det er heller ikke mulighet for meg å gripe inn for å gjøre om på Postens vedtatte planer for omlegging. Det er selvsagt beklagelig at en statlig bedrift som Posten må nedbemanne ved enkelte av terminalene, men samtidig er det viktig for staten som eier at ledelsen i Posten tar ansvar for å sikre en langsiktig forsvarlig drift i selskapet, at antall ansatte i selskapet er tilpasset behovet i driftsstrukturen og at omstillingsprosessen gjennomføres i godt samarbeid med de ansattes organisasjoner.

SPØRSMÅL NR. 35**Innlevert 12. oktober 2009 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl****Besvart 16. oktober 2009 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Når personer leverer politianmeldelser må polititjenestemenn i etterkant skrive inn anmeldelsen på nytt manuelt, noe som skaper et omfattende merarbeid for politiet og binder opp mye politikraft.

Hva synes statsråden om at ordningen ikke har ført til effektivitetsgevinster for politiet?»

BEGRUNNELSE:

Mange har levert anmeldelser på nett etter at denne muligheten omsider ble lansert. Dessverre medfører ikke dette arbeidsbesparelse for politiet, fordi hver enkelt anmeldelse må skrives inn på nytt for å tilpasses politiets interne datasystem. Etter lanseringen har det fremkommet at politiet på forhånd var klar over denne svakheten, uten at dette ble rettet i forkant. Høyre synes det er positivt at anmeldelser omsider kan leveres på nett, men er svært skuffet over at dette ikke medfører en tidsbesparelse for politiet - slik at politikraft kunne vært frigjort til viktigere oppgaver.

Svar:

Adgangen til å anmelde enkelte lovbrudd via Internett er et viktig skritt i retning av bedre publikums-

service. Det gir mulighet til å levere anmeldelsen uten å møte opp på en politistasjon eller et lensmannskontor, det vil si uavhengig av tid og sted.

Selv om det foreløpig ikke er mulig å importere data fra disse anmeldelsene direkte inn i politiets saksbehandlingssystemer, gir den nye ordningen økt fleksibilitet og bedre ressursutnyttelse også for politiet. Politidirektoratet har opplyst at det stort sett er sivilt ansatte som utfører innskrivingen av denne type anmeldelser, og at dette arbeidet nå kan tilpasses øvrige oppgaver i større grad enn om anmeldelsene leveres i skranken. Slik vil dette føre til mer effektiv saksbehandling og bedre utnyttelse av ressursene. Bl.a. i Oslo politidistrikt har man sentralisert mottaket av anmeldelser på nett.

Politidirektoratet planlegger en omfattende fornyelse av straffesakssystemene, som også inkluderer helelektronisk behandling av nettbaserte anmeldelser. En eventuell midlertidig løsning som gjør det mulig å overføre data direkte fra elektronisk mottatte anmeldelser til dagens saksbehandlingssystem, er til vurdering.

Jeg er opptatt av å skape et effektivt politi som yter en best mulig publikumsservice og vil nøye følge utviklingen av arbeidet med anmeldelse på nett.

SPØRSMÅL NR. 36**Innlevert 12. oktober 2009 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl****Besvart 23. oktober 2009 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Er statsråden av den oppfatning at produktiviteten ved Rettsmedisinsk institutt (RMI) er høy med anslagsvis 2, 2 prøver pr. uke i snitt pr. ansatt pr. uke, og er man fornøyd med at 6 000 nye profiler kun utgjør 6,7 pst. av de forventede 40 000 nye profilene første året etter DNA-reformen 1. september 2008?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge NTB 29. september 2009, referert i en rekke media, er Justisdepartementet svært fornøyd med

at "16 600 personer i politiets DNA-register, en økning på 40 pst. på et år". De faktiske tallene gis ikke i artikkelen, men estimert betyr dette en økning på kun ca. 4 500 DNA-profiler på ett år (fra 11 000 profiler i registeret). Det er investert 103 mill. kr til RMI hvor man vel har ca 40 ansatte på sporavdelingen. Brytes tallene ned så må hver av disse i snitt analysere 113 referanseprøver på et år, dvs. 2,2 prøver pr. uke i snitt pr. ansatt pr. uke. Så vidt undertegnede erfarer så har laben en kapasitet på nærmere 600 prøver i uken med det nye utstyret, men analyserer altså kun en brøkdel av dette. 6 000 nye profiler utgjør kun 6,7

pst. av de forventede 40 000 nye profilene første året etter DNA-reformen 1. september 2008. Hos GENA kan vi analysere 300 prøver pr uke på noen få ansatte (hvert PCR brett tar mer enn 80 prøver om gangen). Forutsatt at disse tallene stemmer bes det om kommentar til hvorvidt statsråden anser dette for å være særlig produktivt.

Svar:

Anslaget på 2,2 prøver pr. uke i snitt pr. ansatt ved RMI er misvisende som indikator på produktivitet ved RMI. Beregningen omfatter kun analysene av DNA-registerprøver. Disse er bare en del av det DNA-analysearbeide som foretas ved instituttets sporseksjon. Med DNA-registerprøver menes analyse av DNA-personprøver, der profilene skal legges enten i identitetsregisteret eller etterforskningsregisteret. I tillegg til disse registerprøvene, analyseres det både sporprøver og relevante personprøver fra fornærmede/vitner etc. i straffesaker under etterforskning. Disse utgjør til sammen rundt 30 000 prøver. Mellom 800 og 900 saker med DNA-prøver behandles hver måned, og er en fordobling siden iverksettelse av reformen. Hoveddelen av seksjonens ca 40 ansatte arbeider med sporprøver og ikke med personprøver. Et hovedformål med reformen har vært økt bruk av DNA-funn i saker som rammer folk flest.

DNA-prosjektet har innført en helt ny saksbehandling av DNA i politiet. Dette innebærer ny kompetanse for vel 3000 tjenestemenn, nye rutiner i IKT og skjerpene krav til kvalitet både på åstedsarbeidet og ved innhenting av DNA-personprøver. Mange av disse tiltakene ble innført sommeren 2009. Det vil naturligvis ta noe tid før tiltakene er tilpasset slik at den ønskede effekten kan hentes ut.

Tiltakene gir allerede nå resultater. Den restansesituasjonen som var i ferd med å utvikle seg på grunn av mangelfull dokumentasjon mv i forhold til kvalitetskravene ved innsendelse personprøvene, bygges ned. Det arbeides godt både på RMI og på DNA-registeret ved Kripos for å få ned saksbehandlingstida og øke den generelle kapasiteten.

Jeg vil legge til at saksbehandlingstida på de prioriterte sakene er god. Alle frister som settes av politiet holdes for å sikre en effektiv saksbehandling av den alvorlige kriminaliteten.

Tallet på 40 000 nye personprofiler i DNA-regis-

teret er et anslag som blant annet bygger på en forutsetning om at alle de som kvalifiserer for registrering etter de nye lovbestemmelser også skal registreres. Muligheten for gradvis økning av antallet registreringer er ivaretatt ved at riksadvokaten i påtaleinstruksen § 11 a-12 er gitt fullmakt til å gi utfyllende retningslinjer bl.a. om "hvilke straffbare forhold som skal prioriteres i forbindelse med registrering i DNA-registeret". Retningslinjene fra riksadvokaten av 15.august 2008 fastslår blant annet at alle som fra og med 1. september 2008 er rettskraftig idømt ubetinget fengsel i mer enn 60 dager, herunder forvaring, av norsk domstol skal registreres i identitetsregisteret med mindre det foreligger helt særlige omstendigheter. Registreringen skal skje uavhengig av hvilket lovbrudd dommen gjelder. Videre skal alle som er registrert i etterforskningsregisteret og som senere illegges straff for et forhold som etter loven kan gi frihetsstraff registreres. I følge retningslinjene vil det senere være aktuelt å trappe opp registreringsadgangen, for eksempel slik at en i neste fase tar sikte på å registrere alle som er idømt ubetinget fengsel, og deretter vurdere registrering av alle som er idømt fengselsstraff og samfunnstjeneste.

Regjeringen har i 2008 og 2009 satt av hhv. 66,1 mill. kroner og 103,4 mill. kroner til økt satsing på DNA og sentral finansiering av DNA-analyser. Midlene har blant annet gått til økt bemanning og utstyr i politidistriktene, Kripos og RMI. Det er videre investert i elektronisk kommunikasjon mellom politidistriktene, Kripos og RMI, og det er satt av midler til forskning på området. I år er det satt av midler til å starte arbeidet med å etablere nytt offentlig analyseinstitutt i Tromsø. For de samme midlene er i tillegg nær 3000 polititjenestemenn opplært i sikring av biologiske spor fra åsteder, for å bidra til å bekjempe såkalt hverdagskriminalitet. Opplæringen fortsetter som en kontinuerlig prosess. I budsjett for 2010 har regjeringen foreslått å øke bevilgingen til DNA-reformen til om lag 117 mill. kroner.

Jeg har hele tiden vært opptatt av å legge opp til et forsvarlig gjennomføringsløp med god kvalitet på de opplysninger som legges i registeret. Det er av svært sentral betydning at opplysningene som registreres er korrekte, slik at det ikke kan reises tvil om disse.

SPØRSMÅL NR. 37**Innlevert 12. oktober 2009 av stortingsrepresentant Anders Anundsen****Besvart 23. oktober 2009 av fungerende arbeidsminister Rigmor Aasrud****Spørsmål:**

«Er statsråden enig i at å etablere et nytt sentralt datasystem for tolketjenesten, vil være et tiltak som koster lite, men som kan være til nytte for veldig mange mennesker, og hva vil Regjeringen gjøre for at det skal utdannes flere skriveolker i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Antall hørselshemmede i Norge stiger formidabelt, og gjennomsnittsalderen for de som blir hørselshemmede synker. Dette fører til at et økende antall mennesker i Norge trenger tolk. Folketrygdloven gir rett på tolk i dagligliv og arbeidsliv, mens retten til tolk på andre arenaer hjemles av andre lover, som for eksempel opplæringsloven.

Det er mange utfordringer knyttet til tolketjenesten, men noen av de viktigste utfordringene er knyttet til samordning, finansiering og antall tolkere. Hvis man trenger tolk i skolen, så må dette tas av skolens budsjett, mens tolk til andre situasjoner kommer fra andre pengesekker. I tillegg finnes det ikke et nasjonalt system for samordning av tolkene. Tolkeutredningen fra 2008 peker blant annet på at hvis man anskaffer et nytt datasystem for tolketjenesten, så er dette det viktigste enkelttiltaket for effektivisering av tolketjenesten, og for å gi brukerne et bedre tilbud.

I tillegg er det mangel på det som kalles skriveolker, og dette henger sammen med hvordan utdanningen for tolker er bygd opp.

Hørselshemmedes landsforbund peker på at noe av det viktigste man kan gjøre i forhold til dette, er å etablere en ettårig skriveolkeutdanning, slik at man kan stimulere flere av de som er kompetente til å bli skriveolker til å spesialisere seg på dette, i stedet for å ta en treårig generell tolkeutdanning slik de må i dag.

Ingenting har skjedd i forhold til dette etter at tolkeutredningen kom, og det begynner å haste i forhold til å gjøre noe for denne brukergruppen, for å sikre at disse menneskene har mulighet til å delta i samfunns livet på linje med andre mennesker.

Svar:

Arbeids- og velferdsdirektoratet har orientert meg om at dagens tolketjeneste mangler et tilfredsstillende datasystem som bl.a. kan administrere bestillinger av tolkeoppdrag og fordele oppdragene til tolkene. Direktoratet mener at det kan være effektiviseringsgevinster å hente i å forbedre datasystemene, og de har derfor utarbeidet et prosjektforslag for utvikling av et tolkeadministrativt datasystem. Arbeids- og velferdsdirektoratet har informert meg om at dette prosjektforslaget er vurdert opp mot andre IKT-prosjekter i etaten, og at det foreløpig ikke har vært mulig å prioritere dette innenfor tilgjengelige budsjettmidler.

Det er tre utdanningssteder for tolker i Norge (Universitetet i Oslo, Høgskolen i Sør-Trøndelag og Høgskolen i Bergen). Arbeids- og velferdsdirektoratet har orientert meg om at det i forbindelse med en utredning av tolkeområdet i 2008 ble påpekt fra flere hold at det var et behov for større grad av spesialisering av de ulike tolkemethodene innenfor utdanningene, spesielt innenfor skriveolkeområdet. I forbindelse med utredningen ble det derfor gjennomført et møte med de tre utdanningsstedene, der dette behovet ble påpekt. En ev. økning av utdannede skriveolker bør skje innenfor de eksisterende utdanningsmiljøene, og departementet tar derfor sikte på å drøfte dette spørsmålet med Kunnskapsdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 38**Innlevert 13. oktober 2009 av stortingsrepresentant Anders B. Werp****Besvart 16. oktober 2009 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Hvordan vurderer statsråden alvorligheten i en slik svikt i kritisk infrastruktur, og hva kan gjøres for å hindre at tilsvarende situasjoner oppstår?»

BEGRUNNELSE:

Rundt klokken 21:00 den 12. oktober mistet store deler av nedre Buskerud strømforsyningen. Ifølge EB Nett var det strømstans i Modum, Nedre og Øvre Eiker, Drammen og deler av Kongsberg. Anslagsvis 120.000 innbyggere ble berørt. Bruddet i strømforsyningen varte i ca 30 minutter. EB Nett kunne ikke gi en forklaring på hva som skjedde samme kveld.

Omfanget av strømutfallet var svært stort, det førte til betydelig usikkerhet og hendelsen skjedde uten at man raskt kunne identifisere årsaken. Saken bør derfor vurderes i et samfunnssikkerhets-perspektiv, med svikt i kritisk infrastruktur.

Undertegnede sitter ikke på noe informasjon som tilsier kritikk noen av de ansvarlige. Tvert i mot tyder det på at alle ansvarlige gjorde sitt ytterste for å løse den situasjonen som oppstod.

Men for å ivareta den grunnleggende samfunnssikkerheten er det viktig at man finner årsaken til hendelsen, og ikke minst at man setter i verk tiltak for å hindre at hendelsen gjentar seg.

Svar:

Et stabilt og godt kraftsystem er en forutsetning for samfunnssikkerheten i Norge, og kraftforsynin-

gen er å betrakte som kritisk infrastruktur. På generelt grunnlag vil jeg si at omfattende og langvarige strømvbrudd er alvorlige og at disse bør unngås.

Strømvbrudd vil likevel kunne oppstå. Brukere som er helt avhengig av kontinuerlig strømforsyning vil måtte vurdere å sikre seg med reserveløsninger og beredskap for avbrudd.

Når det gjelder den konkrete hendelsen i Nedre Buskerud, ble Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) rutinemessig varslet 12.10.09 på kvelden og har mottatt en skriftlig rapport fra EB Nett og Statnett om hendelsen. Svikt i koblingsprosedyrer og teknisk feil var årsak til omfanget av strømbruddet.

St.meld. nr. 22 (2007-2008) Samfunnssikkerhet beskriver flere tiltak både mht. sikkerheten i overføringsnett, forsyningssikkerhet for strøm og tilsyn med kraftforsyningen. NVE har ansvaret for regulering av nettselskapene når det gjelder forsyningssikkerhet og beredskap. Konkrete tiltak på dette området sorterer dermed under Olje- og energidepartementet.

DSB har ansvar for sikkerhet ved håndtering av elektrisitet. I tillegg har DSB et tverrsektorielt ansvar som nasjonal pådriver og koordinator innenfor samfunnssikkerhet og beredskap. Å sikre brede risiko- og sårbarhetsvurderinger, blant annet i forhold til strømbrudd er et viktig element her.

Jeg legger til grunn at gjennomføringen av de tiltakene som er skissert i meldingen vil bidra til en mer robust strømforsyning.

SPØRSMÅL NR. 39**Innlevert 13. oktober 2009 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 19. oktober 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«I Aftenposten 12.10.09 hevder økonomiprofessor Michael Hoel at "grønne sertifikater er dyr og formålsløs moro med fornybar energi" Resonnementet er at mer fornybar energi i Norge ikke kutter CO₂-utslipp globalt da det ikke påvirker taket på totale CO₂-

utslipp innenfor Kyoto-avtalen. Derved endres bare prisen på CO₂-kvoter og utslippsnivået opprettholdes.

Hvor mye anslår regjeringen at CO₂-utslipp globalt vil reduseres som følge av utbygging av fornybar energi i Norge, og hvilke analyser bygger regjeringen sitt svar på?»

BEGRUNNELSE:

Det er viktig å sikre at penger som brukes på tiltak for å kutte CO₂-utslipp har god effekt, slik at man prioriterer de beste prosjekter først. Derfor bør man sannsynliggjøre at tiltak som foreslås faktisk gir ønsket resultat, noe økonomiprofessor Michael Hoel ved Universitetet i Oslo betviler.

FrP ønsker en satsing på fornybar energi, både fordi det kan gi viktig verdiskaping og trygge vår nasjonale kraftforsyning. Det kan også bidra til kutt i uønskede utslipp fra annen type energiresurser.

Svar:

Norges forpliktelse etter Kyotoprotokollen er å sørge for at de gjennomsnittlige årlige klimagassutslippene i forpliktelsesperioden 2008–2012 ikke er mer enn én prosent høyere enn i 1990. Dette kan gjøres gjennom ulike nasjonale tiltak og ved å redusere utslipp i andre land. Regjeringen ønsker imidlertid å overoppfylle Norges Kyotoforpliktelse med 10 prosentpoeng. Overoppfyllelsen vil dekkes gjennom ut-

slippsreducerende tiltak i andre land, i hovedsak i utviklingsland.

Fornybarsatsingen i Norge er motivert ut fra flere hensyn, som energiforsyning, næringsutvikling/arbeidsplasser og klima. Tidsperspektivet er viktig når en vurderer fornybarsatsingens klimaeffekt. Økt satsing på fornybar energi er nødvendig dersom vi skal få til en overgang til et lavutslippssamfunn hvor fossil energi fases ut.

Kvotetaket for inneværende periode i kvotesystemet er fastsatt, dermed vil ikke en økt fornybarsatsing resultere i reduserte utslipp for inneværende periode. Det er likevel gode miljømessige grunner til å benytte virkemidler for ytterligere stimulans av fornybar energi. En sterkere satsing på fornybar energi nå vil bidra til nødvendig teknologiutvikling. En økning i andelen fornybar energi vil kunne gjøre det mulig for kommende kvoteperioder å sette strammere kvotetak. Dette vil bidra til å redusere utslipp omfattet av kvotesystemet.

SPØRSMÅL NR. 40

Innlevert 13. oktober 2009 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen

Besvart 19. oktober 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Mener statsråden at man, rent generelt, har gode nok rutiner for utsendelse av kriminelle utlendinger, vil statsråden eventuelt gjøre noe for å endre rutinene der utsendingsvedtaket gjelder voldsdømte og vil statsråden gå inn for at kriminelle utlendinger skal holdes på et eget område kontrollert av norske myndigheter fram til utsendelse kan iverksettes?»

BEGRUNNELSE:

Det har i media den senere tiden blitt satt fokus på Politiets Utlendingsenhet. Jeg viser spesielt til sak i VG tirsdag den 13. oktober der en person med voldtektsdom blir sluppet fri fra fengsel før PU kommer og skal sende ham ut av landet. Politiet begrunner glippen med at mannen ikke hadde noen adresse, og det var derfor ikke mulig å pågripe ham etter at han ble løslatt fra fengsel. Han ble derimot pågrepet etter at han på nytt hadde forgrepet seg på en kvinne. Dette er en uholdbar situasjon, og en stor belastning for ofrene i disse sakene.

Jeg forutsetter at statsråden er enig i at han har et medansvar for å følge opp og eventuelt endre rutiner slik at denne type hendelser ikke gjentar seg.

Svar:

Politiets utlendingsenhet (PU) har det nasjonale ansvaret for identitetsfastsettelse av asylsøkere og for koordinering og gjennomføring av alle uttransporteringer av personer med ulovlig opphold i Norge. Politidistriktene har på sin side ansvaret for identitetsfastsettelse i bort- og utvisningssaker der det skal gjennomføres uttransport.

Regjeringen vil styrke politiets arbeid på utlendingsområdet med 150 millioner. Økt kontroll i grenseområdene, lokal og rask registrering av asylsøkere og mer effektiv uttransportering skal bidra til å redusere antallet identitetsløse asylsøkere og bekjempe kriminalitet. Etablering av et nasjonalt ID-senter, lokale registreringsenheter og egen transportenhet er noen av tiltakene som settes i verk.

Politiet prioriterer straffedømte utlendinger i forbindelse med identitetsavklaring og uttransport. I pe-

rioden januar- september 2009 er totalt 2954 personer uttransportert, hvorav i alt 452 straffedømte personer. Det legges opp til en økning i antall uttransporteringer totalt fra 4000 til 4900 i 2010.

Når det gjelder spørsmålet om rutinene for utsendelse av kriminelle utlendinger er gode nok, eventuelt om jeg vil gjøre noe for å endre rutinene der utsendingsvedtaket gjelder voldsdømte, kan jeg informere om at det for tiden pågår et arbeid i politiet for å gjennomgå og forbedre prosessen knyttet til forberedelse av uttransportering av straffedømte utlendinger.

Jeg vil minne om at det er knyttet en rekke utfordringer til personer som skal uttransporteres i forbindelse med avslutning av soning av straffedom.

Før politiet kan iverksette uttransportering av kriminelle utlendinger som oppholder seg ulovlig i Norge, må personens korrekte identitet avklares. Videre må hjemlandets myndigheter som hovedregel på forhånd ha akseptert å ta imot personen. For å gjennomføre en tvungen retur er det likevel nødvendig at personen samarbeider med politiet. Norsk politi erfarer imidlertid at mange personer unnlater å samarbeide og at det tar lang tid å få svar på henvendelser fra andre lands myndigheter om identitetsavklaring. Jeg kan imidlertid forsikre om at det er stort trykk på arbeidet med retur og at jeg følger dette nøye.

Når det gjelder spørsmålet om jeg vil gå inn for

at kriminelle utlendinger skal holdes på et eget område kontrollert av norske myndigheter frem til utsendelse kan iverksettes, viser jeg til regjeringens målsetting om dette i regjeringens politiske plattform av 7. oktober d.å. Det fremgår der at regjeringen i større grad vil benytte den adgang som foreligger i lovverket til å frihetsberøve utlendinger som er i en utsendelsesprosess der det foreligger unndragelsesfare eller uavklart identitet. Regjeringen vil også åpne for at det kan benyttes frihetsberøvelse ved rettens kjennelse i prosessen med utsendelse overfor personer som begår kriminelle handlinger.

Dagens utlendingslov gir anledning til pågripelse og fengsling av personer der det foreligger mistanke om falsk identitet og i tilfeller der det foreligger fare for unndragelse i forbindelse med iverksetting av uttransport. Politiet kan videre bruke de ordinære hjemler i straffeprosessloven til å varetektsfengsle utlendinger som begår kriminalitet.

Ny utlendingslov settes i kraft fra 1. januar 2010. Den nye loven gir anledning til fengsling av lengre varighet i saker der det foreligger fare for unndragelse i forbindelse med iverksetting av uttransport. Dette vil gi politiet større handlingsrom for å tilrettelegge for uttransport i tilfeller der det er fare for unndragelse.

SPØRSMÅL NR. 41

Innlevert 13. oktober 2009 av stortingsrepresentant Siri A. Meling

Besvart 19. oktober 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«På grunn av mye nedbør, og dermed manglende balanse mellom tilbud og etterspørsel av elektrisk kraft, har vannkraftverk fått beskjed fra Statnett om å nedregulere kraftproduksjonen. BKK har fått beskjed om å nedregulere opptil 20 MW av sin produksjon, hvilket utgjør omlag 20 pst. av det selskapet kan produsere. Samtidig produserer gasskraftverket på Kårstø for fullt.

Mener statsråden at det er god klimapolitikk å nedregulere utslippsfri fornybar kraftproduksjon, mens gasskraftverk fortsatt produserer for fullt?»

BEGRUNNELSE:

På grunn mye nedbør, har det vært stor tilgang på strøm for tiden. Derfor har Statnett gitt BKK beskjed

om å nedregulere. Det vil si at selskapet ikke får levere så mye ren energi som selskapet har kapasitet til. BKK oppgir at store mengder med vann som kunne ha gitt ren utslippsfri kraftproduksjon dermed skyldes rett i havet. Siste uken i september tapte BKK vann tilsvarende en produksjon på 30 GWh på grunn av overløp fra fulle magasin, noe som ifølge BKK ville dekket et helt årsforbruk av energi til 1500 husholdninger. Selskapet ble nedregulert med opptil en 250 megawatt, ca 20 prosent av det de kan produsere.

Gasskraftverket på Kårstø er derimot ikke innmeldt som klart for regulering i dette markedet, og har derfor fortsatt med sin kraftproduksjon med medfølgende klimagassutslipp. Dermed fortrenger kraftproduksjon med klimagassutslipp fornybar, utslippsfri kraft.

Svar:

Problemstillingen med overløp på grunn av nedregulering i driftstimen kan ikke sees isolert, men må ses i sammenheng med den øvrige magasinindisponeringen hos produsenten og den aktuelle nettsituasjonen i området.

Regulerkraftmarkedet fungerer som et felles balansemarked for det nordiske kraftmarkedet. Formålet er å sikre tiltrekkelige reserver i systemet i driftstimen slik at de systemansvarlige selskapene (Statnett i Norge) kan oppnå en sikker drift og håndtere feil og ubalanser i systemet. Statnett har også et regulerkraftsopsjonsmarked (RKOM) for å sikre tilgjengelige reguleringsressurser på forhånd.

BKK er sammen med en rekke andre aktører en del av dette frivillige systemet. Aktørene velges basert på budene de selv har spilt inn.

Vestlandsområdet fra Sauda i sør til Sogn og Fjordane i nord har nå et stort produksjonsoverskudd og begrensninger i overføringsnettet. Det har kommet store tilsigsmengder den siste tiden og BKK har svært høy magasinutfyllingsgrad og vanntap har dessverre forekommet. Dette skyldes ikke nedreguleringen i seg selv, men mye tilsig og vann i magasinene og begrensninger i overføringskapasiteten. Flaskehalsene i nettet flytter seg kontinuerlig avhengig av driftssituasjonen og det er flere flaskehals i området.

Frem til i dag har ikke gasskraftverket på Kårstø

vært anmeldt i regulerkraftmarkedet. Naturkraft vil fra 20. oktober 2009 melde inn deler av produksjonskapasiteten for nedregulering til Statnett. Innenfor dagens regelverk skal systemansvarlig benytte regulerbudene ut fra billigste bud først. Ofte vil det være slik at varmekraftverk er mindre regulerbare enn magasinbaserte vannkraftverk også ut fra miljøkostnader. Stadige endringer i produksjonen kan føre til høyere utslipp per kWh produsert.

Selv om gasskraftverket på Kårstø hadde vært en konkurransedyktig deltaker i regulerkraftmarkedet i denne perioden, ville dette kun avlastet flaskehalsen over Soudasnittet i sør. Overføringsnettet i området har imidlertid vært delt for å utnytte kapasiteten best mulig. En nedregulering av gasskraftverket på Kårstø ville derfor i liten grad redusert behovet for nedregulering i det aktuelle BKK-området nord for delingspunktet. Her vil BKK og de øvrige aktørene i området begrenses av andre flaskehals.

Jeg mener derfor at det viktigste tiltaket for å unngå unødig vanntap, vil være å legge til rette for økt utbygging av nettkapasitet mellom landsdelene i tiden som kommer. Den planlagte overføringsforbindelsen 420 kV Ørskog – Fardal kunne ta produksjonsoverskuddet ut av området og slik avhjelpe situasjonen. Videre vil forbindelsen 420 kV Sima – Samnanger avhjelpe situasjonen med flaskehals i BKK-området spesielt.

SPØRSMÅL NR. 42

Innlevert 13. oktober 2009 av stortingsrepresentant Afshan Rafiq

Besvart 19. oktober 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«I Soria Moria II erklæringen står det: "Regjeringen vil vurdere endringer i integreringspolitikken på bakgrunn av det statlige utvalget som ser på sammenheng mellom inn- og utvandring og utvikling av våre velferdsordninger".

Innebærer dette at Regjeringen nå har satt i gang arbeid med et innvanderregnskap?»

BEGRUNNELSE:

I en pressemelding fra 08.05.2009 opplyste Arbeids- og inkluderingsdepartementet at det er nedsatt

et utvalg som skal gi kunnskap om "hvordan den norske velferdsmodellen fungerer i en tid med økt inn- og utvandring". Videre sto det:

"Utvalget skal også se på om det er sider ved innvandringspolitikken som er spesielt relevant for den fremtidige utformingen av den norske velferdsmodellen".

Regjeringen legger her opp til å se norsk migrasjon i et kostnadsperspektiv, med utgangspunkt i at den er en "trussel" mot velferdsstaten Norge.

Svar:

Den norske velferdsmodellen har klart å kombinere god økonomisk vekst, høy sysselsetting og godt utbygd universelle velferdsordninger med en jevn inntektsfordeling. Lav ledighet, høy yrkesdeltakelse og god utnyttelse av arbeidskraften er en forutsetning for høy verdiskapning og er viktig for å kunne opprettholde og videreutvikle velferdsmodellen.

De siste årene har mobiliteten av arbeidskraft internasjonalt og innvandringen til Norge økt. Dette har bidratt til å gjøre befolkningen mer sammensatt og har konsekvenser for ulike elementer i den norske velferdsmodellen. Velferdsmodellen legger viktige rammer for utviklingen av integrerings- og inkluderingspolitikken og påvirker innvandreres liv i Norge. Velferdsmodellen på sin side påvirkes av at det er stor variasjon i bakgrunn hos brukerne og produsentene av velferdstjenestene.

Regjeringen er opptatt av å fremskaffe kunnskap

for å videreføre den norske velferdsmodellen, og å sikre at velferdsordningene er treffsikre i forhold til sitt formål. Utvalget skal ikke legge frem et innvandreregnskap, men skal klarlegge sammenhenger mellom inn- og utvandring og den framtidige utviklingen av velferdsmodellen og velferdsordningene. Dette har i liten grad vært utredet og drøftet tidligere.

Utvalget har fått i mandat blant annet å se på virkemidlene i integrerings- og arbeidsmarkedspolitikken, trygdeordninger, og om det er sider ved innvandringspolitikken som er spesielt relevante for utformingen av den norske velferdsmodellen. Utvalget skal foreslå endringer og tilpasninger i virkemidlene som kan bidra til velferdsmodellens langsiktige bærekraft.

Utvalget skal legge fram sin utredning for Arbeids- og inkluderingsdepartementet i mai 2011. Med bakgrunn i utvalgets forslag, vil Regjeringen vurdere endringer i integreringspolitikken.

SPØRSMÅL NR. 43

Innlevert 14. oktober 2009 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve

Besvart 19. oktober 2009 av fiskeri- og kystminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Vil statsråden gi saken om EUs stenging av sin sone for norsk makrellfiske høy prioritet, og hva vil statsråden foreta seg for at den uheldige konflikten kan få en snarlig og god løsning for alle parter og spesielt for den norske makrellnæringen?»

BEGRUNNELSE:

EUs stenging av sin sone for norsk makrellfiske har satt sinnene i kok blant norske fiskere. Det er forståelig, ettersom fiskerinæringen risikerer å tape 1 milliard kroner i 2009 dersom norsk makrellfiske utestenges fra EU-sonen. Det er uholdbart at EU ensidig og uten varsel bryter inngåtte avtaler. Det som nå skjer skaper usikkerhet for næringen om holdbarheten i eksisterende og fremtidige avtaler i fiskerisektoren mellom EU og Norge. At hele grunnlaget for en av våre største næringer nå er på vaklende grunn skaper stor bekymring. Regjeringen har et betydelig ansvar for å skape klarhet i en situasjon som ikke bare truer makrellfisket men også skaper usikkerhet om øvrige avtaler mellom EU og Norge på fiskerisektoren. Det bør også være et tankekors for regjeringen at vi hadde sluppet denne usikkerheten dersom Norge var medlem av EU. En kan også spørre

seg om dette er en type konflikt som vil kunne gjenta seg dersom Island nå blir medlem av EU og Norge blir stående utenfor. Det er derfor all grunn til å forvente at fiskeriministeren og regjeringen gir denne saken høyeste prioritet.

Svar:

EU stoppet det norske fisket etter makrell i EU-sonen 1. oktober 2009 fordi EU anser at Norge har fisket opp sin soneadgangskvote i EU-farvann. Fra norsk side mener vi at det i henhold til den bilaterale fiskeriatvaten mellom Norge og EU gjenstår 100.000 tonn til fiske i EU-sonen. Norge anser derfor utestengingen for å være et klart brudd på avtalen.

Saken er alvorlig og jeg har gitt denne saken høy prioritet fra dag en. Det har vært en rekke kontakter både på politisk og embetsnivå for å få EU til å revurdere saken. Norges ambassadør til EU har overlevert en verbalnote med en skarp protest på EUs handling. Fiskeri- og kystdepartementet avholdt et forhandlingsmøte med EU 7. oktober, uten at man oppnådde noen løsning. Vi har også hatt møter med næringen i Norge om saken og fortsetter med en løpende og tett dialog med dem.

Samtidig har vi på politisk nivå hatt samtaler med

kollegaer i EU-land for å gjøre det norske synet klart. Jeg har anmodet den svenske ministeren om at Sverige, i egenskap av å ha formannskapet i EU, tar initiativ til å løse denne saken.

Jeg har sendt et PM til medlemslandene hvor Norge redegjør for vår avtaleforståelse og hvor alvorret i situasjonen understrekes. Dette er også for at medlemslandene skal være orientert om saken i forkant av ministerrådsmøte for EUs fiskeri- og landbruksministere 19. og 20. oktober 2009.

De årlige ordinære forhandlingene med EU starter i siste uken av oktober. Det er i utgangspunktet mange krevende saker som skal drøftes, og det faktum at EU stopper fisket på denne måten vil gjøre høstens forhandlinger svært vanskelige. Disse forhandlingene representerer en siste utvei dersom vi ikke snarest får til en gjenåpning av EU-sonen.

Jeg kan derfor forsikre om at vi vil fortsette å arbeide for å finne en løsning på denne saken.

SPØRSMÅL NR. 44

Innlevert 14. oktober 2009 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 20. oktober 2009 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«Er det mulig etter dagens regelverk å konvertere karakterer fra utvekslingsopphold til norske karakterer, slik at disse kan brukes som opptaksgrunnlag for høyere utdanning, og hvis nei, hva er begrunnelsen for at man ikke kan konvertere karakterene?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har fått en henvendelse fra en av de mange elevene som hvert år tar et av årene i videregående opplæring i utlandet. Vedkommende er frustrert over at det er lite informasjon om hvordan man håndterer karakterer fra utenlandsoppholdet, og at disse ikke blir brukt som grunnlag for opptak til høyere utdanning. I det enkelttilfellet det her refereres til, blir karakterene fra 1. og 3.klasse i norsk videregående opplæring brukt som grunnlag for poengsummen man søker om opptak til høyere utdanning med, men ikke utvekslingsåret, noe som fører til at vedkommende får en lavere poengsum enn om man hadde brukt alle tre årene som beregningsgrunnlag siden det da er flere fag som blir beregnet. Det vedkommende likevel er mest frustrert over, er at det virker som det ikke finnes noe felles regelverk eller felles praksis på dette, siden ulike offentlige organer gir forskjellig svar på spørsmål rundt dette.

Svar:

Dette spørsmålet berører både regler knyttet til opptak til høyere utdanning og regler innen videregående opplæring.

Reglene om opptak til høyere utdanning står i forskrift om opptak til høyere utdanning. I følge disse reglene konkurrerer personer som har fullført og be-

stått norsk videregående opplæring på grunnlag av sine vitnemål fra videregående opplæring uavhengig av om deler av denne utdanningen er tatt i utlandet.

Innen videregående opplæring berører spørsmålet både reglene for godkjenning av opplæring i utlandet som del av norsk videregående opplæring og reglene for utskrivning av vitnemål for bestått videregående opplæring.

Godskrivning av utdanning fra utlandet som del av norsk videregående opplæring skal, i følge regelverket, vurderes i hvert enkelt tilfelle. Hovedreglene er at den utenlandske opplæringen må være av ett eller to års varighet og på samme nivå som Vg1 og/eller Vg2 i Norge. Det er rektor som i det enkelte tilfelle avgjør om vedkommende som har tatt opplæring i utlandet fyller vilkårene for å kunne bli tatt inn på neste nivå i norsk videregående opplæring. Et av de sentrale vilkårene for å bli tatt inn til neste nivå etter tilbakekomsten til Norge, er at vedkommende har det faglige grunnlaget for å følge opplæringen på dette nivået. Avslutning av videregående opplæring i utlandet gir ikke grunnlag for utskrivning av norsk vitnemål.

Den som får godkjent utenlandsk utdanning som del av norsk videregående opplæring har, dersom vedkommende består avslutningen av utdanningen i Norge, rett på vitnemål. Siden utenlandsk videregående opplæring kan avvike mye fra norsk videregående opplæring, er det fastsatt at ett år i utlandet skal godskrives som likeverdig med ett år i Norge uavhengig av skoleårets lengde, fagsammensetning og oppnådde karakterer. Norske utdanningsmyndigheter har ikke funnet å kunne utarbeide konverteringsregler for de ulike karaktersystemer og graderinger som finnes i utenlandsk videregående opplæring.

Elever i norsk videregående opplæring som ønsker å ta programfag på høyre nivå på Vg3 må ta faget på lavere nivå på Vg2. Elever som etter hjemkomsten til Norge tar programfag på høyere nivå, og som ikke har tatt det lavere nivået i faget i Norge, skal få godskrevet faget på lavere nivå som del av sitt år i utlandet. Dette betyr for eksempel at tildeling av realfagspoeng ved søkning til høyere utdanning vil bli gitt som om vedkommende har både det lavere og det høyere nivået i vedkommende realfag. Når det gjelder fellesfaget norsk vil alle, uavhengig av om de har vært i utlandet eller ikke i deler av opplæringen, få standpunktkarakterer og eksamenskarakterer ut fra sin kompetanse eller sine prestasjoner ved avslutningen av Vg3 i Norge.

Opptakspoengsum ved søkning til høyere utdanning beregnes med utgangspunkt i gjennomsnittet av de norske karakterene på vitnemålet. Det er altså ikke

slik at personer med karakterer i mange fag på vitnemålet vil få høyere poengsum enn dem med få fag. Det er nivået på karakterene og ikke antall karakterer som er avgjørende. Dette betyr at det på ingen måte er gitt at søkere til høyere utdanning med ett eller to års videregående utdanning i utlandet vil få en lavere konkurransepoengsum enn dem som ikke har vært i utlandet.

Kunnskapsdepartementet har ikke grunnlag for å si at nåværende regler for godskriving av deler av videregående opplæring i utlandet stiller de som tar slik utdanning dårligere enn dem som ikke gjør det ved søkning til høyere utdanning. Tross dette ønsker departementet en bred vurdering av alle regler for slike utlandsopphold. Departementet ba derfor i september Utdanningsdirektoratet forberede en høring i løpet av vinteren 2009/10 på hva som skal forskriftsfestes for framtida på dette området.

SPØRSMÅL NR. 45

Innlevert 14. oktober 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 21. oktober 2009 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«I valgkampen lovet samferdselsministeren en sjettede gassferje som skal brukes mellom Mortavika og Arsvågen - og som kan bidra til bedre regularitet også på det viktige sambandet Halhjem - Sandvikvåg. Ferjesambandet på E39 over Boknafjord og Bjørnefjorden er ikke nevnt i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2010.

Hvordan følger samferdselsministeren opp sine løfter om ny ferje og bedre ferjeforbindelse på E39 i hhv. Hordaland og Rogaland?»

Svar:

Etter at rederiet Fjord1 startet opp med gassferjedrift i ny anbudskontrakt på ferjesambandet Mortavika – Arsvågen 1. januar 2007, har sambandet hatt en høyere trafikkvekst enn andre stamvegsamband på Vestlandet og også høyere vekst enn den generelle trafikkveksten både på vegnettet og på andre ferje-

samband. I løpet av de to første årene med gassferjedrift i sambandet gikk trafikken opp med 33,7 pst. Trafikkveksten har vært sterkere enn forventet.

Pga. trafikkveksten er det behov for å sette inn mer kapasitet for å unngå trafikale problemer på sambandet. Før departementet kunne be vegvesenet gå videre med saken, har det imidlertid vært nødvendig å avklare visse kontraktsrettslige spørsmål i lys av gjeldende anbudskontrakt.

Jeg har nå bedt Statens vegvesen slutføre forhandlinger med Fjord1 om å løse fremtidige kapasitetsutfordringer på ferjesambandet Mortavika-Arsvågen. Etter alle solemerker må det bygges en ny gassferje for å sikre tilstrekkelig fart og et enhetlig driftsopplegg. Med en ny ferje på plass i dette sambandet vil også regulariteten på den såkalte C-ferja i sambandet Halhjem-Sandvikvåg kunne forbedres kraftig.

SPØRSMÅL NR. 46**Innlevert 14. oktober 2009 av stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke****Besvart 20. oktober 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Er det aktuelt for statsråden å vurdere endringer i regelverket for de som omfattes av gjeldende AFP-ordning, slik at tildelt omsorgslønn for tyngende omsorgsoppgaver ikke fører til fradrag i pensjonsutbetalingen?»

BEGRUNNELSE:

Personer som mottar AFP har med dagens regelverk begrensede muligheter til å motta annen inntekt. Dette er det for så vidt en god begrunnelse for, men det kan få konsekvenser som virker urettferdig i enkelttilfeller. Et slikt tilfelle er nå man mottar omsorgslønn for tyngende omsorgsoppgaver i hjemmet, samtidig som man mottar AFP.

I et konkret tilfelle har en person pleiet sin syke ektefelle i mange år, og på grunn av akselererende sykdom hos ektefelle, som har mottatt omsorgslønn de senere årene (ca. 3 800 kr per måned), i kombinasjon med full jobb. Da vedkommende gikk av med AFP, sommeren 2009, førte denne utbetalingen, med unntak av det tillatte toleransebeløpet, til tilsvarende reduksjon i AFP. Tilsvarende avkorting ville ikke funnet sted dersom ytelsen hadde vært uførepensjon i stedet for AFP. Som kjent er omsorgslønn et kommunalt vedtak, fastsatt av kommunen på bakgrunn av det faktisk vurderte omsorgsbehovet.

Svar:

Avtalefestet pensjon (AFP) ble etablert i 1988 ved tariffavtale mellom partene i arbeidslivet. Formålet var å gi arbeidstakere som var slitne etter et langt arbeidsliv mulighet til å gå av med pensjon før den ordinære pensjonsalderen på 67 år. Ordningen har siden vært justert flere ganger. Personer som omfattes av ordningen, kan i dag få pensjon tidligst fra fylte 62 år.

Ved delpensjonering ytes det AFP etter et pro rata system som sikrer forholdsmessighet mellom pensjonsuttak og inntekt. Systemet innebærer at pensjonsgraden fastsettes i forhold til bortfalt arbeidsinntekt. Dersom inntekten reduseres til for eksempel 60 prosent av tidligere inntekt, skal vedkommende motta 40 prosent av full pensjon. Hvis det viser seg at pensjonisten tjener mer eller mindre, skal pensjonsandelen justeres tilsvarende.

I prinsippet skal pensjonen avkortes allerede fra første krone. For at ikke enhver endring i pensjongivende inntekt skal føre til endringer i løpende pen-

sjonsutbetalinger, er det lagt inn et toleransebeløp på 15 000 kroner. For den som tar ut delpensjon betyr toleransebeløpet at den inntekten man faktisk har, kan avvike fra den inntekten man har oppgitt og som pensjonen er utmålt etter med inntil 15 000 kroner før pensjonen skal justeres. De som tar ut full pensjon kan ha en inntekt på inntil 15 000 kroner før pensjonen i det hele tatt justeres.

Partene i privat sektor inngikk våren 2008 en avtale om ny AFP som er tilpasset den nye fleksible alderspensjonen i folketrygden fra 2011. Ny AFP vil utformes som et påslag til folketrygden og skal gjelde for personer født i 1948 eller senere. Påslaget beregnes slik at summen av de årlige utbetalingene skal være lik, uavhengig av når pensjonen tas ut. Samme nøytrale løsning er valgt for ny alderspensjon fra folketrygden. Det vil være mulig å kombinere hel eller delvis pensjon og arbeidsinntekt uten at pensjonen avkortes. Regjeringen har foreslått at personer som tar ut AFP før 2011 får dagens AFP, mens alle som tar ut AFP i 2011 eller senere får ny AFP. Dette framgår av forslag til ny lov om statstilskott til arbeidstakere som tar ut avtalefestet pensjon i privat sektor som er lagt fram i Prop. 17 L (2009-2010), jf. Ot.prp. nr. 111 (2008-2009).

I offentlig sektor ble partene våren 2009 enige om en videreføring av dagens AFP-ordning.

Omsorgslønn er en ordning som kommunene er forpliktet til å ha, men det er ikke en ubetinget rett for den enkelte. Det følger av sosialtjenesteloven § 4-2 bokstav e, jf. § 4-3. Ordningen skal bidra til å legge til rette for privat omsorgsarbeid fra pårørende og andre når det blir regnet for det beste for den som har behov for tjenestene, og dersom pårørende eller andre selv ønsker det. Kommunen skal basere sitt vedtak om omsorgslønn på en bred, skjønnsmessig og helhetlig vurdering, hvor omsorgslønn blir sett i forhold til andre pleie- og omsorgstjenester. Kommunen skal ikke ta hensyn til vedkommendes økonomi ved tildeling av omsorgslønn. Omsorgslønn regnes som inntekt etter skatteloven. Omsorgslønn hører for øvrig under Helse- og omsorgsdepartementets ansvarsområde.

I gjeldende AFP-ordning avkortes pensjonen som nevnt i utgangspunktet mot all pensjongivende inntekt, uavhengig av hva slags arbeid eller oppgaver som ligger til grunn for inntekten. Personer som mottar omsorgslønn, får denne fordi de utfører viktig omsorgsarbeid for pårørende. Jeg synes imidlertid det er vanskelig å skulle særbehandle denne typen pen-

sjonsgivende inntekt når det gjelder AFP-regelverket. Etter min vurdering er det nødvendig at regelverket er så konsekvent som mulig. Dersom det åpnes for unntak for spesielle situasjoner eller visse type inntekter, vil det lett oppstå nye urettferdigheter og

betydelige avgrensingsproblemer, samtidig som administrasjonen av ordningen blir mer krevende.

Jeg gjør for øvrig oppmerksom på at heller ikke uførepensjonister fritt kan kombinere pensjonen med omsorgslønn.

SPØRSMÅL NR. 47

Innlevert 14. oktober 2009 av stortingsrepresentant Ingebjørg Godskesen

Besvart 21. oktober 2009 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Agderposten har 14. oktober 2009 en sak om manglende åpninger til utrykningskjøretøy i midtdeleren på E18 mellom Grimstad og Lillesand. I midtdeleren som nå settes opp på strekningen mellom Rannekleiv og Temse lager imidlertid Vegvesenet åpninger hver 1,5 km. Ifølge artikkelen har Grimstad brannvesen tatt saken opp med veimyndighetene, uten at noe har blitt gjort.

Mener statsråden at det er akseptabelt at utrykningskjøretøy må kjøre en lang omvei, og hva vil statsråden eventuelt gjøre med saken?»

Svar:

Jeg har fått opplyst fra Statens vegvesen at løsningen som er valgt, er vurdert i samarbeid med utrykningsetatene og er i henhold til gjeldende regelverk for motorveger. Det er viktig å påpeke at et midtrekkverk må tåle store påkjenninger fra "villfarne" kjøretøyer.

Rekkverket har den mulighet at det kan åpnes noen steder av driftspersonell, i tillegg kan kryssene brukes til å snu. Ved tunnelene er midtrekkverket mer enn 8 m bred (mot 2 m ellers på strekningen) og åpningene her er kun sperret med plastkjegler og kjetting.

Ved ulike hendelser ønsker utrykningskjøretøyer å ha muligheten til å kunne krysse midtrekkverket.

Her er det to hensyn som må vurderes. På den ene siden har vi nullvisjonen (null drepte og hardt skadde) som taler for et mest mulig ubrutt midtrekkverk og på den andre siden har vi utrykningskjøretøyenes behov som taler for åpninger i midtrekkverket.

Dette har vært et tema på E6 i Østfold. Her har Statens vegvesen etablert noen korte åpninger som er sperret med lette plastkjegler. Rekkverksendene er utformet slik at de ikke kan trenge inn i kjøretøyene. Åpningene er etablert i samråd med utrykningsetatene og så langt er erfaringene gode.

E18 Rannekleiv-Temse, som det vises til i spørsmålet, er ikke en høyhastighetsveg og er derfor ikke direkte sammenlignbar med motorvegen E18 Grimstad-Kristiansand.

Det er for tidlig å si om regelverket bør endres, men jeg vil generelt understreke viktigheten av at det er et tett samarbeid mellom bl.a. Statens vegvesen, utrykningsetater og politi for å bidra til en regelverksutforming og en lokal praktisering som veier ulike hensyn mot hverandre. Statens vegvesen opplyser at det for framtidige prosjekter muligens blir lagt opp til at utrykningskjøretøyer kan krysse noen få steder, uten å tilkalle driftspersonell. Kryssing kan foregå gjennom åpning i midtrekkverk eller i kryss. Automatiske porter er en mulighet, men dette er en kostbar løsning.

SPØRSMÅL NR. 48**Innlevert 14. oktober 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 21. oktober 2009 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«I SD budsjettforslag for 2010 er E39 Sveгатjørn - Rådal omtalt på side 57 under store bompengefinansierte prosjekter der det kan være aktuelt med anleggsstart i 2010.

Kan statsråden klargjøre hva dette egentlig innebærer og om det også er aktuelt med statlige midler til anleggsstart for dette prosjektet i 2010?»

Svar:

På side 57 i budsjettproposisjonen er det vist til at det arbeides med opplegg for delvis bompengefinansiering av en rekke prosjekter, og for noen av disse kan det være aktuelt med anleggsstart i 2010. Videre er det en opplisting av større prosjekter, herunder E39 Sveгатjørn – Rådal, der det er aktuelt med bompenger til prosjektering, grunnverv og eventuell anleggsstart i 2010. Det er ikke foreslått statlige midler til prosjektet i 2010.

Det foreligger godkjent reguleringsplan. Statens vegvesen arbeider med å oppdatere kostnadsoverslaget og ferdigstille trafikknotatet som grunnlag for eksternt kvalitetssikring (KS2). Det kan bli aktuelt med ny lokalpolitisk behandling av den oppdaterte finansieringsplanen. Den lokalpolitiske behandlingen vil i så fall bli gjennomført parallelt med den eksterne kvalitetssikringen.

Det foreligger en søknad fra bompengeselskapet om å forskuttere kostnader til prosjektering/grunnundersøkelser m.m. Det vil bli tatt stilling til søknaden når oppdatert finansieringsplan foreligger.

Samferdselsdepartementet vil legge fram bompengeproposisjon for E39 Sveгатjørn – Rådal så snart det foreligger nødvendige avklaringer. Departementet vil eventuelt komme tilbake til spørsmålet om bompenger til prosjektet i 2010.

SPØRSMÅL NR. 49**Innlevert 14. oktober 2009 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen****Besvart 21. oktober 2009 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Ser av statsbudsjettet at Regjeringen prioriterer nordområdene som sin fremstrategiske satsing. Denne prioriteringen er jeg enig i. Men jeg leser også ut fra statsbudsjettet at det er foretatt kutt i vei prosjekter i Nord-Norge jf. NTP er 190 mill. kroner trukket ut i korridor 7 og 8. Hva gjelder rassikring så er 128 mill.kr trukket ut i korridor 8 jf. NTP. E 105 grensen til Russland, Storskog - Kirkenes, er heller ikke tatt med i budsjettet for 2010.

Når blir E 105 en prioritert veistrekning?»

Svar:

Som omtalt i Prop. 1 S (2009-2010) er det i Statens vegvesens foreliggende utkast til handlingsprogram for perioden 2010-2013 enkelte avvik fra prioriteringene i St.meld. nr. 16 (2008-2009).

For post 30 skyldes avvikene blant annet ompri-

oriteringer mellom rutene som følge av kostnadsøkninger på flere igangsatte prosjekter. I tillegg er totalrammen til programområdene redusert for å finansiere Nasjonale turistveger og nødvendig innkjøp av reservebrumateriell. For post 31 skyldes avvikene i hovedsak omprioriteringer mellom rutene som følge av behov for akutt rassikring.

I Statens vegvesens foreliggende forslag til handlingsprogram er det lagt til grunn at 25 pst. av den forutsatte statlige rammen for perioden 2010-2013 bevilges i 2010. Som følge av at det i Prop. 1 S (2009-2010) legges opp til en gradvis opptrapping av rammen i første del av planperioden, jf. St.meld. nr. 16 (2008-2009), er det ikke funnet rom for midler til blant annet prosjektet E105 Storskog – Hesseng i 2010. Jeg vil komme tilbake til anleggsstart for dette prosjektet når det foreligger nærmere avklaringer av forholdet til den pågående planleggingen av vegløsninger i Kirkenesområdet.

SPØRSMÅL NR. 50**Innlevert 14. oktober 2009 av stortingsrepresentant Bente Thorsen****Besvart 21. oktober 2009 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«I følge Haugesunds Avis onsdag den 14.10.09 er det uklart om statsråden står fast på de løfter hun ga i Haugesunds Avis den 28.08.09. Kapasiteten på ferjestrekningen i Boknafjorden mellom Arsvågen og Mortavika er i ferd med å sprenges. Statens vegvesen Region Vest, har ikke hørt noe mer fra departementet og de venter fremdeles på svar.

Vil ministeren ta initiativ slik at ferjen kan komme i drift til 2012?»

BEGRUNNELSE:

Den 28.08.09 skriver Haugesunds Avis at regjeringen har gjort et prinsippvedtak på å bygge den sjettede gassferja for ferjesambandene over Boknafjorden og Bjørnefjorden. Videre sier hun sitat: Vi har fulgt nøye med på trafikkutviklingen på dette sam-

bandet og ser behov for å raskt sette i gang arbeidet med å få på plass en tredje ferje. Og siden ikke bare ministeren, men også regjeringen er klar over den flaskehalsen som Boknafjordsambandet er for transportsektoren, næringsliv, reisende og dagpendlere så forventes det fra mange hold at samferdselsministeren tar initiativ overfor departementet slik at nødvendig ferjekapasitet blir opprettholdt.

Svar:

Jeg har nå bedt Statens vegvesen slutføre forhandlinger med rederiet Fjord1 om å løse fremtidige kapasitetsutfordringer på ferjesambandet Mortavika-Arsvågen. Jeg viser for øvrig til svar på spørsmål nr. 45 fra stortingsrepresentant Arne Sortevik om samme sak.

SPØRSMÅL NR. 51**Innlevert 15. oktober 2009 av stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide****Besvart 19. oktober 2009 av fiskeri- og kystminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Norske fiskere ble kastet ut av EU-sonen 2. oktober. Myndigheter og fiskere sier at dette er et klart brudd på avtalen mellom Norge og EU. KrF mener at dette er en uakseptabel handling midt under fisket som tar levebrødet fra norske fiskere.

Vil statsråden være villig til å svare med samme mynt, å kaste ut EU-båter fra norsk sone, hvis EU ikke viser forhandlingsvilje?»

BEGRUNNELSE:

Det nærmer seg en fiskekrig med EU, sier styrelederen i Fiskebåtredernes Forbund, Inge Halstensen til NTB. Mandag var både han og andre ledere i norsk fiskerinæring får vei til Oslo for å gi norske myndigheter råd i den betente makrellkonflikten med EU.

At norske fiskere er kastet ut av EU-sonen karakteriserer både fiskerinæringen og norske myndigheter som et klart avtalebrudd.

Halstensen sier til NTB at den bilaterale fiskeritavtalen mellom Norge og EU kan bli ofret i 2010.– Vi skal naturligvis bidra til at det blir en dialog med EU og at det blir gjort noen avveininger før vi har en fiskekrig, men samtidig kan vi ikke la oss herse med. Vi har med en motpart å gjøre som åpenbart ikke har den oppdragelsen at en inngått avtale er til for å holdes. I en slik situasjon må vi markere oss, sier Halstensen.

Han sier det ikke med rene ord, men antyder langt på vei at EU-fiskere kan bli utestengt fra fiske i norsk sone, og at de også kan bli nektet å levere fangster i norske havner.

– Vi har etterlevd avtalen med EU siden den ble etablert i 1977, og vi gjør det fortsatt.

Det er et faktum at EU-fiskere gjennomgående har en større adgang til å fiske i norske farvann enn omvendt. Uten en avtale med Norge er det fiskere fra EU som rammes hardest, mener Halstensen.

KrF mener at EU har tatt levebrødet fra norske

fiskere. Hvis EU i tillegg ikke viser vilje til forhandlinger om problemet, så bør vi stenge EU-fiskere ute fra fiske i norsk sone.

Svar:

EU stoppet det norske fisket etter makrell i EU-sonen 1. oktober 2009 fordi EU anser at Norge har fisket opp sin soneadgangskvote i EU-farvann. Fra norsk side mener vi at det i henhold til den bilaterale fiskeriavtalen mellom Norge og EU gjenstår 100.000 tonn til fiske i EU-sonen. Norge anser derfor utestengingen for å være et klart brudd på avtalen.

Saken er alvorlig og jeg har gitt denne saken høy prioritet fra dag en. Det har vært en rekke kontakter både på politisk og embetsnivå for å få EU til å revurdere saken. Norges ambassadør til EU har overlevert en verbalnote med en skarp protest på EUs handling. Fiskeri- og kystdepartementet avholdt et forhandlingsmøte med EU 7. oktober, uten at man oppnådde noen løsning. Vi har også hatt møter med næringen i Norge om saken og fortsetter med en løpende og tett dialog med dem.

Samtidig har vi på politisk nivå hatt samtaler med kollegaer i EU-land for å gjøre det norske synet klart.

Jeg har anmodet den svenske ministeren om at Sverige, i egenskap av å ha formannskapet i EU, tar initiativ til å løse denne saken.

Jeg har sendt et PM til medlemslandene hvor Norge redegjør for vår avtaleforståelse og hvor alvorret i situasjonen understrekes. Dette er også for at medlemslandene skal være orientert om saken i forkant av ministerrådsmøte for EUs fiskeri- og landbruksministere 19. og 20. oktober 2009.

Vi er i løpende kontakt med EU og medlemsland i denne saken. Å stenge norske farvann for EU-fartøy i 2009, er et sterkt virkemiddel og vi har etter nøye vurdering kommet til at det ikke tjener norske interesser å gjøre dette nå.

De årlige ordinære forhandlingene med EU starter i siste uken av oktober. Det er i utgangspunktet mange krevende saker som skal drøftes, og det faktum at EU stopper fisket på denne måten vil gjøre høstens forhandlinger svært vanskelige. Disse forhandlingene representerer en siste utvei dersom vi ikke snarest får til en gjenåpning av EU-sonen.

Jeg kan derfor forsikre om at vi vil fortsette å arbeide for å finne en løsning på denne saken.

SPØRSMÅL NR. 52

Innlevert 15. oktober 2009 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli

Besvart 19. oktober 2009 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre at kravene i rammeplanen for sykepleierutdanningen ivaretas?»

BEGRUNNELSE:

Rammeplanen for sykepleierutdanning skal sikre at nyutdannede sykepleiere har nødvendig kompetanse for å ivareta pasientenes behov og sikkerhet. Rammeplanen inneholder minstekrav til læringsmål og innhold i utdanningen. Studentforeningen i Norsk Sykepleierforbund har pekt på at praksisutdanningen i mange tilfeller ikke er tilfredsstillende, blant annet på grunn av mangel på veiledere og utstyr som er nødvendig for å utvikle nødvendige ferdigheter. Videre er mange praksisplasser uegnede for å sikre at studentene får nødvendig kompetanse og trening. Det er viktig å sikre bedre kvalitet i utdanningstilbudet, slik at sykepleiere har god kompetanse og kan gi pasienter kan trygg behandling.

Svar:

Jeg viser til spørsmål til skriftlig besvarelse av 15.10.2009 fra representanten Sonja Sjøli om hva kunnskapsministeren vil gjøre for å sikre at kravene i rammeplanen for sykepleierutdanningen ivaretas.

Jeg er enig med representanten i at kvaliteten på sykepleierutdanningen er svært viktig for å møte utfordringene i pleie- og omsorgssektoren i årene fremover og for en vellykket gjennomføring av samhandlingsreformen. Praksis utgjør 50 prosent av sykepleierutdanningen, og kvaliteten på praksisundervisningen er derfor helt sentral.

Den gjeldende rammeplanen for sykepleierutdanning med forskrift ble fastsatt 25. januar 2008 av Kunnskapsdepartementet. Det tidligere sektordirektivet for sykepleierutdanning er videreført i det nye yrkeskvalifikasjonsdirektivet 2005/36/EF som trådte i kraft 1. juli 2009 for EØS-EFTA-landene. Rammeplanen er i overensstemmelse med dette. Direktivet

på dette feltet er en harmonisering av sykepleierutdanningene i EU/EØS-området for å sikre fri flyt av arbeidskraft.

Kunnskapsdepartementet har i tett samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet de senere år foretatt en omlegging av finansieringen av praksisundervisningen for helsefagutdanningene for å utydeliggjøre ansvarsforholdet mellom lærestedene og praksisstedene. Plikt for praksisstedene til å veilede sykepleiestudenter er nedfelt i lovverket, og de to departementene er enige om at utgifter praksisstedene har til veiledning av studenter skal dekkes av praksisstedet. Frigjorte midler ved lærestedene skal i stedet nyttes til ulike samarbeidsprosjekter med praksisfeltet, spesielt i relasjon til praksisundervisning og forsknings- og utviklingsarbeider. Bruken av samarbeidsmidler og andre spørsmål knyttet til praksisundervisning blir drøftet i samarbeidsorganene mellom regionale helseforetak og lærestedene.

De to departementene samarbeider årlig om hvor mange studenter som skal tas opp ved hvert enkelt lærested for å unngå for stort press på praksisstedene, og veiledningsplikten og betydningen av god veiledning omtales i de årlige bestillerdokumentene fra Helse- og omsorgsdepartementet til de regionale helseforetakene. Tilbakemeldinger departementet har fått, viser at omleggingen nå fungerer godt i spesialisthelsetjenesten. Det er fortsatt utfordringer i forhold til praksis i kommunehelsetjenesten for enkelte helsefagutdanninger. Dette vil departementet arbeide videre med, særlig i forhold til de nye studieplassene innen helsefag som ble opprettet i revidert nasjonalbudsjett i år.

NOKUTs revidering av alle bachelorgradsstudier i sykepleie som ble avsluttet i 2008, hadde som mål å kontrollere at studietilbudene tilfredsstilte gjeldende

standarder og kriterier som er fastsatt i NOKUTs forskrift. På et seminar i mai 2009 presenterte NOKUT en oppsummering av funn relatert til praksisstudier. NOKUT vil på bakgrunn av dette vurdere behovet for å utforme mer utfyllende kriterier for vurdering av kvaliteten i praksisstudier. Studien skal også være til hjelp i NOKUTs veiledning til utdanningsinstitusjonene.

For å styrke praksis i sykepleierutdanningen vil det også være viktig å utvikle gode indikatorer/kjennetegn for kvalitativt god praksisundervisning. Dette fremkommer blant annet i den internasjonale evalueringen av NOKUT som ble gjort i 2007/2008. I høringsutkast til ny forskrift for NOKUT legges det derfor til rette for at NOKUT i større grad enn tidligere skal bidra i institusjonenes kvalitetsforbedringsarbeid.

Universitets- og høyskolerådet har gjennomført en kartlegging av finansiering og organisering av praksisordningene innenfor helse- og sosialfagutdanningene. Den første delen av kartleggingen vil bli ferdig i desember 2009 og den andre fasen i februar 2010. Når resultatene foreligger vil jeg vurdere iverksettelse av tiltak.

Jeg vil sørge for en fortsatt god dialog med utdanningsinstitusjonene og Helse- og omsorgsdepartementet for å se på mulige ytterligere forbedringer med spesiell oppmerksomhet på praksisstudiene. Det er behov for å revidere rammeplanen for sykepleierutdanningen som en følge av at departementet tidligere i år vedtok et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for høyere utdanning. I denne forbindelsen vil det også gjøres nødvendige tilpasninger av rammeplanen slik at den blir i tråd med intensjonene i samhandlingsreformen.

SPØRSMÅL NR. 53

Innlevert 15. oktober 2009 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold

Besvart 21. oktober 2009 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«På rv 3 i Hedmark ble det lagt en del asfalt i sommer, men det resulterte i stor høydeforskjell mellom asfalten og veikanten. Dette er svært trafikkløst. Det er ifølge Statens Vegvesen ikke planlagt å kantfylle hele strekningen.

Er statsråden enig i denne avgjørelsen?»

Svar:

Statens vegvesen har i sommer gjennomført vedlikehold av vegdekket på flere strekninger på rv 3 i Hedmark. Jeg har blitt orientert om at det er gjennomført kantfylling på alle strekninger hvor det er lagt nytt slitelag. På enkelte strekninger er det kun gjennomført lapping av skader eller gjort oppretting

av store ujevnheter. Her er det ikke gjennomført kantfylling etter at tiltakene ble ferdigstilt. Disse partiene finnes på strekningen mellom Rena og Elverum.

Statens vegvesen vil foreta en befaring av de aktuelle strekningene. Dersom befaringen avdekker trafikkfarlige forhold knyttet til asfaltkantene på de nevnte strekningene, vil det bli foretatt kantfylling.

SPØRSMÅL NR. 54

Innlevert 15. oktober 2009 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 27. oktober 2009 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«I Ot.prp. nr. 31 (2007-2008) ble dobbeltbeskatning av konserner som innføringen av fritaksmetoden kunne innebære i forhold til RISK-beregning rette opp for konserneiende aksjonærer. Men A/S med flere selskapsaksjonærer får fortsatt en dobbeltbeskatning ved at overskudd generert i 2003 og utbetalt i 2004 til eiere ikke ble nedregulert ved RISK-beregningen og gir dobbeltbeskatning ved likvidasjon eller ved redusert skjerming.

Hva vil statsråden gjøre for å rette opp også dette?»

Svar:

Ved skattereformen 2004-2006 ble RISK- og godtgjørelsesmetoden opphevet og erstattet med skjermingsmetoden for personlige aksjonærer og fritaksmetoden for selskapsaksjonærer. Fritaksmetoden ble innført i 2004, mens skjermingsmetoden for private aksjonærer ble innført fra og med inntektsåret 2006. Det innebar at inntektsårene 2004 og 2005 ble en overgangsperiode der systemet med RISK og godtgjørelse kom til anvendelse for personlige aksjonærer, mens RISK og godtgjørelse var uten direkte betydning for selskaper som var omfattet av fritaksmetoden.

RISK-reglene innebar at aksjonærenes inngangsverdi ble regulert med endringer i selskapets tilbakeholdte skattlagte kapital. Etter reglene om konsern-RISK kunne morselskap og datterselskap i inntil tre nivåer la seg registrere som RISK-konsern. Det var et vilkår for å la seg registrere som RISK-konsern at morselskapet eide minst 90 prosent av aksjekapitalen i datterselskapet. Morselskap i RISK-konsern ble da også løpende tilordnet RISK-beløp som reflekterte endring av tilbakeholdt skattlagt kapital i datterselskapene.

Blant annet for å unngå tilpasninger i overgangsperioden ble det foretatt enkelte endringer i RISK-re-

glene. Reglene om konsern-RISK ble opphevet fra og med inntektsåret 2004. Fra samme tidspunkt ble de alminnelige RISK-reglene endret slik at utbyttet ikke inngikk ved RISK-reguleringen.

I Ot.prp. nr. 31 (2007-2008) ble det foreslått en ny overgangsregel. Bakgrunnen for forslaget var at opphevingen av reglene om gjennomgående RISK kombinert med at utbytte ikke lenger skulle inngå ved RISK-reguleringen, medførte utilsiktede virkninger.

Dersom det var avsatt for utbytte fra datterselskap til morselskap i et RISK-konsern i datterselskapets regnskap for 2003, kom dette til fradrag ved datterselskapenes RISK-beregning for 2003. Datterselskapets RISK-beløp for 2003 ble også tilordnet morselskapet i konsernet. Skattemessig skulle utbyttet inntektsføres i morselskapet i 2004 når utbyttet ble formelt besluttet. På grunn av endringene i RISK-reglene inngikk utbyttet ikke i morselskapets RISK-beregning i 2004. Når morselskapet videreutdelte utbyttet til sine aksjonærer, medførte dette en nedregulering av inngangsverdien med utdelingen. Dette innebar at videreutdeling av utbyttet fra datterselskapet førte til en dobbel nedregulering av inngangsverdien på morselskapets aksjer.

Denne doble nedreguleringen var som nevnt en utilsiktet effekt av de endringene som ble gjort i RISK-reglene i forbindelse med innføringen av fritaksmetoden. Overgangsregelen innebærer at aksjonærene i morselskapet kunne kreve at konsern-RISK for 2003 ikke skulle inngå i inngangsverdi og skjermingsgrunnlag. Dette vil i praksis si at aksjonærene kunne kreve inngangsverdien på aksjene i morselskapet forhøyet hvis konsern-RISK for 2003 var negativ. Overgangsregelen innebærer ikke at utbytte morselskap mottok fra datterselskap i 2004 skulle inngå ved RISK-reguleringen av morselskapets aksjer 1. januar 2005.

Overgangsregelen medfører at aksjonærene i morselskapet kommer i samme stilling som om sel-

skapene ikke var registrert som RISK-konsern. De kommer med andre ord i samme stilling som aksjonærer i andre selskap som har aksjer i underliggende selskap. Overgangsregelen innebærer således ikke noen gunstigere behandling av aksjonærer i morselskap i RISK-konsern enn aksjonærer i aksjeselskap

som ikke var omfattet av reglene om konsern-RISK. Overgangsregelen retter derimot opp en utilsiktet effekt som gjorde at aksjonærer i selskap som var en del av et RISK-konsern, i enkelte tilfeller ble behandlet mindre gunstig enn aksjonærene i selskap som ikke inngikk i RISK-konsern.

SPØRSMÅL NR. 55

Innlevert 15. oktober 2009 av stortingsrepresentant Oskar Jarle Grimstad

Besvart 23. oktober 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Vil statsråden gå inn i problemstillinga knytt til denne saka der Direktoratet for naturforvaltning har flytta grensa for naturreservatet ned til noverande vassnivå for inntaksdammen med påfølgande avslag for grensejustering og sørge for ei løysing som er god for både miljø og landsdel?»

GRUNNGJEVING:

I prop. 1 S 2010 står det at Regjeringa satsar på vern om miljøet som er et vilkår for berekraftig utvikling og at vårt land har eit særskilt ansvar for å finne gode løysingar på miljø og klimaproblem.

Dette samsvarer dårleg med utfordringane ein har i Midt-Noreg der ein har etablert mobile gasskraftverk som reserveløysingar på straummangelen i regionen.

Samstundes har fleire mindre kraftprosjekt gjennom fornyelse og utviding av eksisterande anlegg blitt vurdert som viktige tiltak for å redusere energimangelen i regionen.

Eit av desse er Rauma Energi sitt anlegg, Verma kraftverk som i dag har en årleg produksjon på 70GWh.

Flytting av inntak til Storhaugen og oppgradering av anlegget vil gi en årleg produksjon på IBOGWh, altså meir enn ein fordobling av produksjonen av rein energi.

Dagens inntaksdam ligg inntil eit verna barskogsområde så en flytting vil gi en miljømessig gevinst som at vatnet vil renne fritt i fossen, gi ei meir stabil vassføring og det vil til alt overmål renne vatn i fossen til tider på året den no er tørrlagt.

I sum vil denne løysinga vere miljømessig svært god med dobling av produksjonen og redusert behov for innfasing av det mobile gasskraftverket ingen ønskjer oppstarta grunna store utslepp av CO₂ og lav nyttegrad.

Svar:

Vermedalen naturreservat ble fredet ved kgl. res. av 17. desember 1999. Reservatet ligger i Rauma kommune i Møre og Romsdal. Verma Kraftverk ligger i nær tilknytning til reservatet.

Ved en inkurie fulgte feil kart med vernevedtaket i 1999 slik at det ikke var samsvar mellom grensen for naturreservatet angitt på dette kartet og det som var intensjonen med vernevedtaket. Videre var grensene blitt merket feil i marka. På vernekartet gikk reservatgrensen ute i inntaksmagasinet for Verma kraftverk, mens grensene i marka gikk noe ovenfor inntaksmagasinet. Det fremgikk av dokumenter utarbeidet i tilknytning til den opprinnelige verneprosessen at grensen skulle gå til vassdraget noe som også var i samsvar med NVEs innspill i høringsprosessen til vernesaken.

Direktoratet for naturforvaltning ble gjort oppmerksom på at det var feil avgrensning på kartet høsten 2008. Direktoratet har myndighet til å foreta denne type korrigeringer. Korreksjonen ble foretatt gjennom direktoratets vedtak av 9. desember 2008 slik at grensen ble i samsvar med de intensjoner som forelå under etablering av vernet. Denne endringen var således ingen ny vurdering av vernegrensen, men en retting av feil grense. Det var derfor ikke nødvendig å gjennomføre høring ved endringen.

En eventuell opprusting av Verma kraftverk slik Rauma Energi ønsker, vil medføre en heving av vannstanden som vil innebære et inngrep i reservatet som er forbudt etter verneforskriften.

Etter hva jeg har kjennskap til, inneholder arealet som eventuelt må tas ut av reservatet, store verneverdier, bla. rødlistearten ulvelav. En endring av vernegrensen vil medføre en forringelse av de verdier reservatet er ment å ivareta. Vernegrensen er et utslag av en grundig prosess, og ved etablering av vernet ble en interesseavveining i forhold til vassdragsinteresser konkret vurdert.

Jeg viser også til behandlingen og vedtaket knyttet til verneplan for Reinheimen der opprettelsen av Romsdalen landskapsvernområde inngikk. Forut for dette vernevedtaket i 2006 ble også verneverdiene vurdert opp mot mulig oppgradering av Verma kraftverk. Det ble da vist til at Verma er varig vernet og at

NVE hadde avslått en konsesjonssøknad for opprusting av Verma kraftverk med bakgrunn i verneverdiene i dette området.

Jeg ønsker derfor ikke å initiere en prosess med tanke på å endre vernegrenser i dette området.

SPØRSMÅL NR. 56

Innlevert 15. oktober 2009 av stortingsrepresentant Laila Dævøy

Besvart 28. oktober 2009 av nærings- og handelsminister Trond Giske

Spørsmål:

«Ratifisering av EFTA-Colombia avtalen er for tiden utsatt på ubestemt tid, og det har vært lite offentlig informasjon om prosessen videre. Vi vet at USA og Canada har stoppet ratifiseringen av deres ferdigforhandlede handelsavtaler.

Mener Regjeringen, i motsetning til USA og Canada, at menneskerettighets- og fagforeningssituasjonen i Colombia er slik at Norge vil signere avtalen?»

BEGRUNNELSE:

Frihandelsavtalen mellom EFTA og Colombia ble signert 25. november 2008, men er ikke ennå ratifisert. Etter KrFs mening er dette så langt bra. I USA har situasjonen ført til at arbeidstaker- og miljøstandarder skal inkluderes i teksten til aktuelle handelsavtaler. Dette vil bl.a. inkludere juridisk bindende referanser til de fem grunnleggende arbeidsstandardene i 1998 ILO-erklæringen. Vi er kjent med at Colombia er det landet som har flest drap på fagforeningsfolk. I tillegg er menneskerettsaktivister utsatt for et økende antall trusler.

Colombia-avtalen inneholder såkalte TRIPS pluss krav til Colombia, for eksempel når det gjelder beskyttelse av fortrolige testdata. Disse kravene betyr at patentperioden for medisiner blir forlenget med minst fem år fordi testdata fortsatt blir utilgjengelig for kopiprodusenter. Dette får store konsekvenser for fattige menneskers tilgang på livsviktige medisiner. Jeg vil også påpeke at TRIPS pluss krav går lengre enn WTO TRIPS avtalen fra 1994. På dette området inneholder den fremforhandlede handelsavtale mellom A og Canada allerede forbehold som gjør at kopimedisiner får raskere adgang på markedet i Colombia.

Det er etter KrFs mening viktig at ikke en han-

delsavtale med Colombia medfører at millioner av mennesker får begrenset tilgang på medisiner.

Det er viktig med større åpenhet mot ulike fora når det gjelder handelsavtaler.

KrF ønsker at aktuelle organisasjoner får komme med sine standpunkter og eventuelle innvendinger, f.eks. i form av offentlig høring.

Svar:

Handelsavtalen mellom EFTA og Colombia ble ferdigforhandlet i juni 2008 og signert på EFTAs ministermøte 25. november 2008. Sveits og Liechtenstein har ratifisert avtalen etter vedtak i sine nasjonalforsamlinger. Island har igangsatt en tilsvarende prosess. Regjeringen har igangsatt et arbeid med sikte på å fremme en Stortingsproposisjon om ratifisering.

Handelsavtalen fremmer betydningen av grunnleggende arbeidstaker- og menneskerettigheter. I avtalen bekrefter både Colombia og EFTA sitt engasjement og sin respekt for grunnleggende menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter, herunder konvensjonene i Den internasjonale arbeidsorganisasjonen (ILO).

Dette er også tema som ble tatt opp i samtaler med colombianske myndigheter både under forhandlingene og i forbindelse med undertegningen i november i fjor.

Den norske regjering er bekymret over situasjonen i Colombia. Derfor er også betydningen av respekt for menneskerettigheter generelt og for spesielt utsatte grupper på dagsorden i norske myndigheters dialog med colombianske myndigheter. I år er vårt nærvær i Colombia trappet opp gjennom utnevning av en ambassadør i Bogotá. Dette er for å styrke vår humanitære innsats og arbeidet for å fremme menneskerettigheter i landet.

Nærings- og handelsdepartementet ønsker dialog

med næringslivet, arbeidslivets parter og det sivile samfunn i vårt arbeid med handelsavtaler. Vi har derfor tatt initiativ til og deltatt på en rekke møter hvor vi har orientert, mottatt innspill og svart på spørsmål

knyttet til handelsavtaler generelt og til handelsavtalen med Colombia. Hele avtaleteksten er tilgjengelig på Nærings- og handelsdepartementets nettsider.

SPØRSMÅL NR. 57

Innlevert 15. oktober 2009 av stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke

Besvart 19. oktober 2009 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Vil kulturministeren i dialog med skøytemiljøet bidra til at Norge får enda et anlegg som kan konkurrere om verdenscuparrangementer?»

BEGRUNNELSE:

For to år siden ble den andre ishallen for hurtigløp i Norge åpnet i Bjugn. Fosenhallen er viktig for rekruttering og utvikling i skøytesporten, både regionalt og nasjonalt. Det er også blitt arrangert flere vellykkede mesterskap og nasjonale løp i hallen. Hallen er også en flerbrukshall med fotball, ishockey, kunstløp og curling.

Det er nå et mål å utvikle hallen slik at det kan arrangeres verdenscupstevne for senior i Fosenhallen. Det gjenstår imidlertid investeringer i blant annet resultattavler, lydforhold og utvikling av varmeløsnings før dette er mulig. Bjugn Kommune har allerede gjennom sine investeringer gitt store bidrag til skøytesporten og idrettslivet for øvrig. Norge har lange tradisjoner innen skøytesporten både som bredde- og eliteidrett. En videreutvikling av Fosenhallen vil være viktig også nasjonalt. Kulturdepartementet bør derfor se på hva statlige myndigheter kan bidra med.

Svar:

Det er i dag to ishaller i Norge for hurtigløp på skøyter – Vikingskipet på Hamar og Fosenhallen i Bjugn. En tredje hall er under bygging på Sørmarka i Stavanger.

Vikingskipet ble bygget til OL 1994 og anlegget har nasjonalanleggsstatus. Hallen er arrangementsted for internasjonale mesterskap som blir tildelt Norge.

Fosenhallen har fått tildelt 11,8 mill. kroner fra spillemidlene over tilskuddsordningen "Idrettsanlegg i kommunene". Anlegget er behandlet som et ordinært idrettsanlegg.

Tilskudd fra spillemidlene er i hovedsak rettet inn mot aktivitetsflatene og garderober. Resultattavler og lydanlegg er ikke blant de tilskuddsberettigede elementene.

Det er Norges Skøyteforbund(NSF) som søker det internasjonale forbundet om å bli tildelt World Cup. Fosenhallen må således gå i dialog med NSF for å bli tildelt denne type arrangement.

SPØRSMÅL NR. 58**Innlevert 15. oktober 2009 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 21. oktober 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Direktoratet for Naturforvaltning har lagt seg på et langt lavere uttak av bjørn i Hedmark enn den lokale rovviltnemnda har ønsket seg. I Hamar Arbeiderblad i dag kan vi også lese at heller ikke statsråden vil lytte til den lokale rovviltnemnda. Årets uttak av kvoten i Hedmark gikk raskt og er svært konsentrert innenfor et lite område i Østerdalen der det kom sporsnø tidlig. Resten av fylket er dermed avskåret fra uttak.

Ser ikke statsråden at dette er et tegn på at bjørnestammen er i sterk vekst og at uttaket må opp?»

BEGRUNNELSE:

Mye tyder på at bjørnestammen i Hedmark er i eksplosiv vekst. Den lokale rovviltnemnda har lenge ønsket et høyere uttak enn DN har gitt fellingstillatelse på. I år var deler av det høyereliggende Hedmark heldige og de fikk sporsnø tidlig. Det ga som resultat at årets kvote på 4 dyr ble felt på noen få dager og innenfor et lite, begrenset geografisk område i Østerdalen. Resten av fylket avskjæres i år fra jakt på bjørn, fordi kvota ble fylt med en gang sporsnøen kom i høyereliggende områder av Østerdalen. Det er en klar indikasjon på at bjørnestammen er langt høyere enn DN er klar over.

Dette viser også at sporsnø er avgjørende for effektiv bjørnejakt. Tidligere har begrensningen i forhold til uttak vært at jakttiden avsluttes den 15.10. før sporsnøen kommer. Stor-Elvdal har flere ganger fått avslag på utvidet jakttid. 15.10 er en meningsløs tidlig stopp i jakta og begrunnes med at bjørnen er på tur inn i hi. Men skal man begrense utviklingen i antall dyr, må en ha mulighet til effektiv jakt og mulighet til uttak må tilkomme hele fylket.

Årets jakt har vist hvor viktig sporsnø er.

Hele Hedmark ligger med grense mot Sverige. Bjørnestammen i grensetraktene i Sverige er svært høy. Dette vil smitte over på Norge gjennom utvandring av bjørn og vi kan være inne i en eksplosiv vekst i stammen.

Svar:

Av rovviltforskriften § 7 framgår det at rovvilt-nemndene har myndighet til å fatte vedtak om kvote

for skadefelling, lisensfelling og kvotejakt når bestanden av den enkelte art ligger over de nasjonalt fastsatte bestandsmålene for regionen. Det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for bjørn i Hedmark er fortsatt ikke nådd, og myndigheten til å fatte vedtak om lisensfelling tilligger da Direktoratet for naturforvaltning, jf rovviltforskriften § 13. Slik felling skal ikke være skadelig for bestandens overlevelse, og det skal ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning.

Hovedregelen er at det ikke gjennomføres lisensfelling av bjørn dersom bestandsmålet i en region ikke er nådd. I enkelte tilfeller kan det likevel være hensiktsmessig å gi mulighet for en begrenset felling i nærmere fastsatte deler av en region. Dette gjelder spesielt i områder der det ut fra en vedtatt regional forvaltningsplan for rovvilt ikke skal legges til rette for yngling av bjørn fordi skadepotensialet i forhold til bufe er stort. I slike vurderinger mener jeg at det er viktig med god dialog mellom Direktoratet for naturforvaltning og rovvilt-nemndene. Ved vedtak om lisensfelling etter rovviltforskriften § 13 legger derfor direktoratet i så stor grad som mulig vekt på rovvilt-nemndas forvaltningsplan og anbefalinger for kvote-størrelse.

Når det gjelder kunnskap om bestandssituasjonen for bjørn vil jeg peke på at Norge har et av verdens beste overvåkingsprogram for rovvilt, og et presisjonsnivå som svært få andre land kan sammenligne seg med. Med grunnlag i DNA-analyser har vi meget god oversikt over antall individer som er innoom Norge i løpet av året, og jeg føler meg trygg på at bestandsoversikten på individnivå ligger relativt nær virkeligheten. Videreutvikling av metodikken, blant annet gjennom årlige innsamlinger av materiale for DNA-analyse fra hele landet og samordning med Sverige, vil gi oss ytterligere kunnskap om bjørn i Norge i tiden fremover.

Avslutningsvis er jeg av den oppfatning at flere lisensjegere, mer erfaring med jaktformen og bedre kunnskap blant jegerne, sammen med gode jaktforhold i enkelte områder, er de viktigste årsakene til den gode uttellingen på lisensfellingen av bjørn i Hedmark i år. Etter mitt syn er et effektivt uttak i seg selv ikke et godt mål på vekstraten i bjørnebestanden.

SPØRSMÅL NR. 59**Innlevert 15. oktober 2009 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 23. oktober 2009 av fungerende arbeidsminister Rigmor Aasrud****Spørsmål:**

«Er det aktuelt for statsråden å foreslå at retten til egenmelding ved egne kronisk syke eller funksjonshemmede barn utvides slik at den gjelder så lenge barnet bor hjemme, også etter fylte 18 år?»

BEGRUNNELSE:

Foreldre har rett til å levere 10 dager egenmelding per kalenderår for å være hjemme med syke barn under 12 år (15 dager hvis man har 3 eller flere barn). Er barnet kronisk sykt eller funksjonshemmet, gjelder denne retten opp til 18 år.

Også etter fylte 18 år bor flere funksjonshemmede hjemme. Alternativet vil være at kommunene overtar ansvaret for bolig og tilsyn. I flere tilfeller vil foreldrene være yrkesaktive, og den funksjonshemmede ungdommen vil delta i ulike jobb/utdanningsaktiviteter eller ha andre aktivitetstilbud. Men når sykdom oppstår, vil de ha behov for tilsyn hjemme. Samtidig har foreldre ikke rett til egenmelding lenger, og må da - med arbeidsgivers velvilje - ta permisjon uten lønn. Et alternativ som forbedret mulighetene for å kunne være hjemme for å ha tilsyn med og gi omsorg til den syke, ville være at retten til egenmelding i forbindelse med kronisk syke eller funksjonshemmede barn gjaldt fram til barnet/ungdommen faktisk flyttet ut av hjemmet. I tillegg til å forbedre omsorgsmulighetene for foreldre med funksjonshemmede barn, ville det også kunne bidra til å avlaste noe det ansvaret for bolig/tilsyn som ellers vil hvile på kommunene.

Svar:

Innledningsvis vil jeg si noe om regelverket for omsorgspenger, som spørsmålet om egenmelding gjelder. Etter folketrygdloven § 9-5 gjelder arbeidstakeres rett til omsorgspenger til og med det kalenderåret barnet fyller 12 år eller til og med det året barnet fyller 18 år dersom barnet er kronisk sykt eller funksjonshemmet. Det følger av folketrygdloven § 9-6 at det ytes omsorgspenger til den enkelte forelder i opp til 10 stønadsdager hvert kalenderår. Dette utvides til 15 stønadsdager dersom man har mer enn to barn. En arbeidstaker som er alene om omsorgen har rett til det dobbelte. Dersom en arbeidstaker har kronisk syke eller funksjonshemmete barn og dette fører til en markert høyere risiko for fravær fra arbeidet, ytes det i tillegg omsorgspenger i 10 stønadsdager for hvert kronisk sykt eller funksjonshemmet barn. Når arbeidstakeren er alene om omsorgen, doubles antallet ekstra stønadsdager. Barnets sykdom kan dokumenteres med egenmelding de tre første dagene ved hvert tilfelle. Ved sykdom utover dette kan arbeidsgiver etter folketrygdloven § 9-7 tredje ledd kreve legeerklæring.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet har nylig hatt på høring forslag til tiltak for å bedre yrkesaktives muligheter til å kombinere arbeid med pleie- og omsorgsoppgaver. I høringsbrevet foreslo departementet blant annet å innføre en rett til permisjon i ti dager uten kompensasjon for å yte pleie og omsorg overfor nære pårørende over 18 år, herunder voksne funksjonshemmede barn. Forslagene i høringsbrevet må også ses i sammenheng med at det i brevet er nevnt at Helse- og omsorgsdepartementet vil foreta en gjennomgang av omsorgslønnsordningen.

Jeg tar sikte på å fremme en lovproposisjon for Stortinget med forslag til tiltak i løpet av høsten 2009.

SPØRSMÅL NR. 60**Innlevert 15. oktober 2009 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal****Besvart 29. oktober 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Når ble statsråden kjent med StatoilHydros planer om et testanlegg for CO₂-fangst på Herøya, og på hvilket tidspunkt hadde statsråden i tilfelle tenkt å gjøre disse planene kjent for Stortinget?»

BEGRUNNELSE:

Bergens Tidene avslørte torsdag 15. oktober at StatoilHydro, parallelt med testsenteret på Mongstad, har hemmelige planer for et testanlegg for CO₂-fangst på Herøya. Teknologien som skal prøves ut på Herøya kan ifølge BT bli brukt til å rense kraftverket på Mongstad. Informasjonsleder Heidi Hoel i StatoilHydro bekrefter planen i BT, men ønsker ikke å gi noen konkrete opplysninger om prosjektet og hvilke selskaper som er partnere. Stortinget vedtok før sommeren å gi sin tilslutning til bygging av et testsenter for CO₂-fangst på Mongstad til en kostnad av 5,3 milliarder kroner. Testsenteret skal stå ferdig i 2011.

Svar:

Ifølge det internasjonale energibyrået IEA forventes CCS å bli en av de viktigste teknologiene for å redusere de globale klimagassutslippene. Regjeringen har derfor som mål i Soria Moria 2 ” at Norge skal være verdensledende i å utvikle teknologi for karbonfangst og lagring (CCS) slik at CO₂-håndtering kan realiseres nasjonalt og internasjonalt.” Der som vi skal lykkes med dette kreves det en bred satsning på ulike teknologier.

Regjeringen fremmet i januar 2009 St.prp. nr. 38 (2008-2009) Investering i teknologisenter for CO₂-håndtering på Mongstad. Stortinget vedtok 7. mai 2009 å gi Olje- og energidepartementet fullmakt til å investere i testsenter Mongstad (TCM). For at erfaringene fra teknologisenteret skal ha bredest mulig relevans, er det lagt opp til testing av to forskjellige CO₂-fangstteknologier (såkalte post-combustion tek-

nologier): aminteknologi og karbonatteknologi. Testanlegget vil fange inntil 100.000 tonn CO₂ i året og vil være viktig i forhold til utviklingen av fullskala fangstanlegg.

CCS er imidlertid fortsatt en umoden teknologi og flere parallelle teknologiløp vil være nødvendig. Regjeringen bevilger derfor midler til CLIMIT-programmet som støtter karbonfangst- og lagringsprosjekter fra grunnforskning til demonstrering. CLIMIT-programmet får i 2009 om lag 150 millioner NOK fra det offentlige. Prosjektporteføljen til CLIMIT viser en stor bredde av prosjekter med ulike teknologier innenfor post-combustion, pre-combustion og oxyfuel-teknologier. Totalt støtter CLIMIT 47 prosjekter hvorav 27 prosjekter er innenfor fangst. Disse prosjektene har et overordnet mål om billigere og mer effektiv fangst av CO₂. StatoilHydro er prosjektleder for 8 av prosjektene i CLIMIT.

Utgangspunkt for spørsmålet fra stortingsrepresentant Hjemdal er en post-combustion fangsteknologi som forskes på av StatoilHydro. Teknologien er prosessmessig svært ulik de som vil testes ut på TCM. StatoilHydros FoU-aktivitet innenfor denne teknologien mottar midler gjennom tre ulike prosjekter i CLIMIT-programmet. Gjennom disse prosjektene er det gjort en del forsøk og beregninger av teknologien hovedsakelig på Herøya, men det er fortsatt uvisst om teknologien vil oppskaleres eller videreutvikles. De nevnte tre prosjektene er tildelt totalt 25,5 million NOK gjennom CLIMIT-programmet. Totalt er budsjettet for prosjektene på 51 millioner NOK. Disse tre prosjektene kan derfor ikke sammenliknes med TCM, verken når det gjelder størrelse eller kapasitet.

For øvrig vises det til den årlige rapporteringen om aktivitetene til CLIMIT-programmet i St. prp. nr. 1 for Olje- og energidepartementet. Detaljeringsgraden i proposisjonen er imidlertid ikke slik at hvert enkelt prosjekt som blir støttet er omtalt.

SPØRSMÅL NR. 61**Innlevert 15. oktober 2009 av stortingsrepresentant Laila Dávøy****Besvart 23. oktober 2009 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«I St.prp. nr. 1 (2008-2009) Helse og omsorgsdepartementet på kap. 726, post 70 omtales bevilgning for barn av psykisk syke eller rusmiddelavhengige foreldre på 20 mill. kroner. Videre er det uklart om det finnes en tilsvarende bevilgning over Barne- og likestillingsdepartementet som en videreføring av bevilgning første gang foreslått av Bondevik II-regjeringen.

Hvordan er disse midlene brukt så langt i år?»

Svar:

Oppfølging og hjelp til barn av psykisk syke og rusmiddelavhengige foreldre er et prioritert område for Regjeringen, jf Soria Moria I-erklæringen. I Prop. 1 S (2008-2009) kap. 781 Forsøk og utvikling mv., post 79, er det gitt en omfattende resultatrapportering for 2008 og status 2009. Som følge av arbeidet med oppfølging av romertallsvedtak VII i Budsjett-innst. S. nr. 11 (2006,2007), jf Ot. prp. nr 84 (2008-2009) Om lov om endringer i helsepersonelloven mv (oppfølging av barn som pårørende), er målgruppen utvidet til også å omfatte barn av alvorlig somatisk syke eller skadde pasienter.

Det fremgår av resultatrapporteringen at det som et ledd i Handlingsplanen mot fattigdom i 2007 ble bevilget 15 mill. kroner over Helse- og omsorgsdepartementets budsjett. Bevilgningen økte i 2008 med 5 mill. kroner til i alt 20 mill. kroner, og ble videreført i 2009 på kap. 726, post 70. I tillegg har Barne- og likestillingsdepartementet bevilget midler blant annet til å styrke kompetansen i barnevernet.

Formålet er å gi tidligere hjelp til barna, styrke veiledning og kompetanseheving i tjenestene, gi langsiktig oppfølging av barna, øke forskningsaktiviteten, spre erfaringer og stimulere frivillige organisasjoner til tiltak. Det legges vekt på tiltak som kommer barna direkte til gode.

Stortinget behandlet i juni 2009 Ot.prp. nr. 84 (2008-2009) Om lov om endringer i helsepersonell mv (oppfølging av born som pårørende). Lovendringen skal medvirke til at mindreårige barn av psykisk syke, rusmiddelavhengige, alvorlig somatisk syke el-

ler skadde pasienter får bedre oppfølging når foreldrene mottar helsehjelp. Helsepersonell får plikt til å bidra til å ivareta mindreårige barn som pårørende, og helseinstitusjoner skal i nødvendig utstrekning ha barneansvarlig personell med ansvar for å fremme og koordinere helsepersonells oppfølging av barna. Det tas sikte på at lovendringen trer i kraft 1. januar 2010. Helsedirektoratet utarbeider i 2009 et rundskriv om barn som pårørende, informasjonsmaterieill rettet mot barn og avholder regionale konferanser.

Helse- og omsorgsdepartementet etablerte Nasjonalt kompetansenettverk for fore-bygging og behandling av problemer hos barn av psykisk syke og rusmiddelavhengige foreldre i 2007. Sørlandet sykehus HF leder nettverket som skal samle, systematisere og formidle kunnskap og spre kunnskap til tjenestene. Mandatet ble i 2009 utvidet til å omfatte barn som pårørende generelt.

Det er tildelt midler til forskning om behandlingsintervensjoner for å redusere skader hos fosteret av mors bruk av rusmidler under svangerskapet, utvikling av læringstilbud i helseforetakene for barn av psykisk syke og rusmiddelavhengige foreldre og kompetansehevende tiltak og tiltak i regi av frivillige organisasjoner og kommuner. Helse Nord-Trøndelag HF og Sykehuset Asker og Bærum HF har etablert flerårige forsøk med lavterskeltilbud for langsiktig oppfølging av gravide mødre/foreldre med rus og/eller psykiske problemer og barnet fra fødsel til skolealder. Målet er å unngå skader hos barnet og bidra til en god helseutvikling i familien.

Helsedirektoratet har i samarbeid med Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet publisert en oversikt på Helsebibliotekets nettsider over screenings- og utredningsverktøy til bruk overfor barn og unge i risiko.

Resultatrapportering 2008 og status 2009 for tiltak til barn av psykisk syke og rus-middel-avhengige foreldre på Barne- og likestillingsdepartementets budsjett er omtalt under kap. 854 Tiltak for barn og ungdom. De to departementene samfinansierer enkelte tiltak. Begge departementer har foreslått å videreføre satsningen i 2010.

SPØRSMÅL NR. 62**Innlevert 15. oktober 2009 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 26. oktober 2009 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Utbyggingen av det nye nødnettet som knytter politi, brannvesen og ambulanse sammen er på nytt forsinket, og det ligger an til en betydelig kostnadsprekk allerede i første fase av prosjektet. Ifølge VG 12. oktober 2009 vil nødnettet heller ikke ha full dekning i startfasen.

Når forventer statsråden at første fase av det nye avlyttingssikre nødnettet er klart, hva blir den endelige prislappen og hvor stor dekningsgrad vil det nye nettet ha, og er statsråden tilfreds med dette?»

Svar:

Spørsmålet er i utgangspunktet stilet til samferdselsministeren. Innledningsvis vil jeg derfor informere om at jeg er oppnevnt som settestatsråd for justisministeren ved behandlingen av Nødnettsaken.

I St.prp. nr. 83 (2008-2009), jf. Innst. S. nr. 346 (2008-2009) ble det gitt fullmakt til å øke kostnadsrammen for første byggetrinn av Nødnett med inntil 110 mill. kroner. Dette ble begrunnet med at etatene hadde avdekket behov for å endre spesifikasjoner, økt ressursbehov i DNK for oppfølging av leverandører, økte kostnader knyttet til innføring i etatene, mulig behov for økt kapasitet og dekning, samt valutakurssvingninger.

Direktoratet for Nødkommunikasjon har siden i sommer gjennomført forhandlinger med Nokia Siemens Networks, leverandøren av Nødnett, med bakgrunn i St.prp. nr. 83 (2008-2009) og Innst. S. nr. 346 (2008-2009). Departementet vil komme tilbake til dette overfor Stortinget på egnet måte. På det tidspunktet vil også nye fremdriftsplaner for ferdigstillelse av 1. trinn kunne presenteres for Stortinget.

For kort tid siden ble Nødnett åpnet for de første

testbrukerne fra nødnettene. Nødnettleveransen består av et radionett, kommunikasjonssentraler og radioterminaler. Radionettet er felles for alle brukerne. Utrykningspolitiet i Østfold og Follo er først ute og har nå tatt hele leveransen i testbruk. Det arbeides for at politiet skal kunne ta Nødnett i ordinær operativ bruk i Østfold og Follo i løpet av 2009, men dette avhenger av leverandøren. Testbrukere i radionettet gir verdifulle erfaringer og flere nødvendige tester kan da gjennomføres. Den pågående testbruken er med på å bidra til at radionettet blir best mulig før resten av brukerne tar det i operativ bruk.

Politidirektoratet har opplyst at etter de foreløpige vurderinger som er gjort, synes både talekvaliteten og radiodekningen å være bedre i Nødnett enn i politiets nåværende EDACS-radionett i Follo. Men under prøvedriftperioden, vil det være enkelte områder med dekningshull eller svakere dekning enn planlagt. Årsaken til dette er at enkelte basestasjoner av ulike grunner fortsatt ikke er på plass. Det arbeides med å få løst disse problemene. Nødnettene kan i mellomtiden benytte sine gamle radionett, dersom de finner det formålstjenlig.

Kontrakten som ligger til grunn for utbyggingen slår fast at dekningsgraden ved landsdekkende utbygging vil nødnettets radiosendere/mottakere dekke om lag 80 % av landets areal og nær 100 % av befolkningen. Det vil bli spesielt god dekning i byer og tettsteder, også innendørs. Direktoratet for nødkommunikasjon arbeider kontinuerlig med oppfølging av leverandøren for å sørge for at leverandøren leverer Nødnett i tråd med kravene som er satt i kontrakten. Målet om full dekning, i henhold til kontrakten, står fast.

SPØRSMÅL NR. 63**Innlevert 16. oktober 2009 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten****Besvart 23. oktober 2009 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Ventetid til behandling for unge rusmiddelavhengige i Rogaland er fra ca. 3, 4 måneder til ett år. Det er mangel på behandlingsskapasitet. K46 som er Stavanger kommunes tilbud om akutthjelp til unge med rusproblemer, vil fra nyttår utvide sitt tilbud til å bli døgnbasert. De vil bruke seks til åtte uker på å forberede unge til behandling i spesialisthelsetjenesten.

Vil statsråden sikre at behandlingstilbud da vil stå klart slik at det blir kontinuitet i behandlingen?»

BEGRUNNELSE:

Ventetid til behandling for rusmiddelavhengige varierer fra 3-4 måneder til ett år, blant annet fordi noen ønsker seg et spesielt behandlingstilbud.

Svar:

I likhet med representanten Høybråten er også jeg opptatt av at rusmiddelavhengige skal få den hjelpen de har behov for til rett tid. Som representanten Høybråten er godt kjent med, fikk staten ved de regionale helseforetakene i 2004 ansvaret for å tilby behandling for rusmiddelavhengige. Ved dette fikk rusmiddelavhengige pasientrettigheter på lik linje med øvrige pasienter innen spesialisthelsetjenesten.

Etter rusreformen er det registrert en betydelig økning i antall personer som er henvist til spesialisthelsetjenesten for sin rusmiddelavhengighet. Dette har stilt spesialisthelsetjenesten overfor store utfordringer med behov for å styrke kapasiteten og kvaliteten i tjenestene innenfor tverrfaglig spesialisert behandling. Samtidig er det slik at mange rusmiddelavhengige opplever ikke å ha et sammenhengende forløp i behandlingen i spesialisthelsetjenesten og manglende samarbeid og samhandling mellom ulike kommunale tjenesteytere og mellom kommunale tjenester og spesialisthelsetjenesten. Dette er utfordringer som vil stå sentralt i arbeidet med den nye samhandlingsreformen - jf. St. meld. Nr. 47 (2009-2010)

- som skal behandles i Stortinget i løpet av våren 2010.

I representanten Høybråten sitt spørsmål, tas situasjonen for unge rusmiddelavhengige i helseregion vest opp. Generelt er det slik at det fra 1. september 2008 ble innført en ventetidsgaranti for barn og unge under 23 år med psykiske lidelser og/eller rusmiddelavhengighet. Denne garantien innebærer at ingen skal måtte vente lenger enn to uker (10 virkedager) på å få vurdert sin rett til nødvendig helsehjelp. Dersom slik rett blir gitt, skal ingen måtte vente lenger enn 3 måneder (65 virkedager) på nødvendig behandling.

Helse Vest RHF har orientert meg om den aktuelle saken. K46 er et kommunalt hjelpetilbud i Stavanger primært for unge mellom 17 og 23 år, og med fagpersonell fra spesialisthelsetjenesten. Helse Stavanger vil etter planen opprette to hele stillinger (spesialister) i turnus tilknyttet døgntilbudet som blir etablert ved K46 fra nyttår. Videre opplyses det fra Helse Vest RHF at personell fra spesialisthelsetjenesten foretar rettighets-vurderinger. Gjennom dette samarbeidet mellom kommunen og spesialisthelsetjenesten legger man til rette for polikliniske samtaler og oppfølging av ungdom også i påvente av oppstart av behandling i spesialisthelsetjenesten. For pasienter som har rett til nødvendig helsehjelp, innebærer venteliste-garantien, som nevnt ovenfor, at ingen skal måtte vente mer enn 65 dager på spesialisthelsetjenestebehandling.

Dette tiltaket er et eksempel på god samhandling og samarbeid mellom kommunen og spesialisthelsetjenesten, også for å kunne fange opp unge så tidlig som mulig.

Avslutningsvis er jeg også orientert om at Helse Vest RHF i 2009 gjennomførte en større satsing med totalt 45 øremerkede millioner til rusfeltet i helseregionen, og ytterligere styrking vurderes for 2010 i tråd med føringer i statsbudsjettet.

SPØRSMÅL NR. 64**Innlevert 16. oktober 2009 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 23. oktober 2009 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Aker sykehus bør nedlegges. Det er konklusjonen fra en prosjektgruppe som arbeider med sykehusstrukturen i hovedstadsområdet. For mange som har Aker som "sitt" sykehus, er dette en urovekkende melding. Når det i tillegg allerede meldes om kapasitetsproblemer ved A-hus, så spør mange seg om sykehusstilbudet blir svekket.

På hvilken måte vil helseministeren engasjere seg for å sikre at sykehusstilbudet for bla. Groruddalens befolkning styrkes og ikke svekkes?»

Svar:

Som representanten er vel kjent med, har Helse Sør-Øst RHF etablert sykehusområder i regionen, samt foretatt endringer i foretaksstrukturen og i sykehusenes opptaksområder. Dette er en del av et større omstillingsarbeid i Helse Sør-Øst etter sammenslåingen av Helse Sør RHF og Helse Øst RHF i 2007. I henhold til St. prp. nr. 44 (2006-2007) fikk den sammenslåtte regionen i oppdrag å få til bedre samordning og ressursutnyttelse i regionen generelt og i hovedstadsområdet spesielt, til beste for pasientene. Komiteens flertall ga sin tilslutning til Regjeringens beslutning om sammenslåing, bl.a. med henvisning til de utfordringer som var konkretisert i Oslo-området (Innst. S. nr. 167 (2006-2007)).

Helse Sør-Øst RHF har informert meg om at de behandlet spørsmålet om organisering og utvikling av sykehusområde Oslo høsten 2008. I styrevedtaket ble det lagt til grunn at den fremtidige organiseringen av Oslo Universitetssykehus HF skulle understøtte et organisatorisk skille mellom lokalbaserte spesialisthelsetjenester og lands-/regions-/ områdefunksjoner (styresak 108/2008).

Oslo universitetssykehus HF, som ble etablert 1.

januar 2009, har i denne forbindelse etablert et lokalsykehusprosjekt som skulle drøfte dagens og fremtidens behov for lokalsykehustjenester i hovedstaden, med pasientenes behov som utgangspunkt. Oslo Universitetssykehus drifter i dag på mange lokaliteter, over 70 i tallet. For å styrke behandlingstilbudet, fagmiljøene og samhandlingen mot Oslo kommune og førstelinjetjenesten har prosjektet anbefalt en samling av flest mulig behandlingstilbud. Prosjektet står samlet bak en anbefaling om at Oslo Universitetssykehus bør samle lokalfunksjonene i et nytt storbysykehus, der akutttilbud innen kirurgi, medisin, rusbehandling og psykiatri kan samles på ett sted. Med utgangspunkt i anbefalingen om et nytt storbysykehus, har prosjektgruppen videre utredet lokaliseringalternativer og konkludert med at området på Ullevål vurderes som best egnet.

Helse Sør-Øst RHF har informert meg om at rapporten ble lagt frem for ledelsen ved Oslo Universitetssykehus i midten av oktober. Rapporten er ikke behandlet av styret for Oslo Universitetssykehus, og har derfor kun status som et saksforberedende dokument. Saken forventes behandlet i et kommende styremøte i desember. Dette er derfor en sak som fremdeles er i prosess og som må følge vanlig saksgang.

Jeg kan forsikre at jeg følger utviklingen nøye. Jeg forventer og vil påse at befolkningen i hovedstadsområdet, også i Groruddalen, skal være sikret et forsvarlig og godt tjenestetilbud, også ved eventuelle endringer i foretaksstrukturen og i sykehusenes opptaksområder. Som representanten sikkert er kjent med, følger det også av helseforetaksloven at saker som vurderes å være av vesentlig betydning skal legges frem for departementet, som fatter vedtak i foretaksmøtet.

SPØRSMÅL NR. 65**Innlevert 16. oktober 2009 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten****Besvart 28. oktober 2009 av forsvarsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Mens det i Forsvarsdepartementets budsjettproposisjon opplyses at nå ”planlegges den norske infanterienheten PRT Meymaneh terminert fra medio 2010”, gir Forsvarsdepartementet i en pressemelding 15. oktober 2009 beskjed om det motsatte.

Hva er statsrådets forklaring på de motstridende opplysningene som er gitt de siste dagene og hvilket dokument skal Stortinget forholde seg til på dette punktet?»

BEGRUNNELSE:

I Aftenposten 16. oktober 2009 opplyser forsvarsministeren at hun nylig var på besøk i Afghanistan og at erfaringene derfra gjør at hun nå ”ville endret formuleringene i budsjettet.” De økende sikkerhetsutfordringene i Afghanistan og at det er tidkrevende å bygge opp afghanske styrker med tilstrekkelig kapasitet har imidlertid vært kjent lenge. Det er derfor ønskelig å få en fyllestgjørende forklaring på de motstridende opplysninger som er gitt gjennom budsjettet og i dagene etter at det ble presentert.

Svar:

ISAF-styrkens strategiske plan legger opp til at primæransvaret for sikkerheten gradvis skal overføres til afghanske myndigheter i de ulike provinsene, etter hvert som forholdene ligger til rette for dette. Faryab har lenge vært sett på som en kandidat til å

være blant de neste provinsene hvor sikkerhetsansvaret overføres. Etter en slik overføring vil ISAFs rolle være å støtte afghanske sikkerhetsstyrker i deres arbeid. Dette ble lagt til grunn under planleggingen av det norske styrkebidraget til Afghanistan i 2010, og det ble derfor planlagt en endring av balansen mellom infanteristyrker og opplæringsstyrker.

Endringer skjer ofte raskt i Afghanistan, og det er derfor vanskelig å ha full forutsigbarhet. Årsaken til at vi nå justerer tidspunktet for vridning av styrkebidragene er at forutsetningene som lå til grunn for formuleringene i statsbudsjettet har endret seg betydelig.

Sikkerhetssituasjonen har forverret seg også i det nordlige Afghanistan, og er nå kritisk i noen områder. Samtidig har det vist seg at den planlagte oppbyggingen av afghanske sikkerhetsstyrker i Faryab neste år ikke vil finne sted. Det ligger heller ikke an til en økning i andre allierte styrker i Faryab, slik tidligere antatt.

Regjeringen har hele tiden vært tydelig på at man ikke har planlagt for noen reduksjon av det norske engasjementet i Afghanistan i 2010. Regjeringen står ved forpliktelsene både til det afghanske folket og til NATO. Det som skal skje er en gradvis dreining av oppgavene våre styrker i dag gjennomfører i retning av mer trening og mentorering av afghanske styrker. Dette skjer etter hvert som sikkerhetssituasjonen tillater det.

SPØRSMÅL NR. 66**Innlevert 16. oktober 2009 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 23. oktober 2009 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Hvor langt er arbeidet med gjennomgang av internasjonal forskning kommet og er det igangsatt forskning på dette i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Innst.S.nr.197 (2004-2005) - Innstilling fra sosialkomiteen om legemiddelpolitikken (Rett kurs mot riktigere legemiddelbruk) viste flertallet fra

Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, til:

"...at psykiske lidelser er ett av våre alvorligste helseproblemer. Behandlingsapparatet er sprengt, og mange får ikke den behandlingen de har krav på. I tillegg kommer at enkelte medisiner mot psykiske lidelser, som de antidepressive SSRI-medisinene eller «lykkepillene», har vist seg å kunne ha alvorlige bivirkninger, som økt selvmordsfare, som har gjort at den europeiske legemiddelmyndigheten EMEA (Eu-

ropean Medicines agency) den 25. april 2005 advarte mot å skrive ut slike medisiner til barn og unge. De langsiktige virkningene er heller ikke kjent.

Det er derfor etter flertallets syn viktig at helsevesenet er åpent for at nye behandlingsmetoder kan være til hjelp for mange med psykiske lidelser. Det har i mange tiår vært forsket på hvordan mangel på mineraler og vitaminer kan innvirke på folks psykiske helse, og det er gjort mange studier som har påvist hvordan tilførsel av bestemte mineraler og vitaminer har bedret psykiske lidelser. I den senere tid er det også kommet bredspektrede mineral- og vitaminsammensetninger som er rapportert å ha gitt positive resultater for mange med psykiske lidelser. Det er gjort noen forskningsprosjekter som har vist til dels oppsiktsvekkende gode resultater, men de er ikke omfattende og mange nok til at det kan trekkes noen sikre vitenskapelige konklusjoner om hvor stor virkningen er.

Stortinget ber Regjeringen om å medvirke til at det igangsettes forskning samt at internasjonal forskning gjennomgås, knyttet til bruken av mineraler og vitaminer i behandlingen av mennesker med psykiske lidelser. Siden dette er en behandlingsform som kan vise seg å ha et stort potensial for å hjelpe mange med psykiske problemer og uten de bivirkninger psykofarmaka medfører, vil flertallet anmode departementet om å medvirke til at det blir iverksatt forskning på virkningen av slike produkter.

Flertallet fremmer følgende forslag:

Stortinget ber Regjeringen om å medvirke til at det igangsettes forskning samt at internasjonal forskning gjennomgås, knyttet til bruken av mineraler og vitaminer i behandlingen av mennesker med psykiske lidelser."

Svar:

På oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet har Helsedirektoratet i sine tildelingsbrev for henholdsvis 2006 og 2009 til Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten, bedt om at det foretas kunnskapsoppsummeringer vedrørende vitaminer og mineraler i behandling av psykisk lidelse.

I 2007 publiserte Kunnskapssenteret et notat (se <http://www.kunnskapssenteret.no/Publikasjoner/2189.cms>), hvor resultatet av et systematisk søk etter studier i to relevante internasjonale databaser er fremlagt og vurdert etter vitenskapelige kriterier. Søket resulterte i tre relevante treff representert ved systematiske oversikter som omhandler behandling av depresjon med kosttilskuddene folat, inositol og tryptofan.

Ifølge Kunnskapssenteret viser studiene at:

"Folat kan ha en potensiell rolle som tilskudd til antidepressive medikamenter ved behandling av depresjon. Det er uklart om dette kun gjelder for pasienter med folatmangel. Det er ikke grunnlag for å trekke

konklusjoner om effekt av inositol som supplement eller som alternativ til antidepressiv medisinsk behandling.

Det er ikke grunnlag for å trekke konklusjoner om effekt av tryptofan og 5-HTP i behandling av depresjon. Tidligere rapporter har antydnet en mulig sammenheng mellom tryptofan og 5-HTP, og alvorlige bivirkninger. Ut i fra resultatene i den foreliggende systematiske oversikten, er det ikke mulig å konkludere om bivirkninger og sikkerhet av tryptofan og 5-HTP."

I tildelingsbrev til Helsedirektoratet for 2009 ba Helse- og omsorgsdepartementet om at det tas initiativ til en kunnskapsoppsummering knyttet til effekten av mineraler og vitaminer i behandlingen av mennesker med psykiske lidelser. Helsedirektoratet leverte en bestilling til Kunnskapssenteret som ble prioritert i senterets bestillerforum i februar 2009. Bestillingen ble videre presisert fra Helsedirektoratets side i et møte 12.03.09.

Etter å ha vært i kontakt med Helsedirektoratet om status og videre fremdrift for dette oppdraget, oppgir direktoratet at

"Kunnskapssenteret i disse dager ferdigstiller et systematisk litteratursøk med tittelen "Kan kosttilskudd i form av vitaminer og mineraler føre til en bedret psykisk helse hos personer med psykiske lidelser?" Søket inneholdt termer for psykiske lidelser, vitaminer, mineraler, fiskeolje, diett, terapi og tilskudd. Etter sortering har Kunnskapssenteret valgt ut 30 referanser. Søket viste at det er publisert forskning om effekt av vitaminer, folat/folsyre, inositol, tryptofan, mineraler, fiskeoljer, omega 3/6 og fettsyrer. De psykiske lidelsene treffene gjaldt var angst, depresjon, borderline personlighetsforstyrrelse, bipolar lidelse, schizofreni og spiseforstyrrelser. Kunnskapssenteret vil kvalitetsvurdere artiklene i søket og på bakgrunn av dette sammenfatte en rapport som ferdigstilles i løpet av 2010."

Når det ellers gjelder alternativer/supplement til behandling av psykiske lidelser med psykofarmaka vil jeg vise til at Helse- og omsorgsdepartementet i Prop. 1 S (2009-2010) har bebudet at det vil oppnevnes et lovutvalg for å vurdere etiske, faglige og rettslige sider av dagens regler og praksis innen psykisk helsevern. Bl.a. forutsettes vilkår for tvangsmedisinering gjennomgått av utvalget.

Jeg håper representanten Grande med dette har fått tilfredsstillende belyst sitt spørsmål og jeg lover at departementet vil følge opp både det konkrete oppdraget og de tilgrensende styringssignaler og satsninger vi ellers har på psykisk helseområdet.

SPØRSMÅL NR. 67**Innlevert 16. oktober 2009 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 26. oktober 2009 av fungerende arbeidsminister Rigmor Aasrud****Spørsmål:**

«Det oppfattes som urimelig at dagpenger ikke innvilges der hvor ansatte ikke har noen påvirkningsmulighet overfor arbeidsgivers handlinger.

Foreligger det planer om endringer i forhold til regelverket angående permitteringer?»

BEGRUNNELSE:

NAV har gitt avslag til en person om å innvilge dagpenger fordi det etter NAVs mening er tilstrekkelig sannsynliggjort at arbeidsgiver i ikke uvesentlig grad er skyld i at det ble nødvendig å permittere klageren og andre. De finner derfor ikke grunnlag for å innvilge dagpenger under permittering for klageren.

Det foreligger ikke noe dom i saken og NAV har selv anført at de mener at den ansatte er uskyldig i saken.

Svar:

Representanten viser til det forholdet at enkelte permitterte får avslag på krav om dagpenger under permittering fordi arbeidsgiver anses å kunne ha påvirket forholdene som lå til grunn for permitteringen.

Selv om det arbeidsrettslig kan være et saklig grunnlag for en permittering, vil ikke vilkårene for rett til dagpenger alltid være oppfylt.

Etter Hovedavtalen (HA) kan permittering foretas "når saklig grunn gjør det nødvendig for bedriften". Etter folketrygdloven § 4-7 ytes dagpenger til permitterte dersom permitteringen skyldes "mangel på arbeid eller andre forhold som arbeidsgiver ikke kan påvirke." Flere situasjoner vil kunne omfattes av vilkåret om "saklig grunn" enn av vilkårene etter folketrygdloven § 4-7. Det kan da oppstå situasjoner hvor arbeidsgiver i medhold av HA har grunnlag for å permittere, men uten at de permitterte har rett til dagpenger under permittering, fordi vilkårene i folketrygdloven ikke er oppfylt.

Bakgrunnen for dette er å finne i at arbeidsgivere ikke for lett skal kunne overvelte utgifter på folketrygden. For eksempel vil permitteringer som følge av arbeidsgivers egen, planlagte oppussing av arbeidslokaler ikke gi rett til dagpenger. I slike tilfeller kan arbeidsgiver ikke velge å permittere og overvelte

kostnadene på folketrygden framfor å organisere oppussing på en måte som reduserer behovet for permitteringer.

Annerledes stiller det seg dersom arbeidsgiver ikke har kunnet påvirke forholdene, for eksempel hvis oppussing av arbeidslokaler skjer i et kjøpesenter, der senterledelsen har besluttet oppussing og den enkelte butikkeier i egenskap av leietaker har hatt liten eller ingen innflytelse over prosessen. Men også i disse tilfelle vil Arbeids- og velferdsetaten vurdere om butikkeieren har hatt mulighet til å tilrettelegge arbeidet slik at permittering likevel kunne vært unngått. Hvis det er tilfellet, følger det av gjeldende praksis at dagpenger under permittering ikke skal innvilges.

Etter min vurdering er det ikke urimelig at rett til dagpenger under permittering bare utløses i tilfeller hvor arbeidsgiver ikke har kunnet påvirke årsaken til permitteringen. Arbeidsgiver bør ikke kunne velte lønnskostnader over på folketrygden dersom han eller hun selv har kunnet påvirke de forholdene som førte til permitteringen. Så lenge partene i arbeidslivet i prinsippet står fritt til å avtale hva som til enhver tid regnes som en gyldig permittering, bør vilkårene for retten til dagpenger under permittering ikke nødvendigvis samsvare med dette. Det også er et prinsipielt spørsmål om avtaler mellom partene i arbeidslivet skal kunne gi selvstendige, individuelle rettigheter til trygd. Min oppfatning er at slike rettigheter bør være regulert gjennom folketrygdloven.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet hadde i fjor et møte med representanter fra LO-forbund som hadde medlemmer som var permittert uten rett til dagpenger. Blant annet som en oppfølging av møtet, sendte departementet brev til Arbeids- og velferdsdirektoratet, hvor det står følgende:

"Departementet er opptatt av at praktiseringen av regelverket ikke blir urimelig for den enkelte og at behandlingen av disse sakene sikrer forutsigbarhet for de berørte. På dette området er behandlingen av dagpengesaker også påvirket av at permitteringsordningen er nedfelt i tariffavtaler. På denne bakgrunnen ønsker departementet at direktoratet tar kontakt med berørte fagforbund for å drøfte sider ved praksis på dette området som kan sikre større forutsigbarhet for de berørte partene og den enkelte."

SPØRSMÅL NR. 68**Innlevert 16. oktober 2009 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja****Besvart 23. oktober 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Hva er statsrådets vurdering av sikkerheten ved Sellafieldanlegget, og hva vil statsråden gjøre for å få en snarlig slutt på atomgjenvinningen ved anlegget?»

BEGRUNNELSE:

I følge artikkel i Dagbladet den 12. oktober 2009 advarer britiske sikkerhetsmyndigheter nå mot at sikkerheten ved Sellafields eldste anlegg er for dårlig og at risikoen for en alvorlig ulykke er stor. Nå krever de at Sellafield Ltd omprioriterer ressursene sine og får fart på sikkerhetsarbeidet.

Statens strålevern har tidligere i år advart mot at en mulig ulykke ved Sellafieldanlegget kan bli 50 ganger verre for Norge enn Tsjernobylulykken var i 1986 og medføre alvorlige miljødeleggelse i flere tiår fremover. En ulykke ved anlegget kan føre til store utslipp av radioaktivitet, både til sjø og luft.

På Sellafield er det lagret radioaktivitetsmengder som tilsvarer 80 ganger det som slapp ut i Tsjernobylulykken. Det er spesielt bekymringsfullt at det skal slippes ut store mengder avfall til luft. Tar vestavinden tak i det, tar det ikke lang tid før vi får det over til Norge som nedfall og luftforurensing. Dette kan medføre høye nivåer av radioaktivitet i Norge, og spesielt på vestlandskysten.

I Stortingets spørretime den 1. april 2009 varslet miljø- og utviklingsministeren at rapporten fra Statens strålevern ville bli fulgt opp gjennom nye henvendelser til britiske myndigheter for å få redusert risikoen så raskt som mulig.

Norske myndigheter skulle også gjenta kravet om stenging av Thorp-anlegget i Sellafield og ta opp behovet for å videreutvikle varslingsrutinene mellom landene. Jeg ber derfor også om en oversikt over kontakten mellom miljø- og utviklingsministeren og britiske myndigheter i tidsrommet fra 1. april og frem til d.d.

Svar:

Som representanten Raja vil være godt kjent med, har Regjeringen en rekke ganger gitt uttrykk for sin bekymring vedrørende sikkerheten ved Sellafieldanlegget. Denne bekymring er tatt opp både av statsministeren, utenriksministeren og meg selv med våre britiske kollegaer. Hovedkravet fra norsk side har vært at atomgjenvinningen i Sellafield stanses og at Thorpanlegget nedlegges.

På et møte med representanter for lokalsamfun-

net i Sellafield i begynnelsen av oktober har de britiske atomsikkerhetsmyndigheter uttalt bekymring for at risikoen for alvorlige hendelser forårsaket av forfall ved gamle høyrisikoanlegg og forsinkelser i arbeidet med å sikre disse, er altfor høy. Disse vurderingene fra de britiske sikkerhetsmyndigheter styrker i høy grad den norske bekymringen for utslipp fra Sellafield.

Jeg håper derfor at disse vurderingene får konsekvenser for britenes videre arbeid mht Sellafieldanlegget, og at de ikke lar økonomiske hensyn gå foran behovet for å redusere risikoen for alvorlige hendelser. Dette gjelder særlig risikoen for hendelser som kan berøre naboland.

Fra norsk side er vi mest bekymret over muligheten for større utslipp fra lagrene av høyradioaktivt, flytende avfall fra gjenvinningen av brukt atombrensel.

For å sette fokus på dette spørsmålet, ga jeg Statens strålevern i oppdrag å utrede konsekvensene for Norge av et større utslipp til luft fra disse avfallslagrene. Sammen med "Lofoten mot Sellafield" og Bellona inviterte vi også representanter for britiske tilsynsmyndigheter, Sellafields nye eiere og den britiske ambassade til et møte i Oslo hvor jeg gjentok våre bekymringer og viste til Strålevernets kartlegging. Tidligere stortingsrepresentant Kvasheim deltok også på dette møtet, og det kan være liten tvil om at møtet ga de britiske representanter et klart inntrykk av at sikkerheten ved Sellafield-anlegget er et spørsmål som opptar brede lag av folket i Norge.

Som representanten Raja påpeker, viser Strålevernets rapport svært alvorlige konsekvenser for Norge av en "worst case" ulykke i Sellafield. Rapporten er derfor gjort kjent for britene gjennom våre respektive ambassader, samtidig som det har vært tett dialog mellom de norske og britiske fagmyndigheter. Som jeg tidligere har fremholdt, vil en slik ulykke i første rekke ramme Storbritannia selv, og sikkerheten er derfor et spørsmål av overordnet nasjonal betydning for britene.

Men fordi konsekvensene for Norge vil kunne bli så alvorlige, og de mange uhell ved Sellafieldanlegget indikerer at sikkerhetstiltakene ikke er gode nok, ser regjeringen det som en viktig oppgave å ta opp sikkerheten ved Sellafield og mulige konsekvenser for Norge i våre bilaterale møter. Vi tar også saken opp med våre britiske kollegaer i tilknytning til internasjonale møter, men jeg finner det ikke naturlig å sette opp en liste over disse kontakter slik representanten Raja ber om.

Uttalelsene fra de britiske tilsynsmyndigheter er så foruroligende at jeg nå på nytt vil ta Sellafield-saken opp med min britiske kollega. Mitt hovedbudskap er at myndighetene nå må skjære gjennom og

prioritere rask og effektiv risikoreduksjon. Jeg har også bedt Statens strålevern om å følge opp saken overfor de britiske fagmyndigheter for å fremskaffe ytterligere informasjon og vurderinger.

SPØRSMÅL NR. 69

Innlevert 16. oktober 2009 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 23. oktober 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Vil justisministeren ta initiativ til å endre konkursloven?»

BEGRUNNELSE:

I en tid hvor det er en stor vekst av antall konkurser i Norge (og resten av verden), ser vi flere eksempler på at den norske konkursloven bør vurderes endret på noen områder. Blant annet bør det ses nærmere på om norske domstoler burde ha anledning til å beslutte å skrive ned aksjekapitalen når det er åpenbart at kreditorene taper penger og aksjonærene står i veien for en løsning. Videre så bør det vurderes om det er hensiktsmessig å kunne lempe på de ansattes rettigheter i en situasjon der valget står mellom konkurs og videre drift. At det dermed blir billigere å si opp folk i en situasjon der det er åpenbart at man må redde arbeidsplasser. Det burde også ses på om prioritetsreglene er for strenge. I dag prioriteres først bostyrer, så ansattekrav og så skatter og avgifter. Alt så skatt, mva. og andre avgifter har prioritert foran en vanlig leverandør. Også andre områder i norsk konkur-

kurslov bør ses nærmere på, slik at Norge blir et bra land å drive selskap sett i forhold til andre sammenlignbare land.

Svar:

Et økende antall konkurser den siste tiden gir ikke i seg selv grunnlag for å vurdere endringer i konkursloven. Skulle derimot behandlingen av konkursboene avdekke endringsbehov, kan det gi grunnlag for en ny vurdering senere.

Spørsmålene som omtales i begrunnelsen for det skriftlige spørsmålet, reguleres i hovedsak av annen lovgivning enn konkursloven. Regler om ansattes rettigheter finner man først og fremst i arbeidsmiljøloven. Prioritetsreglene i konkurs fremgår av lov 8. juni 1984 nr. 59 om fordringshavernes dekningsrett kapittel 9. Prioritetsreglene er resultat av omfattende overveielser og politiske drøftelser. Jeg har ikke planer om å foreslå endringer i disse reglene nå. Det er heller ikke planer om å foreslå regler om at domstolene skal ha adgang til å nedskrive aksjekapitalen.

SPØRSMÅL NR. 70

Innlevert 16. oktober 2009 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 29. oktober 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Regjeringen anser EUs fornybardirektiv som EØS-relevant, og forhandler med EU om nøyaktige mål. Direktivet vil medføre betydelige krav til utbygging av fornybar energi, noe som fordrer omfattende, langsiktige politiske vedtak og strategier for å klare å

innfri målene fra norsk side. Regjeringen har så langt ikke fremlagt noen energimelding for Stortinget hvor slike overordnede linjer er lagt.

Når planlegger Regjering å forankre dette arbeidet med Stortinget, og ser statsråden mulighet for et energiforlik på Stortinget?»

Svar:

Fornybardirektivet ble endelig formelt vedtatt i EU 5. juni 2009, og medlemslandene skal implementere direktivet innen 5. desember 2010. Det legges til grunn at fornybardirektivet er EØS-relevant.

Regjeringen er i gang med arbeidet med direktivet. Det har vært avholdt møter med EU-kommisjonen, og både det opprinnelige forslaget til direktiv og det vedtatte direktivet har vært på høring i Norge. Det legges fra norsk side opp til tett kontakt med andre nordiske land om synspunkter og informasjonsutveksling om gjennomføring av direktivet.

Det skal utarbeides en nasjonal handlingsplan for hvordan målene i direktivet skal nås i de enkelte EU-land. Kommisjonen har utarbeidet en mal for rapportering av nasjonale handlingsplaner. Denne malen er på høring i Norge. Det er viktig at synspunktene til norske aktører blir tatt med i det videre arbeidet i prosessen frem mot et EØS-vedtak.

I den politiske plattformen for flertallsregjeringen varsler Regjeringen at den vil legge fram en sak for Stortinget om fornybar energi. Denne saken vil blant annet gi Stortinget anledning til å drøfte fornybardirektivet. Det er for tidlig å si når saken fremmes.

SPØRSMÅL NR. 71

Innlevert 19. oktober 2009 av stortingsrepresentant Laila Dævøy

Besvart 26. oktober 2009 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken

Spørsmål:

«I en sak om barnebidrag har NAV satt til side et forlik, der begge foreldre frafaller krav om bidrag. Dette har fått store konsekvenser for den ene av foreldrene. Bidragsyter har følt seg trygg på forliket som ble inngått og som ifølge tingretten har samme rettsvirkning som en rettskraftig dom.

Kan NAV sette til side et slikt forlik med begrunnelse i Barneloven?»

BEGRUNNELSE:

Saken det dreier seg om ble behandlet i Tingretten. Foreldrene inngikk forlik der det i undertegnet forlik bl.a. er nedfelt at begge foreldre frafaller krav på barnebidrag, siden de begge har daglig omsorgsansvar for hver sine felles barn. I rettsboken står følgende:

"Retten opplyste at et forlik har samme rettsvirkning som en rettskraftig dom."

En av partene satte likevel i etterkant frem krav om bidrag. Dette ble behandlet i NAV, som gir denne parten medhold. Bidrag ble beregnet og den som nå skal gi bidrag får brev om vedtaket fra NAV, hvor det bla står at "Vedtaket er gjort etter barneloven paragraf 71 og paragrafene i tilhørende forskrift."

Gebyr må også betales på kr 860,00.

Saken ankes til NAV. Det blir avslag også her, der det heter at NAV har med hjemmel i barnelovens § 75 adgang til å gå utenfor partenes påstander.

Når det gjelder bidragspliktiges påstand at bidragsmottaker ikke kan kreve underholdsbidrag for barna iflg. rettsforlik av...(dato), vises det til paragraf 67, 1 ledd, 3 punktum, som sier følgende:

"Der ein eller begge foreldra ikkje bur saman med barnet, skal vedkomande betale faste pengetilskot når dei forsømer fostringsplikta si etter §66.

Ingen kan gje avkall på den retten barnet har etter dette stykket."

Det står også at "Foreldrene fra 2003 har full avtalefrihet mht størrelsen på bidraget, se §70 første ledd. De kan likevel ikke avtale at bidraget skal falle bort. De kan heller ikke avtale at det skal betales et engangsbidrag istedenfor et løpende bidrag. jf. uttrykket "faste pengetilskot" i § 67 første ledd."

Tingretten sier at rettsforliket har samme rettsvirkning som en rettskraftig dom. NAV-kontoret har en annen tolking av loven, og altså satt dette til side. At NAV og tingretten har ulik oppfatning, og at NAV kan sette til side tingrettens konklusjon i et slikt tilfelle, virker svært oppsiktsvekkende.

Svar:

Forsørgelsesplikten som påhviler foreldre er nedfelt i lov 8. april 1981 nr. 7 om barn og foreldre (barneloven). Begge foreldre skal bidra til forsørgingen og utdanningen etter deres økonomiske evne. Foreldre har forsørgingsplikt for barna sine uavhengig av om de bor sammen med dem eller ikke. Den som ikke bor sammen med barna, oppfyller forsørgingsplikten

ved å betale faste pengetilskudd til barna. Materielt sett tilkommer barnebidraget barnet, og det er barnet som "eier" pengene, som vanligvis disponeres av den barnet bor fast sammen med. Det er fastslått i barneloven § 67 første ledd siste punktum at ingen kan gi avkall på den retten barnet har til forsørgelse, eller barnets rett til å få fastsatt et løpende barnebidrag. Dette innebærer at det heller ikke er adgang til å avtale et engangsbidrag i stedet for et løpende bidrag, og et betalt engangsbeløp vil bli betraktet som forskudd på (månedlig) bidrag.

Barnebidrag er et privatrettslig anliggende, med full avtalefrihet for foreldrene, jf. barneloven 70 før-

ste ledd. Foreldrene kan selv bli enige om barnebidragets størrelse og betalingsmåte. Dersom de ikke blir enige, kan hver av dem be det offentlige ved Arbeids- og velferdsetaten fastsette barnebidraget, jf. barneloven § 70 andre ledd første punktum. Dette gjelder også i der en av foreldrene ønsker en ny vurdering av størrelsen på et allerede fastsatt barnebidrag som følge av for eksempel inntektsendringer. Dette betyr at NAV i henhold til gjeldende rett har kompetanse til å foreta en ny vurdering av et allerede fastsatt barnebidrag når en av foreldrene ber om det, uavhengig av om barnebidraget tidligere er fastsatt ved privat avtale, forlik eller dom.

SPØRSMÅL NR. 72

Innlevert 19. oktober 2009 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker

Besvart 26. oktober 2009 av fornyings- og kirkeminister Rigmor Aasrud

Spørsmål:

«Havbruksstasjonen i Tromsø har behov for investering i ny pumpestasjon for å kunne fortsette driften og ble tildelt 13 mill. kr i forbindelse med finanskrisepakken vinteren 2009. Vel et halvt år senere hersker det full forvirring rundt denne tildelingen, og Havbruksstasjonen har så langt ikke lyktes å få noen avklaring verken på beløp eller vilkår for bevilgningen.

Kan statsråden nå bidra til en snarlig oppklaring mht. det beløp som faktisk er tildelt Havbruksstasjonen, og når kan midlene være disponible?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med Regjeringens tiltakspakke 2009 sist vinter ble Havbruksstasjonen i Tromsø tildelt 13 mill. kr. Beløpet fremgår av den informasjonen som er lagt ut på Regjeringens nettsider om statsbudsjettet/tiltakspakke-2009. Midlene er av Havbruksstasjonen blant annet planlagt benyttet til investering i ny pumpestasjon til om lag 10 mill. kr. Investeringen er viktig for å kunne fortsette driften. Midt i oktober har Havbruksstasjonen ennå ikke mottatt pengene. I samtaler med Statsbygg er det kommet frem at Havbruksstasjonen kan forvente seg en utbetaling på 8 mill. kr og som delvis skal gis som lån med påfølgende husleieøkning for Havbruksstasjonen. Dette er i så fall nye og helt andre forutsetninger enn det som fremgikk av tiltakspakken noe Havbruksstasjonen forståelig nok stiller seg svært undrende til.

Svar:

I forbindelse med tiltakspakken 2009, jf. St.prp. nr. 37 (2008-2009) og Innst. S. nr. 139 (2008-2009) ble det over kap. 2445 Statsbygg bevilget til sammen 491 mill. kroner til vedlikehold og oppgradering av bygninger som Statsbygg forvalter. Av dette var 350 mill. kroner relatert til vedlikehold og 141 mill. kroner til oppgradering av bygningsmassen, fordelt over hele landet.

Midlene til vedlikehold og oppgradering av bygg som Statsbygg forvalter, herunder havbruksstasjonen, ble m.a.o. stilt til rådighet for Statsbygg og ikke den enkelte virksomhet som er leietager.

Når det gjelder de planlagte tiltakene på havbruksstasjonen har jeg fra Statsbygg fått opplyst at det i hovedsak er snakk om to tiltak innen en samlet investeringsramme på ca. 8 mill. kroner og ikke 13 mill. kroner. Avviket skyldes at deler av investeringen ved en feil ble lagt inn to ganger i forbindelse med beregning av den fylkesmessige fordeling av tiltakspakken.

Det ene tiltaket er å erstatte eksisterende avløpspumpestasjon med en ny i betong. Kostnaden er beregnet til ca 5 mill. kroner, og er vurdert som et ordinært vedlikeholdstiltak. Dvs. at havbruksstasjonen ikke skal betale økt husleie som følge av denne investeringen.

I forbindelse med planleggingen av den nye avløpspumpestasjonen har det i tillegg vist seg å være behov for å foreta noen oppgraderinger (sammenlignet med eksisterende anlegg). Det gjelder bl.a. ulike

tiltak for å øke kapasiteten og standarden på anlegget. Kostnaden ved dette er beregnet til ca. 3 mill. kroner. Dette er tiltak som vurderes som standardhevninger som skal aktiveres i Statsbyggs balanse og dermed husleie-beregnes. Det er slikt sett riktig at det skal betales husleie for deler av de investeringer som foretas på havbruksstasjonen. I budsjettfremlegget for 2010 er det imidlertid lagt til grunn at virksomhetene som fikk oppgraderinger i forbindelse med tiltakspakken, og som er leietakere i bygg som Statsbygg forvalter, skal kompenseres for den økte husleien. For havbruksstasjonens del er dette håndtert gjennom at det er foreslått å øke tilskuddet til Nofima AS over kap. 1023 post 72 over Fiskeri- og kystdepartementets

budsjett i 2010 med 336 000 kroner øremerket kompensasjon for økt husleie. Dette vil medføre at det de planlagte tiltakene ikke skal gi negative budsjettmessige konsekvenser for havbruksstasjonen.

Statsbygg har for øvrig opplyst at det sammenlignet med de opprinnelige planene ligger an til noe forsinkelse som følge av brukerinitierte ønsker. Bl.a. har det vært nødvendig å foreta noen omprosjekteringer som følge av planer om et silanlegg i tilknytning til avløpspumpestasjonen.

Dette er et tiltak som faller utenfor tiltakspakken og som havbruksstasjonen på vanlig måte vil måtte dekke gjennom økt husleie.

SPØRSMÅL NR. 73

Innlevert 19. oktober 2009 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 27. oktober 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Etter all sannsynlighet kommer USAs president, Barack Obama, til Oslo i desember for å motta Nobels fredspris. Det vil bety at Oslo-politiet må sette av betydelige ressurser for å møte nødvendige sikkerhetskrav i den forbindelse. Det vil også koste en anelig sum for Oslo-politiet, noe man naturlig nok ikke har budsjettet for.

Vil justisministeren sørge for at Oslo-politiets budsjett ikke belastes for slike merutgifter, og dermed bidra til at den løpende kriminalitetsbekjempelsen ikke svekkes?»

Svar:

Oslo politidistrikt har et budsjett som skal dekke utgifter ved statsbesøk og andre større og mindre arrangementer som naturlig legges til landets hoved-

stad. Jeg viser i denne forbindelse til omtalen av kap. 441 Oslo politidistrikt i Prop. 1 S (2009-2010).

Det har imidlertid vært en tradisjon for at Stortinget har gitt tilleggsbevilgninger ifm. besøk eller arrangementer som har medført ekstraordinært store merutgifter. Eksempler på slike arrangementer eller besøk hvor det er gitt tilleggsbevilgninger er Natos uformelle utenriksministermøte i 2007, ABCDE-konferansen i 2002, Nobels fredspris jubileum i 2001 og minnemarkering over tidligere statsminister i Israel Yitzhak Rabin i 1999.

Planleggingen av sikkerhetstiltak ifm. utdeling av Nobels fredspris i desember i år er i gang. Når kostnadsanslaget foreligger, vil jeg vurdere hvilken betydning det vil få for driften av Oslo politidistrikt og hvordan dette skal behandles ift. budsjettet.

SPØRSMÅL NR. 74**Innlevert 19. oktober 2009 av stortingsrepresentant Solveig Horne****Besvart 28. oktober 2009 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å få en slutt på at unge gutter blir rekruttert til å selge narkotika og hva vil statsråden gjøre for at disse personene får den hjelpen de trenger?»

BEGRUNNELSE:

I Dagbladet 17.oktober kan vi lese om unge gutter som blir hentet til Norge for å selge narkotika. Dette er organisert kriminalitet og "trafficking" av barn til kriminelle handlinger. Vi ser eksempel på en 15 åring som tas to ganger i uken av politiet og en 16 åring som har blitt tatt 17 ganger av politiet. Situasjonen nå er at disse unge bor på gata og selger narkotika.

Svar:

La meg først få understreke at jeg deler representanten Hornes bekymring for disse unge som føres inn i organisert kriminalitet. Oslo politidistrikt opplyser imidlertid at man der ikke har tilstrekkelig grunnlag for å anta at disse guttene rekrutteres som en del av organisert kriminalitet gjennom menneskehandel.

Det er med god grunn at problemene med illegal narkotikaomsetning bl.a. i området ved nedre del av Akerselva har fått stor oppmerksomhet, både hos det alminnelige publikum og hos myndighetene, herunder politiet i Oslo.

Jeg har understreket overfor politimyndighetene at det er svært viktig å hindre at barn og unge rekrutteres inn i rusmiddelkriminalitet, både illegal omsetning og misbruk. Politiet skal prioritere slik innsats. I denne sammenheng er det derfor tilfredsstillende å registrere at politiet følger dette opp.

I denne forbindelse vil jeg nevne at Politiets utlendingsenhet, Oslo politidistrikt og Utlendingsdirektoratet deltar i et samarbeidsprosjekt som har til formål å bekjempe omsetning av narkotika i sentrale deler av Oslo. Det er på det rene at en del personer som oppholder seg her i landet for kortere eller lengre tid, både selv omsetter narkotika og rekrutterer andre til å gjøre det. Dette er særlig alvorlig når unge, til dels mindreårige, gutter rekrutteres til slik ulovlig virksomhet. Av den grunn prioriterer politiet å få fastsatt identitet og uttransportert personer som er straffedømte eller oppholder seg her ulovlig.

Jeg er også informert om at Oslo kommune og Oslo politidistrikt samarbeider om tiltak for unge gjengangerkriminelle. Rask oppfølging av straffbare forhold, begått av mindreårige som ikke har etnisk norsk opprinnelse, er prioritert. For å komme inn på tiltaket må den unge være registrert med fire eller flere straffesaker de siste 12 månedene. Per dags dato kvalifiserer 16 mindreårige asylsøkere til tiltaket. Disse er registrert med mer enn 100 straffesaker til sammen.

Jeg har tro på at de tiltakene som er iverksatt vil ha effekt. Fra min side vil jeg understreke behovet for et tett samarbeid mellom kommunale myndigheter og politiet også på dette problemfeltet. Gjennom slikt samarbeid får man både reagert overfor straffbare handlinger og man kan få ivaretatt de mindreårige det her er tale om. Jeg vil her minne om samarbeidet som Oslo politidistrikt og Oslo kommune har for å skape større trygghet for publikum gjennom det etablerte samarbeidet "Sammen lager vi et trygt Oslo" (SALTO) som er Oslos versjon av "Samordning av lokale tiltak" (SLT).

Jeg vil også framheve at kommunene nå har fått et meget nyttig instrument for å forebygge kriminalitet, nemlig den nye plan- og bygningsloven som trådte i kraft 1. juli d.å. Der er kriminalitetsforebygging gitt en selvstendig status ved at kommunene skal legge til rette for å utforme bl.a. friområder slik at de blir oversiktlige og fremmer trygghet.

Jeg har i min periode som justisminister lagt vekt på å skape muligheter for godt samarbeid lokalt mellom kommunale myndigheter og politiet, bl.a. gjennom utviklingen av politiråd. Dette har utviklet mulighetene for gjennomføring av gode tiltak lokalt og legger til rette for samarbeid om små og store forebyggende tiltak. I Oslo har dette samarbeidet i politiråd gitt seg uttrykk i jevnlig møter mellom byrådsleder og politimester og deres medarbeidere. Jeg vil følge arbeidet med utviklingen av politiråd nøye.

Jeg vil samtidig peke på at det er viktig å dele kunnskap om gode og virkningsfulle tiltak. Erfaringen fra innsatsen i Oslo vil derfor bli videreformidlet til andre deler av landet slik at det ved behov tidlig kan iverksettes lignende tiltak også andre steder.

SPØRSMÅL NR. 75**Innlevert 20. oktober 2009 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 28. oktober 2009 av nærings- og handelsminister Trond Giske****Spørsmål:**

«I NRK Nyhetsmorgen 19/10 etterlyser Statkrafts styreformann svar på henvendelsen om strategiplan mot 2015 som skal sikre finansiering i selskapet sendt departementet i februar i år. Han sier at om deptet kommer til en annen konklusjon og strategi enn styret så blir ikke verdiene forvaltet optimalt.

Hva vil statsråden foreta seg for å bedre og å øke tempoet i kommunikasjonen mellom eier og styre, slik at styret slipper å henvende seg til departementet gjennom NRK med så alvorlige bekymringer for selskapets fremtid?»

Svar:

Statkrafts kapitaløkning og tilhørende strategiplan fram til 2015 reiser omfattende problemstillinger i tilknytning til Statkrafts rolle, både i Norge og i

utlandet. Dette kan blant annet innebære betydelige økonomiske konsekvenser. Derfor må nødvendigvis behandlingen ta noe tid. Jeg vil imidlertid understreke at departementet har forståelse for at det er viktig å få en avklaring i saken.

Når det gjelder dialogen mellom departementet som eier og selskapets styre rundt Statkrafts kapital-situasjon, vil jeg vise til at departementet har en løpende dialog med selskapets styreleder og administrative ledelse, og er på godt kjent med de vurderingene som styret i Statkraft har lagt til grunn for Statkrafts strategiplan fram til 2015 og den tilhørende finansieringsplanen.

Som ny nærings- og handelsminister vil jeg meget snart møte Statkrafts styreleder og konsernsjef, hvor selskapets strategiplan og kapitaløkning vil være et hovedtema.

SPØRSMÅL NR. 76**Innlevert 20. oktober 2009 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 27. oktober 2009 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Internett har revolusjonert informasjonsstrømmen. I morgen offentliggjøres skattelister og internett gjør at hele verden får tilgang på svært sentral informasjon om hver enkelt nordmann. Personvernloven sier at personopplysninger bare kan overføres til stater som sikrer en forsvarlig behandling av opplysningene uten godkjenning av den det gjelder. Direktiv 95/46/EF om beskyttelse av fysiske personer står sentralt.

Mener statsråden at offentliggjøring av skattelister er en utfordring i forhold til dette?»

BEGRUNNELSE:

Det har i det siste vært mye fokus på misbruk av bankkort og økonomisk svindel av forskjellig karakter. Offentlige skattelister legger mye informasjon ut som kan benyttes til kartlegging av aktuelle ofre for slik virksomhet. Dette har politiet advart mot, men det har ikke gitt gjennomslag i forhold til norsk debatt om offentliggjøring av skattelister.

Svar:

Jeg forstår spørsmålet fra representant Gundersen slik at det spørres om hvordan offentliggjøringen av skattelister på Internett forholder seg til personopplysningsloven § 29. I bestemmelsen heter det at personopplysninger bare kan overføres til stater som sikrer en forsvarlig behandling av personopplysningene.

Det ligger i sakens natur at opplysninger som blir publisert på Internett samtidig blir spredt globalt. Likevel kan ikke personopplysningsloven § 29 forstås som et absolutt forbud mot å publisere personopplysninger på Internett. Av forarbeidene til personopplysningsloven, Ot. prp. nr 92 (1998-1999), side 126 framgår det at dersom opplysningene kan gis en ubegrenset spredning i medhold av de alminnelige behandlingsreglene i lovens §§ 8 og 9, så bør de også kunne offentliggjøres globalt via Internett.

Etter personopplysningsloven § 8 kan personopplysninger bare behandles dersom den opplysningene omhandler har samtykket, eller at det er fastsatt

i lov at det er adgang til slik behandling. Behandling av personopplysninger kan også skje dersom behandlingen er nødvendig for å oppfylle nærmere angitte samfunnsnyttige formål. Behandling av skattelisteopplysninger har grunnlag i ligningsloven § 8-8, som blant annet bestemmer at skattelister skal være offentlig tilgjengelige i tre uker, og at listene kan utleveres i elektronisk form til pressen. Personopplysningsloven § 9 gjelder behandling av sensitive personopplysninger, og kommer derfor ikke til anvendelse ved behandling av skattelister.

På denne bakgrunn mener jeg at personopplysningsloven § 29 ikke er til hinder for at skattelister kan gjøres tilgjengelig på Internett. Jeg mener offentliggjøringen av skattelister er viktig for å fremme offentlig debatt, og at offentliggjøringen bidrar til åpenhet i samfunnet.

Jeg vil imidlertid løpende følge med på bruken av skattelister, for å se om det oppstår uheldige konsekvenser av måten skattelister offentliggjøres på.

SPØRSMÅL NR. 77

Innlevert 20. oktober 2009 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen

Besvart 30. oktober 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Person NN opplyser at skader som er skjedd med alvorlige nakkeskader i Norge har en tilbakevirkende kraft fra 2001 for oppreisning for ulykker med grov uaktsomhet. Jeg vil her henvise til krav fra EFTA i fjor om at regjeringen har forsømt seg og skal betale oppreisning for ulykker med grov uaktsomhet.

Er det riktig at Regjeringen har innført ordninger med tilbakevirkende kraft som kun går tilbake til 2001 for å hindre oppreisning ovenfor personer som er blitt påført nakkeskader etter ulykker med grov uaktsomhet?»

Svar:

Spørsmålet er stilet til Helse- og omsorgsministeren. Justisdepartementet har ansvaret for bilansvarsloven samt oppfølgingen av krav etter EFTA-domstolens rådgivende uttalelse 20. juni 2008 (Nguyen). Derfor er det jeg som besvarer dette spørsmålet.

Først og fremst vil jeg bemerke at det ikke skilles mellom nakkeskader og andre personskader når det gjelder oppreisningserstatning. Dersom vilkårene for oppreisningserstatning er oppfylt har man krav på erstatning uavhengig av skadens art.

Frem til den norske bilansvarsloven ble endret med virkning fra 1. juli 2009, falt oppreisningserstatning utenfor den obligatoriske forsikringsordningen etter loven. Man anså dette for å være et personlig ansvar for skadevolderen. I EFTA-domstolens rådgivende uttalelse 20. juni 2008 (Nguyen) ble det imidlertid lagt til grunn at den norske bilansvarslovens

unntak for oppreisningserstatning var i strid med EUs motorvognforsikringsdirektiver. Som kjent er bilansvarsloven endret slik at oppreisningserstatning nå omfattes av den obligatoriske forsikringsordningen, jf. Ot.prp. nr. 28 (2008–2009) og Innst. O. nr. 60 (2008–2009). Lovendringen trådte i kraft 01.07.2009. Det ansvar staten måtte ha for utbetaling av oppreisningserstatning, er således et erstatningsansvar for eventuelle tap skadelidte har lidt som følge av den uriktige gjennomføringen av EUs motorvognforsikringsdirektiver.

Et av vilkårene for at staten skal være ansvarlig for utbetaling av oppreisning, er at det foreligger erstatningsrettslig ansvarsgrunnlag. Dette vil bare være tilfelle dersom bruddet på EØS-retten er tilstrekkelig kvalifisert. Jeg mener at dette vilkåret ikke var oppfylt før EF-domstolens avgjørelse 14. september 2000 (Ferreira). I denne avgjørelsen ble det slått fast at dersom skadelidte har rett til erstatning etter nasjonale erstatningsregler, skal dette ansvaret dekkes av forsikring. I Nguyen-saken synes EFTA-domstolen å legge til grunn at det først var etter EF-domstolens avgjørelse i Ferreira-saken at det kunne være erstatningsbetingende for staten å opprettholde unntaket for oppreisning. Videre vil erstatningsrettslig ansvarsgrunnlag etter EØS-rettslige prinsipper ikke inntre før noen tid etter en slik avgjørelse. På bakgrunn av disse synspunktene mener jeg at staten ikke er erstatningsansvarlig for skadetilfeller inntruffet før 1. januar 2001. Dette innebærer at staten ikke plikter å utbetale erstatning for manglende utbetalt oppreisningserstatning i disse tilfellene.

SPØRSMÅL NR. 78**Innlevert 20. oktober 2009 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 30. oktober 2009 av nærings- og handelsminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Hva er bakgrunnen for at Regjeringen ønsker å tilbakekalle Norges nasjonale ekspert ved Europaparlamentet?»

BEGRUNNELSE:

De siste årenes utvikling i EUs institusjonelle rammeverk har medført at Europaparlamentet i stadig større grad spiller en avgjørende rolle i beslutningsprosesser, noe som den såkalte sel-saken er et godt eksempel på. Av den grunn er det viktig at Norge er seg denne utviklingen bevisst og retter det politiske engasjementet mot de institusjoner og prosesser hvor viktige beslutninger treffes.

Svar:

Nærings- og handelsdepartementet har i perioden 1. september 2006 til 31. august 2009 finansiert en stilling som norsk nasjonal ekspert i sekretariatet for

Europaparlamentets komité for det indre marked og forbrukerbeskyttelse (IMCO). Stillingen ble opprettet etter avtale mellom Europaparlamentet og departementet, og har vært forlenget med ett år om gangen.

Departementet har hatt nytte av å ha en norsk ekspert i sekretariatet for denne komiteen i Europaparlamentet, ikke minst fordi IMCO de siste årene har behandlet viktige saker på departementets ansvarsområde, som blant annet tjenstedirektivet og nye regler for handelen med varer. Komiteen var også ansvarlig for forordningen for handel med selprodukter som representanten Nesvik referer til. Disse sakene er nå avsluttet. Etter en samlet vurdering, også av den samlede kostnaden ved stillingen, ble det besluttet ikke å forlenge den da kontrakten utløp 1. september 2009.

Departementet vil uavhengig av dette også framover aktivt følge utviklingen i sentrale saker og arbeidet i EUs institusjoner. Næringsråden ved Norges delegasjon til EU er sentral i den sammenheng.

SPØRSMÅL NR. 79**Innlevert 21. oktober 2009 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve****Besvart 29. oktober 2009 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Ser statsråden at en slik godstransportrute mellom Kristiansund og Zeebrugge vil bidra til mer miljøvennlig transport, samtidig som det vil være bra for næringslivet i regionene, og vil statsråden bidra til at Kristiansund og Zeebrugge kan få på plass et slikt transporttilbud?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har konstatert at Regjeringen på lik linje med Høyre mener at mer gods må over fra veg til sjø og bane. Dette er også i tråd med EU sine intensjoner og et langt mer miljøvennlig transporttilbud enn det å transportere stadig mer gods langs landevegen. I en pressemelding sendt ut fredag 9. oktober 2009, opplyser Møre og Romsdal fylke, at de over lang tid har jobbet tett sammen med Møregruppen AS og Kristi-

ansund og Nordmøre Havn (KNH) for å få etablert en direkte, sjøverts godsroute mellom Kristiansund og Zeebrugge i Belgia. De opplyser at arbeidet med å få etablert en slik direkte rute, nå går inn i en ny fase etter at operatør John White, Shetland i høst fikk avslag på sin søknad om medfinansiering fra EU sitt Marco Polo program. De viser videre til at med utgangspunkt i solide eksporttall signaliserer nå denne operatøren at han ønsker å få etablert ruta på ren kommersiell basis. I pressemeldingen kan en også lese at andre operatører nå viser ny interesse for prosjektet. KNH viser til at de under hele utredningsprosessen for godsruta, har satt infrastrukturforholdene i regionen i fokus. I det ligger blant annet også oppgaver knyttet til etablering av et fast fergesamband mellom Hitra og Aure. KNH er også i tett dialog med Hitra og Frøya kommune om bygging av en eksporthavn/terminal på Jøsnøya, Hitra. En hamn som skal ha sin

hovedvirksomhet retta inn mot fiskeri- og oppdrettsnæringen, og i første rekke fremme direkte sjøtransportløsninger for fersk fisk. Dette er tiltak som innebærer utvikling av et enestående, effektivt og bærekraftig sjøtransporttilbud mellom Nordvestlandet og markedet på kontinentet og i Storbritannia.

Pressemeldingen viser til at Møre og Romsdal fylke er positiv til utfordringene som måtte komme og støtter arbeidet med en slik rute fullt ut, og vil bidra til å sikre en positiv utvikling av transporttilbudet for handels- og industrivirksomheten i regionen generelt og for fisketransport spesielt. Det vises til at tilbudet vil ha innvirkning på både infrastruktur, næringslivsutvikling og planlegging i både regionen og fylket forøvrig. Det påpekes at det videre arbeidet må ses i samarbeid med Norsk Transportplan (NTP) og det videre arbeidet med dette både i fylket og på nasjonalt nivå.

Svar:

Det er regjeringens politikk å overføre transport fra veg til bane og sjø slik at en får en mer miljøvennlig transport. Klimautfordringene gjør dette særlig nødvendig. Nasjonal Transportplan 2010-2019 inneholder en rekke virkemidler for å få til en slik overføring samtidig som det legges stor vekt på tiltak for å styrke den regionale utviklingen.

SPØRSMÅL NR. 80

Innlevert 21. oktober 2009 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 30. oktober 2009 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Valhalltunet er et bofellesskap i Haugesund som ble opprettet av foreldre til utviklingshemmede ungdom. Det ble organisert som et A/S. Det er søkt Skatt vest om å bli behandlet som et vanlig borettslag eller som ideell skattefri institusjon, men bofellesskapet må allikevel betale skatt på den støtten de får av kommunen. Dette øker igjen behovet for bostøtte og det framstår som urimelig.

Vil statsråden ta tak i saken slik at Valhalltunet kan få skattefritak så lenge bofellesskapet er for utviklingshemmede barn?»

Svar:

Boligselskaper lignes ikke som selskaper, men etter særskilte bestemmelser. For å lignes som bolig-

Planene om en godstransportrute mellom Kristiansund og Zeebrugge faller godt inn i regjeringens ønske om en mer miljøvennlig transport og styrket regional utvikling. Markedsgrunnlaget er avgjørende for slike sjøruters levedyktighet. Jeg har derfor notert meg med glede informasjonen om at ruta anses å kunne opereres på rent kommersielt grunnlag.

Til den konkrete saken om eventuell etablering av en ny fast ferjeforbindelse mellom Aure og Hitra vil forvaltningsreformen som iverksettes 1. januar 2010 føre til at vegene som forbinder øyene Hitra og Frøya med fastlandet bli fylkesveger. Dermed er det i første hånd opp til Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal fylkeskommuner å vurdere behovet for en ferjeforbindelse mellom Hitra og Aure. Denne saken bør henvises til de berørte fylkeskommunene.

Staten disponerer ikke midler til infrastruktur i havner, med unntak av statlige fiskerihavner. Havnene som inngår i transportnettverket er enten kommunale eller private, og alle utbedringer bekostes av havnene selv. Kommunal- og regionaldepartementet kan via tilskudd til fylkeskommunen for regional utvikling gi støtte til kommunal infrastruktur, som for eksempel tilrettelegging av industriareal og havneutbygging.

selskap er det et krav om at minst 85 prosent av leieinntektene kommer fra andelshavere eller aksjonærer. Ligningsmyndighetene kan etter søknad dispensere fra kravet om at minst 85 prosent av leieinntektene skal komme fra andelshavere blant annet når formålet med utleie av lokaler til andre enn andelshavere er å yte service overfor andelshaverne. I lovteksten er barnehage og selskapslokale nevnt spesifikt, men det er ingen tvil om at også lokaler som leies ut til en kommune for å yte omsorgstjenester til andelshaverne er omfattet av unntaket. Dispensasjon for enkelte inntektsår gis etter søknad fra selskapet til skattekontoret. Søknadsfristen er 1. november i inntektsåret. Det var først i 2009 at skattemyndighetene ble klar over at selskapet ønsket å bli lignet som et boligselskap. Skattemyndighetene har informert Vallhalltu-

net AS om muligheten for å søke om dispensasjon, og jeg legger til grunn at Vallhalltunet AS vil søke om dette fra 2009 dersom det ikke allerede er gjort.

For tidligere inntektsår hvor fristen for å søke om dispensasjon er oversittet er det i dette spesielle tilfellet trolig mulig å lempe skatteplikten etter reglene i ligningsloven § 9-12 dersom selskapet søker om dette. Etter denne bestemmelsen kan utlignet skatt ettergis ”dersom det av særlige grunner knyttet til fastset-

tingen virker særlig urimelig å fastholde kravet”. Selskapet vil da i praksis få en skattebelastning som om de ble lignet som boligsselskap, selv om det ikke foretas noen formell endring av ligningen for de tidligere inntektsår. Skattedirektoratet vil bli bedt om å holde departementet orientert om saken, og jeg forventer at selskapet og skattemyndighetene følger opp de gunstige løsningene som jeg har skissert her.

SPØRSMÅL NR. 81

Innlevert 21. oktober 2009 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 30. oktober 2009 av kulturminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Kan statsråden garantere at staten vil ta ansvar for nødvendig finansiering av det nasjonale Garborgsenteret i 2010, slik at senteret kan åpnes som planlagt i 2011?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har ikke foreslått midler til Garborgsenteret i budsjettforslaget for 2010. Senteret står imidlertid på listen over prosjekter som står i kø. Det er skapt forventninger om betydelig statlig medfinansiering, blant annet av daværende Kommunal- og regionalminister Magnhild Meltveidt Kleppa, som ved første spadestikk i august i år uttalte at det var utenkelig at ikke staten skulle stille opp med midler til senteret. Dessverre følger ikke Regjeringen opp i forslaget til statsbudsjett for 2010. Det er nå svært viktig at Garborgsenteret tilføres statlige midler, slik at fremdrift og utvikling av senteret ikke blir skadelidende som følge av statlig ansvarsfraskrivelse.

Svar:

Jærmuseet har søkt om 10 mill. kroner i tilskudd til etablering av utstillinger og annet innhold i det planlagte Garborgsenteret, og 1,5 mill. kroner i økt tilskudd til drift av senteret. I Kultur- og kirkedepartementets budsjettproposisjon for 2010 er det ikke foreslått tilskudd til dette.

Søknaden fra Jærmuseet om investeringstilskudd ble vurdert i arbeidet med statsbudsjettet 2010, under bevilgningsforslaget for kapittel 320 post 73 Nasjonale kulturbygg. I bevilgningsforslaget på 157,9 mill. kroner er tilskudd til prosjekter som var vedtatt av Stortinget før 2009 prioritert. Til disse prosjektene er det foreslått 141,9 mill. kroner, herunder 39 mill. kroner til nytt konserthus i Stavanger. Til nye prosjekter er det foreslått til sammen 16 mill. kroner, fordelt med 6 mill. kroner til Science Center Østfold og 10 mill. kroner til Kulturkvartalet i Bodø. Tilskudd til utstillinger i Garborgsenteret er blant de 39 søknadene som ikke ble prioritert i budsjettforslaget.

Dersom Jærmuseet opprettholder søknaden, vil den bli vurdert i arbeidet med statsbudsjettet 2011.

SPØRSMÅL NR. 82**Innlevert 21. oktober 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 28. oktober 2009 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Bruk av bompenger til finansiering av samferdselsprosjekt er en kostbar finansieringsform for brukerne.

Kan statsråden som en veiledning oppgi hhv. bidrag anleggskostnader, totale finansieringskostnader og totale innkrevingskostnader basert på samlet anleggskostnader på hhv. 1, 2, 3 og 4 mrd., 65 % bompengandelen, alle finansieringskostnader dekket med bompenger og nedbetaling i hhv 15 og 20 år?»

BEGRUNNELSE:

Jeg ber om at dette lages tabellarisk.

Svar:

Det er en rekke parametere som påvirker finansieringskostnadene i et bompengeprojekt. Det er derfor vanskelig å gi en generell veiledning i hvor stor del av bompenginntektene som vil gå med til å dekke finansieringskostnader og driftskostnader. I enkelte bompengepakker er det ikke forutsatt låneopptak, mens det i en del andre bompengeprojekt er forutsatt

låneopptak og etterskuddsinnkreving. Nedenfor er det laget regneeksempler basert på forutsetningene i spørsmålet. I tillegg har vi lagt til grunn følgende forutsetninger:

- byggeperiode 3 år
- etterskuddsvis innkreving
- opptrekk av bompengelån: 1. år: 15 %, 2. år 45 %, 3. år 40 %
- gjennomsnittlig lånerente: 6,5 %
- årlige innkrevingskostnader: 2 mill. kr per innkrevingspunkt x 3 innkrevingspunkt
- trafikkmengde og gjennomsnittstakst er tilpasset 15 og 20 års innkrevingsstid
- årlig trafikkvekst: 2 % per år
- takstøkning: 2,5 % per år.

Det er spesielt renteutgiftene som vil bli påvirket av endringer i forutsetningene. Lavere rente vil gi betydelig lavere renteutgifter. Større trafikk vil føre til økte inntekter, raskere tilbakebetaling av lån og lavere renteutgifter.

15 års nedbetalingstid			mill. kr.
Anleggskostnad	Bompengandelen	Renteutgifter	Driftskostnader
1000	650	439	90
2000	1300	899	90
3000	1950	1343	90
4000	2600	1797	90

20 års nedbetalingstid			mill. kr.
Anleggskostnad	Bompengandelen	Renteutgifter	Driftskostnader
1000	650	629	120
2000	1300	1231	120
3000	1950	1879	120
4000	2600	2516	120"

Fremskrittspartiet lanserte i vår en modell der bompengennekningen fra bilistene skulle opphøre, men der man prioriterte at bompengegjelden ikke skulle tilbakebetales. Derimot skulle staten gjennom årlige bidrag etter en oppdeling av antall passerte

kjøretøy tilføre bomselskap et beløp tilsvarende det bilistene skulle betalt. En slik modell vil gi de samme renteutgiftene, men kostnadene til drift vil kunne reduseres avhengig av hvor omfattende opplegg for telling og avregning som er tenkt.

SPØRSMÅL NR. 83**Innlevert 21. oktober 2009 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal****Besvart 29. oktober 2009 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Regjeringen uttaler at jernbanen er et satsingsområde innen samferdsel.

Hvordan kan samferdselsministeren forsvare en eventuell stengning av 63 jernbanestasjoner, og hvilke av de 15 stasjonene som er nevnt i Nordland kan ministeren garantere vil bli nedlagt eller opprettholdt?»

BEGRUNNELSE:

Tirsdag 20. oktober er det ett stort oppslag på NRK Nordland, der de viser til at Jernbaneverket kan komme til å legge ned 64 jernbanestasjoner, derav 15 stasjoner i Nordland. De nevner følgende stasjoner: Harran, Jørstad, Dunderland og Lønsdal, Valnesfjord, Snåsa, Lassemoen, Namskogan, Majavatn, Svenningdal og Røklund på Nordlandsbanen. Ofotbanen: Rombakk, Katterat, Bjørnfjell og Søsterbekk.

Svar:

Det er ikke fattet noen beslutning om å nedlegge noen jernbanestasjoner som i dag er i drift og betjenes med persontogtrafikk.

Saken har bakgrunn i at sikkerhetsforskriften § 12-3 stiller krav om at plattformenes lengde skal være tilpasset lengde og utrustning på persontog som tillates å stoppe for av- og påstigning. Etter søknad fra Jernbaneverket, har Statens jernbanetilsyn gitt en avgrenset dispensasjon fra forskriften for om lag 150 plattformer, med utgangspunkt i fire milepæler for utbedring fram mot 2019. I Nasjonal transportplan 2010-2019 er det satt av om lag 680 mill. kr til slik utbedring fram mot 2019.

Ved behandlingen av Nasjonal transportplan 2010-2019 hadde flertallet i Stortinget bl.a. følgende merknad:

«Flertallet er opptatt av at mest mulig av midlene skal brukes der behovet og nytten av tiltakene er størst. Dette flertallet er kjent med at det som ledd i utviklingen av en mer moderne jernbane, er i gang satt et

utredningsarbeid for å vurdere framtidig stasjonsstruktur. Dette flertallet ber departementet på at det gjennomføres en ryddig prosess mot fylkeskommunene og togselskapene omkring framtidig stasjonsstruktur og stoppmønster på det norske jernbanenettet.»

Saken er omtalt i statsbudsjettet for 2010, jf. Prop. 1 S (2009-2010), side 124. Her framgår bl.a. at det foreslås avsatt 100 mill. kr til plattformforlengelser i 2010. I samsvar med Nasjonal transportplan 2010-2019 skal Jernbaneverket utarbeide nytte-/kostnadanalyser for plattformforlengelser som grunnlag for prioritering av tiltak, herunder anbefalinger om hvilke plattformer som skal opprettholdes og hvilke som anbefales nedlagt. Samferdselsdepartementet legger til grunn at disse tiltakene ses i sammenheng med arbeidet med knutepunktsutvikling, framtidig stasjonsstruktur, stoppmønster, universell utforming og tilpassing til standard plattformhøyde.

Det framgår av Jernbaneverkets handlingsprogram 2010-2019 at Jernbaneverket legger opp til en tett dialog med togselskaper, fylkeskommunene og evt. andre aktører i samsvar med stortingsflertallets merknad. For de ulike stasjoner og holdeplasser er det en rekke alternativer som vil bli vurdert, herunder forlengelse, flytting, sammenslåing med nabostasjoner/-holdeplasser, begrenset persontogtrafikk m.v. Det vil også bli tatt hensyn til lokale planer for arealutvikling mv. som kan bidra til å styrke trafikkgrunnlaget på de enkelte stasjoner. Det vil også være dialog mellom Jernbaneverket og Statens jernbanetilsyn.

Samferdselsdepartementet er opptatt av at Jernbaneverket gjennomfører en ryddig prosess mot fylkeskommunene og togselskapene omkring framtidig stasjonsstruktur og stoppmønster på det norske jernbanenettet. Departementet legger opp til at det skal gjøres en samlet og helhetlig vurdering i denne saken.

I 2009 gjennomføres det en rekke tiltak for å oppfylle de omtalte kravene, ikke minst på stasjonene på Bergsgrav, Sparbu og Mørkved på Nordlandsbanen.

SPØRSMÅL NR. 84**Innlevert 21. oktober 2009 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 30. oktober 2009 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden nå sørge for å endre de særnorske varebilreglene (statskassen) slik at også "minivarebiler" kan bli godkjent som varebiler, og er en slik endring så liten at den kan gjøres ved at departementet kan endre forskriften, eller vil en slik endring kun skje i forbindelse med budsjettframleggelse, og vil statsråden offentliggjøre Toll og avgiftsdirektoratet "hemmeligstemplede" forslag til endringer som ble sendt dep. i forbindelse med statsbudsjettet for 2010 som nå er fremlagt?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med regjeringens mål om å redusere utslippet av CO₂ fra biler så hevder regjeringen at den er opptatt av å redusere utslippene av klimagasser fra transportsektoren. For mange næringsvirksomheter så er kostnadene i forbindelse med innkjøpet av transportmiddelet viktig i forhold til hvilken bil man velger å kjøpe. Dagens særnorske varebilregelverk krever at lasterommet må inneholde bestemte mål for at bilen kan benyttes som varebil. En av konsekvensene av dette regelverket viser nå at en del biltyper, såkalte "minivarebiler", ikke oppfyller kravene til hva som defineres som varebil i Norge. Det betyr at disse bilene som er svært mye mer miljøvennlige blir så mye dyre at de ikke kan konkurrere med andre varebiler, og Posten Norge AS som skal investere i 5000 nye varebiler i stedet må velge å kjøpe varebiler som til sammen vil slippe ut mange tusen flere tonn CO₂ i bilens levetid, enn det de nye minivarebilene ville gjort. Dette kan ikke være i tråd med regjeringens løfter eller festtaler. For meg kan det virke som

om at det viktigste er festtalene. For konkret handlig har det vært lite av i denne saken.

Svar:

Jeg viser til omtalen i Prop. 1 S (2009-2010) Skatte-, avgifts- og tollvedtak s. 68-69 hvor det framgår at departementet vil jobbe videre med problemstillingen i samarbeid med Toll- og avgiftsdirektoratet. Dette arbeidet vil bli prioritert.

For å oppnå avgiftsmessig klassifisering som varebil klasse 2 etter dagens regler, må kjøretøyene kunne frakte en tenkt kasse etter de bestemmelser som er angitt i Finansdepartementets forskrift om engangsavgift § 2-3. Disse reglene angir en fysisk målerregel for varerommet. Endringer i kriteriene for den avgiftsmessige håndteringen av varebiler klasse 2, vil kunne gjennomføres ved at Finansdepartementet endrer denne bestemmelsen. På grunn av antatte budsjettvirkninger er det imidlertid naturlig at saken tas opp i forbindelse med en fremtidig budsjettframleggelse. Et endringsforslag må også først sendes på alminnelig høring etter forvaltningslovens bestemmelser.

Når det gjelder Toll- og avgiftsdirektoratets uttalelser om saken i brev til departementet inngår disse i den utredningsprosessen som er igangsatt. Det anses ikke hensiktsmessig å offentliggjøre slike dokumenter og eventuell fremtidig korrespondanse i anledning saken, før saken er ferdig behandlet. Jeg viser for øvrig til offentlighetsloven § 15 første ledd som gir hjemmel for å unnta interne dokumenter fra offentlighet.

SPØRSMÅL NR. 85**Innlevert 21. oktober 2009 av stortingsrepresentant Laila Dávøy****Besvart 3. november 2009 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«I 2009 ble det gitt løfte om å opprette 12 sengeplasser som en rusakutt i Oslo i løpet av året, og det ble bevilget 50 mill. kroner. Dette er nå utsatt på ubestemt tid. Det er påpekt at tilbudet i dag er mangelfullt, og at dette rammer rusmiddelavhengige. Dette er uholdbart.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at disse plassene snarest kommer på plass?»

BEGRUNNELSE:

Mangel på en rusakutt rammer rusmiddelavhengige. Det er påpekt fra leder i Brukerforum ved Oslo Universitetssykehus at dette særlig gjelder unge mennesker. Unge som tar overdose GHB eller ecstasy eller som blir alkoholforgiftet blir bare pumpet på legevakten og sendt ut igjen, uten videre oppfølging, slik en rusakutt kunne sikret.

Svar:

Det har i lang tid vært kjent at det har vært mange overdosedødsfall blant rusmiddelavhengige – da i særlig grad i Oslo. I tillegg har man erfart at det akuttmedisinske tilbudet til rusmiddelavhengige ikke har vært tilfredsstillende for denne gruppen. Som representanten Dávøy omtaler i sitt spørsmål, bevilget Regjeringen derfor i forbindelse med Regjeringens tiltakspakke i januar i år, 50 mill. kroner til etablering av en egen rusakuttenhet i Oslo med 12 senger.

Oppdraget om å etablere denne enheten ble gitt til Helse Sør-Øst RHF med Oslo Universitetssykehus HF som det utførende helseforetaket. Grunnet den omstillingsprosess som Oslo Universitetssykehus HF er inne i, er arbeidet med å etablere en egen rusakut-

tenhet ennå ikke kommet i gang. Det er beklagelig at dette har trukket ut i tid, men det er også helt nødvendig å se dette tiltaket i sammenheng med de øvrige omfattende planprosessene som nå skjer som en del av integrasjonsprosessen i det nye, sammenslåtte helseforetaket.

Jeg har nå fått forsikringer fra Helse Sør-Øst RHF om at den planlagte rusakuttenheten med 12 sengeplasser vil bli påbegynt så snart det lar seg gjøre, og at den vil være operativ i innen ett år fra nå med full kapasitet. I påvente av dette vil Helse Sør-Øst RHF sørge for at Oslo Universitetssykehus HF stiller nødvendig kapasitet til rådighet for å kunne ta imot rusmiddelavhengige som har behov for et akutttilbud - enten etter videreformidling fra rusmottaket ved Oslo Legevakt eller ved ambulansetrykninger ved overdoser.

Jeg er samtidig informert om at Oslo Legevakt i løpet av november i år vil åpne et eget rusmottak. Dette mottaket vil blant annet bestå av 2 observasjonssenger, egne undersøkelsesrom og personell med spesialkompetanse på rus. Det vil også være ansatt spesialister fra spesialisthelsetjenesten ved Oslo Universitetssykehus HF for å bistå i det daglige arbeidet på rusmottaket.

Avslutningsvis vil jeg også nevne at Regjeringen i våres bevilget 60 mill. kroner over to år til Kirkens Bymisjon til etableringen av et døgnåpent værested for rusmiddelavhengige med særlige hjelpebehov. Dette stedet – 24SJU – ble åpnet i september i år og vil være et supplerende tilbud til de mest hjelpetrenende rusmiddelavhengige i Oslo. Samlet sett vil det derfor være en betydelig styrking av tiltakene i Oslo overfor denne pasientgruppen.

SPØRSMÅL NR. 86**Innlevert 21. oktober 2009 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 6. november 2009 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Hva mener statsministeren er "klare negative konsekvenser" for personvernet som gjør at datalagringsdirektivet ikke bør implementeres?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har ennå ikke tatt stilling til om Norge skal implementere EUs direktiv om datalagring. Direktivet omfatter lagring av en mengde informasjon knyttet til data- og telekommunikasjon, slik som telefonnummer eller bruker-ID, navn og adresse for den som ringer og den man ringer til, dato, tidspunkt og varighet for kommunikasjonen, samt hvor utstyret befant seg. Informasjonen kan lagres fra 6 måneder til 2 år.

Venstre har programfestet at vi er imot direktivet. I Soria Moria II kommer det fram at både SV og SP også er imot direktivet og at de vil fristille sine statsråder og stortingsrepresentanter i denne saken. I Soria Moria II kan vi videre lese at Arbeiderpartiet vil implementere datalagringsdirektivet dersom det i utredningen framkommer "klare negative konsekvenser" for personvernet.

Svar:

Det fremgår av Regjeringens politiske plattform at

»Arbeiderpartiet vil implementere datalagringsdirektivet forutsatt at det i utredningen ikke framkommer klare negative konsekvenser for personvernet.

Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet vil av personvernmessige hensyn gå mot implementering av EUs datalagringsdirektiv i norsk rett. SVs og SPs statsråder og stortingsrepresentanter stilles fritt i denne saken.»

Innføring av datalagringsdirektivet setter personvernet under press. Det å skulle samle og lagre så mye elektroniske data om hver enkelt borger for å kunne oppklare kriminalitet utført av noen få, byr på utfordringer som Regjeringen mener bør avdekkes og debatteres før den tar endelig stilling til om direktivet skal implementeres eller ikke.

I hvilken grad personvernet utfordres av datalagringsdirektivet vil også avhenge av hvilke valg som tas innenfor rammen av direktivet. En viktig faktor vil være hvor strengt man definerer hvem som skal lagre. En annen viktig faktor er hvor lang lagringstid man eventuelt innfører. Sikkerheten til data som skal lagres vil være helt avgjørende. Også reglene for hvem som skal gis tilgang til dataene, og under hvilke vilkår det skal gis tilgang, vil være viktig for vurderingen av i hvor stor grad datalagring er en trussel mot personvernet. Regjeringen vil måtte vurdere disse faktorene før den kan ta endelig stilling til om og hvordan direktivet skal innføres.

Avslutningsvis kan jeg si at dersom datalagring skal innføres i norsk rett vil det være nødvendig å gjøre endringer i norsk regelverk. Eventuelle forslag om lovendringer vil sendes på en bred offentlig høring og saken vil bli oversendt Stortinget til behandling på vanlig måte.

SPØRSMÅL NR. 87**Innlevert 21. oktober 2009 av stortingsrepresentant Per Arne Olsen****Besvart 29. oktober 2009 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Undertegnede viser til at situasjonen ved Feiringklinikken er alvorlig. Vi får signaler om nedbemanning og kutt. Da helseminister Bjarne Håkon Hanssen besøkte Feiringklinikken i valgkampen gikk han svært langt i å love gode økonomiske rammevil-

kår for Feiringklinikken. Undertegnede kan ikke se at statsbudsjettet for 2010 tar høyde for situasjonen som Feiringklinikken er havnet i.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre ivaretagelse av viktig kompetanse og videre drift ved Feiringklinikken?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til at situasjonen ved Feiringklinikken er alvorlig. Vi får signaler om nedbemanning og kutt. Da helseminister Bjarne Håkon Hanssen besøkte Feiringklinikken i valgkampen gikk han svært langt i å love gode økonomiske rammevilkår for Feiringklinikken.

Helseminister Bjarne Håkon Hanssen lovet, ved et åpent møte hos Feiringklinikken 18. august i år, statlige midler dersom man ikke fikk en økning i pasienttilstrømmingen. Dette har dessverre ikke skjedd, som en følge av en rekke omstendigheter, blant annet for liten fokus på fritt sykehusvalg.

Undertegnede er av den oppfatning at løfter skal holdes, og mener derfor helseministeren nå umiddelbart må sørge for at Feiringklinikken blir gitt nødvendige rammevilkår, slik det ble lovet for to måneder siden.

Svar:

Som representanten er vel kjent med, ble Feiringklinikken etablert som et aksjeselskap i 1989 og eies av Landsforeningen for hjerte- og lungesyke. Klinikken tilbyr utredning, behandling (både åpen hjertekirurgi og utblokkning (PCI)) og rehabilitering til voksne med hjertesykdom. Klinikken ble etablert på et tidspunkt da det var for liten kapasitet innen hjertekirurgi, og har siden etableringen vært en viktig tilbyder av helsetjenester til hjertesyrke.

Situasjonen har imidlertid endret seg, og antallet operasjoner har falt i takt med reduserte behov. Bedre forebygging og mer skånsomme behandlingsmetoder er viktige årsaker til at behovet er redusert. Det er i dag god kapasitet innen hjertekirurgi, og det er korte ventetider. I tillegg til Feiringklinikken utføres hjertekirurgi ved Oslo Universitetssykehus HF (tre lokasjoner), Haukeland Universitetssykehus, St Olavs hospital og ved Universitetssykehuset i Nord-Norge.

Jeg er kjent med at Feiringklinikken har uttrykt at de står overfor økonomiske utfordringer, bl.a. som følge av det reduserte behovet for hjertekirurgi. Jeg er også kjent med at klinikken har satt i gang et omstillingsarbeid for å redusere kostnader og innrette sin virksomhet på en annen måte, som en nødvendig konsekvens av det reduserte behovet for hjertekirurgi.

Jeg er videre kjent med at forrige helse- og omsorgsminister, Bjarne Håkon Hanssen, har gitt uttrykk for at han ville bidra til at klinikken kunne gjøre en "gradvis omstilling frem til 2011". Departementet har i den anledning ulike handlingsalternativer til vurdering. Dette er handlingsalternativer som må gjennomføres innenfor de rettslige rammer som foreligger, f.eks. med hensyn til kravet til konkurranse og likebehandling som følger av regelverket for offentlige anskaffelser. Jeg vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 88

Innlevert 21. oktober 2009 av stortingsrepresentant Pål Morten Borgli

Besvart 28. oktober 2009 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Det er for tiden en grundig debatt i Rogaland om bosettingsmønstre og valg av transportløsninger for Nord-Jæren området. For å endre folks reisevaner og da spesielt arbeidsreisende planlegges det nye virkemidler. Vi opplever stadig at "pisk" blir benyttet på de som bruker bil, og at det i liten grad benyttes belønning som virkemiddel på alternative løsninger.

Vil statsråden fortsette å bruke pisk som det fremste virkemiddelet for å endre folks reisevaner?»

BEGRUNNELSE:

Det virker som om noen sentrale politikere lokalt og regionalt i Rogaland ser på bybane som eneste rik-

tige løsningen for å oppnå mål om økt fremkommelighet, reduksjon i trafikkorking og reduksjon i miljøfarlig utslipp. En satsning på bybane kan være riktig en gang i fremtiden men vil på kortere sikt og med dagens ressursinnsats legge beslag på nesten alle investeringsmidlene i Rogaland i flere år, og det er enda ikke avklart hvordan en eventuell drift av bybane skal løses. Det er etter min mening en fare for at man velger det mest politisk korrekte fremfor det mest fornuftige alternativet når transportløsningene for Nord-Jæren skal velges. I flere europeiske byer og regioner som har gode kollektive transportsystemer virker det som om alle transportmidler er en del av plangrunnlaget, og at fremkommelighet og reisekostnader også er viktige faktorer. Det er heller ikke

en praksis i europeiske suksessområder at man skattlegger privatbilbruk for å finansiere kollektive løsninger slik som det legges opp til på Nord-Jæren. Vi må erkjenne at Nord-Jæren er avhengig av både gode kollektive løsninger i de mest tettbygde områdene samtidig som man satser på sikre og gode veier for bilbruk.

Svar:

Arbeidet med en konseptvalgutredning (KVU) for transportsystemet på Jæren ble slutført nå i oktober 2009, og Statens vegvesen vil i løpet av kort tid oversende utredningen til Samferdselsdepartementet. Denne KVU-en skal legge grunnlag for videre arbeid med en tiltakspakke som svarer på areal- og transportutfordringer på Jæren, og skal legges til grunn for arbeidet med Jærenpakke 2 og annen regional og lokal planlegging på Jæren. Det er derfor for tidlig for meg allerede nå å konkludere med hvilke virkemidler fra statens side som konkret skal tas i bruk for å møte areal- og transportutfordringene.

Bakgrunnen for planarbeidet var bl.a. et ønske om å gjennomføre tiltak for å forbedre kollektivtilbudet i byområdet. Arbeidet med KVU-en startet høsten 2007. Utredningsarbeidet har vært ledet av Rogaland fylkeskommune og en styringsgruppe med deltakere fra Jernbaneverket, Statens vegvesen, Stavanger, Sandnes og Sola kommuner samt Rogaland fylkeskommune.

I KVU-en er det vurdert 5 forskjellige konsepter for utviklingen av transportsystemet på Jæren:

- Konsept 0, videreføring av dagens situasjon uten tiltak, er referanse for sammenligning av konseptene.
- Konsept 1 Systemoptimalisering
- Konsept 2 Bilkonseptet
- Konsept 3A Busway
- Konsept 3B Kombibane
- Konsept 3C Bybane

Det er kun de tre kollektivkonseptene som vurderes å fylle de grunnleggende og viktigste kravene til det framtidige transportsystemet. På grunnlag av en samlet vurdering av kravoppfyllelse og økonomi anbefaler flertallet i styringsgruppen bestående av representanter fra Rogaland fylkeskommune, Stavanger kommune, Sandnes kommune, Sola kommune og Jernbaneverket konsept 3C, bybanekonseptet, for videre planlegging av transportsystemet på Jæren. Statens vegvesens representanter mener at forskjellen

mellom de to kollektivkonseptene 3A og 3C ikke er så stor at en på grunnlag av kravevurderingene kan trekke entydig konklusjon om valg mellom disse to konseptene.

Statens vegvesen skal forestå ekstern høring av KVU-en, mens Samferdselsdepartementet har ansvar for ekstern kvalitetssikring i tidlig fase (KS1) og behandling i Regjeringen.

Det er stort lokalt engasjement i saken og behov for tett kontakt med lokale myndigheter i forkant av behandling av KS1 for transportsystemet på Jæren i Regjeringen. Videre er det viktig å ha ansvarsforholdet mellom statlige, regionale og lokale myndigheter klart for seg når vi diskuterer dette temaet. Jernbanen er et statlig ansvar, mens øvrig kollektivtransport er fylkeskommunene sitt ansvar. Innføring av restriktive tiltak som for eksempel bompenger, lokal drivstoffavgift eller vegprising må vedtas i Stortinget men forutsetter initiativ og vedtak fra lokale og regionale myndigheter.

Generelt vil jeg si at det må gjennomføres to typer tiltak for å oppnå bedre miljø i byene våre: vi må gjøre det mer attraktivt å bruke miljøvennlige transportformer og vi må stimulere til bruk av tiltak som begrenser personbilbruken. En rekke eksempler, bl.a. i Stockholm, viser at bruk av restriktive tiltak gir gode resultater. Evalueringen av ordningen med trengselsskatt kombinert med forbedret kollektivtilbud i Stockholm viste blant annet at tiltakene ga store, raske og kostnadseffektive resultater sammenliknet med andre typer tiltak. Biltrafikken over betalingsnittet ble redusert med 22 pst, framkommeligheten økte og reisetidene ble redusert i store deler av byen. Den omfattende opprustningen av kollektivtransporten kom på plass først, men medførte ingen endringer i reise mønsteret før avgiften på bilkjøring ble innført.

Jeg er opptatt av at vi skal utvikle bedre kollektivtransport og legge bedre til rette for arbeidssyking. I 2010 vil for eksempel staten bidra til lokal togtrafikk på Jæren med om lag 80 mill. kr. gjennom kjøp av tjenester fra NSB. I tillegg ønsker Samferdselsdepartementet gjennom Belønningsordningen for bedre kollektivtilbud og mindre bilbruk å gi lokale myndigheter økonomiske insentiver til å øke kollektivtilbudet på bekostning av bilbruk. I 2009 mottok Rogaland fylkeskommune 22,3 mill. kroner fra belønningsordningen til bruk i Stavangerområdet. De byområdene som tar helhetlige grep for å få til en vesentlig endring i transportmiddelfordelingen ønsker staten å inngå flerårige avtaler med.

SPØRSMÅL NR. 89**Innlevert 21. oktober 2009 av stortingsrepresentant Mette Hanekamhaug****Besvart 29. oktober 2009 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Denne uken opplevde vi et tilfelle på Brattvåg ungdomsskole i Haram kommune hvor en 15-årig elev gikk til fysisk angrep på læreren i et klasserom foran skrekkslagne elever. Problemer med uro, bråk og i noen tilfeller vold er økende i den norske skolen. Disse elevene trenger ekstra oppfølging og et forsterket tilbud, samtidig som at de øvrige elevene i klassen skal skjermes for forstyrrelser på egen læring.

Hva vil statsråden foreta seg for å løse problemet?»

BEGRUNNELSE:

Norsk skole er preget av bråk og uro. Internasjonale undersøkelser kan tyde på at det foreligger en sammenheng mellom uro i klasserommet og dårlige læringsresultater. Derfor mener FrP at det er nødvendig å ha et sterkere fokus på å gi elevene bedre vilkår for læring blant annet gjennom bedre arbeidsmiljø. Pisa-undersøkelsen fra 2003 er det læringsmiljøet i matematikkundervisningen som blir undersøkt, men funnene der kan sies å gi en pekepinn på hvordan situasjonen er i norske klasserom generelt. Lærerne ble bedt om å svare på om ulike typer faktorer er et hinder for læring, hvorav 74 prosent av lærerne svarer bekreftende på at forstyrrelse av elevene i undervisningen er et hinder for læring. FrP er av den oppfatning at man må gjøre noe med uro, bråk, atferdsproblemer og disiplinproblemer i den norske skolen for å heve kvaliteten opp til høyt internasjonalt nivå. Det pekes i St.meld. nr. 30 (2003-2004) på at 15 prosent av den samlede elevmassen har atferdsvansker, mens tre prosent har alvorlige atferdsvansker. I denne stortingsmeldingen pekes det også på at 50 prosent av elevene som mottar spesialundervisning, er definert som elever med atferdsvansker. Dette tilsier at skal man løse atferdsproblemene, må tiltak rettes inn mot elever med atferdsvansker, som har spesielle behov.

I Finland benytter de seg av det som kalles "Multidisciplinary teams" som er satt sammen av andre yrkes- og faggrupper enn bare lærere. Disse kan være politi, sosionomer, psykologer eller annet helsepersonell som i større grad kan være med og se helheten i en eller flere elevers atferdsproblemer med sikte på å løse disse problemene. Her identifiserer læreren den enkeltes utfordring, og arbeider selv med eleven enkeltvis eller i grupper for å rette på problemet i et spesielt fag. De har samtidig fokusert på og at noen lærere har tatt et år ekstra utdanning innenfor ulike læreproblemer og spesialundervisning. Finland blir

elever med spesielle behov på denne måten raskt hentet ut av klassen og får tilpasset undervisning av spesialpedagoger med målsetting om at de etter kort tid kan integreres i den vanlige undervisningen igjen.

Mange elever har så kompliserte og sammensatte problemer at det er vanskelig å gi dem den oppmerksomheten de bør få. I den norske enhetsskolen, hvor det er et mål at alle elevene skal få den samme opplæringen og man ikke bruker spesialskoler/forsterkede skoler for elever med spesielle behov eller atferdsproblemer, kan elever med spesielle behov bli spesielt utfordrende og føre til økt uro i klasserommet og dermed et dårlig klassemiljø. Opprettelse av et slikt forsterket tilbud er både for å ivareta de øvrige elevene i klassen som opplever at deres undervisning og læring blir forstyrret av enkeltelever, og for å sørge for at eleven det gjelder får et godt, tilpasset tilbud. FrP er av den oppfatning at målsettingen om å integrere alle i vanlig undervisning har vært mislykket. Når enkeltelever hindrer læringsmiljøet for en hel klasse, er dette et problem som må tas alvorlig.

Svar:

Hendelsen der en elev gikk til angrep på en lærer i forrige uke er svært alvorlig. Det er viktig å presisere at dersom en elev eller en lærer blir utsatt for alvorlig vold eller trusler om vold i skoletiden, vil dette kunne være en sak for politimyndighetene. Slike saker skal følges opp etter vanlige strafferettslige regler. I tillegg er det en refselsesak etter skolens ordensreglement. Kommunene kan fastsette i ordensreglementet at alvorlige brudd på reglementet kan føre til bortvisning i opptil tre dager. Vold mot lærere og elever er typiske eksempler på slike brudd. Før det blir gjort vedtak om bortvisning skal andre hjelpetiltak og refsingstiltak ha blitt vurdert.

Voldsutøvelse i skolen er ikke representativt for den norske skolen. Forekomst av bråk og uro i skolemiljøet er imidlertid noe skolene til en hver tid må arbeide for å forebygge. Opplæringsloven § 9a-1 slår fast at alle elever i grunnskoler og videregående skoler har rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring. Alle skoler er pålagt å arbeide aktivt og systematisk for å fremme et godt, trygt og inkluderende skolemiljø for elevene.

Det er bred enighet om at god forebygging av problemadferd starter i det generelle arbeidet med det helhetlige læringsmiljøet i en inkluderende skole. Regjeringen arbeider kontinuerlig med å legge til rette for godt læringsmiljø i skolen. Programmene

PALS og LP-modellen er skoleomfattende programmer som legger vekt på forebygging og mestring av problemadferd for slik å styrke elevenes skolefaglige og sosiale ferdigheter. Gjennom Utdanningsdirektoratet gis det støtte til implementering av programmer med dokumentert effekt som skolene kan velge å benytte seg av.

Tydlig klasseledelse bidrar til gode forhold mellom elever og lærere der elevene opplever å bli tatt på alvor, og læreren blir møtt med respekt. Derfor har regjeringen i St. meld. nr. 11 (2008-2009) Læreren – rollen og utdanningen foreslått et nytt og utvidet obligatorisk fag som skal hete pedagogikk og elevkunnskap. Faget skal danne et felles grunnlag for utøvelsen av lærerrollen. Verdien av godt lederskap og fokus på å skape bedre læringsresultater for den enkelte elev vil være sentrale deler av dette faget. Den nye rammeplanen for lærerutdanningen skal foreligge til studiestart høsten 2010.

Når det gjelder årsakene til at enkelte elever utøver ulike former for problemadferd er disse komplekse. Konsekvent grensesetting er en nøkkel for å skape

et godt læringsmiljø preget av ro, orden og respekt. For å følge opp dette er det viktig at skolene har et ordensreglement som er klart og tydelig med hensyn til hva som er akseptabel oppførsel i skolesamfunnet, og er tydelige på hvilke konsekvenser uakseptabel oppførsel får. Mangel på klarhet, forutsigbarhet og konsistens i skolens bruk av regler kan føre til økt problemadferd. Blant annet må regelverket knyttet til bortvisning åpne for muligheten til å vise bort elever når det er nødvendig. For å legge til rette for en god, situasjonstilpasset og myndig klasseledelse har departementet foreslått å endre opplæringsloven slik at faglærere kan få myndighet til vise bort elever fra undervisningen for opptil en dag. Elever som fremviser alvorlig grad av problemadferd må gis tilbud om oppfølging og hjelp. Skolen må bidra til å fange opp disse elevene og i samarbeid med det aktuelle tjenesteapparatet hjelpe disse. Enkelte særskilte tiltak finnes for elever med blant annet problemadferd. Det er imidlertid ikke gitt at oppfølging av alle elever med slik problematikk bør skje i egne institusjoner.

SPØRSMÅL NR. 90

Innlevert 22. oktober 2009 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal

Besvart 27. oktober 2009 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Vil ministeren stoppe den politisk styrte nedbyggingen av den norske jordbruksnæringen gjennom å avskaffe næringsavtalesystemet og forenkle jordbruksnæringens rammebetingelser?»

BEGRUNNELSE:

Når vi ser på statistikken fra fraflyttet landbruk fra SSB i 2008, viser det at det var omkring 22 % av landbrukseiendommene med boligbygging som stod tomme. En av fire ubebodde eiendommer lå i kommuner med færre enn 2 500 innbyggere. Dette utgjør over 34 000 fraflyttet gårdsbruk. I Nordland fylke har man passert 39 %.

Svar:

Jeg er helt uenig i at det foregår en politisk styrt nedbygging av den norske jordbruksnæringen gjennom næringsavtalesystemet. Tvert imot vil regjeringen videreføre avtalesystemet. Det gir et godt og forpliktende samarbeid med næringen om rammebetingelser for produksjonen av varer, tjenester og kollektive goder for samfunnet.

Regjeringen har gjennomført et inntektsløft for næringen, styrket velferdsordningene og forbedret distrikts- og strukturprofilen i virkemidlene. Jeg mener det har bidratt vesentlig til at reduksjonen i antall jordbruksbedrifter nå er mer enn halvert i forhold til gjennomsnittet de siste 10 årene.

De naturgitte produksjonsforholdene og det høye kostnads- og lønnsnivået vi har i Norge, utgjør et vanskelig utgangspunkt for den norske jordbruksnæringen. Framover vil behovet for matproduksjon øke. Jeg vil bidra til å bygge opp jordbruksnæringen, både med hensyn på matproduksjon og andre tilknyttede næringsveier. Det krever betydelig bruk av virkemidler for at det skal kunne realiseres. Virkemiddelsystemet skal være så enkelt som mulig, men samtidig så omfattende som nødvendig for å nå de politisk fastsatte målene for politikken.

Jeg er overbevist om at det er riktig vei mot et levende og mangfoldig landbruk, med variert bruksstruktur, over hele landet. Det er for meg åpenbart at omfattende liberalisering og kraftig reduksjon i overføringer, og dermed i inntektsmulighetene, er det alternativet som vil føre til nedbygging av jordbruksnæringen, spesielt i distriktene.

SPØRSMÅL NR. 91**Innlevert 22. oktober 2009 av stortingsrepresentant Torstein Rudihagen****Besvart 30. oktober 2009 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«I framlegget til omlegging av momsregelverket vert det føreslått å innføre av 8 % mva. på museumsbilletter. Som motyting skal staten gje musea frådrag for all moms musea betaler frå 1.1. 2010.

Vil motytinga vere fullt ut dekkande, og må alle museum merverdiavgiftsregistrere seg i framtida?»

GRUNNGJEVING:

Framlegget til endring av regelverk har skapt uro mange plassar i landet. Mellom anna har museums-innstusjonar lokalt i mitt fylke gjeve uttrykk for uro kring det føreslåtte nye regimet. Av den grunn ynskjer eg oppklåring slik at musea kan konsentrere seg om sin kjerneverksemd framfor å måtte uroe seg om framtidige endringar i rammetilhøve.

Svar:

I budsjettframlegget for 2010 gav Regjeringa ei skisse til omlegging av reglane om meirverdiavgift på kultur- og idrettsområdet, sjå Prop. 1 S (2009-2010) Skatte-, avgifts- og tollvedtak avsnitt 3.2.2. Av proposisjonen går det fram at Finansdepartementet arbeider med eit framlegg til endringar av reglane om meirverdiavgift med sikte på å innføre meirverdiavgiftsplikt med ein sats på 8 pst. på mellom anna inngangspengar til utstillingar i museum.

Arbeidet er eit ledd i oppfølginga av eit framlegg som er utarbeid av Kulturmomsutvalet (NOU 2008: 7). I høyringa kom det fram synspunkt som mellom anna har gjort at det på enkelte sentrale punkt vil bli føreslått andre løysingar enn det utvalet foreslo. Det er derfor varsla i nemnde proposisjon at Finansdepartementet vil gjennomføre ei ny høyring i saka, og at ein etter det vil komme tilbake til Stortinget med konkrete framlegg til lovendringar, slik at omlegginga kan innførast frå 1. juli 2010.

Det nærare innhaldet i framlegget vil dermed følgje av det varsla høyringsnotatet. Eg kan derfor ikkje no gå konkret inn på kva framlegget vil innebere for museumssektoren. Eg kan likevel stadfeste at dei musea som blir avgiftspliktige etter eit slikt framlegg vil få full frådragsrett for inngåande meirverdiavgift for kjøp av varer og tenester som skal brukast i avgiftspliktig verksemd. Motsatsen til frådragsretten er at avgiftssubjekta må krevje 8 pst. meirverdiavgift på

billettane dei sel. I proposisjonen er det lagt opp til at endringane kan skje 1. juli 2010. Det er også uttalt at ein vil vurdere overgangsordningar.

Dersom Stortinget vedtar ei slik omlegging, må dei musea som fyller vilkåra i meirverdiavgiftslova, la seg registrere i Meirverdiavgiftsmanntalet. Det vil som hovudregel seie at omsetjinga frå ytingar som er omfatta av meirverdiavgiftslova må utgjere over 50 000 kroner i løpet av ei periode på 12 månader, eller 140 000 kroner dersom museet er til dømes ei allmennyttig foreining. Det er også i dei fleste høve eit krav at aktiviteten skal skje som ledd i næringsverksemd.

Når det gjeld den særskilde omsetningsgrensa for blant anna allmennyttige foreiningar, foreslo Kulturmomsutvalet ei heving til 300 000 kroner, likevel slik at ein kan velje å la seg registrere dersom omsetninga er mellom 140 000 og 300 000 kroner. Dette er spørsmål som departementet no vurderer.

Mange museum er allereie registrerte i Meirverdiavgiftsmanntalet for anna avgiftspliktig omsetning som kiosksal og liknande. Desse musea må i dag ta stilling til bruken av kvar enkelt nyskaffing før dei eventuelt nyttar retten til frådrag. Gjennom ein utvida rett til frådrag som ei omlegging også vil innebere, vil ei meirverdiavgiftsplikt i desse høva innebere ein administrativt enklare kvardag.

Utan at eg no kan seie noko sikkert om provenyet tyder tal som er lagt til grunn i arbeidet til Kulturmomsutvalet på at omlegginga vil vere svært positiv for bransjen som eit heile. Utvalet la til grunn at ei omlegging for denne sektoren ville gje eit provenytap for staten på om lag 165 mill. kroner i 2006, fordelt med om lag 110 mill. kroner for dei musea som får støtte frå Kultur- og kyrkjedepartementet og om lag 55 mill. kroner for dei musea som ikkje får slik støtte. Provenytapet til staten vil svare til ein tilsvarende fordel for sektoren eller dei besøkande. Dette tyder på at dei fleste museum vil komme godt ut av ei slik omlegging. Både Norges museumsforbund og dei enkelte musea som har uttalt seg som ledd i høyringa var positive til framlegget til utvalet. Norges museumsforbund set spørjeteikn ved berekningane av proveny utvalet la til grunn, Departementet ser særskilt på disse berekningane i samband med utarbeidinga av framlegget.

SPØRSMÅL NR. 92**Innlevert 22. oktober 2009 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli****Besvart 29. oktober 2009 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å følge opp den foregående Helse- og omsorgsministerens løfte om et økonomisk bidrag til Feiringklinikken, for å sikre videre drift av tilbudet til hjertepasienter?»

BEGRUNNELSE:

Feiringklinikken eies av Landsforeningen for Hjerte- og Lungesyke, og har siden 1989 behandlet hjertesyrke pasienter på oppdrag for den offentlige helsetjenesten.

De senere år har det vært en betydelig reduksjon i antall henviste pasienter for hjertekirurgisk behandling til Feiringklinikken. Dette har sammenheng med redusert bruk av kirurgisk behandling samt at de offentlige helseforetakene ønsker å behandle en større andel av pasientene i egen regi.

Det pågår en kontinuerlig omstilling av tilbudet ved Feiringklinikken. Det er imidlertid nødvendig å opprettholde et tilstrekkelig volum på den kirurgiske behandlingen ved klinikken, for å sikre faglig og økonomisk forsvarlig drift. Under en interpellasjonsdebatt i Stortinget 16.mars d.å. ble det uttalt tverrpolitisk enighet om å videreføre tilbudet til hjertesyrke ved Feiringklinikken.

I et møte med representanter for Feiringklinikken 30. mars d.å. uttalte Helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen at han i kraft av sin eierstyring ville instruere de regionale helseforetakene om å henvise 900 pasienter for kirurgisk behandling ved Feiringklinikken, innenfor rammen av fritt sykehusvalg. Driften ved Feiringklinikken ble dermed dimensjonert for å behandle et tilsvarende antall pasienter. I løpet av sommeren 2009 ble det imidlertid klart at statsrådets instruks ikke ble fulgt opp gjennom et tilstrekkelig antall henvisninger fra helseforetakenes side.

Under et møte på Feiringklinikken 18.august d.å. uttalte statsråd Bjarne Håkon Hanssen at Feiringklinikken skulle gis et økonomisk bidrag til driften for å stabilisere økonomien og sikre videreføring av tilbudet, dersom helseforetakene henviste færre pasienter enn forutsatt.

Feiringklinikken står nå overfor en svært krevende situasjon, på bakgrunn av at det er henviste et betydelig lavere antall pasienter i inneværende år enn det Helse- og omsorgsministeren hadde forespeilet. Det er varslet nedbemanning ved klinikken allerede

fra 1.november. Det er avgjørende å sikre en rask avklaring av størrelsen på det økonomiske bidraget, for å sikre en videreføring av driften ved Feiringklinikken. Det er også nødvendig å sikre en snarlig avklaring av det fremtidige volumet for kirurgisk behandling ved Feiringklinikken, samt etablere nye avtaleformer og finansieringsmodeller for å sikre en mer forutsigbar drift av tilbudet til hjertepasientene.

Svar:

Som representanten er vel kjent med, ble Feiringklinikken etablert som et aksjeselskap i 1989 og eies av Landsforeningen for hjerte- og lungesyke. Klinikken tilbyr utredning, behandling (både åpen hjertekirurgi og utblokkning (PCI)) og rehabilitering til voksne med hjertesyrke. Klinikken ble etablert på et tidspunkt da det var for liten kapasitet innen hjertekirurgi, og har siden etableringen vært en viktig tilbyder av helsetjenester til hjertesyrke.

Situasjonen har imidlertid endret seg, og antallet operasjoner har falt i takt med reduserte behov. Bedre forebygging og mer skånsomme behandlingsmetoder er viktige årsaker til at behovet er redusert. Det er i dag god kapasitet innen hjertekirurgi, og det er korte ventetider. I tillegg til Feiringklinikken utføres hjertekirurgi ved Oslo Universitetssykehus HF (tre lokasjoner), Haukeland Universitetssykehus, St Olavs hospital og ved Universitetssykehuset i Nord-Norge.

Jeg er kjent med at Feiringklinikken har uttrykt at de står overfor økonomiske utfordringer, bl.a. som følge av det reduserte behovet for hjertekirurgi. Jeg er også kjent med at klinikken har satt i gang et omstillingsarbeid for å redusere kostnader og innrette sin virksomhet på en annen måte, som en nødvendig konsekvens av det reduserte behovet for hjertekirurgi.

Jeg er videre kjent med at forrige helse- og omsorgsminister, Bjarne Håkon Hanssen, har gitt uttrykk for at han ville bidra til at klinikken kunne gjøre en "gradvis omstilling frem til 2011". Departementet har i den anledning ulike handlingsalternativer til vurdering. Dette er handlingsalternativer som må gjennomføres innenfor de rettslige rammer som foreligger, f.eks med hensyn til kravet til konkurranse og likebehandling som følger av regelverket for offentlige anskaffelser. Jeg vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 93**Innlevert 22. oktober 2009 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold****Besvart 29. oktober 2009 av forsvarsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«I forbindelse med kjøp av nye transportfly, ble det hevdet at våre gamle transportfly type Hercules C-130 var enkle å få solgt.

Hvor langt har man kommet i denne prosessen?»

Svar:

Forsvaret har lagt ut flyene for salg med frist for å melde interesse innen 15. oktober 2009. Det hadde, ved fristens utløp, meldt seg et betydelig antall interessenter. Blant disse finnes både statlige og ikke-statlige aktører. Neste skritt i prosessen er å vurdere og avklare hvilke tilbydere som Norge, i henhold til gjeldende regelverk, kan selge flyene til. Målsettingen er at dette skal være avklart innen utgangen av 2009.

SPØRSMÅL NR. 94**Innlevert 22. oktober 2009 av stortingsrepresentant Pål Morten Borgli****Besvart 28. oktober 2009 av kulturminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«Vil kulturministeren foreta seg noe dersom det viser seg at neste års melodi grand prix satsning fra NRK går ut over andre lokale kultur- og idrettsproduksjoner?»

BEGRUNNELSE:

Det er fremkommet en del påstander i kjølvannet av neste års MGP satsning fra NRK. Det er gitt uttrykk for at NRK må øke sine inntekter gjennom økt lisens for en slik produksjon, og i enkelte medier skrives det også at en del andre produksjoner og sendinger må utgå på grunn av MGP. Det er svært uheldig dersom etablerte kultur og idrettstradisjoner som NRK tidligere har satset på nå må utgå på grunn av en ekstraordinær situasjon. Det kan også vise seg at det kan få følger for ulike arrangører som alt har inngått økonomiske forpliktelser med sponsorer o.s.v.

Svar:

Arbeidsdelingen mellom NRK og staten er basert på prinsippet om redaksjonell frihet og selvstendighet. Dette innebærer i korte trekk at myndighetene

legger de overordnede føringene blant annet for NRKs programvirksomhet, mens virksomheten selv gjør de redaksjonelle vurderingene innenfor disse rammene.

Jeg vil følgelig ikke foreta meg noe så lenge NRKs programprofil er i samsvar med de overordnede politiske rammer for programvirksomheten som Stortinget har trukket opp (senest ved behandlingen av St. meld. nr. 18 (2008-09) jf. Innst. S. nr. 237 (2008–2009)) og som kommer til uttrykk i selskapets vedtekter. Spørsmålet om NRK oppfyller allmennkringkasterforpliktelsene sine behandles etter skuddsvis, ved at generalforsamlingen hvert år behandler Medietilsynets rapport om allmennkringkastervirksomheten.

Etter kringkastingsloven § 6-3 har kringkastings sjefen ansvar for den løpende programvirksomhet i NRK. Dette innebærer at det er kringkastings sjefen som legger de redaksjonelle prioriteringer for hva allmennkringkasteren sender.

Jeg har forelagt problemstillingen for NRK, som forsikrer at man selvsagt vil oppfylle allmennkringkasteroppdraget også i 2010.

SPØRSMÅL NR. 95**Innlevert 22. oktober 2009 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 4. november 2009 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«I forrige uke holdt en lastebilsjåfør på å kjøre rett inn i et ras på Strynefjellsvegen. Han tok umiddelbart kontakt med veimyndigheten, men det tok nærmere 2,5 timer før vegen ble ryddet. Sjåføren fikk i etterkant av det som skjedde en reaksjon og reagerer på at det tok så lang tid før han fikk hjelp til å komme seg ut av rasområdet.

Mener statsråden at det er akseptabelt at det kan ta så lang tid før det ryddes opp, og hvilke krav har SVV i funksjonskontraktene i forhold til respons ved ras?»

Svar:

La meg først understreke at jeg har den største medfølelse med alle som opplever å kjøre inn i et ras. Jeg er derfor glad for at rassikringen nå skal styrkes med betydelige midler år for år.

I Statens vegvesens kontrakter med vedlikeholdsentreprenørene er kravet til utrykningstid fastsatt etter en vurdering av rasfaren på den aktuelle strekningen. I den enkelte kontrakten er dessuten tidskravene gradert etter trafikkmengde og tid på døgnet.

Hendelsen der en lastebilsjåfør var nær ved å kjøre inn i et ras fra vestsiden av Strynefjellet skjedde mandag 12.10.2009 på rv 15 på strekningen mellom Ospeli bru og Skåre. På denne strekningen er utrykningstiden i kontrakten fastsatt til 1,5 time på det tidspunktet raset skjedde. I henhold til kontrakten skal entreprenøren være på stedet med sperreutstyr og skilt. Entreprenøren skal i første omgang sikre området, dvs. sperre av og eventuelt skilte for å sikre at andre trafikanter ikke kjører inn i eller oppholder seg i rasområdet. Entreprenøren skal iht. rasinstruksen og i samråd med Statens vegvesen vurdere om vegen kan åpnes. Åpning av vegen etter ras er ikke tidfestet

i kontraktene da dette vil være avhengig av en vurdering av faren for nytt ras. Det kan i mange tilfeller være behov for å tilkalle geolog og/eller vente på dagslys og bedre sikt. Det kan også være behov for å gjøre tiltak i løsneområdet før vegen ryddes og åpnes.

I dette tilfellet fikk vedlikeholdsentreprenøren kl 20.30 melding om at det var kommet ned to store steiner på riksvegen. Politiet har loggført en melding fra lastebilsjåføren kl 20.39 om at det var kommet ned en stor stein som lå på rv 15 nedenfor Ospelitunnelen. Det var mulig å passere rasstedet for mindre biler.

Vedlikeholdsentreprenørens saltbil kom til stedet ca. kl 21.00. Saltbilen var der i ca. en halv time. Saltbilsjåføren fikk meldinger om at det var frosset på vegbanen lengre oppe i stigningene og at det var svært glatt. Flere biler hadde problemer på det glatte føret, og det var og ventet at det ville komme frost på hele saltroden. Saltbilsjåføren vurderte at det var mulig å passere for vanlige lastebiler og personbiler og at det var "akseptabel rasfare" i og med at steinblokken var løst fra skråningen rett ovenfor vegen. Han orienterte lastebilsjåføren om at det var folk med sperreutstyr og hjullaster på veg, og forespurte han om han kunne fortsette å dirigere trafikken forbi sin trailer og der steinblokka lå. Traileren var plassert slik til at den ikke kom seg forbi steinene.

For å forhindre at flere biler kom ned mot rasområdet fra øst stengte Vegtrafikksentralen kl 20.56 Ospelitunnelen med rødt lys foran tunnelen. Kl 22.00 ankom lagbil med sperreutstyr og hjullaster. Steinen ble fjernet umiddelbart slik at lastebilen kunne kjøre videre. Dette var 1,5 time etter at meldingen ble motatt.

Jeg konstaterer at entreprenøren var innenfor kravet til utrykningstid som er fastsatt i kontrakten.

SPØRSMÅL NR. 96**Innlevert 22. oktober 2009 av stortingsrepresentant Marit Amundsen****Besvart 27. oktober 2009 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Næringspraktikant Murshid M. Ali ved den norske ambassaden i Riyadh, Saudi Arabia skriver i Stavanger Aftenblad 9. oktober at han er lettet over at den rød-grønne regjeringen vant valget og at FrP ikke inntok regjeringskontorene.

Er det vanlig at norske diplomater og praktikanter ved norske utestasjoner driver partipolitikk og kan man vente seg mer av dette i tiden fremover?»

BEGRUNNELSE:

Ali viser til at den saudiske avisen Arab News har gratulert Jens Stoltenberg med seieren og priset seg lykkelig over at FrP ikke vant gehør hos flertallet av den norske befolkningen. Mens Arab News kommer med ubegrunnede og usanne påstander om FrPs koblinger til høyreekstreme partier i Europa, gjør Ali lite for å avkrefte disse mytene. Isteden er han med på å underbygge avisens grunnløse påstander og dermed spre løgnaktigheter om FrP.

Svar:

Diplomater ved norske utenriksstasjoner driver ikke partipolitikk.

Den aktuelle saken gjelder en studentpraktikant. Gjennom en studentpraktikantordning får mange studenter et innblikk i arbeidet på en norsk utenriksstasjon. Studentpraktikantene er ikke ansatt i utenriks-tjenesten og mottar heller ikke lønn, men de får et stipend for oppholdet. Studentpraktikantene har ikke diplomatisk status.

Murshid Ali sendte et personlig leserinnlegg til Stavanger Aftenblad hvor han oppga sin tittel som masterstudent ved universitetet der han studerer. På eget initiativ forandret Stavanger Aftenblad tittelen til at innsenderen er næringspraktikant ved den norske ambassaden i Riyadh.

Dette var beklagelig siden innlegget ikke var skrevet ut fra hans rolle som praktikant ved ambassaden, men som en personlig meningsytring.

Leserinnlegget i Stavanger Aftenblad står derfor helt og holdent for innsenderens egen regning og skal ikke knyttes til Norges ambassade i Riyadh.

I denne saken påligger det Stavanger Aftenblad et ansvar å beklage at de endret manuskriptet. Stavanger Aftenblad trykket lørdag 24. oktober [2009] en beklagelse for at dette hadde skjedd. Dette var ryddig håndtert av avisen og jeg tar beklagelsen til etterretning.

SPØRSMÅL NR. 97**Innlevert 23. oktober 2009 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 30. oktober 2009 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«I forbindelse med offentliggjøringen av skattematene ble det reist en debatt om hvorvidt slik offentliggjøring bidrar til økt omfang av ID-tyverier. I forlengelsen av dette er jeg blitt informert om at tilsendt informasjon pr post om skatteoppgjøret til den enkelte skatteyder inneholder skatteyers personnummer. Personnummeret fremkommer angivelig gjennom KID nummeret.

Kan statsråden bekrefte eller avkrefte dette, og mener statsråden i så fall at en slik praksis er forsvarlig mht det økende omfanget av ID-tyverier i Norge?»

Svar:

At selvangivelse og skatteoppgjør påføres KID-nummer, er en konsekvens av befolkningens økende bruk av nettbank. Skatteetaten må kunne identifisere og plassere mottatte betalinger elektronisk opp mot riktig skattekrav. Dette er selvfølgelig ikke ensbetydende med at KID-numrene må inneholde informasjon om skattyters fødselsnummer eller organisasjonsnummer.

Hittil har slike KID-numre fra skatteetaten vært relatert til den enkelte skattyters fødselsnummer, men dette har vært under revurdering i noen tid. Skattedirektoratet kartla høsten 2008 hvilke av etatens

systemer som genererer KID med fødselsnummer, og har vurdert behovet for å anonymisere disse. Som et ledd i prosjektet vil KID med fødselsnummer bli erstattet med en anonym identifikasjon i senere selvan-

givelse og skatteoppgjør. Dette krever tilpasninger i skatteetatens systemer. Det tas sikte på gjennomføring fra og med inntektsåret 2009, det vil si for selvangivelse og skatteoppgjør som sendes ut i 2010.

SPØRSMÅL NR. 98

Innlevert 23. oktober 2009 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 28. oktober 2009 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«En bybane fremstår som en av de mest aktuelle bidrag til løsningen av de samlede transport- og arealutfordringene på Nord-Jæren.

Hvordan vil statsråden med utgangspunkt i det utredningsarbeidet som er gjort, bidra til en fortgang i bestrebelsene på å realisere en slik løsning?»

BEGRUNNELSE:

Det ble nylig fremlagt en såkalt konseptvalgutredning for transportsystemet på Jæren. Utredningen er nå sendt Vegdirektoratet. Her vurderes fem ulike konsepter som grunnlag for videre planlegging av transportsystemet på Jæren, herunder en vurdering av bybaneløsning. Det er som kjent et stort behov for en mer offensiv og samordnet areal- og transportløsning for regionen og for en statlig medvirkning i løsningen av disse utfordringene.

Svar:

Samferdselsdepartementet har bedt Rogaland fylkeskommune om å utarbeide en konseptvalgutredning for transportsystemet på Jæren fordi det er behov for å vurdere ulike konsept og virkemidler for transportløsninger i regionen.

Det er gjort et omfattende arbeid lokalt med å utarbeide konseptvalgutredning for transportsystemet på Jæren. Mitt bidrag til en fortgang i arbeidet med å realisere et bedre kollektivtilbud på Jæren vil i første omgang være å legge til rette for at arbeidet med kvalitetssikring (KS1) av konseptvalgutredningen gjennomføres så raskt som mulig. Når kvalitetssikringen foreligger, vil jeg ta kontakt med lokale myndigheter for å drøfte hvordan regionen og staten bør samarbeide for å gjennomføre nødvendige transporttiltak innenfor respektive ansvarsområder.

SPØRSMÅL NR. 99

Innlevert 23. oktober 2009 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen

Besvart 2. november 2009 av fungerende arbeidsminister Rigmor Aasrud

Spørsmål:

«Med bakgrunn i ein urovekkjande rapport som riksrevisjonen har komen med om at ugiftene til NAV er utan styring og kontroll, kan ein be om svar på korleis arbeidsministeren har tenkt å løysa denne situasjonen?»

GRUNNGJEVING:

Det har vore mykje negativ fokus på NAV. Der brukarar ikkje har fått hjelp. Manglande utbetalingar og alt for lang ventetid har vore gjengangarar i dette høvet. I tillegg har Riksrevisjonen nyleg påpeika svært alvorlege manglar i NAV i høvet til styring og kontroll av utgifter noko som føyer seg vidare inn i

rekkene til at tryggleiken for brukarane til NAV tenestene opplevast nærast som fråverande. Dette er alvorleg.

Svar:

Riksrevisjonen har i dokumentet Riksrevisjonens rapport om revisjonen av Arbeids- og velferdsetaten for budsjettåret 2008 – Tillegg 2 til Dokument 1 (2009-2010) gitt ei utvida rapportering om resultatene av revisjonen for 2008 og der det også blir peika på samanhenger med revisjonsresultata frå rekneskapen for åra 2006 og 2007.

Riksrevisjonen kan ikkje bekrefte at Arbeids- og velferdsetatens rekneskap ikkje inneheld vesentlege feil og manglar. Dette er grunngeve med at etatens rutinar for internkontroll i sakhandsaminga av ytingar ikkje blir etterlevd på ein måte som skaper tilstrekkeleg tryggleik om kvaliteten i rekneskapen.

Eg ser svært alvorleg på dei tilhøva som Riksrevisjonen har avdekka i rekneskapen for 2008. Eg vil likevel gjere merksam på at departementet har orientert om dette forholdet tidlegare. At rutinar for internkontroll ikkje blir etterlevd som dei skal i Arbeids- og velferdsetaten og at det som følgje av dette er påvist feilutbetalingar, blei omtalt i St.prp. nr. 51 (2008-2009) Redegjørelse om situasjonen i arbeids- og velferdsforvaltningen og forslag om tilførsel av ressurser til Arbeids- og velferdsetaten. Der visast det vidare til tiltak Arbeids- og velferdsetaten var eller skulle i gang med for å betre sakshandsaminga av ytingar. Eg viser òg til svaret tidlegare statsråd Dag Terje Andersen ga til Riksrevisjonen og som er tatt inn i Riksrevisjonen sitt dokument til Stortinget. Der heiter det mellom anna:

”Det pågår et arbeid for å etablere et helhetlig rammeverk for intern kontroll (...) Det gjenstår imidlertid et omfattende arbeid med implementering av rammeverket i 2009 og videre framover, og det vil derfor ta tid før etatens etterlevelse er fullt ut tilfredsstillende på området. Det arbeides videre med en handlingsplan med tiltak som vil sikre fortsatt effektiv og rask saksproduksjon på prioriterte områder, men innenfor de krav som stilles i etatens interne retningslinjer og standarder for kvalitet. Et kortsiktig tiltak vil være å fastsette tydelige minimumskrav til intern kontroll for hovedaktivitetene i ytelsesforvaltningen. Departementet vil følge dette arbeidet nøye.”

Eg viser òg til omtalen av dette i Prop. 1 S (2009-2010) Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Både Aetat og trygdeetaten har tidlegare mottatt vesentlege merknader frå Riksrevisjonen. Gjennom NAV-reforma er det valt ei organisering av sakshandsaminga av ytingar der mykje av handsaminga går føre seg i eigne forvaltningseiningar. Forvaltningseiningane blei etablert i første halvår 2008 og målet med å etablere dei var blant anna å gje ein betre kontroll med ytingane. Riksrevisjonen skriv at dei ”har forståelse for betydningen av å etablere forvaltningsenhetene”, men at dei er kritiske til at viktige føresetnader ikkje var til stades da dei blei etablert. Arbeids- og velferdsetaten har i 2009 arbeid systematisk for å auke produktiviteten og kvaliteten i sakshandsaminga i forvaltningseiningane. Dette er eit arbeid som vil halde fram i 2010.

Arbeids- og velferdsetaten har frå 2006 til 2009 vore gjennom ei omfattande omorganisering. Dette har vore krevjande. Det er satt i verk ei rekke tiltak for å betre internkontrollen. Departementet vil følgje dette arbeidet tett, men eg vil samstundes peke på at det vil ta noko tid før desse tiltaka får full effekt.

SPØRSMÅL NR. 100

Innlevert 23. oktober 2009 av stortingsrepresentant Karin S. Woldseth

Besvart 29. oktober 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«I hvilken grad har bistandsministeren tenkt til å vurdere sanksjoner eller stopp i bistand til Uganda, så lenge man dreper barn og kvinner i forbindelse med rituelle ofringer og hekseprosesser?»

BEGRUNNELSE:

I Vårt Land 23.10.09 kan vi lese at minst 23 barn har blitt drept i forbindelse med rituelle ofringer i

Uganda. Uganda er et land hvor Norge er involvert og hvor vi også i 2010 vil være en bidragsyter. Også når det gjelder hekseprosesser blir kvinner og barn forfulgt og drept i tusenvis, og så dramatisk er det at saken ble drøftet på FN's ekspertkonferanse i Genève.

Svar:

Ifølge det ugandiske politiets oversikt, har antallet rapporterte rituelle drap økt kraftig i den senere tid, fra tre tilfeller i 2007 til atten i 2008. Selv om det

er usikkert hvorvidt det er snakk om en reell økning i antall rituelle drap, eller om flere tilfeller nå faktisk meldes til politiet, deler jeg fullt ut representanten Woldseths bekymring. Dette er en praksis som må bekjempes.

Troen på hekseri er utbredt i Uganda, og den lever ofte side om side med etablerte religioner som kristendom og islam. Videre er det uklare grenser mellom det som betegnes som hekseri, og tradisjonelle former for behandling og urtemedisin.

Det er avgjørende at myndighetene i Uganda er seg sitt ansvar bevisst for å bekjempe hekseri og rituelle drap. Uganda har undertegnet en rekke internasjonale og regionale menneskerettighetsinstrumenter som er relevante på dette området, både innenfor menneskerettigheter generelt og barns rettigheter spesielt. Disse rettighetene er beskyttet i Ugandas grunnlov av 1995. Uganda har også siden 1957 hatt en egen lov mot hekseri. Det juridiske rammeverket har således vært på plass lenge. Utfordringen er gjennomføringen i praksis.

Samtidig er det positive tegn å registrere. Det er da heller ingen tvil om at det ugandiske samfunn og myndigheter tar dette problemet på alvor. I løpet av det siste året har det kommet klare og sterke uttalelser fra stort sett alle deler av ugandisk samfunn, inkludert sivilsamfunnet, religiøse grupper og fra politisk hold. Politiet har nedsatt en egen arbeidsgruppe som skal følge med og koordinere innsatsen. Etterforskningen av denne typen saker er styrket. Det samme er det forebyggende arbeidet i lokalsamfunnene. Gjennom støtte til justissektoren i Uganda, inkludert politiet, samt bidrag over flere år til utviklingen av menneskerettighetskommissjonen, bidrar også Norge aktivt og konkret i kampen mot rituelle drap. Det er et bidrag vi har tenkt å fortsette med.

Ifølge media ser politiet så langt i år en nedgang i antall rituelle drap. Dette er gledelig. Samtidig er det viktig å understreke at de forholdene som representanten Woldseth tar opp har sin bakgrunn i tro og tradisjoner som går veldig langt tilbake i tid, og at det vil ta tid å endre dette. Dette kjenner vi fra mange sammenhenger, også fra vår egen historie.

Når det gjelder hvilke konsekvenser dette bør få for vårt utviklingssamarbeid, er jeg tilbøyelig til å trekke den motsatte konklusjon av det representanten Woldseth synes å gjøre. Min antakelse vil være at det å avslutte utviklingssamarbeidet med Uganda neppe vil utgjøre et positivt bidrag verken for kvinner, barn eller andre som utsettes for rituelle overgrep. Snarere tvert imot.

Ifølge det ugandiske politiets oversikt, har antallet rapporterte rituelle drap økt kraftig i den senere

tid, fra tre tilfeller i 2007 til atten i 2008. Selv om det er usikkert hvorvidt det er snakk om en reell økning i antall rituelle drap, eller om flere tilfeller nå faktisk meldes til politiet, deler jeg fullt ut representanten Woldseths bekymring. Dette er en praksis som må bekjempes.

Troen på hekseri er utbredt i Uganda, og den lever ofte side om side med etablerte religioner som kristendom og islam. Videre er det uklare grenser mellom det som betegnes som hekseri, og tradisjonelle former for behandling og urtemedisin.

Det er avgjørende at myndighetene i Uganda er seg sitt ansvar bevisst for å bekjempe hekseri og rituelle drap. Uganda har undertegnet en rekke internasjonale og regionale menneskerettighetsinstrumenter som er relevante på dette området, både innenfor menneskerettigheter generelt og barns rettigheter spesielt. Disse rettighetene er beskyttet i Ugandas grunnlov av 1995. Uganda har også siden 1957 hatt en egen lov mot hekseri. Det juridiske rammeverket har således vært på plass lenge. Utfordringen er gjennomføringen i praksis.

Samtidig er det positive tegn å registrere. Det er da heller ingen tvil om at det ugandiske samfunn og myndigheter tar dette problemet på alvor. I løpet av det siste året har det kommet klare og sterke uttalelser fra stort sett alle deler av ugandisk samfunn, inkludert sivilsamfunnet, religiøse grupper og fra politisk hold. Politiet har nedsatt en egen arbeidsgruppe som skal følge med og koordinere innsatsen. Etterforskningen av denne typen saker er styrket. Det samme er det forebyggende arbeidet i lokalsamfunnene. Gjennom støtte til justissektoren i Uganda, inkludert politiet, samt bidrag over flere år til utviklingen av menneskerettighetskommissjonen, bidrar også Norge aktivt og konkret i kampen mot rituelle drap. Det er et bidrag vi har tenkt å fortsette med.

Ifølge media ser politiet så langt i år en nedgang i antall rituelle drap. Dette er gledelig. Samtidig er det viktig å understreke at de forholdene som representanten Woldseth tar opp har sin bakgrunn i tro og tradisjoner som går veldig langt tilbake i tid, og at det vil ta tid å endre dette. Dette kjenner vi fra mange sammenhenger, også fra vår egen historie.

Når det gjelder hvilke konsekvenser dette bør få for vårt utviklingssamarbeid, er jeg tilbøyelig til å trekke den motsatte konklusjon av det representanten Woldseth synes å gjøre. Min antakelse vil være at det å avslutte utviklingssamarbeidet med Uganda neppe vil utgjøre et positivt bidrag verken for kvinner, barn eller andre som utsettes for rituelle overgrep. Snarere tvert imot.

SPØRSMÅL NR. 101**Innlevert 26. oktober 2009 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 2. november 2009 av nærings- og handelsminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Viser til medieoppslag om at det er en konflikt mellom landbasert reiseliv og cruisenæringen.

På hvilken måte mener statsråden det offentlige virkemiddelapparatet bedre kan legge til rette vekstmuligheter for både cruisetrafikk og landbasert reiseliv og hvordan ser statsråden på forslaget om å innføre en ny særavgift på cruisetrafikken?»

BEGRUNNELSE:

Utgangspunktet for saken har vært et notat fra markedsføringsselskapet Fjord Norge. Det hevdes at cruisenæringen bidrar lite til markedsføring og utkonkurrerer det landbaserte reiselivet. Det tas også til orde for å pålegge cruisepassasjerene avgifter for å bidra til markedsføring av Norge.

Svar:

Nærings- og handelsdepartementet har løpende kontakt med aktørene i reiselivsnæringen, også med representanter for cruisenæringen. Det er konstatert et behov for å bedre dokumentasjonen av den gjensidige avhengigheten mellom landbasert reiseliv og cruisenæringen. Dette arbeidet er igangsatt, og vil være kommet et godt stykke på vei rundt årsskiftet.

Da vil vi vite mer om hvordan cruisebransjen bidrar til norsk landbasert reiselivsnæring og omvendt.

Jeg er opptatt av hvordan vi kan inkludere cruise-næringen i den nasjonale reiselivsstrategien og hvordan samspillet mellom cruiseturisme og landbasert turisme kan utnyttes til felles beste. En vurdering av det offentlige virkemiddelapparatets innretning er en del av det igangsatte arbeidet. Det er derfor for tidlig å konkludere om hvordan virkemiddelapparatet kan legge til bedre rette for vekst for både cruisetrafikk og landbasert reiseliv.

Et mulig utfall av det pågående arbeidet kan være at cruisenæringen inviteres til å ta del i Innovasjon Norges arbeid med markedsføringen av Norge internasjonalt. Et annet mulig utfall er at cruisebransjen og aktivitets- og opplevelsesleverandører på land finner sammen i et bredere samarbeid, slik at sistnevntes tilbud kan skreddersys for turistene som cruiseskipene bringer med seg. Slike samarbeidsløsninger vil forplikte alle aktører, både cruisenæringen og landbasert reiseliv, til å fremme norske nasjonale interesser til det beste for verdiskapingen i en samlet norsk reiselivsnæring.

Det er ikke et tema for Regjeringen å innføre en særskilt avgift for turister som vil besøke Norge. Det gjelder også for turisttrafikken med cruiseskip.

SPØRSMÅL NR. 102**Innlevert 26. oktober 2009 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl****Besvart 30. oktober 2009 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre nærmere for prosessen knyttet til etablering av overgangsbolig for innsatte ved "Kasjotten" på Strømmen og gi tilbakemelding på hvorvidt han mener at informasjonsarbeidet overfor lokale berørte er av en tilfredsstillende kvalitet?»

BEGRUNNELSE:

En bedre tilbakeføring av innsatte i norske fengsel til samfunnet utenfor har bred politisk støtte i Stortinget. Alle partier stilte seg bak Regjeringens

hovedlinje da Stortingsmeldingen "Straff som virker" ble behandlet i Stortinget. Undersøkelser viser også at holdningen i befolkningen er positiv i forhold til at innsatte i norske fengsel i større grad må rehabiliteres bedre enn tilfellet er i dag, for å sikre mindre tilbakefall til kriminalitet. Erfaringer viser at etablering av det være seg krisesentra, åpne soningsplasser, arbeidstilbud til innsatte, hospice, asylmottak mv. møter mer eller mindre lokal motstand avhengig av kvaliteten på det informasjonsarbeidet som er gjort i forkant. Kvaliteten på dette informasjonsarbeidet kan også indirekte avgjøre i hvilken grad domfelte blir in-

tegrert i det nærmiljøet de blir en del av ved at trygge naboer for eksempel i større grad er åpne for å samarbeide med soningstilbudet/overgangsboligen. Under tegnede har i dag blitt kontaktet av svært bekymrede naboer i forhold til etablering av overgangsboliger ved "Kasjotten" på Strømmen i Akershus. Disse var av den oppfatning at informasjonsarbeidet var av en svært slett karakter og at etablering av tilbudet nærmest ble tredd nedover hodet på dem uten varsel. Et informasjonsmøte blir avholdt den 27.10.09, men disse ener at man burde ha blitt varslet tidligere og gitt anledning til å uttale seg.

Slik saken fremstår så virker det i dette tilfellet som om man har glemt at det er viktig å ta med innbyggerne med på råd når man skal reintegrere domfelte i et lokalmiljø, da begge parter er avhengige av et minstemål av tillit. Balansegangen mellom samfunnets behov for trygghet og hensynet den enkeltes rehabilitering er krevende og forutsetter at man tar begge parter på alvor.

Svar:

Justisdepartementet planlegger som omtalt i St.prp. nr. 1 (2008-2009) og Prop. 1 S (2009-2010) å etablere et særskilt tilbud tilpasset de yngste lovbrøtterne mellom 15 og 18 år i Oslo-området. Justisdepartementet har besluttet å etablere ungdomstiltaket i lokalene i Arupsgate 3 i Oslo som i dag benyttes som overgangsbolig.

Overgangsboligen må erstattes og Kriminalomsorgen region øst har vurdert Stav Gjestegaard – Kasjotten Hotell på Skjetten som egnet for ny overgangsbolig. Statsbygg fikk 25. juni i år i oppdrag å starte forhandlinger med eier av hotellet med det mål å kjøpe eiendommen og etablere overgangsbolig på den.

Justisdepartementet hadde 20. august møte med ordfører og rådmann i Skedsmo kommune der det ble informert om planene for å etablere overgangsbolig

på Skjetten. Det var enighet om å starte prosessen ved å informere formannskapet i kommunen om planene, og at kriminalomsorgen skulle invitere naboer til Kasjotten Hotell til et informasjonsmøte. Parallelt skulle Statsbygg og nåværende eier av Kasjotten Hotell sørge for å utarbeide tilstandsanalyse og takst på eiendommen. Statsbygg og kommunen skulle avklare videre saksgang knyttet til bruksendring og eventuell omregulering av eiendommen.

Justisdepartementet og Kriminalomsorgen region øst deltok 16. september i et formannskapsmøte i Skedsmo kommune der det ble informert om planene. Informasjonsmøtet for naboene ble holdt på Stav skole på Skjetten 27. oktober. På møtet kom det sterke protester mot etablering av en overgangsbolig i Kasjotten hotell.

En overgangsbolig kan benyttes på slutten av straffegjennomføringen, og er viktig for å lette innsattes tilbakeføring til samfunnet etter løslatelse. Det er et mål å etablere flere overgangsboliger. Det understrekes i St.meld. nr. 37 (2007-2008) Straff som virker. Jeg er enig med stortingsrepresentanten i at informasjon er viktig, og at et godt forhold mellom naboer og en overgangsbolig er av stor betydning for at kriminalomsorgen kan lykkes i arbeidet med tilbakeføring. Derfor har det også vært tett dialog mellom Justisdepartementet, Statsbygg og Skedsmo kommune om planene for etablering av overgangsbolig på Skjetten. Det var også grunnen til at naboene ble invitert til et informasjonsmøte. Av hensyn til arbeidet med å vurdere selve bygget, forhandlingene med selger og avklaringene rundt kommunal saksbehandling, er jeg av den oppfatning av at departementet ikke kunne ha informert naboer og berørte på et tidligere tidspunkt. Departementet vil sørge for at informasjon i den videre prosessen blir så god som mulig og vil evaluere det som har skjedd i denne saken med tanke på senere fengselsetableringer.

SPØRSMÅL NR. 103**Innlevert 26. oktober 2009 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl****Besvart 30. oktober 2009 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Hvilket prinsipielt syn har justisministeren på utdeling av sprøyter i norske fengsler, når og hvordan kan Stortinget forvente å få presentert en sak om dette for å sikre at Regjeringens beslutning skjer etter en god og demokratisk prosess?»

BEGRUNNELSE:

Helsedirektoratet foreslo i februar i år anbefalte at innsatte - i likhet med personer utenfor fengslene - må få tilgang til rene sprøyter og sprøytespisser. Kriminalomsorgens Yrkesforbund og Norsk Fengsels- og friomsorgsforbund mener forslaget vil undergrave kriminalomsorgens arbeid med rusmiddelmissbrukere, og at det vil legalisere bruk av rusmidler i fengslene. Oppsummeringen av høringsuttalelsene skal foretas av Helse- og omsorgsdepartementet i samarbeid med Justisdepartementet. Den endelige avgjørelsen skal tas av regjeringen. Det er uvisst når dette kan skje.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har mottatt en rapport fra Helsedirektoratet om "Tilgjengelighet i norske fengsler til sterile sprøyter og spisser for injiserende rusmiddelavhengige". På bakgrunn av rapporten anbefaler Helsedirektoratet at det innføres nye faglige retningslinjer og nødvendige rutiner som sikrer mot smitteoverføring mellom innsatte i fengsler.

Helse- og omsorgsdepartementet sendte rapporten på en bred høring i helsetjenesten, kriminalomsorgen og til en rekke organisasjoner med høringsfrist 20. august 2009. Saken er omstridt og det er mange ulike synspunkter på både de fagselsfaglige og helsemessige aspektene.

Helse- og omsorgsdepartementet gjennomgår nå høringsuttalelsene og vil komme med en oppsummering som skal forelegges Justisdepartementet. Der som Helse- og omsorgsdepartementet finner grunn til å gå videre med saken, har jeg fått opplyst at den vil bli forlagt Justisdepartementet for vurdering. Jeg vil i samarbeid med Helse- og omsorgsministeren vurdere på hvilken måte som er best egnet til å trekke Stortinget med i vurderingen.

SPØRSMÅL NR. 104**Innlevert 26. oktober 2009 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen****Besvart 30. oktober 2009 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Hva vil justisministeren foreta seg for å sikre at Stortingets vedtak erstatte dagens redningshelikoptere blir oppfylt innenfor de forutsetninger som ligger i vedtaket, og når mener statsråden at nye helikoptere kan være operative?»

Svar:

Jeg forutsetter at representanten Johansen refererer til Stortingets behandling av St. meld. nr. 44 (2000-2001) "Om redningshelikoptertjenesten i fremtiden", behandlet i innstilling fra justiskomiteen Innst. S. nr. 156 (2001-2002) og at de forutsetninger det refereres til særlig gjelder tidspunkt for utskifting.

I sin behandling fattet Stortinget ett romertallsvedtak utover at Stortingsmeldingen skulle vedlegges protokollen. Vedtaket gikk på opprettelse av døgnkontinuerlig tilstedevakt med lege på redningshelikopterbasene på fastlandet. Ut over dette vedtaket, som regjeringen for øvrig har iverksatt i tråd med Stortingets beslutning, ble det altså ikke fattet noe konkret vedtak om tidspunkt for utskifting.

Komiteen ba imidlertid i sin merknad om at nye redningshelikoptere skulle fases inn i løpet av 2008 dersom dette lot seg gjøre rent produksjonsmessig. Som jeg redegjorde for i Stortinget i interpellasjon 5. mai 2009 har dette av ulike grunner ikke vært mulig.

La meg likevel slå fast at denne regjeringen er

opptatt av at vi skal ha en god redningshelikoptertjeneste. Som ansvarlig statsråd vil jeg følge opp det vi legger vekt på i Soria Moria-erklæringen om å ivareta befolkningens trygghet gjennom å fortsette satsingen på redningstjenesten og redningshelikoptre.

At behovet for å skifte ut dagens helikoptre er til stede synes klart og jeg arbeider for at nye redningshelikoptre skal komme raskt på plass.

Jeg har i den forbindelse merket meg de synspunkter som i den senere tid har fremkommet fra Stortinget gjennom behandlingen av St.prp. nr. 1, Budsjett. innst. S. nr. 4 (2008-2009) der komiteen framhevet at det er svært viktig å få på plass nye redningshelikoptre med stor kapasitet og lang rekkevidde raskt.

Jeg har også merket meg de synspunkter som fremkom i innstillingen fra forsvarskomiteen om samfunnssikkerhet – samvirke og samordning, Innst. S. nr. 85 (2008-2009), der komiteen framhevet redningshelikoptrenes viktige bidrag som redningsressurs og at de var opptatt av at anskaffelse av nye red-

ningshelikoptre må forseres fordi dagens Sea King helikoptre nærmer seg utdatering og er dyre i vedlikehold.

Når vi nå skal anskaffe nye redningshelikoptre vil dette bety en betydelig oppgradering av norsk redningstjeneste som vil ha betydning inn i de neste 30-40 år. Fordi dette er en betydelig anskaffelse også i økonomisk forstand med kostnader på til sammen flere milliarder kroner, er jeg som ansvarlig statsråd opptatt av at vi anskaffer de riktige helikoptrene og at prosessen gjennomføres på en forsvarlig måte.

Av den grunn vil vi også kvalitetssikre de valgene som legges til grunn før vedtak fattes.

Avslutningsvis vil jeg også få peke den satsingen som er gjort på redningshelikoptertjenesten gjennom etablering av tilstedevakt ved alle basene, samt etablering av ny base i Florø. Dette, sammen med anskaffelsen, utgjør betydningsfulle deler av Regjeringens satsing på en kvalitativ forbedring av redningshelikoptertjenesten og dermed tryggheten for befolkningen.

SPØRSMÅL NR. 105

Innlevert 26. oktober 2009 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 5. november 2009 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Hvilke grep vil statsråden ta for å sikre at merkingen av snus er god nok i Norge, og hva kan statsråden gjøre i møte med en tobakksindustri som bruker tilsetningsstoff i snus kun for å øke nikotinavhengigheten?»

BEGRUNNELSE:

Dagbladet mandag 26. oktober melder at tobakkselskapet Swedish Match inneholder tilsetningsstoff som øker nikotinavhengigheten. Dette kommer ikke fram i merkingen av snuspakken. Samtidig vet vi at snusbruken er økende blant unge i Norge, og forskning har dokumentert helseskader og kreftfremkallende effekt av snus.

Svar:

Jeg er svært bekymret for økningen i bruk av snus de siste årene, spesielt blant unge. Tall fra 2008 viser at 17 prosent av menn i aldersgruppen 16-24 år brukte snus daglig, mens 13 prosent brukte snus av og til.

For kvinner i samme aldersgruppe er de tilsvarende tallene hhv. fem og åtte prosent. Dette er en utvikling jeg ønsker å gjøre noe med.

I Norge hadde vi tidligere advarsler på snusproduktene om at snus er kreftfremkallende og alvorlig helseskadelig. I 2003 ble disse advarslene fjernet og erstattet med en advarsel om at snus "kan være helseskadelig og er avhengighetsskapende". Advarslene ble endret som følge av et EU-direktiv (direktiv 2001/37/EF) om merking av tobaksprodukter. Norge er gjennom EØS-avtalen bundet av dette direktivet.

Daværende helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad skrev i januar 2008 et brev til EU-kommisjonen og oppfordret til endring av direktivet. Bakgrunnen var at det i de senere årene har kommet nye studier og kunnskapsoppsummeringer som viser at snus er kreftfremkallende. Kommisjonen besvarte brevet 29. april 2008 og skriver at de vil ta forslaget med i vurderingen i sammenheng med framtidige oppdateringer av direktivet. Jeg vil følge opp dette initiativet overfor Kommisjonen.

Når det gjelder Dagbladets artikkel om bruk av tilsetningsstoff i visse snustyper, er bakgrunnen for omtalen programmet Kalla fakta, som ble vist på svensk fjernsyn 25. oktober 2009. Opplysninger i programmet tyder på at Swedish Match bruker tilsetningsstoff i flere snustyper for å øke opptaket av nikotin. Ifølge programmet fører dette til økt avhengighet for brukerne. Dersom dette stemmer synes jeg det er en uakseptabel utvikling.

Vi har i forskrift om innhold i og merking av tobakksvarer § 8 et forbud mot bruk av avhengighetsfremmende ingredienser. Bestemmelsen gir Helsedi-

rektoratet myndighet til å forby bruken av ingredienser som forsterker tobakksvarers avhengighetsskapende effekt. Direktoratet vil om kort tid vil ta den aktuelle saken opp med Swedish Match.

Jeg vil prioritere det tobakksforebyggende arbeidet høyt og er allerede i gang med å planlegge en ny tobakksstrategi. I den sammenheng ønsker jeg et sterkere fokus på snusforebygging som del av et helhetlig tobakksforebyggende arbeid. Jeg vil se på tiltak som avgiftsøkning, informasjonskampanjer, skoleprogrammer, tobakksavvenning, tilsyns- og bevilningsordning.

SPØRSMÅL NR. 106

Innlevert 26. oktober 2009 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos

Besvart 30. oktober 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Er statsråden tilfreds med at saker kan bli liggende i over ett år før saksbehandler tildeles, og er dette i tråd med Regjeringens målsetting?»

BEGRUNNELSE:

Representanten Kjønås Kjos har mottatt henvendelse fra en norsk statsborger som søker familie-gjenforening med ektefelle fra Tyrkia. UDI opplyser at saksbehandlingstid kan bli inntil 12 mnd. I dag er det over 13 måneder siden saken ble registrert hos UDI, men UDI skriver i mail til vedkommende at saken fortsatt ikke er tildelt saksbehandler.

UDI opplyser på sine hjemmesider at saksbehandlingstid normalt er inntil 12 mnd i en slik sak.

UDI fikk gjennom statsbudsjettet 2009 og revurdert budsjett 2009 betydelige bevilgninger for å bedre kapasitet og dermed redusere saksbehandlingstiden.

Svar:

Jeg har stor forståelse for at lang saksbehandlingstid i enkelte familieinnvandringsaker både er frustrerende og vanskelig for de som blir berørt. Departementet har derfor vært opptatt av at UDI skal sikre en effektiv saksbehandling av alle typer saker uavhengig av høye søknadstall.

Lange saksbehandlingstider er et resultat av at vi de siste årene vært en relativt stor økning i antall asylsaker og oppholdssøknader til Norge, herunder familieinnvandringsøknader. Flere vedtak er fattet enn

noen gang tidligere. Utlendingsmyndighetene innvilget i 2008 i underkant av 21 000 førstegangs familieinnvandringsstillatelser, en økning på 3000 saker fra 2007. Til tross for dette er saksbehandlingstiden i enkelte sakstyper i dag for lang.

Departementet har pålagt UDI å behandle 90 000 oppholdssaker i 2009. Innenfor familieinnvandrings-sakene har departementet instruert UDI om å prioritere søknader fra familie til personer som har kommet som arbeidsinnvandrere til Norge, samt saker der søkeren er et barn under 18 år som er alene i hjemlandet. For de øvrige sakene er det ikke satt konkrete mål for saksbehandlingstiden fra departementets side.

Av UDIs hjemmesider fremgår det at saksbehandling for vanlige familieinnvandringsaker normalt ikke skal overstige 12 måneder. I annet tertial 2009 ble 87 % av søknadene behandlet innen 12 måneder. De fleste får således fortsatt saken sin behandlet innen ett år og det er jeg fornøyd med.

Dessverre har imidlertid en mindre andel av sakene (13 %) hatt lengre saksbehandlingstid enn 12 måneder. Det kan være flere grunner til dette, men for en del skyldes det at sakene er krevende, enten fordi de mangler nødvendig dokumentasjon på at vilkårene for tillatelse er oppfylt, at det har vært behov for verifiseringer i søkerens opprinnelsesland eller at det er behov for DNA-testing.

UDI har det siste året iverksatt flere tiltak for å øke produksjonen og produktiviteten i oppholdssakene og de vurderer fortløpende nye tiltak. Blant annet ser man nå på organiseringen, arbeidsdelingen og ar-

beidsmetodene innefor utlendingsforvaltningen. Videre arbeider UDI med utviklingen og innføringen av nye elektroniske løsninger og tjenester i utlendingsforvaltningen. En av målsettingene er at søkere skal kunne fremme søknad på nettet, logge seg inn på en nettside og få informasjon om hvor deres sak befinner seg i systemet, samt hva som er forventet av

saksbehandlingstid. Nye teknologiske løsninger antas å ville effektivisere saksbehandlingen betydelig. I tillegg er det ansatt mange nye medarbeidere i UDI, og etter en opplæringsperiode antas disse og ville bidra til økt effektivitet og produktivitet, slik at færre fremover vil oppleve en uforholdsmessig lang saksbehandlingstid.

SPØRSMÅL NR. 107

Innlevert 27. oktober 2009 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal

Besvart 4. november 2009 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Smaalenenes Avis melder den 27. oktober 2009 at NSB vil kjøre færre togsett. Dette vil gjelde blant annet i Østfold på Østre linje og mellom Moss-Spikkestad. Grunnen skal være at togsett type 69 skal gjennom full oppussing. Kommunikasjonssjef i NSB, Anne Rygg, sier til avisen: "Vi ser at denne perioden gir utfordringer for passasjerene". Dette til tross for at NSB prøver å holde flest mulig tog i trafikk.

Hva vil statsråden konkret gjøre for at dagpendlerne får den tjenesten de betaler for?»

Svar:

NSB har ved flere anledninger informert meg om at selskapet er i en anstrengt situasjon når det gjelder tilgjengelig materiell. Dette har sammenheng med at NSB aldri har kjørt flere avganger eller produsert flere togkilometer enn nå og samtidig tar ut togsett for å oppgradere disse slik at punktligheten og komforten kan bedres.

NSBs materiell som trafikkerer på det sentrale østlandsområdet, består av togtypene 72 (30 togsett) og 69 (om lag 60 togsett). De eldste togsettene av type 69 er fra 1970-tallet og trenger en oppgradering for å bedre komforten om bord og minimere tekniske feil. En naturlig konsekvens av at stadig flere velger

å benytte tog, er at det har blitt nødvendig for NSB å investere i 50 nye togsett og samtidig pusse opp de eldste settene. NSB skal bruke ca 2 milliarder kroner på å pusse opp ulike materielltyper. NSBs investering i nytt materiell er for øvrig den største enkeltinvesteringen i selskapets historie og dette skal over tid gi de reisende en langt bedre opplevelse av å velge tog som fremkomstmiddel.

For å minimere ulempene for de reisende har NSB valgt å ta ut kun 2 togsett samtidig av den daglige produksjonen for oppgradering og modernisering. Disse oppgraderingene er helt nødvendige for å øke den tekniske driftsstabiliteten for disse togene. Det første togsettet er allerede tilbake i trafikk og de øvrige vil fortløpende tas i bruk når de er ferdig. For ytterligere å minimere ulempene for de reisende setter NSB inn alternativ transport der dette er nødvendig. Enkelte avganger i rushtiden vil også i tiden etter at oppgraderingsprogrammet er ferdig, kunne oppleves som fulle. Dette vil bli bedre når de nye togsettene kan settes inn i trafikk.

Med alle de tiltak som nå gjennomføres, både på togmateriellsiden og ikke minst på grunn av det omfattende fornyingsprogrammet av jernbanenettet som er iverksatt igjennom Oslo-prosjektet, er jeg overbevist om at dette vil gi de reisende et bedre togtilbud, med et særlig markert skifte fra 2012.

SPØRSMÅL NR. 108**Innlevert 27. oktober 2009 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 2. november 2009 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Den nye landbruksmeldingen som er varslet må omfatte hele verdikjeden av norsk matproduksjon.

Vil statsråden legge an arbeidet med meldingen slik at hele verdikjeden blir hørt og representanter for alle grupperinger kan delta i grunnlagsarbeidet for politikktutforming for eksempel gjennom en prosess lignende EUs høynivågruppe for konkurransekraft i matindustrien eller som en offentlig utredning med deltagere fra både næring og academia innen fagområdene?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden har varslet en ny landbruksmelding. Det er 10 år siden den forrige landbruksmeldingen. Den handlet vesentlig om primærproduksjonen og tok ikke for seg hele verdikjeden i norsk matproduksjon. En ny melding må behandle utfordringene til de ulike ledd i verdikjeden like seriøst og grundig. Meldingen må se utviklingen for den norske verdikjeden i lys av endrede internasjonale vilkår og de pågående WTO-prosesser, på strukturer, markeder, kostnader, forsyningssikkerhet og matvaretrygghet. Den må klarlegge fremtidens utfordringer og signalisere de politiske forpliktelsene de neste 10-15 år for leddene i verdikjeden. Omtale så vel utfordringer som løsninger og ikke minst legge vekt på konkurransenøytralitet mellom aktører i næringsmiddelindustriene uansett organisasjonsform. Forskjellsbehandlingen mellom samvirkeorganisasjonene og private aktører i matindustrien er et sentralt element i den sammenheng. Den situasjonen møter verken dagens eller fremtidens utfordringer som er å skape en sterkere

norsk næringsmiddelindustri samtidig som en skaper lønnsomhet også i primærproduksjonen, gir rom for nyinvesteringer og utvikling i alle ledd av verdikjeden.

Noe som igjen vil gjøre det mulig å møte økt konkurranse og økte krav fra forbrukerne både her hjemme og utenlands.

EU satte ned en høynivågruppe for å vurdere tiltak for å styrke fremtidig konkurransekraft for EUs matindustri. Arbeidet ledet frem til konkrete anbefalinger for fremtidig politikktutforming. Dette arbeidet hadde fokus på hele verdikjeden. Det var vektlagt å ha med representanter for hele og alle grupperinger i verdikjeden, politikere og næringsorganisasjoner, i arbeidet. En løsning som kunne vært hensiktsmessig også for Norge.

Svar:

Jeg legger til grunn at hele verdikjeden for norsk matproduksjon skal gjennomgås i den nye meldingen om landbruks- og matpolitikken. Dette skal ses i lys av de globale og internasjonale forholdene bla. knyttet til matsikkerhet, mattrygghet, dyrevelferd og matmangfold. I tillegg har regjeringen varslet en gjennomgang av styrkeforholdene mellom matkjedene. Dette vil bli fulgt opp i forbindelse med utforming av en ny landbruks- og matpolitikk.

Det konkrete arbeidet med stortingsmeldingen har jeg foreløpig ikke startet opp. Jeg er enig med representant Flåtten at bred deltakelse og involvering fra forskjellige aktører i dette arbeidet er viktig og vil følge dette opp.

SPØRSMÅL NR. 109**Innlevert 27. oktober 2009 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 3. november 2009 av kommunal- og regionalminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Ifølge NTB 27/10-09 har kommunalministeren på KS sin haustkonferanse i Sogn og Fjordane lova at ho ikkje vil gå inn for tvangssamanslåing av kommunar men innrømmer samstundes at samanslåing av kommunar i enkelte tilfeller kan løyse problem.

Kan statsråden sei noko om kva kommunar ho meiner vil ha mest å tene på samanslåing og om statsråden vil bruke økonomiske insitament for å få til samanslåing av kommunar der dette er hensiktsmessig?»

GRUNNGJEVING:

Avsendaren ønskjer ikkje konkrete namn på kommunar som bør bli slått saman men meir kva størrelse og kor i landet dei kommunar ligg som etter statsråden si vurdering har mest å tene på samanslåing. Ønskjer også besvart kva type verkemidlar statsråden seg for seg for å få til frivillig samanslåing.

Svar:

Representanten Hagesæter seier eg ikkje vil gå inn for tvangsamanslutning av kommunar. Det har han forstått heilt rett. Vi har eit lokalt sjølvstyre her i landet. Det betyr at eg tek på alvor at vi har folkevalde rundt omkring i dette varierte landet, i kvart einaste kommunestyre, som kjenner lokalsamfunna og behova til innbyggjarane i kommunen sin. Desse tilfittsvalde er dei næraste til å vurdere korleis ein i kommunane, skal greie å gjere det enno betre når det gjeld barnehagar, skular, helsetenester, kultur, næringsutvikling, med meir.

Eg har ikkje tru på at vi skal sitje her i Oslo å teikne kommunegrensene på nytt. Eg meiner at ein lokalt har dei beste føresetnadane for å løyse problem for lokalsamfunna sine. Viss ein lokalt ønskjer å slutte seg saman, og ser det som den beste måten å møte framtida på, har eg ikkje noko imot det. Det er tvangen eg er imot. Derfor har vi også i Soria Moria 2,

sagt at der ein lokalt tek ei avgjerd om å slutte seg saman, så vil staten dekkje kostnadene.

Andre økonomiske verkemiddel knytt til kommunesamanslutningar omfattar inndelingstilskotet. Inndelingstilskotet er ein del av innbyggjartilskotet til kommunane og vert gjeve til kommunar som sluttar seg saman. Tilskotet skal sikre at kommunar som sluttar seg saman, ikkje får reduserte statlege overføringar i rammetilskotet som følgje av kommunesamanslutninga. Inndelingstilskotet inneheld det basistilskotet som kommunane fekk før samanslutninga, i tillegg til eventuelle distriktpolitiske tilskot som kommunane mottok før samanslutninga. Tilskotet vert rekna ut frå det året kommunane gjennomfører samanslutninga, og vert seinare justert med pris- og lønsveksten. Kommunar som gjennomfører ei samanslutning, vil motta fullt inndelingstilskot i ti år. Tilskotet vil deretter verte trappa gradvis ned. I 2010 vil kommunane Re, Bodø, Aure og Kristiansund motta inndelingstilskot.

Eg vil nytte høvet til å opplyse representanten Hagesæter om at vi også har eit godt verkemiddel for frivillige kommunesamanslutningar i inndelingslova. Denne lova gjev, etter mi oppfatning, ei god ramme for korleis slike prosessar skal gjennomførast på ein ryddig måte. Ho seier både kven som kan ta initiativ til kommunesamanslutning, korleis slike initiativ skal handsamast, om utgreiing av konsekvensar av ei eventuell samanslutning, kva som må takast stilling til i samband med ei samanslutning, etc. Inndelingslova gjev praktiske retningslinjer for korleis ein – steg for steg, skal gå frå initiativ til fullført kommunesamanslutning.

Alt i alt: Eg kan ikkje sjå at rammevilkåra er til hinder for frivillige kommunesamanslutningar. Eit vellukka døme i så måte er Ramnes og Våle i Vestfold som vart til Re kommune. Men at tvangssamanslutning av kommunar er sjølve universalløysinga på velferds-Noreg sine utfordringar framover, det har eg ikkje tru på.

SPØRSMÅL NR. 110**Innlevert 27. oktober 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 6. november 2009 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Fly fra Sola 3.9.2009 kl. 0900 til København avbrøt i følge opplysninger jeg har fått take-off to ganger, angivelig fordi fartsmåler på flyet ikke fungerte. Hendelsen var sjokkartet for passasjerene ombord. Sjøkket forsterkes dersom det forholder seg slik at Luftfartstilsynet ikke er varslet om hendelsen.

Vil statsråden forsikre seg om at hendelsen er rapportert til Luftfartstilsynet og at tilsynsmyndighet følger opp saken?»

Svar:

Luftfartstilsynet opplyser at det ikke har mottatt noen rapport om en hendelse av den typen representanten Sortevik viser til i sitt spørsmål 3.9.2009. På samme måte bekrefter Avinor (som ansvarlig for Stavanger lufthavn, Sola) at de ikke har registrert noen slik hendelse på Sola den aktuelle dagen.

Luftfartstilsynets undersøkelser tyder likevel på at spørsmålet knytter seg til en flygning det danskregistrerte selskapet Cimber Air skulle ha fra Sola til København den aktuelle dagen. Cimber Air er wet-leaset (leid med mannskap) av SAS. Luftfartstilsynet har fått bekreftet av Statens Luftfartsvæsen (den danske tilsynsmyndighet) at Cimber Air har rapportert hendelse vedrørende et såkalt pitot-rør på Sola den

aktuelle dagen. Forklaringene passasjerene kan ha fått, nemlig at fartsmåleren ikke fungerte, stemmer godt med en slik årsak. Blokkerte pitot-rør vil føre til feilaktige indikasjoner på fartsmåleren.

Cimber Air har altså rapportert hendelsen til sitt registreringsland Danmark og etter det vi forstår, også til SAS.

SLV har så langt ikke gitt ytterligere opplysninger om hendelsen. Luftfartstilsynet har tatt kontakt direkte med Cimber Air, og venter å motta tilbake-melding fra selskapet i løpet av kort tid.

Det er tvilsomt om hendelsen skulle ha vært rapportert til norske luftfartsmyndigheter. Som hovedregel er hendelser med utenlandsk luftfartøy i Norge rapporteringspliktig til norske myndigheter, men for så vidt gjelder tekniske forhold ved et luftfartøy som brukes av en utenlandsk utøver gjelder det et unntak. Luftfartstilsynet er nå i ferd med å vurdere om Cimber Air er å regne som en "utenlandsk utøver" når det flyr i henhold til en leieavtale med SAS.

Jeg vil sørge for at Luftfartstilsynet følger opp dette spørsmålet, og at det foretas nødvendige presiseringer av både regelverk og tolkninger, dersom det skulle vise seg å være behov for det. Herunder vil jeg påse at oppgavefordelingen mellom norske og utenlandske myndigheter er hensiktsmessig og klar.

SPØRSMÅL NR. 111**Innlevert 27. oktober 2009 av stortingsrepresentant Torstein Rudihagen****Besvart 4. november 2009 av kulturminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«Flere idrettslag har gått sammen og dannet Gålå Idrettsanlegg AS som er en ideell organisasjon med oppgave å utvikle og drifte idrettsanlegg og tilbud på Gålå. Som en del av utviklingen vil de nå bygge en "skistugu". De har kontaktet skatteetaten og lett på lotteritilsynet.no for å finne ut om de kommer inn under ordningen med merverdiavgift for frivillige organisasjoner, uten å få en avklaring.

Kan statsråden gi en avklaring om de har rett til momskompensasjon og om det vil ha betydning for tippemiddelfinansiering?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til utdrag fra brev fra Gålå Idrettsanlegg, som er gjengitt under. Her gis en god begrunnelse for spørsmålet:

"Som du kanskje kjenner til, har Gålå Idrettsanlegg AS arbeidd med å få oppjustert ski anlegget på Gålå. Gålå Idrettsanlegg AS eier lysløypa og skiskytteranlegget på Gålå. Gålå Idrettsanlegg AS (951 146 528) er et aksjeselskap eid av de 5 idrettslagene Tor-mod IL, Ruste IL, Vinstra IL, Harpefoss IL og Sør-Fron IL og kommunene Nord- og Sør-Fron. Selskapet ble stiftet 18.10.1988 med vedtektsfestet formål "å

påta seg fellesoppgaver hva angår idrett i Gålå området, utvikle aktuelle tilbud og eventuelt stå for drift av disse". I tillegg har selskapets vedtektsfestet at de har et ideelt formål og at det ikke skal utdeles utbytte til aksjonærene. Altså er selskapet en ideell organisasjon.

Arbeidsgruppen har arbeidd med prosjektet for å oppjustere ski anlegget over flere år og har delt opp prosjektet i mindre delprosjekter som snøproduksjonsanlegg, skiskytteranlegg og utbedring av stadionområdet med en ny kombinert sekretariatets bu og medlems bu/hytte (kalt skistugu). Skistugu er det delprosjektet som er vedtatt at vi skal begynne med og som vi nå har ferdig prosjektert. Dette er en investering på 4 mill som er tenkt finansiert gjennom tippemidler på 700.000,- samt at kommunene har gitt tilsagn om et tilskudd hver på kr 700.000,-. Kr 900.000 kan finansieres gjennom egeninnsats og rabatter fra leverandører. Da står det att som du ser 1 mill som eventuelt må lånefinansieres. Så er det store spørsmålet, er dette et prosjekt som kommer inn under den nye ordningen med merverdiavgift for frivillige organisasjoner. Jeg har stilt spørsmålet til Skatt Øst og fått svar som e-post av 1/9-09 sier at de ikke har noe med ordningen å gjøre. I følge dem sorterer ordningen under kultur og kirkedepartementet og at ordningen forvaltes av Lotteritilsynet og viser til deres hjemmeside. Dessverre ligger det ikke noe informasjon om den nye ordningen der, kun den ordningen som har eksisterte i flere år.

Så dette er bakgrunn for at vi tar opp saken med deg og håper at du kan hjelpe oss. I alle fall få et svar på om prosjektet er berettigede for ordningen og eventuelt for hvor mye, full kompensasjon for hele merverdiavgiften som er 800.000 i vårt tilfelle (3,2 mill x 25 %). Et annet spørsmål om en eventuell merverdiavgiftskompensasjon vil gå utover tippemidlene?"

Svar:

Regjeringen arbeider med to parallelle prosesser i forhold til merverdiavgift på idrettsområdet. Hvorvidt Gålå Idrettsanlegg AS vil falle innenfor en av disse ordningene vil blant annet være avhengig av formålet med aktiviteten, det vil si om utvikling og drift skal være helt eller delvis fortjenestebasert. Detaljer knyttet til ordningene vil bli sendt på høring til frivillig sektor.

Oppfølging av Kulturmomsutvalgets utredning

I Finansdepartementets Prop. 1 S (2009-2010) Skatte-, avgifts- og tollvedtak presenteres Regjeringens skisse til omlegging av merverdiavgiftsregelverket på kultur- og idrettsområdet.

Regjeringen ønsker at idrettslag som i hovedsak er basert på frivillig virke fortsatt skal være unntatt fra merverdiavgiftsplikt. Det legges derfor opp til en særskilt skjermingsløsning for idretten.

Mange idrettslag som står overfor store anleggskostnader ønsker fradragsrett for inngående merverdiavgift. Finansdepartementet arbeider derfor med utforming av et system som gir fleksibilitet for idrettslag som blir omfattet av skjermingen. En nærliggende løsning vil være å åpne for frivillig registrering, med merverdiavgiftsplikt på 8 % på de tjenestene som blir omfattet av merverdiavgiftsutvidelsen og tilhørende fradragsrett.

Det legges opp til en ny høringsrunde i saken, og Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med et konkret lovforslag slik at endringene kan tre i kraft fra 1. juli 2010.

Ny momskompensasjonsordning

Regjeringen har besluttet å innføre en ny ordning for momskompensasjon til frivillige organisasjoner. Ordningen vil omfatte både vare- og tjenestemoms, og den skal knyttes til registrering i frivillighetsregisteret. Ordningen trer i kraft i 2010 og skal trappes opp med 1 milliard i perioden 2010 - 2014. I statsbudsjettet 2010 foreslås en økning på 200 mill. kroner. Den tidligere kompensasjonsordningen innlemmes i den nye ordningen.

Det har vært nedsatt et utvalg, under ledelse av Kultur- og kirkedepartementet, som har arbeidet med forslag til innretning av den nye ordningen. Frivillighet Norge og Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) har deltatt i utvalget.

Forslag til regelverk sendes på høring til organisasjonene.

Den nye kompensasjonsordningen er nærmere omtalt i Kultur- og kirkedepartementets Prop. 1 S (2009-2010).

SPØRSMÅL NR. 112**Innlevert 28. oktober 2009 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy****Besvart 5. november 2009 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«I fjor økte aborttallene i Norge til over 16 000. Det har lenge vært ventet en ny handlingsplan for forebygging av uønskede svangerskap og abort etter at den siste planen for dette arbeidet var gjeldende for perioden 2004-2008.

Når kommer det en ny handlingsplan for forebygging av uønskede svangerskap og abort?»

BEGRUNNELSE:

Etter at perioden for handlingsplanen for forebygging av uønskede svangerskap og abort (2004-2008) nå for lengst er over er det grunn til å etterlyse regjeringens politikk på dette feltet. Når aborttallene i fjor viser seg å være tilbake på det høye nivået som eksisterte på 1980-tallet Norge er det meget stort behov for tiltak som kan redusere aborttallene.

Svar:

Jeg setter pris på representanten Laila Dāvøy sitt engasjement for å få ned tallene på abort i Norge. Regjeringen ser også at det fortsatt er behov for tiltak. Derfor har vi bedt Helsedirektoratet utarbeide en ny handlingsplan for forebygging av uønsket svangerskap og abort gjeldende for perioden 2009-2014. Planen skal ha som mål at abortraten skal reduseres. Arbeidet med planen har blitt forsinket, men planlegges ferdigstilt i løpet av 2009. Planperioden for forrige plan var til og med 2008. Ulike tiltak er videreført i 2009. Tilskudd over statsbudsjettet til aktuelle aktiviteter er også videreført i 2009, og er av departementet foreslått videreført i 2010 på kapittel 762, post 73.

Jeg kan opplyse at i perioden 2007-2009 gjennomføres et forsøk med gratis prevensjon til kvinner i aldersgruppen 20-24 år. Hensikten med forsøket er å se om tiltaket kan bidra til nedgang i abortraten. Videre ble det i 2008 gjennomført en evaluering av arbeidet for å forebygge uønsket svangerskap og abort. Konklusjonen viser at det fortsatt er store utfordringer på området, noe også representanten påpeker.

SPØRSMÅL NR. 113**Innlevert 28. oktober 2009 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy****Besvart 5. november 2009 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«NKS Olaviken psykiatriske sykehus har bygget opp en spesialavdeling for Huntingtonpasienter. En enstemmig helse- og omsorgskomite har i Budsj. innst. S. nr. 11 (2008-2009) uttalt at det er behov for å styrke behandlingstilbudet til pasienter med Huntington. I den samme innstillingen ble det foreslått en bevilgning på 1 mill. kroner øremerket tilbud til personer med Huntington sykdom.

Hvordan er disse midlene brukt?»

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har i brev av 05.06.09 gitt uttrykk for at en er enig med Helsedirektoratet i at det er behov for veiledning til de sykehjem som har pasienter med Huntington sykdom.

Departementet har lagt til grunn at Senter for sjeldne diagnoser sitt kompetansesenteransvar for Huntington sykdom skal videreføres. Videre har departementet gitt uttrykk for at en mener at kompetansen når det gjelder pleie og omsorg og kommunal tilrettelegging bør styrkes. Departementet har bedt Helsedirektoratet om å finne fram til et fagmiljø som kan påta seg oppgaven med å utvikle nødvendig kompetanse når det gjelder pleie og omsorg, og kommunal tilrettelegging for pasienter med Huntington sykdom. Det ble forutsatt at aktuelle Kløverinstitusjoner skulle vurderes.

Det ble i brevet forutsatt at det utarbeides en samarbeidsavtale mellom Senter for sjeldne diagnoser og aktuell institusjon. Videre ble det forutsatt samlet rapportering.

Det ble presisert at dersom institusjonen som på-

tar seg nevnte oppgave tilbyr opphold i en periode for mennesker fra andre kommuner i sykdommens siste fase, forutsettes det at hjemkommunen betaler for oppholdet i samsvar med det kommunale ansvaret.

Helsedirektoratet er gitt anledning til å disponere 1 mill. kroner over kap. 761 post 75 til utvikling av fagnettverket for kommunene i 2009.

Helsedirektoratet har i brev av 23.10.2009 tilbakemeldt til departementet at det er tatt kontakt med ulike aktører i feltet, både private og offentlige. Landsforeningen for Huntington sykdom og Senter for sjeldne diagnoser har vært involvert i arbeidet. Som eier av Senter for sjeldne diagnoser har Helse Sør-Øst RHF vært involvert.

Helsedirektoratet mener at et egnet fagmiljø, i tillegg til å ha kunnskap om pasienter med Huntington sykdom og deres behov, også må ha erfaring med informasjonsformidling, kunnskapsutvikling og drift av landsdekkende nettverk.

Helsedirektoratet foreslår at NKS Kløverinstitusjoner gis et slikt oppdrag, fordi de har institusjoner som i dag gir tilbud til gruppen. Utvikling av faglig tilbud til brukergruppen, etablering av faglig nettverk og koordinerende rolle for aktivitetene i et slikt nettverk er i tråd med selskapets arbeidsoppgaver. Helsedirektoratet tar i inneværende år sikte på å utarbeide en avtale med NKS Kløverinstitusjoner med en økonomisk ramme på 1 mill. kroner.

SPØRSMÅL NR. 114

Innlevert 28. oktober 2009 av stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke

Besvart 5. november 2009 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Bjørnang rehabiliteringssenter i Nord-Trøndelag tapte en anbudskonkurranse i Helse Midt-Norge RHF fordi de ikke oppfylte de formelle anbudskravene. Dermed må trolig bedriften legge ned fordi de ikke har avtale etter 1. februar 2010. Dette betyr oppsigelse av 30 ansatte og kunnskap og erfaring bygget opp over 36 år går tapt.

Vil statsråden gjennomgå regelverket på nytt for å unngå at slike formaliteter kan rasere gode medisinske pasienttilbud?»

BEGRUNNELSE:

Regelverket som private ideelle aktører skal forholde seg til må være klart og ryddig, og ikke unødvendig komplisert. Det må være utformet i den hensikt å få frem mangfoldet av tilbud til beste for pasientene. Det må være forutsigbart og sikre kontinuitet for drift og investeringer.

Svar:

Først vil jeg bemerke, som representanten Håbrekke sikkert allerede er kjent med, at regelverket for offentlige anskaffelser ligger under Fornøyings- og administrasjonsdepartementets ansvarsområde. Regelverket for offentlige anskaffelser skal sikre at staten ved innkjøp av varer og tjenester utnytter sine midler best mulig gjennom kostnadseffektive innkjøp. Regelverket er også et sentralt virkemiddel for å sikre at det offentlige opptrer med høy integritet,

slik at allmennheten kan ha tillit til at offentlige anskaffelser skjer på en samfunnstjenlig måte.

Helse Midt-Norge RHF har opplyst om at de i denne konkrete anskaffelsessaken brukte følgende tekst i anbudsutlysningen: "Tilbudet skal sendes/leveres i lukket foresendelse/ konvolutt merket "Rehabiliteringstjenester" samt "Åpnes ikke før 12.06.2009 kl 1300." I åpningsprotokollen for anskaffelsen gjøres en registrering av innkomne tilbud. Av i alt ti tilbud var det i kommentarfeltet reist spørsmål om to av tilbudene måtte avvises; ett av disse var tilbudet fra Bjørnang Rehabiliteringssenter. Forsendelsen var en plastpose som var åpen og umerket og inneholdt tre permer og en konvolutt med minnepinne. Helse Midt-Norge RHF sjekket med KOFA (Klagenemnda for offentlige anskaffelser) om tilsvarende formelle feil var blitt vurdert av klageorganet tidligere. De fikk bekrefte at det finnes tilsvarende saker, og at det ut fra dette ikke var anledning til å godkjenne tilbudet.

Tilbyder (i denne saken: Bjørnang Rehabiliteringssenter) har anledning til å klage saken inn for KOFA. I forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6 annet ledd, framgår det at "klage må framsettes senest seks måneder etter at kontrakt ble inngått av oppdragsgiver".

Så vidt jeg er kjent med, mottok Helse Midt-Norge RHF en klage fra Advokathuset, Levanger på vegne av Bjørnang Rehabiliteringssenter. Denne klagen ble vurdert og avvist av Helse Midt-Norge RHF. Denne konklusjonen er så langt jeg kjenner til ikke påklaget til KOFA.

SPØRSMÅL NR. 115**Innlevert 28. oktober 2009 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 4. november 2009 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Parkeringsplasser for togpendlere er en forutsetning for at flere reiser kollektivt. Akershus fylkeskommune har ifølge økonomiplanen for 2009-2012 som målsetning å realisere 6000 nye innfartsparkeringsplasser innen 2012 slik at det totale antallet utgjør 12000 innfartsparkeringsplasser, men antall parkeringsplasser i Lillestrøm har nylig blitt redusert som følge av rot mellom ROM Eiendom og Jernbaneverket.

Hva vil statsråden gjøre for å øke antall parkeringsplasser til pendlere rundt Oslo?»

BEGRUNNELSE:

Antall parkeringsplasser for togpendlere i Lillestrøm har nylig blitt redusert som følge av at ROM Eiendom ikke vil tilby Jernbaneverket flere parkeringsplasser enn det de betaler for. Parkeringshuset ved Lillestrøm stasjon har nå 320 parkeringsplasser forbeholdt togpendlere, og månedskortreisende betaler 220 kroner i måneden for parkeringsplassen. Dette går utover pendlerne med barn, som ikke har mulighet til å møte opp tidlig nok for å få kombinert togbillett og p-billett.

Svar:**Dagens situasjon**

Jernbaneverket har ansvaret for innfartsparkeringsstilbudet og realiserer dette blant annet i samarbeid med ROM Eiendom AS. På Lillestrøm disponerer Jernbaneverket 320 p-plasser til pendlerne i ROM Eiendom sitt parkeringshus. Det har Jernbaneverket

gjort siden p-huset ble tatt i bruk og det kommer Jernbaneverket til å fortsette med.

Driftsselskapet som forvalter parkeringsplassene, har hatt som praksis å la flere enn 320 få parkere til pendlerpris i p-huset. Dette har ikke vært forutsetningen og ROM Eiendom har bedt selskapet om å endre praksisen slik at det er kun de 320 plassene som Jernbaneverket disponerer, som skal tilbys til pendlerpris (kr 10).

Det er behov for flere parkeringsplasser for pendlere fra Lillestrøm, og Jernbaneverket kommer til å etablere flere plasser, men ikke nødvendigvis i p-huset. Jernbaneverket har nå 80 parkeringsplasser uten dørs til kommunale priser. Planen er å etablere ytterligere 70 nye utendørsplasser utenfor Romerike helsetbygg. Anleggsarbeidene starter snart opp og plassene blir ferdige til bruk innen utgangen av året.

I Oslo-området er Jernbaneverket dessuten i gang med utvidelse av parkeringsplasser på Grorud, Spikkestad og Røyken, som er planlagt ferdig innen 31.12.2009. Tidligere i år er det etablert flere parkeringsplasser på Frogner stasjon.

Strategi fremover

Jernbaneverket har kartlagt alle de nåværende parkeringsplassene i Stor-Oslo. Som en del av dette har det blitt klarlagt hvilke stasjoner som trenger utvidelser. Jernbaneverket har et tett samarbeid med lokale myndigheter om å utvikle innfartsparkering. I handlingsprogrammet 2010-13 som oppfølging av Nasjonal transportplan 2010-2019, er det tatt inn parkeringsanlegg ved stasjonene på Heggedal, Høvik, Drammen (P-hus), Lier og Brakerøya. I forbindelse med bygging av Follbanen, planlegges et større parkeringsanlegg ved Ski stasjon (500-1000 plasser).

SPØRSMÅL NR. 116**Innlevert 28. oktober 2009 av stortingsrepresentant Ingebjørg Godskesen****Besvart 5. november 2009 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Undertegnede viser til Arendals Tidene tirsdag 27. oktober, hvor det stilles spørsmålstegn ved muligheten til å finansiere et nytt selvfinansierende parkeringshus ved Sørlandet Sykehus Arendal. Undertegnede viser til at parkeringssituasjonen ved sykehuset er vanskelig både for ansatte, pasienter og pårørende.

Er statsråden av den oppfatning at et slikt låneopptak til parkeringshus er mulig å få på plass, uten at det rammer investeringsbudsjettet knyttet til medisinsk teknisk utstyr?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til Arendals Tidene tirsdag 27. oktober, hvor det stilles spørsmålstegn ved muligheten til å finansiere et nytt selvfinansierende parkeringshus ved Sørlandet Sykehus Arendal. Undertegnede viser til at parkeringssituasjonen ved sykehuset er vanskelig både for ansatte, pasienter og pårørende.

Undertegnede er av den oppfatning at et slikt parkeringshus er nødvendig, både for å ivareta infrastrukturløsninger som ivaretar pasienter og ansatte, men også i forhold til muligheten for å besøke sine nærmeste når de er på sykehus.

Slik undertegnede ser det, er det urimelig å sette behovet for et nytt parkeringshus opp mot nyinvesteringer av medisinsk teknisk utstyr. Parkeringshuset vil generere inntekter etter ferdigstillelse, slik at det på sikt kan bli selvfinansierende.

Undertegnede ber derfor om statsrådets vurdering, knyttet til et eget låneopptak for finansiering av et slikt parkeringshus.

Svar:

De regionale helseforetakene har i tråd med helseforetaksmodellen et helhetlig ansvar for investeringer og drift i egen region. Dette innebærer at de har myndighet til å prioritere, vurdere og igangsette investeringsprosjekter samt ansvar for at prosjektene gjennomføres i henhold til beslutningsunderlag – og innenfor regionens samlede ressursrammer. For å sikre at investeringer skjer i samsvar med overordnede helsepolitiske målsettinger og innenfor aksepterte ressursrammer, er det også lagt opp til en overordnet nasjonal styring. Investeringsprosjekter over 1 mrd. kroner skal dermed forelegges departementet før beslutning om igangsetting.

Det helhetlige ansvaret for kapital og drift er underbygget i den etablerte inntektsmodellen for helseforetakene. Midler til å håndtere kostnader knyttet til investeringer er dermed lagt inn som en del av basisbevilgningen til de regionale helseforetakene. Basert på foretakenes kostnader til investeringer utgjør dette mer enn 5 mrd. kroner årlig, hvorav nærmere 3 mrd. kroner blir overført i basisbevilgningen til Helse Sør-Øst RHF. Disse midlene utgjør dermed det årlige handlingsrommet knyttet til investeringer.

Lån til investeringsformål i helseforetakene kan kun tas opp gjennom egen låneordning i departementet. Forslag til lånebevilgning til investeringsprosjekter blir lagt fram til behandling i Stortinget i forbindelse med det enkelte års statsbudsjett. Lån gis imidlertid kun til større investeringsprosjekter. Nytt parkeringsanlegg ved Arendal sykehus kommer ikke inn under denne ordningen.

I Helse Sør-Øst RHF er det lagt til grunn et styringssystem for investeringer som tilsier at prosjektplaner over 10 mill. kroner skal forelegges det regionale nivået. Jeg er blitt opplyst at denne investeringen ikke er oversendt til Helse Sør-Øst RHF.

SPØRSMÅL NR. 117**Innlevert 28. oktober 2009 av stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen****Besvart 16. november 2009 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Når vil departementet avklare hva som bør være politiets fremgangsmåte i slike vanskelige saker?»

BEGRUNNELSE:

Jeg henviser til oppslag i avisen Varden tirsdag 27. oktober hvor politimester Anne Rygh uttaler:

"Hva gjør vi med folk som er plagsomme mot andre, men som kanskje ikke er syke nok for innleggelse og kanskje ikke strafferettslig tilregnelige? Det kan være vanskelig å si om det dreier seg om straffeloven, lov om psykisk helsevern eller lov om sosiale tjenester."

Politimesteren etterspør en politisk avklaring.

I mars 2006 lovet justisministeren å fremme et forslag som fjernet hullet mellom fengsel og psykiatri. Saken har ennå ikke kommet. Høyre har siden 2006 sendt spørsmål og fremmet interpellasjon om saken.

Svar:

Hvilke tiltak som skal iverksettes overfor gruppen av utilregnelige som begår vedvarende og sam-

funnskadelig kriminalitet, ble vurdert av en utredningsgruppe ("Mælandutvalget"), oppnevnt av Justis- og politidepartementet 18. mai 2006. Utvalget fremla rapport om etterkontroll av reglene om strafferettslig utilregnelighet, strafferettslige særreaksjoner og forvaring 30. april 2008. Rapporten ble sendt på høring 15. desember 2008, med høringsfrist 1. april 2009.

Høringen har vist at rapporten reiser en rekke krevende problemstillinger. Dette gjelder ikke minst forslaget til Mælandutvalget om å utvide anvendelsesområdet for de strafferettslige særreaksjonene til også å omfatte utilregnelige som begår særlig omfattende og plagsom kriminalitet. Forslaget har bred støtte blant mange av høringsinstansene, men det er også flere som gir uttrykk for motforestillinger mot å utvide området for særreaksjoner til denne gruppen av utilregnelige. Som utvalget selv påpeker, er det behov for en nærmere utredning av både innholdet i en eventuell særreaksjon mot denne gruppen av utilregnelige og de økonomiske og administrative konsekvensene av en slik ordning. Dette er nå til behandling i Justis- og politidepartementet.

SPØRSMÅL NR. 118**Innlevert 28. oktober 2009 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker****Besvart 5. november 2009 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen****Spørsmål:**

«Hva er riktig planstatus for utbedringen av Fosnavåg havn i Herøy kommune?»

BEGRUNNELSE:

Prosjektet lå inne i perioden 2010-2013 under behandlingen av NTP. Herøy kommune og Kystverket opplyser at det ikke er endringer i planforutsetningene, hverken generelt eller for dette prosjektet.

Likevel begrunner forrige næringsminister i et svar på skriftlig spm. fra stortingsrepresentant Nørve at dette er et problem. Dessuten hevder hun at Transport- og kommunikasjonskomiteen har ønsket det

slik, og referer til en merknad om et helt annet prosjekt. Dette er selvfølgelig ikke riktig.

Svar:

I St.meld. nr 16 (2008-2009) Nasjonal transportplan 2010-2019 var tiltak i fiskerihavnen i Fosnavåg prioritert i første del av planperioden. Prosjektet innebærer en utdyping av havnen slik at det blir mulig for større fartøy å anløpe bedriftene og benytte seg av fasilitetene der.

I Innst. S. nr. 300 (2008-2009) uttaler komiteen følgende i tilknytning til prioritering av fiskerihavneprosjekter.

”Komiteen mener at det planlagte fiskerihavnetiltaket i Vannvåg, Karlsøy, Troms bør tas inn i investeringsprogrammet. Prosjektet består i mudring og bygging av moloer. Det vil gjøre Vannvåg til en mer framtidssrettet, funksjonell og trygg havn for alle aktører som benytter seg av havna gjennom å etablere et større skjermet område for å betjene større fartøyer og gi bedre rolighet for den eksisterende flåte, samt å etablere industriarealer på land med bedre kai tilbud. Komiteen mener at dette tiltaket bør settes i gang i første del av planperioden, og ber Fiskeri- og kystdepartementet løse dette på egnet måte.”

Gitt den økonomiske rammen som er satt av til fiskerihavneprosjekter i Nasjonal transportplan i første del av planperioden, var det nødvendig å gjøre omprioriteringer som følge av Stortingets behandling av nevnte stortingsmelding. Som det fremgår av Innst. S nr. 300 fikk Fiskeri- og kystdepartementet i oppdrag fra Stortinget å sørge for at tiltaket i Vannvåg ble lagt inn i første del av planperioden. På denne bakgrunn ba Fiskeri- og kystdepartementet om Kyst-

verkets faglige innspill til omprioritering som muliggjør gjennomføring av prosjektet i Vannvåg i første del av planperioden. Flere av prosjektene som er prioritert i første del av planperioden er allerede igangsatt. Tiltaket i Fosnavåg er det prosjektet som er kommet kortest i planleggingsprosessen av de prosjektene som opprinnelig var lagt inn i første del av planperioden (2010-2013). Prosjektet ble derfor flyttet til andre del av planperioden (2014-2019) slik det fremkommer av Kystverkets handlingsprogram for 2010-2019. Kystverket har startet opp arbeidet med prosjektering av tiltaket i Fosnavåg og legger opp til at tiltaket er ferdig planlagt i 2013.

Som følge av at prosjektet i Fosnavåg har kommet kort i planleggingen, og uansett ikke kunne ha startet opp før i slutten av første del av planperioden, vil prosjektet ikke bli vesentlig senere startet opp når det nå er flyttet til andre del av planperioden.

SPØRSMÅL NR. 119

Innlevert 28. oktober 2009 av stortingsrepresentant Anders B. Werp

Besvart 16. november 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Hvilke juridiske vurderinger knyttet til gjelden de lovverk ligger til grunn for Justisdepartementets avvisende holdning til å samarbeide med "Ettersøkt"?»

BEGRUNNELSE:

"Ettersøkt" er nettbasert register hvor stjålne eiendeler kan registreres. Nettstedet drives på ideell basis. Erfaringene siden oppstarten er gode. Som et ledd i å forebygge kriminalitet og å øke oppklaringsprosenten er en bred tilnærming nødvendig. Særlig innen vinningskriminalitet er flere aktører aktive når det gjelder forebygging, for eksempel forsikringselskap. "Ettersøkt" føyer seg inn i denne rekken av aktører som tar et samfunnsansvar i kampen mot kriminalitet. Men dessverre er nå utvekslingen av aktuell informasjon fra politiet stanset. Statsråden besvarte skriftlig spørsmål fra representanten André Oktay Dahl den 14.09.09, hvor det henvises til at dagens rettslige utgangspunkt er at utlevering av opplysninger fra politiets registre til bruk utenfor rettskjeden som en hovedregel er forbudt, jf. lov om strafferegistrering med forskrift.

Svar:

La meg innledningsvis presisere at Justisdepartementet ikke på noe tidspunkt har inntatt en avvisende holdning til "Ettersøkt". Dette initiativ er imidlertid bare ett av flere tiltak der private aktører ønsker tilgang til opplysninger fra politiets registre, noe som selvsagt reiser en rekke krevende spørsmål.

Politidirektoratet har utredet spørsmålet om utlevering av opplysninger fra politiets registre på bakgrunn av at en rekke private aktører av ulike grunner ønsket regelmessig oversendelse av slike opplysninger.

Det rettslige utgangspunkt er at det foreligger taushetsplikt for opplysninger i politiets registre, jf. § 8 i strafferegistreringsloven av 1971. § 16 annet ledd i forskrift om strafferegistrering fra 1974, som gir adgang til å utlevere registeropplysninger til private parter når formålet er etterforskning og oppklaring av lovbrudd. Politidirektoratets tolkning av bestemmelsen, som Justisdepartementet har sluttet seg til, tilsier blant annet at man forutsetter en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle, slik at bestemmelsen ikke hjemler samtykke til en løpende utlevering av visse opplysningskategorier til bestemte private aktører.

Jeg har tidligere uttalt at dagens regel er for kategorisk, og vist til at man i forslaget til ny politiregisterlov (Ot.prp.nr.108 (2008-2009)) åpner for en generell større adgang til utlevering. I forslaget til ny lov må spørsmålet vurderes etter reglene i § 34 om unntak fra taushetsplikten som gjør at allmennheten kan gis opplysninger fra en straffesak.

I den grad Stortinget slutter seg til det nye lovforslaget, vil det trolig i fremtiden i større grad være mulig for enkeltpersoner å bidra til forebygging og oppklaring av lovbrudd ved initiativ og tiltak der opplysninger hentes fra politiets registre.

SPØRSMÅL NR. 120

Innlevert 29. oktober 2009 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 6. november 2009 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«På pressekonferansen i forbindelse med rentemøte 28. oktober 2009 antydte sentralbanksjef Svein Gjedrem at Norge kan stå overfor en Hollandsk syke hvor skjermet sektor eser ut og konkurranseutsatt sektor svekkes.

Deler finansministeren denne frykten, og hva vil han i så fall gjøre med det?»

Svar:

Finanskrisen og det internasjonale økonomiske tilbakeslaget har ført til en markert nedgang i produksjon og sysselsetting i en rekke land. Også norsk økonomi har blitt rammet, etter flere år med økt aktivitet og sysselsetting. Blant annet møter konkurranseutsatte virksomheter nå lavere etterspørsel og lavere priser på viktige eksportprodukter enn gjennom den høykonjunkturen vi har bak oss. Produksjonen ser imidlertid ikke ut til å ha utviklet seg svakere i norsk konkurranseutsatt industri enn i konkurranseutsatte næringer i andre land.

Lønnsveksten har over flere år vært høyere i Norge enn hos våre handelspartnere. Dette må ses i sammenheng med god lønnsomhet i industrien sett under ett, men har samtidig ført til et høyt kostnadsnivå sammenliknet med andre land. Ifølge Det tekniske beregningsutvalget for inntekts-oppgjørene (TBU) lå timelønnskostnadene for industriarbeidere i fjor 43 pst. høyere i Norge enn hos våre handelspartnere, målt i felles valuta. Hvis vi også tar med industri-funksjonærene i sammenlikningen, var lønnskostnadene 28 pst. høyere i Norge. Fallet i etterspørselen og den markerte nedgangen i prisene på norske eksportvarer det siste året bidrar til å redusere lønnsomheten.

Det er viktig at partene i arbeidslivet bidrar til en kostnadsvekst i norsk næringsliv som er bærekraftig

over tid. Det inntektspolitiske samarbeidet og den norske lønnsforhandlingsmodellen, der konkurranseutsatt sektor forhandler først, legger til rette for dette.

Rammeverket for den økonomiske politikken legger til rette for en stabil utvikling i norsk økonomi både på kort og lang sikt. Regjeringen legger handlingsregelen til grunn for budsjettpolitikken. Handlingsregelen er en plan for en jevn og gradvis økning i bruken av petroleumsinntekter i takt med utviklingen i forventet realavkastning av Statens pensjonsfond – Utland. Samtidig skal bruken av petroleumsinntekter det enkelte år tilpasses konjunktursituasjonen.

For å unngå varig utstøting og tap av kompetanse er det viktig at vi tar vare på arbeidskraften i krisetider. Både industrien og andre næringer har fordel av at vi opprettholder en stor og velkvalifisert arbeidsstyrke. I den vanskelige situasjonen vi har stått overfor det siste året har det vært riktig å legge finanspolitikken kraftig om i ekspansiv retning. Dette har det vært bred politisk enighet om. Også de fleste andre land har gjennomført betydelige finanspolitiske tiltak.

De betydelige finanspolitiske tiltakene mot finanskrisen har bidratt til at de samlede offentlige utgiftene nå er om lag på linje med nivået under nedgangskonjunkturen i begynnelsen av dette tiåret, målt som andel av verdiskapingen i fastlandsøkonomien. Andelen er klart lavere enn under nedgangskonjunkturen tidlig på 1990-tallet. I Nasjonalbudsjettet 2010 anslås de offentlige utgiftene å tilsvare 56,7 pst. av BNP Fastlands-Norge i 2010, mot 56,8 pst. i 2003 og 60,5 pst. i 1992, jf. figur 3.5B.

De økonomiske utsiktene internasjonalt er noe lysere enn for bare kort tid tilbake. Raske og omfattende tiltak fra myndighetene i en rekke land har i vesentlig grad bidratt til dette. Usikkerheten er imidler-

tid fortsatt stor, og det er ikke grunn til å forvente en sterk oppgang i eksportmarkedene med det første. Kraftige finanspolitiske stimulanser har ført til store budsjettunderskudd og markert vekst i offentlig gjeld i mange land. Disse tiltakene må før eller siden reverteres.

Regjeringens tiltak rettet mot finansmarkedene, herunder byttelånsordningen overfor bankene og etableringen av Statens finansfond og Statens obligasjonsfond, har bidratt til at norske husholdninger og bedrifter har hatt tilgang på livsnødvendig kreditt i en vanskelig periode. Disse tiltakene har virket godt, og situasjonen i finansmarkedene er langt på vei normalisert. Regjeringen har også satt inn tiltak direkte rettet mot eksportrettede næringer ved å utvide den alminnelige garantiordningen i GIEK, byggelånsga-

rantien for skip og lånerammen til Innovasjon Norge. I tillegg er det gitt lån fra staten til Eksportfinans.

Etter hvert som veksten i økonomien tar seg opp og utsiktene bedres, skal bruken av oljeinntekter igjen bringes tilbake til 4-prosentbanen. Dette gir Regjeringen klart uttrykk for både i budsjettet og i sin politiske plattform. En tilbakevending til 4-prosentbanen vil bidra til å gjenopprette handlingsfriheten i budsjettpolitikken, styrke evnen til å møte veksten i utgiftene som vil følge med en aldrende befolkning og redusere presset mot det konkurranseutsatte næringslivet. Ved å følge handlingsregelen legger Regjeringen til rette for en balansert utvikling i norsk økonomi, slik at vi kan unngå såkalt "Hollandsk syke".

SPØRSMÅL NR. 121

Innlevert 29. oktober 2009 av stortingsrepresentant Anders B. Werp

Besvart 16. november 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Har statsråden noen synspunkter på den planlagte omleggingen av gårdsdriften ved Hassel fengsel?»

BEGRUNNELSE:

Det er planlagt en omlegging av gårdsdriften ved Hassel fengsel i Øvre Eiker kommune, Buskerud. Omleggingen innebærer en avvikling av melkeproduksjonen og oppstart av kjøttproduksjon. Denne saken har skapt et sterkt lokalt engasjement, hvor det fra noen blant annet hevdes at omleggingen vil gi de innsatte et dårligere tilbud.

Svar:

Som justisminister er jeg opptatt av å gi de innsatte et godt og meningsfullt tilbud i fengselet. I den politiske plattformen for flertallsregjeringen 2009-2013 står det at regjeringen vil styrke innholdet i soningen og styrke tilbakeføringsarbeidet for å få en helhetlig oppfølging av straffedømte.

På bakgrunn av ditt spørsmål har jeg bedt Kriminalomsorgens sentrale forvaltning (KSF) om en redegjørelse for omleggingen av driften ved Hassel fengsel.

KSF viser til at hensikten med å endre produksjonen er todelt:

- skape en mer moderne og tidsmessig lik arbeidsfordeling for alle innsatte, og gjøre det lettere å ha felles rutiner for miljøarbeidet på ettermiddagene
- skape en helhetlig arbeidsdrift der alle har samme arbeidstid, hvor ressurser frigjøres for mer effektiv utnyttelse

Hassel fengsel opplever at det blir stadig vanskeligere å rekruttere innsatte til å jobbe i fjøset. Dette kan ha flere forklaringer, men hovedårsaken de innsatte oppgir, er ukurante arbeidstider og at arbeidet gir lite relevant praksis. Omleggingen vil ikke gi de innsatte et dårligere arbeidstilbud enn de har i dag. Tvert i mot er det slik at dette er å ta på alvor de tilbakemeldinger de innsatte gir oss om hva de har behov for, og hva de ønsker seg av tilbud for å sikre en god tilbakeføring til samfunnet.

Omleggingen har mange positive effekter for Hassel fengsel. Den innebærer at alle innsatte får tilnærmet lik arbeidstid og fritid – noe som gjør det enklere å arrangere andre aktivitets- og behandlingstilbud som de innsatte har behov for. Videre vil alle innsatte i arbeidsdriften få samme arbeidstid. Det vil gi

et faglig arbeidsfellesskap for alle. Disse forhold vil kunne skape en mer målrettet innsats i oppfølgingen av den enkelte innsatte og legge til rette for en bedre arena for opplæring og rehabilitering av innsatte.

KSF mener dette er i tråd med St.meld. nr. 37 (2007-2008) Straff som virker, ved at Hassel fengsel legger opp til et soningstilbud som tar utgangspunkt i de innsattes behov.

For øvrig er omleggingen av driften ved Hassel

fengsel en omorganisering som berører de tilsatte i sterk grad. Det har derfor vært viktig for arbeidsgiver at de tilsattes rettigheter blir ivaretatt gjennom Hovedavtalens regler om medbestemmelse.

Jeg håper at omleggingen bidrar til en faglig styrking av fengselets totale tilbud for de innsatte i tråd med regjeringens ønske om å bedre innholdet i soningen, slik at vi kan øke tryggheten hos folk og gi flere straffedømte en ny mulighet i livet.

SPØRSMÅL NR. 122

Innlevert 29. oktober 2009 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 6. november 2009 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Styret i Helse Nord har bestemt å avvikle det psykiatriske tilbudet som er blitt gitt ved Røsvik bo- og behandlingssenter i Nordland. Dette senteret har vært og er kjent for god kvalitet på det tilbudet som er gitt. Likevel velger styret i Helse Nord nå å avvikle tilbudet.

Er statsråden enig med styret i at man ikke lenger trenger dette tilbudet eller vil statsråden ta initiativ til å gripe og endre styrets beslutning?»

BEGRUNNELSE:

Brukerne av tilbudet ved Røsvik bo- og behandlingssenter er skuffet over beslutningen fra Helse Nord styre. Likeledes går jeg ut fra at dette vil ramme en liten kommune som Sørfold også på andre måter. Det som likevel er det viktigste, etter mitt skjønn, er at psykiatrien ikke akkurat renner over av tilbud. Tvert i mot er det vel heller slik at det svært ofte stilles spørsmål ved mye av det tilbudet som gis. Da er det uforståelig at man legger ned et tilbud som har hjulpet mange. Jeg håper derfor statsråden kan se på denne saken og se om vedtaket i styret vil tjene psykiatriens omdømme.

Svar:

Jeg har på bakgrunn av dette spørsmålet bedt Helse Nord RHF om å redegjøre for bakgrunnen for å avvikle spesialisthelsetilbudet innen psykisk helse ved Røsvik bo- og behandlingssenter. Jeg siterer følgende svar derfra:

”Faglige grunner:

- Vanskelig å drive et forsvarlig tilbud om spesialisthelsetjeneste ved RBB. Det har over tid vist seg vanskelig å drive et faglig fullt ut forsvarlig og aktivt behandlingstilbud ved RBB med de krav som stilles til en spesialisthelsetjeneste. Dette siden virksomheten kun har besøk av psykiater bare hver 14. dag og ellers ingen behandlerstab. Senteret har hatt dispensasjon for tvungent psykisk helsevern siden forskrift om godkjenning for dette kom i 2000, men uten anledning til å ta inn nye pasienter for tvungent vern. En del av virksomheten har et innhold som er kommunehelsetjenestens ansvar.
- Unødvendig høyt forbruk av senger. Salten har en betydelig høyere sengekapasitet innenfor dette området enn andre områder i Helse Nord. Sammenlignet med Tromsø og omegn, som er mest sammenlignbar med Salten, har en i Salten i overkant av 20 senger mer. Antall senger per 1000 innbygger over 18 år i Salten er 0,93 senger per 1000 innbygger mens Tromsø og omegn har 0,55 senger per 1000 innbygger. Ser man på liggedøgn har DPS Salten et betydelig høyere antall liggedøgn per innbygger over 18 år enn det DPS Tromsø og omegn har. Salten har 319 liggedøgn per 1000 innbygger over 18 år, mens Tromsø og omegn har 190.
- Behov for lavterskeltilbud og ambulante team. Salten DPS har lenge hatt behov for en lavterskel døgnavdeling, styrking av den polikliniske virksomheten og opprettelse av ambulant akutteam. Dette bør være lokalisert i Bodø. En innsparing i drift gjennom nedleggelse av RBB gir mulighet for å åpne nye tilbud til en større pasientgruppe. Det foreslås avsatt 5,5 mill kr til poliklinisk/ambulant virksomhet som et kompensierende tiltak i forbindelse med nedleggelsen.”

Helse Nord RHF opplyser videre at omleggingen også er et uttrykk for en nødvendig økonomisk prio-

ritering, og at man ved en driftsendring åpner opp for en omfordeling som bedrer tilbudet for flere pasienter.

I redegjørelsen fra Helse Nord RHF går det fram at en andel av den nåværende målgruppen for Røsvik bo- og behandlingssenter som mister sitt tilbud, vil få nye tilbud i kommunal regi, og at det vil bli tatt kontakt med helsetjenesten i de aktuelle kommunene for å planlegge tilbudet framover. For noen pasienter vil det ifølge Helse Nord RHF være aktuelt å motta spesialisthelsetjenestetilbud, blant annet ved Salten distriktpsikiatriske senter i Bodø. Helse Nord har forsikret meg om at ingen vil bli skrevet ut fra Røsvik bo og behandlingssenter uten at det foreligger et adekvat tilbud i regi av enten kommune eller helseforetak.

Det er i oppdragsdokumentet for 2009 stilt krav til de regionale helseforetakene om å gjennomføre omstillingen av psykisk helsevern, slik at sykehusfunksjonene blir mer spisset og de distriktpsikiatriske sentrene (DPS) blir i stand til å gjennomføre de oppgavene som forventes i henhold til Helsedirektoratets veileder for distriktpsikiatriske sentre. Videre er det i oppdragsdokumentet stilt krav om at ressursfordelingen mellom sykehusavdelingene og DPSene må tilpasses lokale forhold i befolkningens behov, i tillegg til at samhandling mellom DPS og det kommunale tilbudet må styrkes.

Når det gjelder konsekvensene for de ansatte opplyser Helse Nord som følger:

”Nedleggelse av driften berører 28,85 årsverk med til sammen ca 40 ansatte i faste stillinger, vikariater og ekstravaktavtaler. Vikariatene opphører i inneværende år, og lokal ledelse informerer disse om planlagt driftsnedleggelse.

Nordlandssykehuset vil så langt som det er mulig tilby omplassering til sykehusets øvrige enheter, fortrinnsvis i Bodø. De ansatte som vil bli berørt av oppsigelser vil inneha en fortrinnsrett til ledige, passende stillinger iht Arbeidsmiljølovens bestemmelser.

Gjennom kartleggingssamtalene er det kjent at inntil 20 av de fast ansatte i utgangspunktet kan tenke seg å pendle til Bodø. De resterende ønsker ikke, av ulike grunner, en slik løsning. Fra sykehusets side arbeides det framover med å vurdere mulige løsninger til de som er interesserte i fortsatt jobb i sykehuset. Også ift de som i første omgang vil kunne bli sagt opp, men som er interessert i å fortsette i sykehuset”.

Jeg forutsetter at omstillingsprosessen i Helse Nord RHF fra institusjonsbasert langtidsbehandling til mer utadrettede, moderne behandlingsformer innebærer en god bruk av ressursene til beste for mennesker med psykiske lidelser, og at forholdet til de ansatte som berøres håndteres på en korrekt og god måte.

SPØRSMÅL NR. 123

Innlevert 30. oktober 2009 av stortingsrepresentant Jan Bøhler

Besvart 16. november 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Gjennom flere år har det skjedd en rekke alvorlige voldshendelser knyttet til fotballkamper. Det har vært spesielle voldelige "casualmiljøer" som planlegger og organiserer dette. Klubbene og supporterklubbene som "casualgruppene" påberoper seg å kjempe for, tar sterkt avstand fra dem, men de er avhengige av politiets innsats for å løse problemet. Blant annet i Danmark, England og Sverige er det innført egne lov hjemler som gir politiet bedre mulighet for å forebygge og gripe inn overfor "casualgrupper".

Hvilke tiltak mener statsråden det er behov for her i landet?»

Svar:

Jeg vil først understreke at jeg deler representanten Bøler sin bekymring for utvikling av et miljø som medfører økt risiko for voldshendelser. Når fenomenet "casualgrupper" fremstår som uformell organisering rettet mot underholdningsarrangement for allminnelig publikum, er det nødvendig med stor oppmerksomhet om forholdet.

La meg også legge til at denne formen for kriminalitet er av en slik karakter at det nødvendiggjør et godt arbeid for å forebygge aktuelle hendelser, samtidig som det er viktig å hindre rekruttering av nye ungdommer inn i slike negative nettverk. Jeg er derfor glad for å kunne fortelle at Norges Fotballforbund, Norsk Toppfotball og politiet gjør et godt arbeid med disse voldelige supportermiljøene.

Utgangspunktet for denne samhandlingen har utgangspunkt i et møte mellom kulturministeren, Norges Fotballforbund og meg i august 2007. Dette samarbeidet ble videre fulgt opp i et møte her i departementet med politidirektøren, Norges Fotballforbund, Norsk Toppfotball i mars i 2008. Møtet var oppklarende om fordeling av ansvar og plikter. Vi ble også enige om at vår oppmerksom skal rettes mot forebygging av hendelser og uorden. Jeg er innstilt på å videreutvikle dette gode samarbeidet.

Fra Politidirektoratet har jeg fått opplyst at norsk politi siden 2002 har deltatt i det europeiske nettverket for politisamarbeid i forbindelse med internasjonale fotballkamper. Alle EU-landene, Sveits, Island og Norge deltar i nettverket gjennom et National Football Information Point. Politinettverket ble i utgangspunktet etablert for Champions League (CL) og ledes av Nederland. Primo september hvert år, etter at gruppetrekningen er klar, møtes nasjonale koordinatorer og representanter for politiet fra de deltagende lags hjembyer for å etablere kontakt med de andre i gruppen. Her avtales det kommunikasjon og samarbeid i forbindelse med CL-kampene. Det utveksles både operativ informasjon (etterretning) og avtale om politibistand.

Parallelt med det operative nettverket, er det forskere fra Nederland og Storbritannia som følger supportertermiljøene, spesielt i forbindelse med risikokamper, og analyserer bl.a. resultatet av politiets operative tiltak. Informasjon om resultatet av forskningen blir formidlet i forbindelse med nevnte møte. De

samme forskerne er tydelige på at det er dialog som i størst grad påvirker og demper den negative utviklingen med risikosupportere (hooligans).

Med virkning fra 1.1.2009 ble det etablert et norsk nasjonalt fotballinformasjonspunkt ved Kripos. Politidirektoratet ga samtidig Kripos i oppdrag å etablere et politinettverk koplet opp mot politidistrikt med lag i Tippeligaen, samt etablere et forum for rapportering og samle innkommet informasjon til analyse. Politidistriktene rapporterer kampinformasjon generelt og hendelser med risikosupportere spesielt.

For å styrke samarbeid og erfaringsflyt arrangerer Politidirektoratet før sesongstart et samordningsmøte med deltakelse fra politidistrikter med lag i Tippeligaen, og andre relevante aktører. I tillegg gjennomfører Politidirektoratet årlige møter med Norges Fotballforbund (NFF) og Kripos. Møtet holdes etter serieavslutningen og før NFF setter opp terminlisten for neste sesong. Dette gir mulighet for samarbeid om risikovurdering og kampoppsett.

Med det nå etablerte rapporteringssystemet er politiet i større grad enn tidligere i stand til å forebygge og håndtere hendelsene koplet til risikokamper. Systemet gir også Kripos et mer helhetlig bilde og bedre grunnlag for analyse. Politiet kan i dag løse utfordringene innenfor politiets eksisterende hjemler, når det gjelder håndteringen av kamper og situasjoner med risikosupportere. Jeg vil også legge til at dette er dagens situasjon. Jeg følger utviklingen nøye framover, slik at nye eller utvidede tiltak eventuelt straks kan settes i verk ved behov.

SPØRSMÅL NR. 124

Innlevert 30. oktober 2009 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 6. november 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Den 28.9 under forhandlingene om Soria Moria II kommenterte direktøren i Direktoratet for Naturforvaltning Senterpartiets standpunkter og krav i forhandlingene til endret rovviltpolitikk på tv2. De blandede seg dermed inn i prosessen rundt politikktutforming og kan dermed miste troverdighet som forvaltningsorgan.

Hvordan ser statsråden på en slik innblanding og har han foretatt seg noe overfor direktøren i DN slik at ikke denne type overtramp gjentas?»

Svar:

Innledningsvis vil jeg gi uttrykk for at fagdirektoratene, herunder deres direktører, i utgangspunktet bør ha stor frihet til å uttale seg om faglige spørsmål tilknyttet deres fagområder. Jeg er opptatt av at vi skal ha en best mulig kunnskapsbasert forvaltning, og fagdirektoratene har i den sammenheng en sentral rolle.

Slik jeg har forstått det har direktøren for Direktoratet for Naturforvaltning (DN) i denne saken gitt et generelt intervju til TV2 om rovviltforvaltning den 25. august 2009. Etter at det i lengre tid hadde vært

en debatt om størrelsen på bjørnebestanden ønsket TV2 et intervju med DN-direktøren for å få svar på en rekke spørsmål rundt forvaltningen av bjørn i Norge. DN etterstreber å være en åpen etat, og direktøren sa seg villig til å stille til et generelt intervju om rovviltforvaltning. Ut i fra den informasjon jeg har i saken favnet intervjuet tematisk langt videre enn de bestandsmålene Stortinget har satt. DN-direktøren var overfor TV2 tydelig på at hun ikke ville at intervjuet skulle brukes som ledd i debatt med politikere.

Den 28. september 2009 ble deler av intervjuet sendt på TV2-nyhetene, og fra TV2 sin side presentert som et utspill der direktøren for Direktoratet for

Naturforvaltning advarer mot Senterpartiets rovdyrpolitikk. Intervjuet ble ikke gitt som en kommentar av denne typen, og etter at innslaget ble sendt har DN-direktøren vært i kontakt med TV2 og gjort det klart at intervjuet ble opplevd å være tatt ut av sin sammenheng og brukt på en annen måte enn forutsatt.

På denne bakgrunn ser jeg ingen grunn til noen form for reaksjon ovenfor DN-direktøren, og jeg deler ikke representanten Gunnar Gundersen sin oppfatning om at dette er en problematisk innblanding i prosessen rundt politikktutforming.

SPØRSMÅL NR. 125

Innlevert 30. oktober 2009 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou

Besvart 6. november 2009 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Vil statsråden sikre at det fortsatt er slik at billettsamarbeidet mellom NSB og TIMEkspresse - Nettbuss ikke bortfaller fra nyttår på strekningen Mysen-Askim-Oslo?»

BEGRUNNELSE:

Pendlere i Østlandsområdet erfarer hver dag i sitt møte med NSB at sitteplassene ikke er tilstrekkelige, togsettene blir kortere, reisetiden blir lengre enn tidligere og at regulariteten svikter.

Dette skjer særlig på Østre linje, strekningen Rakkestad / Mysen - Ski - Oslo. Daglig er det flere titalls som må stå fra Oslo til Ski/Kråkstad stasjon. Dette til tross for at det ikke er innført 1. og 2. klasse på lokaltogene. Hvilke tjenester skal forbrukeren være sikret ved billett kjøp hos NSB.

Inntil nå har det vært et billettsamarbeid mellom NSB og TIMEkspresen/Nettbuss. Pendlere ble mandag 26.10. orientert ved påstigning på Nettbuss sine avganger om at dette samarbeidet sies opp fra 1.1.2010. Dette betyr helt konkret at månedsbillett på NSB ikke fleksibelt kan benyttes på bussene. For pendlere har dette gitt fleksibilitet, flere avganger og en utvei når togsettene er for små til å gi sitteplass. Konsekvensene er at reisende presses over på ensidig buss eller bil.

Dette er en uheldig miljømessig utvikling og en situasjon for reisende som en er tjent med.

Folk som tar tog eller buss ønsker å reise miljø-

vennlig og de kollektive løsningene er glimrende bare de fungerer, har tilstrekkelig kapasitet, har regularitet, gir fleksibilitet og tilstrekkelig komfort.

Argumentasjonen slik den er fremkommet fra NSB er at denne fleksibiliteten blir for kostbar for NSB, noe som ut fra spørsmålstillerens syn virkes som et for begrenset og isolert regnestykke.

Svar:

NSB har informert meg om at billettsamarbeidet på strekningen Mysen – Oslo ble etablert i februar 2000, som en følge av få togavganger på denne relasjonen. I desember 2008 ble det imidlertid innført timesruter med tog på strekningen, slik at den opprinnelige begrunnelsen for billettsamarbeidet ikke lenger er til stede. NSB vurderer at deres rutetilbud med tog nå er tilfredsstillende, og har i dialog med Nettbuss blitt enige om å avslutte billettsamarbeidet.

Den type avtale som det her er snakk om reguleres ikke av trafikkavtalen om kjøp av bedriftsøkonomisk ulønnsomme togtjenester mellom NSB og Samferdselsdepartementet. NSB står derfor formelt fritt til å gå ut av avtalen hvis selskapet vurderer dette som mest hensiktsmessig. Som eier av NSB vil det som en hovedregel ikke være ønskelig at departementet griper inn de operative prioriteringene og vurderingene selskapet har foretatt, så også i dette tilfellet. Når togtilbudet, takket være offentlig kjøp, nå har en langt høyere frekvens enn tidligere, mener derfor NSB at dette tilbudet står på egne ben.

For de reisende vil dette likevel bety mindre fleksibilitet enn i dag. I en periode hvor NSB på grunn av oppgradering og modernisering av deler av togparken har en krevende materiellsituasjon, med i perioder begrenset kapasitet, kan det derfor stilles spørsmål ved tidspunktet for å si opp avtalen. Jeg vil på denne bakgrunn ta kontakt med NSB for å forhøre meg om dette er en vurdering selskapet har gjort.

For meg er det viktig at samspillet mellom de ulike kollektivmidlene fungerer så godt som mulig til beste for de reisende. I den løpende dialogen med selskapet vil jeg derfor følge opp markedsutviklingen og koordineringen mellom NSBs tog og NSBs busser.

SPØRSMÅL NR. 126

Innlevert 30. oktober 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 10. november 2009 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Fra 1.1.2010 overføres over 17 000 km øvrige riksveier og de fleste riksveiferjene fra staten til landets fylkeskommuner. Veinettet har betydelig vedlikeholdsetterslep. Til ferjene er det i overføring av midler lagt til grunn statsbudsjettet for 2009. Gjennomføring av reformen gir både formelle og praktiske problemer. Det viktigste for brukerne er at kvalitet på veinett og ferjetilbud ikke blir svekket.

Hvordan vil statsråden følge opp gjennomføringen av Forvaltningsreformen og informere Stortinget om dette?»

Svar:

Hensikten med forvaltningsreformen er at makt blir overført fra staten til det regionale nivå. Det er et mål at overføring av store deler av vegnettet til fylkeskommunene skal legge til rette for en mer helhetlig utvikling av vegnettet i fylkene. Samtidig er det viktig å sikre trafikantenes og næringslivets krav til vegstandard på tvers av forvaltningsnivåene.

For at gjennomføring av forvaltningsreformen skal bli vellykket, er det en forutsetning at samarbeidet mellom staten og fylkeskommunene er godt. Derfor skjer slikt samarbeid i flere arenaer både politisk og administrativt.

Som oppfølging av Stortingets behandling av Ot.prp. nr. 68(2008-2009) Om lov om overføring av rettigheter og forpliktelser ved omklassifisering av veg etter veglov § 62 tredje ledd i forbindelse med forvaltningsreformen, pågår et arbeid med å tilpasse gjeldende forskrifter etter vegloven og vegtrafikkloven til den nye ansvarsdelingen. Videre arbeides det med å utarbeide nye forskrifter på flere områder, herunder krav til sikkerhet for bruer på det offentlige vegnettet. I tillegg vil en fortløpende se på behovet

for andre nasjonale føringer, samtidig som hensynet til fylkeskommunenes handlefrihet ivaretas. Fylkeskommuner, vegbrukere og næringsliv vil delta i arbeidet. Stortinget vil bli informert når det foreligger nærmere avklaringer.

Jeg er naturligvis opptatt av at trafikantene blir fornøyde også etter 1. januar 2010. For trafikantene skal det ikke være av vesentlig betydning hvem som formelt er eier av vegnettet. Statens vegvesen har i flere år gjennomført brukerundersøkelser der brukerne er spurt om deres syn på driften og vedlikeholdet av vegnettet. Disse undersøkelsene vil i fremtiden kunne bidra til å belyse hvordan virkninger av forvaltningsreformen blir opplevd. Dermed bedres grunnlaget for å vurdere om det vil bli behov for justeringer i virkemiddelbruken.

Arbeidet i vegsektoren med forvaltningreformen har også viktige økonomiske sider. Gjennom regjeringens forslag til statsbudsjett for 2010 tilføres fylkeskommunene om lag 6,9 mrd. kr i forbindelse med at fylkeskommunen overtar om lag 17 000 km av dagens øvrige riksvegnett. Dette er 1 mrd. kr mer enn det staten selv har som budsjett for det samme vegnettet i 2009. I tillegg økes det statlige tilskuddet til rassikringsstiltak på det fylkeskommunale vegnettet kraftig i 2010. Det legges som en følge av dette opp til en betydelig økt aktivitet på dette vegnettet sammenliknet med det staten selv har lagt opp til i 2009. Dersom fylkene utnytter ordningen med rentekompensasjon fullt ut på det vegnettet de nå overtar, økes det samlede handlingsrommet med 49 pst. Det gir rom for økt kvalitet i veg og ferjetilbudet.

De økonomiske sidene ved forvaltningsreformen på samferdselsområdet vil bli vurdert løpende i sammenheng med opplegget for kommuneøkonomien og forelagt Stortinget i den forbindelse.

SPØRSMÅL NR. 127**Innlevert 30. oktober 2009 av stortingsrepresentant Kent Gudmundsen****Besvart 10. november 2009 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Privatskoleloven slår fast i §6-1: "Godkjente skolar får statstilskot til godkjend opplæring med 85 prosent av eit tilskotsgrunnlag per elev.(...)".

Hva vil statsråden gjøre for å sikre solidarisk likebehandling og incentiver mot frafall mellom elever i offentlige og godkjente privatskoler med tilskudd, når det kommer til økonomiforskriftens regelverk for telling av elever og betydningen av 20-dagers fravær for størrelsen på støtte?»

BEGRUNNELSE:

De godkjente privatskolene med tilskudd er underlagt en økonomiforskrift som blant annet berører regelverk for telling av elever og dermed støttegrunnlag.

En elev på godkjent privat videregående skole med støtte og med mer enn 20 dagers fravær over ett år som ikke er dokumentert med legeattest, eller ved annen lovlig fraværsgrunn, fører til reduksjon i tilskudd til gjeldende skole. Disse privatskolenes elevgrunnlag telles ved to datoer, henholdsvis ved start høstsemester og vårsemester. Problemstillingen for alle skoler i Norge er at mange elever har lærevansker eller andre utfordringer som fører til frafall. Tall fra SSB viser at erfaringsmessig 30 % av elevene ligger i denne faresonen hvert eneste år og er en skolepolitisk utfordring man tverrpolitisk er enig om å ta fatt på. Elever med fravær skyldes ofte utfordringer både i form av motivasjon og mulige problemer på hjemmefronten. For de omtalte privatskolene vil telledato ved semesterstart våren føre til halvert tilskudd for elever med 20 dager fravær. Når den nasjonale frafallsprosenten er så høy og sett i lys av at denne også spiller seg ved private skoler, vil reduksjon i tilskudd medføre en del problemstillinger.

- Den ene er at skolene som legger ned arbeid i å hjelpe de svake elevene med høyt fravær blir straffet skulle eleven likevel etter denne innsatsen få for høyt fravær. Til tross for at elevene fortsetter på skolen og de fleste av dem greier å fullføre, så mister skolene et halv års tilskudd. Forskriften fører til at skolene mister tilskuddet, men har fortsatt ansvaret for eleven.
- Det andre er at i en situasjon hvor disse skolene er presset økonomisk av et lavere offentlig tilskudd enn øvrig offentlig skole, øker 20-dagersregelen dette problemet for disse allerede utsatte elevene gjennom reduserte ressurser fra staten.
- Det tredje blir at telletidspunktet for godkjente

privatskoler med tilskudd foregår både i starten av høst og vårsemesteret. Dette i motsetning til de fleste offentlige skoler som har sitt økonomiske utgangspunkt i høstsemesteret. Dette medfører en strengere praktisering overfor godkjente privatskoler enn øvrige videregående skoler drevet i offentlig regi og dermed egentlig en strengere og mindre solidarisk holdning til elever med særlige behov i private skoler.

Statens lånekasse for utdanning har også en 20 dagers regel. Imidlertid er denne per semester noe som gir 40 fraværsdager per år. Denne ulike praktiseringen av fraværsgrense fra staten er uheldig og sender ikke klare signaler for hva som er den prinsipielle holdning til fravær og støttegrunnlag. Det burde være formålstjenelig om økonomiforskriften for godkjente privatskoler som mottar støtte hadde samme grense for fraværsdager som regelverket for Statens lånekasse praktiserer ovenfor elevene.

Svar:

Godkjente privatskoler etter privatskolelova § 2-1 mottar statstilskudd med 85 prosent av gjennomsnittlige driftsutgifter per elev i den offentlige skolen, jf. privatskolelova § 6-1. Departementet har gitt nærmere regler om dokumentasjon for elevtall og om rapportering av elevtall i økonomiforskrift til privatskolelova.

Grunnskoler skal rapportere det faktiske elevtallet per 1. oktober til Utdanningsdirektoratet. Videregående skoler skal rapportere det faktiske elevtallet per 1. oktober og per 1. april, jf. økonomiforskriften § 15. Videre følger det av bestemmelsen at en elev som har hatt fravær utover 20 dager ikke skal regnes for å ha fulgt opplæringen, og dermed ikke er tilskuddsberettiget.

Nærmere regler om fravær følger av økonomiforskriften § 13 sjette og syvende ledd. Det er viktig å være klar over at regelen om 20 dagers fravær kommer i tillegg til annet godkjent fravær som er definert i forskriften. Fravær som skyldes sykdom attestert av lege regnes ikke som fravær etter bestemmelsen. Videre regnes det ikke som fravær ved organisert eller selvstendig studiearbeid, deriblant skoleadministrative gjøremål etter avtale med faglærer eller daglig leder. Eleven kan i tillegg ha fravær avgrenset til i alt 14 skoledager i skoleåret ved arbeid som tillitsvalgt, politisk arbeid, hjelpearbeid, lovpålagt oppmøte, fravær av helse- og velferdsgrunner og fravær ved reli-

giøse høgtider for elever som er medlemmer av andre trossamfunn enn Den norske kirke.

Elever kan dermed ha inntil 34 fraværsdager uten at retten til statstilskudd bortfaller. Dette forutsetter at fraværet avgrenset til i alt 14 dager etter § 13 syvende ledd, kan dokumenteres av skolen.

Ved fravær utover 34 dager kan departementet (delegert til Utdanningsdirektoratet) etter søknad gi dispensasjon fra 20 dagers regelen. For å kunne gi slik dispensasjon må det foreligge "særlege tilfelle". Hva som skal regnes som "særlege tilfelle" er en skjønnsvurdering og må vurderes konkret i hvert tilfelle.

I 2008 var det 32 skoler som søkte om slik dispensasjon for til sammen 158 elever. Utdanningsdirektoratet innvilget søknadene for totalt 94 elever. Tre klager ble oversendt Kunnskapsdepartementet, og omhandlet syv elever. Departementet omgjorde direktoratets vedtak for to elever og opprettholdt vedtakene for fem elever. Søknadene for 158 elever resulterte dermed i innvilgelse for 96 elever og avslag for 62 elever.

Representanten viser til at skoler som hjelper svake elever gjennom skoleåret blir straffet dersom elever har så høyt fravær at tilskuddet avkortes. I vurderingen av om det skal gis dispensasjon er det imidlertid et moment hva skolen har gjort for å få fraværet ned og få eleven gjennom skoleåret. Skolen har etter min mening en aktivitetsplikt ved høyt fravær og skolen må bruke ressurser på å få elevene til å møte på skolen, eventuelt oppmuntre til å framskaffe dokumentasjon for fravær. Dersom en elev har et høyt fravær kan skolen komme i en situasjon der den ikke har vurderingsgrunnlag for eleven, og eleven får da ikke fullført skoleåret. Dersom grensen for avkorting skulle utvides til 40 fraværsdager per skoleår, ville dette gi de private skolene mindre incentiver til å arbeide aktivt i samarbeid med eleven for å redusere risikoen for at eleven faller fra.

Representanten skriver videre at de private skolene får et lavere tilskudd enn offentlige skoler og at ulike talletidspunkter i offentlige og private skoler innebærer en strengere praktisering overfor private skoler enn offentlige skoler. Private skoler får et tilskudd per elev tilsvarende 85 pst. av et tilskuddsgrunnlag som er beregnet ut fra kostnadene i tilsvarende offentlige skoler slik de er rapportert i KOSTRA, jf. privatskoleloven § 6-1. De private skolene har i tillegg anledning til å kreve skolepenger tilsvarende inntil 15 pst. av tilskuddsgrunnlaget. Når det gjelder ulike telledatoer for private og offentlige skoler, har dette sammenheng med at de offentlige skolene ikke får direkte tilskudd fra staten. De offentlige skolene blir finansiert gjennom rammeoverføringene til kommuner og fylkeskommuner. Det er opp til kommunene og fylkeskommunene å finansiere skole innenfor sine rammer, samt å bestemme hvilken ressurstildelingsmodell som skal ligge til grunn

for fordelingen av midler fra kommunen/fylkeskommunen til den enkelte skole. Det er derfor vanskelig å sammenligne krav forbundet med statstilskudd til private skoler med eventuelle kommunale krav i forbindelse med finansiering av offentlige skoler.

Representanten mener den ulike praktisering av fraværsgrense fra staten er uheldig, og viser til at utdanningsstøtte ikke avkortes før eleven har hatt 20 fraværsdager per semester, som gir 40 fraværsdager per skoleår. Representanten mener staten med dette ikke sender klare signaler om hva som er den prinsipielle holdningen til fravær og støttegrunnlag.

Jeg mener at vi er klare på våre prinsipielle holdninger om fravær. Vi ønsker minst mulig fravær og frafallet skal bekjempes. Dette jobbes det kontinuerlig med for å få redusert. I statsbudsjettet for 2010 foreslår regjeringen en satsing på 58 mill. kroner til økt fullføring i videregående opplæring med blant annet tiltak for å følge opp elever med svake resultater på kartleggingsprøver og utprøving av et nytt praktisk fag på ungdomstrinnet. I den nye politiske plattformen Soria Moria II, har regjeringen som mål å intensivere arbeidet med å redusere frafallet i videregående skole i tråd med St. meld. nr 44 (2008-2009) Utdanningslinja.

Når det gjelder ulik fraværsgrense i regelverket til privatskoleloven og regelverket for utdanningsstøtte må vi se på de ulike hensyn bak reglene. Private skoler mottar tilskudd per elev som følger opplæringen. Det er med andre ord et vilkår at elevene må følge opplæringen for at skolen skal motta statstilskudd. Fraværreglene i privatskoleloven angir en grense for når eleven i sammenheng med statstilskudd ikke regnes for å ha fulgt opplæringen. Statstilskuddet til skolen avkortes dersom denne grensen overskrides. Formålet med å legge til rette for private skoler er å gi elevene en mulighet til å velge en annen skole enn de offentlige. Dersom eleven ikke benytter denne muligheten, innebærer det at skolen mister tilskuddet, da staten ikke kan påta seg å finansiere tomme skoleplasser i de private skolene.

Når det gjelder utdanningsstøtte fra Statens lånekasse for utdanning har den som formål å medvirke til å fjerne ulikhet og fremme likestilling slik at utdanning kan skje uavhengig av geografiske forhold, alder, kjønn og økonomisk eller sosial situasjon. Videre er det viktig at utdanningen skjer under tilfredsstillende arbeidsforhold, slik at studiearbeidet kan bli effektivt og å sikre samfunnet tilgang på utdannet arbeidskraft. Avkorting i utdanningsstøtten vil ramme den enkelte elev direkte og mye hardere enn ved avkorting av statstilskuddet til skolen. Det er viktig å sikre at reglene for utdanningsstøtte er noe mer romslig med hensyn til fravær enn ved statstilskudd til skolene, nettopp for å sikre at elever som ikke er motiverte eller av andre årsaker har mye fravær ikke straffes ved å miste retten til utdanningsstøtte før skolene mister statstilskuddet.

SPØRSMÅL NR. 128**Innlevert 30. oktober 2009 av stortingsrepresentant Kent Gudmundsen****Besvart 6. november 2009 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Hvorfor mottar ikke alle godkjente elevplasser på private videregående skoler innen toppidrettstilbud, som eksempelvis tilbys av Wang og NTG, like mye støtte per elevplass for alle elever?»

BEGRUNNELSE:

NTG og Wang er viktige bidragsytere i arbeidet med å gi unge talenter muligheten til å fullføre videregående skolegang sammen med sin toppidrettssatsing. Dette er elever som yter mye ekstra under skolegangen for å levere både gode faglige og idrettslige prestasjoner. Dette krever følgelig en tett oppfølging og individpasset undervisning fra lærere og skoleledelse. Slike godkjente toppidrettstilbud mottar et toppidrettstilskudd i tillegg til den ordinære satsen som alle godkjente private videregående skoler mottar som støtte. Problemstillingen for de private toppidrettstilbudene er imidlertid at det er godkjent flere plasser enn det gis støtte for - noe som medfører at mange opplever det urettferdige å ikke ha de samme økonomiske rammene for sin utdanning som sine medelever. Dette oppleves som en merkelig praktisering av lovverket som utrykkelig påpeker at godkjente tilbud har rett på støtte. Når først godkjenningen foreligger vil det derfor være helt naturlig å gi alle den støtten en slik godkjenning skal utløse.

Skal Norge kunne gi unge talenter en god toppidrettlig ramme for sin utvikling både innen idrett og skolegang - er det helt nødvendig at undervisningstilbud, som Wang og NTG representerer, gis det nødvendige økonomiske handlingsrom for å tilby den kvalitet som kreves i en slik utdanning.

Bak begrepet 'godkjent elevplass' finner vi våre elever og idrettshåp som har krav på en likebehandling.

Det skal også bemerkes at loven som skulle sikre elever rettigheter i forhold til at egenandeler ikke skulle kunne være større enn 15 % av statsstøtte - nå dispenseres fra av direktoratet. Dette for å sikre at de elevplassene som ikke mottar støtte skal kunne hente dette inn gjennom økt egenandel. Problemet blir da at man øker klasseskillet - og toppidrett handler etter hvert ikke om talent, men om økonomisk handlingsrom fra elev eller støttende foreldre og familie.

Svar:

Alle private videregående skoler som er godkjent etter privatskoleloven får et tilskudd per elev som er

beregnet ut fra kostnadene ved tilsvarende offentlige skoler, jf. privatskoleloven § 6-1. De private toppidrettsgymnasene mottar et statstilskudd tilsvarende 85 pst. av et tilskuddsgrunnlag som er beregnet på grunnlag av gjennomsnittlige driftsutgifter per elev ved utdanningsprogram for idrettsfag i offentlige skoler. Dette tilskuddet utbetales for alle elevene ved private toppidrettsgymnas.

I tillegg til dette mottar NTG (Bærum, Geilo, Kongsvinger og Lillehammer) og Wang (Oslo) et toppidrettstilskudd for inntil 810 elever til sammen. Fra budsjettet 2010 foreslår regjeringen at denne ordningen legges om slik at det gis toppidrettstilskudd med et fast beløp til hver av de private toppidrettsgymnasene som per i dag er godkjent av Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) i tillegg til at de er godkjent etter privatskoleloven. Fra og med 2010 foreslås det dermed at det gis toppidrettstilskudd til følgende skoler: NTG (Bærum, Geilo, Kongsvinger, Lillehammer og Tromsø), Wang (Oslo, Moss og Stavanger) og Telemark toppidrettsgymnas. NTG Tromsø er for tiden i prosess for godkjenning av NIF, og toppidrettstilskuddet til skolen avhenger av at skolen blir godkjent av NIF i løpet av 2010.

For å kunne utvide ordningen med toppidrettstilskudd, foreslår regjeringen å øke bevilgningen til toppidrettstilskudd med 10 mill. kroner til 24,8 mill. kroner i budsjettet for 2010. For å sikre best mulig forutsigbarhet innebærer den nye ordningen at det gis et fast tilskudd til hvert av toppidrettsgymnasene som omfattes av ordningen. Tilskuddet vil bli prisjustert hvert år. Dette innebærer at toppidrettstilskuddet ikke lenger knyttes til antall elever og påvirkes ikke av endringer i elevtallet ved skolene. Fordelingen mellom skolene er imidlertid beregnet med utgangspunkt i elevtellingen 1. april 2009. Det er likevel tatt hensyn til at ingen av toppidrettsgymnasene bør tape på omleggingen. For å sikre kontinuitet og forutsigbarhet for skolene, får de skolene som tidligere fikk toppidrettstilskudd derfor et relativt høyere beløp sett i forhold til antall elever enn de øvrige skolene.

For ordens skyld vil jeg nevne at toppidrettstilskuddet ikke er lovhjemlet, men er en budsjettstyrt ordning som er ment å bidra til at skolene som er omfattet av ordningen kan legge bedre til rette for at toppidrettsutøvere kan kombinere trening med videregående opplæring. Det vil således ikke være en automatikk i at evt. nye skoler som får godkjenning av NIF i tillegg til godkjenning etter privatskoleloven får toppidrettstilskudd.

SPØRSMÅL NR. 129**Innlevert 2. november 2009 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 6. november 2009 av fungerende arbeidsminister Rigmor Aasrud****Spørsmål:**

«Statsråder, statssekretærer og politiske rådgivere vil ved sin avgang besitte en unik bakgrunn og innsikt i ulike saksfelt. For å hindre at det bla. kan oppstå uheldige dobbeltroller, fremmet Bondevik II-regjeringen karantenerregler som skulle ha til hensikt å forebygge slike uheldige dobbeltroller. Ettersom man høster erfaring med et slikt regelverk, kan det være grunn til å se på om reglene har virket etter hensikten.

Vil statsministeren ta initiativet til en slik gjennomgang?»

Svar:

Saken er oversendt til Fornøyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) til besvarelse, som ansvarlig departement for sekretariatet for Karanteneutvalget.

Primo februar 2005 fastsatte Moderniseringsdepartementet retningslinjer for karantene og saksforbud for embets- og tjenestemenn ved overgang til ny stilling. Retningslinjene ble endret og presisert i juli samme år. 18. mars 2005 la Bondevik II regjeringen frem St.meld. nr. 23 (2004-2005) ”Om bruk av karantene for politisk leiding i departementa ved overgang til stilling utanfor staten.”

Retningslinjer om informasjonsplikt, karantene og saksforbud for politikere ble fastsatt 29. september 2005 og gjort gjeldende fra 17. oktober 2005.

Til grunn for stortingsmeldingen lå bl.a. to konkrete hendelser som var egnet til å skape klarhet om grensdragningen mellom forvaltning og partipolitisk virksomhet. Problemstillingen med overgang fra politisk ledelse til næringslivet eller en interesseorga-

nisasjon ble også omtalt i St.meld. nr. 11 (2000-2001).

Hovedbegrunnelsen for å ha regler om karantene og saksforbud for politikere ved overgang til stilling utenfor staten er å sikre statens interesser og opprettholde allmennhetens tillit til offentlig forvaltning og offentlige embets- og tjenestemenn.

Karantene innebærer at politikeren ikke kan tiltre ny stilling og ikke skal ha annen forbindelse med sitt nye arbeidssted enn rent administrative forhold, som adresser, telefon, bankkonto, plassering av ferie, praktiske forhold i forbindelse med tiltredelsen og lignende.

Saksforbud betyr at vedkommende tiltrer stillingen på sitt nye arbeidssted, men vil være avskåret fra enhver befatning med spesifikke sakområder og/eller spesifikke kunder/klienter.

Etter dagens regler kan det maksimalt ilegges seks måneders karantene eller inntil ett års saksforbud, eller en kombinasjon av disse, men ikke for lengre tid enn ett år til sammen.

Etter at karantenerregelverket trådte i kraft har Karanteneutvalget behandlet 53 saker. Karanteneutvalget har besluttet å ilegge karantene og/eller saksforbud i 21 av disse sakene.

I 2005 sluttet et bredt flertall i Stortinget seg til prinsippene for utforming av regelverket. Etter regjeringens vurdering har erfaringene med karantenerregelverket så langt vist at regelverket har ivaretatt hensynene som ble vektlagt i meldingen som ble behandlet av Stortinget i 2005. Etter min vurdering tilsier ikke erfaringen med regelverket at det er behov for en gjennomgang av regelverket allerede nå.

SPØRSMÅL NR. 130**Innlevert 2. november 2009 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten****Besvart 10. november 2009 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Kan statsråden sikre at reserveordningen på ferjesambandet Mekjarvik-Kvitsøy-Skudeneshavn videreføres på nivå med dagens ordning også etter 1. januar 2010?»

BEGRUNNELSE:

Det er nå kjent at det fra og med januar 2010 vil bli endringer i ordningen med reserveferje for det nevnte riksveisamband. "Rennesøy" som i dag brukes som reserveferje for sambandet skal fra nyttår trafikkere et samband i Hordaland. "Rennesøy" er imidlertid eneste ferje hos Tide Sjø som er klassifisert for farvann 3 og 4, og som dermed kan trafikkere hele strekningen på sambandet i Rogaland. I de tilfeller hvor det blir behov for reserveferje, vil man derfor måtte vente minimum syv timer, eller helt til neste dag, før reserveløsning er på plass. Svært mange er helt avhengig av at avgangene er pålitelige og forutsigbare. Jeg anmoder derfor statsråden om å vurdere tiltak for å sikre at en får en reserveordning på nivå med dagens ordning også etter 1. januar 2010 når ferjeansvaret overføres fra Statens vegvesen til Rogaland Fylkeskommune.

Svar:

Ferjesambandet Mekjarvik - Kvitsøy - Skudeneshavn trafikkeres i dag med MF Fjordveien. Dersom ferja har planlagt driftsavbrudd som verkstedopphold eller lignende, settes reserveferja MF Rennesøy inn i sambandet i henhold til rutetabellen. Dersom det oppstår feil på ferja og det blir et uforutsatt driftsavbrudd som det tar lenger tid å reparere, vil ferja MF Rennesøy gå til dette sambandet. Det tar i dag mer

enn 4 timer før ferja kan settes inn i sambandet Mekjarvik - Kvitsøy - Skudeneshavn hvis en vurderer at driftsavbruddet vil være mer enn 4 timer.

2010 er det i ferjedisponeringsplanen lagt til grunn at MF Rennesøy skal gå i Austevollsambandet og skal gå til sambandet Mekjarvik - Kvitsøy - Skudeneshavn ved planlagte og uforutsatte driftsavbrudd. På grunn av seilingsdistansen vil det ta 7 timer før reserveferjen kan settes inn. Dette betyr at det kan være tilfeller da reserveferja først settes inn neste dag. Denne løsningen er derfor noe dårligere enn dagens løsning. Når valget likevel er slik, skyldes det at dette totalt sett er den beste ressursutnyttelsen av ferjeparken i området.

Det understrekes dessuten at hurtigbåt kan settes inn i sambandet Mekjarvik - Kvitsøy - Skudeneshavn i løpet av 4 timer. Tide Sjø opplyser at det kan gå hurtigbåt til Skudeneshavn de fleste dagene i året, og ventetiden på 7 timer vil da bare gjelde reisende som må ha med bil.

Ferjedisponeringsplanen for 2010 er utarbeidet av Statens vegvesen og sendt fylkeskommunene i Rogaland og Hordaland for uttale. Rogaland fylkeskommune hadde ingen merknader til Vegvesenets forslag.

Statens vegvesen har bedt Tide Sjø om en oversikt over hvor mange ganger ferja Fjordveien har vært ute av drift på grunn av uforutsatt driftsavbrudd de siste 2 årene.

Tide Sjø opplyser at fra januar 2008 til og med oktober 2009 har det vært 3-4 uplanlagte driftsavbrudd per år. Av disse har det vært driftsavbrudd på over 7 timer 3 ganger, ett i november 2008, ett i desember 2008 og ett i mai 2009.

SPØRSMÅL NR. 131**Innlevert 2. november 2009 av stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide****Besvart 11. november 2009 av nærings- og handelsminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Møbelindustrien er fortsatt hardt rammet av finanskrisen. Den 26. august var statsråd Brustad i Sykkylven og lovt møbelindustrien at regjeringen ville videreføre satsningen på Innovasjon Møbel. Møbelindustrien har bedt om en videreføring på 50 mill kr over 2 år. Det stod ikke noe om dette i statsbudsjettet.

Når og på hvilken måte vil Regjeringen følge opp dette løftet?»

BEGRUNNELSE:

Møbelbedriftene har vært godt posisjonert med gode produkter, design og konkurransekraft, og hatt en fin vekst i perioden 2003-2008, men mot slutten av 2008 skjedde et raskt skifte fra god til meget svak etterspørsel. Da meldte møbelindustrien om ca 20 % nedgang i salget og ca 900 personer ble enten oppsagt eller permittert. Industrien er fortsatt i store vansker som følge av finanskrisen, særlig gjelder dette kontraktmøbel-leverandører som leverer til bedrifts- og det offentlige marked. Innovasjon Møbel er et innovasjonssamarbeid med Innovasjon Norge, og har vist meget gode resultater for de bedrifter som har deltatt, og vært viktig for den positive utvikling møbelindustrien har hatt.

Inntektsbortfallet gjør at utviklingsprosjekter stopper opp. Næringen trenger forsterket innsats på bedriftsvise prosjekter innen produktutvikling/design, prosess og teknologi samt felles omdømme, markeds-/klyngetiltak. Møbelindustrien har fått utar-

beidet en omdømmeundersøkelse og er Norges største designindustri. En stor del av møbelindustrien ligg i Møre og Romsdal, det vil få store konsekvenser for fylket og næringen om denne bransjen ikke greier seg gjennom finanskrisen.

Uopprettelig kompetanse vil kunne gå tapt, og viktig synergieffekt som vi har i dag vil kunne forsvinne. Det er derfor viktig at Regjeringen ser på tiltak for ulike kløster innenfor ulike næringer, for å gi rammevilkår som sikrer videre drift og utvikling.

Svar:

Regjeringen ønsker å støtte opp om innovasjon og internasjonalisering av norsk møbelindustri. Vi har derfor besluttet å videreføre Nærings- og handelsdepartementets finansiering av programmet Innovasjon Møbel. Departementets oppdrag til Innovasjon Norge på dette feltet vil konkretiseres i oppdragsbrevet til selskapet for 2010.

Samtidig er det slik at dette programmet har vært finansiert både ved midler fra Innovasjon Norge og fra industrien selv. Videre har midlene fra Innovasjon Norge vært bevilgninger både fra Nærings- og handelsdepartementet og Møre og Romsdal fylkeskommune. For at programmet skal kunne videreføres på samme nivå som tidligere er man derfor avhengig av at øvrige aktører også opprettholder sin finansiering. Basert på dette vil det være opp til Innovasjon Norge og møbelindustrien å se på mulighetene for og eventuelt konkretisere et videre samarbeid.

SPØRSMÅL NR. 132**Innlevert 2. november 2009 av stortingsrepresentant Håkon Haugli****Besvart 16. november 2009 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) har lagt seg på en praksis der det kreves av homofile asylsøkere at de skjuler sin legning ved retur til hjemlandet. Ifølge en fersk rapport fra Human Rights Watch (<http://www.hrw.org/en/news/>

2009/08/17/iraq-stop-killings-homosexual-conduct) er hundrevis av homofile menn forfulgt, torturert og drept i Irak det siste året. Norge returnerer likevel homofile asylsøkere til Irak og begrunner vedtakene med at homofili dreier seg om handlinger man kan avstå fra. I andre internasjonale sammenhenger for-

dømmer Norge de land som opererer med et slikt skille mellom homofil legning og homofil praksis i sine lovverk, og utledningsmyndighetens praksis bryter med de målsettingene om større åpenhet som er fastslått av Regjeringen bl.a. i Handlingsplanen for LHBT-personer av 2008.

Vil statsråden vurdere å endre retningslinjene eller få utarbeidet en forskrift som sikrer at norsk asylforvaltning ikke legger til grunn at det kan skilles mellom homofil legning og homofil praksis?»

BEGRUNNELSE:

Norge returnerer i dag asylsøkere til land der homofili er straffbart og hvor homofile forfølges og mangler rettsbeskyttelse. AIDs "Instruks - retningslinjer om kjønnsrelatert forfølgelse" (AI-2008-063) legges til grunn ved behandlingen av slike asylsaker. UNE legger i sin tolkning av retningslinjene til grunn at det å måtte skjule sin homofile legning ikke representerer en innskrenkning i livsutfoldelsen som innebærer forfølgelse. Praksisen strider med UNHCRs anbefalinger vedr. seksuell orientering og Yogyakarta-prinsippene. Kravet om å tilpasse seg lokale kulturelle koder skal tolkes på en måte som ivaretar integriteten til den enkelte. Det er ikke lettere å endre sin seksuelle orientering enn sitt politiske syn, heller motsatt, da seksuell orientering ikke kan endres gjennom argumentasjon og refleksjon. Det stilles med andre ord ulike krav til personer som forfølges på bakgrunn av sin seksuelle orientering enn til personer som forfølges på basis av tro, bruk av ytringsfriheten eller kamp for politiske endringer. Norske utledningsmyndigheter krever for eksempel ikke at journalister skal slutte å skrive eller at politiske dissidenter skal begrense sine ytringer til privatsfæren.

UDIs avdelingsdirektør Hanne Jendal begrunner praksisen i et leserinnlegg i Dagsavisen 27. november 2008. Hun skriver blant annet:

"I mange land er risikoen liten dersom man lever ut sin legning innenfor den private sfære. Men i en del land er det dessverre lite toleranse for avvik fra strenge kulturelle normer. Det er ikke bare knyttet til homofili, også heterofile må tåle begrensninger i det offentlige rom. Retten til å kunne leve på samme måte som i liberale vestlige land, er ikke i seg selv et grunnlag for å få asyl."

Og i flere vedtak fra UNE slås det fast at:

"Det er kun homoseksuelle handlinger som er straffbare, ikke selve legningen i seg selv."

Når det gjelder vurderingen av hva som til sammen kan utgjøre forfølgelse, handler det om hva som skjer om man blir avslørt. Det er på det rene at homofile som returneres til land som straffer homofile - og der vold mot homofile er godt dokumentert - løper stor risiko for forfølgelse, fordi et slikt forbud

medfører rettsløshet og sier noe om holdningene i samfunnet. Manglende dokumentasjon på overgrep kan ikke tolkes som at overgrep ikke forekommer, da dette oftere er et utslag av at tabuene omkring homofile er så sterke at selv lokale menneskerettighetsorganisasjoner ikke vil beskjefte seg med overgrep begått mot denne gruppen.

Svar:

Jeg vil først minne om at det er Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som behandler enkeltsaker etter utlendingsloven. Jeg har ikke myndighet til å påvirke UDI og UNEs behandling av enkeltsaker og utfallet av disse med mindre saken gjelder rikets sikkerhet eller utenrikspolitiske hensyn.

Utlendingsloven skal anvendes i samsvar med internasjonale regler som Norge er bundet av når disse har til formål å styrke utlendingens stilling. Norge er blant annet bundet av Flyktningkonvensjonen og Den europeiske menneskerettighets-konvensjonen. Jeg vil understreke at alle som kan risikere forfølgelse, tortur eller umenneskelig behandling ved retur til hjemlandet, har rett til opphold i Norge.

Det skal alltid foretas en konkret og individuell vurdering av om en asylsøker risikerer forfølgelse ved retur til hjemlandet. Norsk asylpraksis er slik at lesbiske og homofile som risikerer forfølgelse vil kunne omfattes av flyktningkonvensjonen og dermed få asyl. Det må i hver enkelt sak vurderes konkret om den enkelte søker som følge av sin seksuelle legning vil risikere alvorlige menneskerettighetsbrudd ved en retur. I denne vurderingen ses det hen til søkerens individuelle situasjon og forholdene i det landet søkeren kommer fra. Detaljert landkunnskap om forholdene i klagerens hjemland er sentralt for vurderingen. Dersom klageren ikke har et beskyttelsesbehov som tilsier at vilkårene for asyl eller vern mot retur er oppfylt, skal det vurderes om det kan gis opphold på humanitært grunnlag.

Jeg har tillit til at de vurderinger og avgjørelser som UDI og UNE foretar i asylsakene er forsvarlige og i overensstemmelse med gjeldende lover og konvensjoner. UDI og UNE har spesialkompetanse til å vurdere disse sakene, både gjennom kjennskap til forholdene i de konkrete land og generell erfaring med å vurdere asylansørsaker opp mot aktuelle lover og konvensjoner. Landinformasjon innhentes blant annet gjennom norske utenriksstasjoner og gjennom "Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon".

Representanten viser til departementets retningslinjer om kjønnsrelaterte spørsmål i tilknytning til flyktningvurderingen (AI-2008-063). Retningslinjene skal bidra til en helhetlig praksis for denne type saker. De gjelder både kvinner og menn og er også ak-

tuelle ved vurdering av asylsøknader for lesbiske, homofile, biseksuelle og transpersoner. Det fremgår blant annet av retningslinjene at det å tvinge noen til å opptre i strid med dyptfølte oppfatninger vil kunne utgjøre forfølgelse, men må vurderes ut fra søkerens situasjon i den konkrete saken. I utgangspunktet må det kunne forventes at personer til en viss grad tilpasser sin livsførsel, bekledning m.v. til de sosiale og kulturelle kodekser som gjelder. Videre fremgår at i enkelte tilfeller, og hvor det er fare for alvorlige reaksjoner om søkeren opptrer i samsvar med sine idealer, vil tilpasning imidlertid innebære en så sterk integritetskrenkelse at det vil kunne utløse et beskyttelsesbehov.

Av retningslinjene fremgår også at i saker hvor homofili er anført, vil det ha betydning for risikovurderingen hvordan den enkelte homofile søker kan forventes å innrette seg ved en eventuell retur til

hjemlandet, tatt i betraktning de sosiokulturelle begrensningene i det aktuelle samfunnet. I mange samfunn er det generelle sosiale, kulturelle og lovnedsfelle restriksjoner for utfoldelsen i det offentlige rom, både for heterofile og homofile, uten at disse restriksjoner kan karakteriseres som forfølgelse. Det må derfor foretas en vurdering av hvor sterkt restriksjonene begrenser den enkeltes livsutfoldelse og hvilken fare vedkommende utsetter seg for ved å bryte eventuelle restriksjoner det ikke med rimelighet kan forventes at han/hun tilpasser seg.

Jeg er kjent med de problemstillinger som representanten tar opp i sitt spørsmål, herunder den nevnte rapporten fra Human Rights Watch. Etter min mening gir departementets retningslinjer god veiledning for de vanskelige vurderinger som må gjøres i hver enkelt sak.

SPØRSMÅL NR. 133

Innlevert 3. november 2009 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 17. november 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Kan jeg be statsråden gi tilbakemelding på om han vil sette ned et eget bredt sammensatt vinningskriminalitetsutvalg, overta nettstedet "Ettersøkt" og vurdere hvorvidt at for eksempel forsikringsselskap kan sponse for eksempel utvidelse av ordningen av narkotikaprogram med domstolskontroll i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Halvparten av Norges befolkning sier de er blitt mer utrygge på grunn av utviklingen i vinningskriminaliteten her i landet. Den kraftige økningen i boliginnbrudd gjør folk flest urolige. I en undersøkelse utført for If Skadeforsikring går det fram at hele 47 prosent av befolkningen føler seg mer utrygge på grunn av den nye vinningskriminaliteten, ofte knyttet opp mot folk fra Øst-Europa. Som en direkte følge av kriminalitetsutviklingen har 28 prosent av befolkningen sikret hus og eiendeler bedre. I tillegg sier ytterligere 30 prosent at de vurderer å gjøre det. I denne situasjonen er det gledelig å se at det private næringsliv tar ansvar. If skadeforsikring oppretter nå et fond med penger fra NOKAS-ranet. Pengene i fondet skal gå til kriminalitetsbekjempelse og trygghetstiltak. If setter av penger fra den delen av ransutbyttet som er kom-

met til rette. Av selskapets opprinnelige krav på 57 millioner kroner er ca. 6 millioner tilbakeført til If. Skulle mer av ransutbyttet komme til rette, vil If sette av 10 prosent av alt som tilfaller selskapet fra selve ransutbyttet. Undertegnede ser på det som svært positivt at næringslivet på denne måten bidrar til reduksjon av en form for kriminalitet som betegnes som "hverdagskriminalitet" men som for den enkelte definitivt ikke føles som hverdagslig og heller ikke bør være det. Undertegnede ser det som ønskelig at Regjeringen setter ned et vinningskriminalitetsutvalg med bred representasjon fra både offentlige myndigheter, organisasjoner, næringsliv, forsikringsselskap mv. I tillegg ønsker undertegnede at statsråden åpner opp for at private som f.eks. forsikringsselskap gis anledning til å delfinansiere prosjekter som kan redusere forekomsten av vinningskriminalitet som skjer pga avhengighet av narkotika. I USA finansierer eksempelvis disse såkalte "drug courts". Å bekjempe vinningskriminalitet er et felles ansvar og offentlige myndigheter bør i langt større grad stille seg positiv til denne type private initiativ. Undertegnede viser avslutningsvis til at nettstedet "Ettersøkt" kan være et meget velegnet virkemiddel til å redusere omfanget av vinningskriminalitet. Undertegnede viser i denne sammenheng til en rekke spørsmål sendt statsråden

fra henholdsvis stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, Anders Werp og undertegnede hvor det bes om snarlig avklaring hvorvidt man kan se for seg en overtakelse av dette nettstedet.

Svar:

Kriminalitet begått av østeuropeiske borgere har økt de senere år. Det dreier seg i hovedsak om organisert vinningskriminalitet. Situasjonen krever optimal utnyttelse av etterretningsinformasjon og bedre koordinering av politiets arbeid for å bekjempe en meget samfunnsskadelig virksomhet som sprer utrygghet i befolkningen.

Vårt svar på utfordringen skal være kunnskapsbasert og kunnskapsstyrt, ikke fryktbasert og hendelsesstyrt. I en 10-punkts tiltaksliste Justisdepartementet lanserte i august, inngår samarbeid med berørte næringer som ett av tiltakene. Næringslivet er en nødvendig og viktig samarbeidspartner i kriminalitetsbekjempelsen.

Den styrking av norsk politi som regjeringen har gjennomført og foreslår videreført i neste års budsjett, vil være et viktig virkemiddel for å ramme mobile vinnings-kriminelle. Det etableres en "innsats-

styrke" med basis i UP og Kripas, som vil styrke samordningen med lokale politidistrikt. Innsatsstyrken skal forsterke innsatsen som allerede gjøres av politiet i dag gjennom samarbeidsprosjekter og spesialgrupper på området.

Den skisserte oppgradering av politiinnsatsen forventer jeg vil gi en tydelig bedring av situasjonen. Jeg ser for tiden ikke behov for å oppnevne et utvalg for å utrede alle aspekter ved vinningskriminaliteten i vårt samfunn.

Domstolenes og kriminalomsorgens virksomhet i Norge er et offentlig ansvar. Prøveordningen med narkotikaprogram med domstolskontroll skal evalueres. Jeg anser ikke privat finansiering av ordningen for å være hensiktsmessig.

Jeg har tidligere gitt svar knyttet til tyveriregisteret "Ettersøkt", der gjeldende bestemmelser ikke tillater en regelmessig overføring av opplysninger fra politiets registre til dette private initiativ. En offentlig overtakelse av nettstedet synes ikke hensiktsmessig. Det kan derimot være grunn til å vurdere om politiets egne nettsider bør utvikles med sikte på å ivareta publikums og politiets felles interesse i oppsporing av tyvegods og oppklaring av straffbare forhold.

SPØRSMÅL NR. 134

Innlevert 3. november 2009 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen

Besvart 10. november 2009 av kulturminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Kva informasjon kan kulturministeren koma med når det gjeld økonomiske midlar som det er søkt om til Os kunst og kultusenter "Oseana" i Hordaland fylke?»

GRUNNGJEVING:

Os kommune i Hordaland er godt i gang med bygginga av eit nytt kunst og kultursenter "Oseana". Dette er eit svært positivt prosjekt for kommunen samt for regionen elles. Dette prosjektet er satt i gang med bakgrunn i ei gåve på 50 millionar samt anna økonomisk støtte frå andre aktørar samt Hordaland fylke. Hordaland fylke hadde og dette prosjektet på fyrte plass i si prioritering til statlege midlar. I det høvet ser ein at prosjekt som sto lengre bak allereie har fått midlar.

Svar:

Os kommune har i brev av 30. januar 2007, 31. januar 2008 og 30. januar 2009 søkt om investerings-tilskot til bygging av nytt kunst- og kultursenter frå den spelemiddelfinansierte ordninga for tilskot til regionale møteplassar og formidlingsarenaer for kultur. Søknadene vart avslegne i brev av høvesvis 13. september 2007, 26. september 2008 og 20. oktober 2009 frå Kultur- og kyrkjedepartementet. I brevet frå 20. oktober d.å. opplyste departementet at søknaden vart vurdert i fordelinga av midlar frå ordninga for regionale møteplassar og formidlingsarenaer for kultur, og at prosjektet ikkje vart prioritert innanfor ramma av tilgjengelege midlar i 2009.

Vidare opplyste departementet i same brevet at fylkeskommunane frå 2010 vil få utvida ansvar for forvaltning av spelemidlar til kulturbygg. Frå 2010 vil ikkje departementet forvalta spelemidlar til kulturbygg som ikkje har fått tilsegn før 1. januar 2010.

Etter kvart som departementets plikter om tilskot til prosjekt som har fått tilsegn før 1. januar 2010 vert innfridde, vil tilsvarande midlar i seinare år verta kanaliserte inn i den ordninga for tilskot til kulturbygg som vert forvalta av fylkeskommunane. Os kommune kan søkja Hordaland fylkeskommune om tilskot frå denne ordninga.

I tillegg er kunst- og kultursenteret i Os ført opp i Kultur- og kyrkjedepartementets budsjettproposi-

sjon for 2010 mellom søknader som vert vurderte etter 2010 for tilskot frå statsbudsjettets kapittel 320, post 73 Nasjonale kulturbygg. Løyvingsforslaget for 2010 for denne posten er på 157,9 mill. kroner. I tillegg er det gjort framlegg om tilsegn på 698 mill. kroner til prosjekt etter 2010. Store iverksette prosjekt, som alt har fått tilsegn om tilskot, inneber at det vil vera avgrensa rom for tilskot til nye prosjekt frå denne budsjettposten dei næraste åra.

SPØRSMÅL NR. 135

Innlevert 3. november 2009 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve

Besvart 12. november 2009 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre bedre rammebetingelser for virksomheter som bidrar i arbeidet med å hjelpe sykemeldte raskere tilbake til arbeid?»

BEGRUNNELSE:

Én av fem i yrkesaktiv alder står i dag utenfor arbeidslivet. Det er avgjørende at flere får mulighet for å delta i arbeidslivet, både for å gi den enkelte en bedre livssituasjon og samtidig sikre et mer bærekraftig velferdssamfunn. Som et ledd i arbeidet med inkluderende arbeidsliv har Stortinget i inneværende år bevilget 469 mill. kr via de regionale helseforetakene til helse- og rehabiliteringstilbud til pasienter som er sykemeldt. Private virksomheter gir et viktig tilbud på dette området, som bidrar til mangfold, valgfrihet og kvalitet i helsetilbudet. Blant disse er Smednes Trivselsgård i Møre og Romsdal, som tilbyr arbeidsrettet rehabilitering.

Både Smednes Trivselsgård og mange andre private virksomheter opplever nå stor usikkerhet knyttet til videreføring av prosjekt under ordningen med "raskere tilbake". Det er fortsatt ikke inngått avtaler om kjøp av tjenester for 2010, noe som skaper usikkerhet i forhold ansatte og øvrig drift. Det fremgår av Soria Moria erklæringen at private aktører anses som nyttige samarbeidspartnere. Det er avgjørende at disse aktørene får mer forutsigbare rammer for drift, og langsiktige avtaler med den offentlige helse-tjenesten slik at de kan ivareta sitt oppdrag som nyttige samarbeidspartnere.

Svar:

Som det går fram av Prop. 1 S er det i budsjettforslaget for 2010 foreslått at 483,6 mill. kroner av midlene under ordningen "Raskere tilbake" fordeles til de regionale helseforetakene. I tillegg stilles midler til disposisjon for NAV.

Av de midler som ble stilt til disposisjon for de regionale helseforetakene er om lag 40 prosent brukt til kjøp av tjenester fra private opptrenings- og rehabiliteringstinstitusjoner. I tillegg kommer kjøp av tjenester hos private aktører fra NAV.

I henhold til forskrift om offentlige anskaffelser 7.4.2006 er det åpnet for at de regionale helseforetakenes inngåelse av kontrakter om utførelse av opptrenings- og rehabiliteringstjenester som ytes utenfor sykehus, og som omfattes av de regionale helseforetakenes ansvar for spesialisthelsetjenester, er unntatt fra anskaffelsesforskriftens del II og III. Dette innebærer at det ikke er absolutte grenser for hvor langvarige kontrakter som kan inngås. Anskaffelsene må imidlertid skje i samsvar med de grunnleggende prinsippene i anskaffelsesloven § 5 og forskriftens kapittel 3 om alminnelige regler. Dette gjelder først og fremst grunnleggende prinsipper om konkurranse og forholdsmessighet. Dette tilsier at det ikke kan inngås kontrakter med lengre varighet enn nødvendig.

Rapportering viser videre at antall henviste personer til tjenester innenfor "Raskere tilbake" har økt siden oppstart i april 2007. Helsedirektoratet vurderer at ordningen nå er inne i en fase med stabil drift. Basert på utviklingen i 2009, og de regionale helseforetakenes tilpasninger av aktivitet til disponibel økonomisk ramme, antyder Helsedirektoratet at

25 000 – 30 000 personer kan bli inkludert i ordningen for 2009, noe som vil være i rimelig samsvar med forventningene fra partene i arbeidslivet. Det framgår av de regionale helseforetakenes rapportering at bevilgningen i stor grad blir brukt på tilbud innenfor sammensatte lidelser, ortopedi og rehabilitering i sykehus og opptreningsinstitusjoner.

Også Arbeids- og velferdsetaten rapporterer om høy aktivitet i "Raskere tilbake" når det gjelder tjenester for sykmeldte, tjenester som avklaring av pasientens tilstand, arbeidsrettet rehabilitering og oppfølging. Sommeren og høsten 2009 har etaten inngått nye avtaler med leverandører innen arbeidsrettet rehabilitering, både dagtilbud og døgntilbud. Det er gitt rom for noe lengre kontraktsvarighet for døgnbaserte tilbud enn dagbaserte tilbud. Arbeidsrettet rehabilite-

ring er et felt hvor en er under søking og prøving av metoder.

Kjøp av tjenester fra private leverandører skal skje i samsvar med regelverket for offentlige anskaffelser. De regionale helseforetakene og NAV må i avtaleprosessen vurdere avtalenes lengde. Det er opp til de regionale helseforetakene og NAV å fastsette en passende varighet på bakgrunn av blant annet kontraktens gjenstand og kompleksitet.

De regionale helseforetakene er i brev av 7. juli 2009 bedt om å planlegge for videre aktivitet i prosjektet "Raskere tilbake" også i 2010. Dette sammen med forslaget i Prop. 1 S understreker at det også i 2010 vil bli betydelig aktivitet i dette prosjektet i tråd med intensjonen i avtalen med partene i arbeidslivet.

SPØRSMÅL NR. 136

Innlevert 3. november 2009 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen

Besvart 10. november 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«I følge tall fra SSB blir det årlig kastet om lag 360 000 tonn plast, hvorav 22 % av plastmengden kommer fra plastemballasje. Dette vil si at hvert år kaster nordmenn over 131 000 tonn plastemballasje. Avfallsmengden øker med befolkningsveksten. Plasten ender ofte opp i naturen, der det tar flere hundre år å bryte dem ned. De bidrar også til å øke forbruket av olje, som brukes i produksjon av plast.

Hva vil statsråden gjøre for å redusere mengden plastavfall i Norge?»

Svar:

Jeg deler representanten Kristiansens bekymring for de økende avfallsmengdene i Norge. Regjeringen har som mål at veksten i avfallsmengdene skal være vesentlig mindre enn den økonomiske veksten. Dess-

verre vokser avfallsmengdene fortsatt i omtrent samme takt som økonomien.

På emballasjeområdet har Miljøverndepartementet inngått frivillige avtaler med næringslivet som blant annet pålegger bransjen å arbeide for emballasjeoptimering. Målsettingen er å redusere den samlede miljøbelastningen i emballasjekjeden, herunder mengden emballasjeavfall.

Avfall som blir liggende i naturen kan være svært skjemmende og gir kommunene store oppryddingskostnader. Nye forbruksmønstre har ført til nye utfordringer med hensyn til opprydding på offentlige steder. For å sikre kommunene inntekter som kan finansiere arbeidet med forsøpling, har jeg bedt Statens forurensningstilsyn om å foreslå endringer i forurensningsloven som kan bidra til dette.

SPØRSMÅL NR. 137**Innlevert 4. november 2009 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl****Besvart 16. november 2009 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Når og hvordan ser statsråden for seg at stortingsflertallets ønske om reform av juryordningen kan finne sted?»

BEGRUNNELSE:

Det er parlamentarisk flertall i Stortinget for å avvike dagens juryordning etter at blant annet Ap og Høyres landsmøter fattet vedtak om dette. Den viktigste grunnen til at begge partier fattet slike vedtak var ønsket om en mer rettssikker straffeprosess og behovet for begrunnelse for dom innenfor rammen av en prosess hvor lekmanselementet skal beholdes sterkt. Et vedtak om avvikling av juryordningen vil måtte skje etter en grundig prosess med mål om å samle et bredest mulig flertall med sikte på å realisere

disse målene og prinsippene som vel alle partier uansett standpunkt til juryordningen som sådan deler.

Svar:

I plenumsdommene 12. juni 2009 gjorde Høyesterett rede for de rettssikkerhetsgarantier som ligger i den norske juryordningen, og konstaterte at vår nåværende ordning ikke er i strid med menneskerettighetene. Det er derfor ikke behov for umiddelbare lovendringer om dette.

Jeg er enig med representant Dahl i at lekdommerinnslaget ved lagmannsrettens behandling av alvorlige straffesaker bør gjennomgå grundige vurderinger, men jeg har ikke tatt stilling til når og hvordan.

SPØRSMÅL NR. 138**Innlevert 4. november 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 12. november 2009 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Ifølge oppslag i media om Riksrevisjonens kontroll med måling av punktlighet når det gjelder gjennomføring av togtrafikk avdekkes en rapportering som tildekker faktiske forsinkelser. Angivelig er Samferdselsdept. tiltak at man utvider definisjonen av punktlig slik at forsinkelser også definisjonsmessig fremstår som mindre enn de faktisk er. Dette er selvsagt en helt utilfredsstillende og uakseptabel løsning for togreisende.

Vil statsråden omgjøre endringen av punktlighet for togtrafikken?»

BEGRUNNELSE:

I Riksrevisjonens rapport (Dok 1 2009-2010) heter det:

"4.3.4 Punktlighet i togtrafikken
Registrering av forsinkelser

Riksrevisjonen konstaterer at det er avvik mellom det kravet som departementet har satt i tildelingsbre-

vet og den registreringen som Jernbaneverket gjør ved forsinkelse. Dette fører til at punktligheten som rapporteres er høyere enn i forhold til kravet. Dersom forsinkelse ble registrert etter 2,59 og 4,59 minutter, ville lokaltogene i Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger hatt en gjennomsnittlig reduksjon i punktligheten på nærmere syv prosent, mens intercitytogene ville hatt en reduksjon på nærmere fire prosent. Målsettingen for punktlighet slik det er formulert av departementet ville ikke være oppfylt."

For togreisende og for eier av Jernbaneverket og NSB er det viktig at måling av punktlighet gir et korrekt og ikke et tildekket bilde av omfanget av forsinkelser. Jeg håper derfor statsråden vil omgjøre den definisjonsendringen som er blitt foretatt slik at faktiske forsinkelser blir målt som forsinkelser og ikke forsøkt skjult som tog i rute.

Jeg ber også statsråden se på hvordan slik rapportering foretas i våre skandinaviske naboland Sverige og Danmark.

Svar:

La meg før jeg går inn i selve svaret, understreke betydningen av at punktligheten skal opp.

Saken det henvises til, er tatt opp i Riksrevisjonens Dokument nr. 1(2009-2010) til Stortinget, jf. pkt. 2.2.4 på side 201, pkt. 4.3.4 på side 205, Samferdselsdepartementets svar til Riksrevisjonen på side 208, og Riksrevisjonens uttalelse under pkt. 6.3 på side 211.

Jeg oppfatter at Riksrevisjonen mener at det er uheldig at fortolkningen og praktiseringen av punktlighetsmålet i togtrafikken fører til uklarheter med hensyn til rapportering av reell punktlighet når ankomst innen 3:59 minutter for nærtrafikk tog og 5:59 minutter for fjerntrafikk tog aksepteres som riktig registrering.

Punktligheit i togtrafikken er i statsbudsjettene og tildelingsbrevene til Jernbaneverket definert som at tog er i rute med ankomst endestasjon innen 3 minutter fra oppgitt rutetid for intercitytog, nærtrafikk- og flytog, og innen 5 minutter for langdistanse- og godstog. I omtalene i statsbudsjettene for 2009 og 2010 er det presisert at togene regnes for å være i rute inntil hhv 3:59 minutter og 5:59 minutter, jf. St.prp. nr. 1 (2008-2009) side 115, og Prop. 1 S (2009-2010) side 104. Jeg vil understreke at definisjonene av punktlig-

hetsmålene for togtrafikken ikke har vært endret, selv om den verbale omtalen av punktlighetsmålene kan ha variert noe over tid, og har kanskje ikke alltid vært like presis.

Jeg oppfatter at Riksrevisjonen i sin kritikk har lagt til grunn at «innen» skal forstås som «inn til, men ikke med». Dette er en språkforståelse som jeg (mfl.) ikke deler. «Bokmåls ordboka» fra Universitetsforlaget forklarer «innen» med hensyn til tid som «(2) i løpet av». Jeg mener imidlertid at den semantiske diskusjonen er av begrenset interesse.

Det sentrale er å ha gode mål for å måle punktligheten slik at vi får et effektivt verktøy i arbeidet for å bedre jernbanetilbudet. Det er viktig for meg å få fram nok en gang at departementet ikke har endret definisjonene for forsinkelse for å pynte på situasjonen, slik man kan få inntrykk av i enkelte medieoppslag. Tvert i mot er det et poeng i seg selv å ha de samme definisjonene over tid slik at man får et best mulig grunnlag for å vurdere hvordan omfanget av forsinkelser utvikler seg. Punktligheten i togtrafikken måles i dag på samme måte som den ble målt da punktlighetsregistreringen ble etablert, helt tilbake til 1981. Jeg viser for øvrig til mitt svar på spørsmål om togforsinkelser fra stortingsrepresentant Borghild Tenden i muntlig spørretime onsdag 4. november d.å.

SPØRSMÅL NR. 139

Innlevert 4. november 2009 av stortingsrepresentant Knut Arild Hareide

Besvart 12. november 2009 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Sykehusene omorganiseres, og mange er bekymret for at helsetilbudet skal bli dårligere. Befolkningen i Asker og Bærum har i mange år blitt betjent på Asker og Bærum sykehus og Oslo Universitetssykehus (Rikshospitalet og Ullevål Universitetssykehus). I forbindelse med organiseringen av Vestre Viken HF er det snakk om at høyspesialiserte sykehus-tjenester heretter vil bli dekket av Sykehuset Buskerud.

Hva vil helseministeren gjøre for å sikre innbyggerne i Asker og Bærum et akutttilbud som ikke er dårligere enn det er i dag?»

BEGRUNNELSE:

Et eksempel på slike tjenester er akutt behandling ved hjerneslag på grunn av blodpropp. Dersom diag-

nostikk ved hjelp av diffusjons-MR og blodproppsoppløsende behandling gis innen fem timer, vil omfanget av hjerneskaden kunne begrenses betydelig, og alvorlig funksjonshemming unngås. Ved Rikshospitalet er det døgkontinuerlig vaktteam som betjener denne form for MR-diagnostikk. Tilsvarende finnes ikke i Buskerud, og det vil være meget kostbart å etablere en slik heldøgnservice som den Rikshospitalet har.

Svar:

Regjeringens mål er at alle skal sikres likeverdig behandling – uavhengig av bosted. Når det gjelder tilbudet til pasienter med hjerneslag er det dessverre geografiske forskjeller. Helsedirektoratet fikk derfor i 2007 i oppdrag å utarbeide nasjonale retningslinjer som skal bidra til å sikre likhet i behandling og reha-

bilitering etter hjerneslag. Retningslinjene har vært på høring og forventes ferdigstilt i løpet av februar 2010. Jeg vil i styringsdialogen med de regionale helseforetakene følge opp arbeidet med å implementere retningslinjene. De regionale helseforetakene fikk allerede i oppdragsdokumentene for 2008 og 2009 i oppdrag å sette i gang prosesser for å bedre tilbudet til slagrammede i tråd med ny kunnskap.

Helse Sør-Øst RHF har ansvar for å sørge for gode og forsvarlige spesialisthelsetjenester til befolkningen i sin region, herunder det akuttmedisinske tilbudet. Jeg har derfor bedt Helse Sør-Øst RHF redegjøre for sitt arbeid med å sikre innbyggerne i Asker og Bærum fortsatt gode og forsvarlige spesialisthelsetjenester, spesielt ved hjerneslag.

Det regionale helseforetaket har i sitt svar til meg opplyst at det ennå ikke er avgjort hvordan pasientstrømmene i hovedstadsområdet endelig blir, og at det derfor ikke er gjort formelle endringer i pasientstrømmene. En prosess for å utrede mulige endringer er innledet. Behandlingsforløpene for slagpasienter og andre akuttforløp i sykehusområde Vestre Viken HF vil bli gjennomgått på nytt i det fusjonerte helseforetaket. Det forutsettes at befolkningen i Vestre Vi-

ken HF vil få et akutttilbud på lokal- og områdenivå i eget sykehusområde av samme faglige kvalitet som i resten av regionen.

Helse Sør-Øst RHF opplyser videre at befolkningen i opptaksområdet til Vestre Viken, uavhengig av de planlagte endringer i pasientstrømmer i hovedstadsområdet, vil ha den samme tilgang til høyspesialiserte tjenester (regionale funksjoner) ved Oslo universitetssykehus HF som de har i dag. Prosessen rundt Vestre Viken HF berører kun lokal- og områdefunksjoner. Helse Sør-Øst RHF understreker at det er viktig å sikre en likeverdig tilgjengelighet til regionale funksjoner og andre høyspesialiserte tjenester (landsfunksjoner) for befolkningen i hele regionen.

Det regionale helseforetaket opplyser at tilbudet i regionen til enhver tid skal være i tråd med nasjonale retningslinjer og internasjonale standarder for god behandling. Det vil også foretas nødvendige risiko- og sårbarhetsanalyser som eventuelle endringer i pasienttilbudet, herunder akuttfunksjoner, kan innebære.

Jeg kan forsikre om at jeg vil følge helseregionenes arbeid med å videreutvikle tilbudet til hjerneslagspasienter tett.

SPØRSMÅL NR. 140

Innlevert 4. november 2009 av stortingsrepresentant Marit Amundsen

Besvart 17. november 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Hva vil justisministeren konkret foreta seg for å få ned det økende antall overfallsvoldtekter som vi ser i det norske samfunn?»

BEGRUNNELSE:

I Rogalands avis 3. november 2009 kan man lese en artikkel om tre forsøk på overfallsvoldtekter i nærheten av Stavanger sentrum i løpet av en helg. Stavanger by har de siste par årene hatt en markant økning i antall kvinner som har blitt utsatt for voldtekt, voldtektsforsøk noe som er svært alvorlig og bekymringsfullt. Denne trenden er ikke unik for Stavanger, tall viser dessverre at denne utviklingen er økende generelt i det norske samfunn. Skadevirkningene som disse ofrene blir påført er både av fysisk og psykisk karakter og de psykiske er ofte omfattende og langvarige. Utviklingen er bekymringsfull også sett i lys av at man vet at det er svært høye mørketall i an-

tall kvinner som velger å anmelde en voldtekt et voldtektsforsøk.

Svar:

Voldtekt er en svært alvorlig forbrytelse og i flere sammenhenger har jeg brukt begrepet nestendrap for å karakterisere graden av integritetskrenkelse som de groveste tilfellene av overgrep innebærer. Seksuelle overgrep som begås i det offentlige rom og av en offeret fremmed person, skaper utrygghet og bidrar til at mange kvinner ikke tør gå ut etter mørkest frembrudd i redsel for å bli utsatt for overgrep. Dette er alvorlig, men vi må samtidig være forsiktige med å skape unødig frykt, slik enkelte medier dessverre bidrar til.

Jeg deler representanten Amundsens bekymring for det som kan fremstå som en økning i antallet overfallsvoldtekter i Stavanger-området. Jeg vil imidlertid advare mot å trekke bastante konklusjoner

med utgangspunkt i situasjonen i Stavanger. Primært fordi mørketallene i voldtektssaker er så vidt høye at vi kun har kjennskap til en liten del av det totale antallet saker. I voldtektsutvalgets utredning (NOU 2008:4 "Fra ord til handling") anslås det at det totale antallet voldtekter som begås i Norge i løpet av et år ligger et sted mellom 8.000 og 16.000. Det tilsier at noe rundt 90 % av alle voldtekter og voldtektsforsøk aldri kommer til politiets kjennskap.

En viktig grunn til at mørketallene er store er at svært mange av voldtektene foregår i nære relasjoner. Anmeldeshyppigheten varierer med hvor tett relasjonen er mellom offer og overgriper. Jo nærmere offer og overgriper står hverandre, desto lavere er sannsynligheten for anmeldelse.

Av Oslo politidistrikts voldtektsundersøkelse med analyse av anmeldte saker i 2007 fremgikk det at nesten to tredjedeler av alle overgrepene skjedde i privat bopel. I 13,6 % av tilfellene var den anmeldte gjerningsmannen nåværende eller tidligere samlivspartner eller kjæreste. 33 av de i alt 196 voldtektene eller voldtektsforsøkene som ble anmeldt i Oslo i 2007, ble definert som overfallsvoldtekter. Det utgjør 16,8 % av de anmeldte voldtektene i 2007. Tilsvarende tall for 2004 var 11,3 %.

Vi har behov for mer kunnskap, og vi er derfor i gang med å forberede en omfangsundersøkelse om vold i nære relasjoner og voldtekt, slik blant andre Voldtektsutvalget tok til orde for. Et forprosjekt er under planlegging og vil bli gjennomført i løpet av de nærmeste månedene. I tillegg vil jeg innhente en kunnskapsstatus om overgripere for å styrke det forebyggende arbeidet på dette området.

Den offentlige oppmerksomhet har i all hovedsak vært rettet mot overfallsvoldtektene. Bakgrunnen for dette er trolig at disse overgrepene i tillegg til å medføre store traumer for det enkelte offer, har konsekvenser langt utover selve voldtekten. Overgrepene skaper redsel og utrygghet i befolkningen generelt og vekker dermed offentlighetens interesse i sterkere grad enn de overgrep som finner sted i private boliger. Når definisjonen av voldtekt og strategiene for å forebygge blir ensbetydende med overfallsvoldtekt med fremmed gjerningsperson, vil det for en stor gruppe ofre være vanskelig å definere det overgrepet de har vært utsatt for, som en voldtekt. Samtidig vil vi med et for snevert fokus bare i begrenset grad kunne lykkes med den forebyggende innsatsen.

Det er selvsagt viktig at den enkelte tar forholdsregler og passer på seg selv, men det er vesentlig å ha med seg at de aller fleste voldtekter skjer i sammenhenger der det ikke hadde hjulpet å ta nattbussen hjem. Ansvaret for å forebygge voldtekt er et ansvar for storsamfunnet. På dette nivået må vi fortsatt sørge for å få til en forsvarlig og effektiv straffeforfølgning, samtidig som politiets trykkgghetsskapende virksomhet

gis høy prioritet. Parallelt må vi øke omfanget av og kvaliteten på behandlingstilbudet til personer som begår vold og overgrep.

Vi vet også at barn som opplever vold og overgrep og på andre måter har det vanskelig hjemme, utvikler en større sjanse enn andre for selv å bli overgripere senere i livet og for selv å bli utsatt for overgrep.

Barnehus og det vi ellers gjør i forhold til å skjerme og beskytte barn som opplever vold hjemme er dermed viktige tiltak for å forebygge voldtekt og andre overgrep.

Som et ledd i gjennomføringen av handlingsplanen mot vold i nære relasjoner "Vendepunkt" er det også iverksatt tiltak som ledd i det forebyggende arbeidet rettet nyankomne innvandrere. I forbindelse med samfunnskunnskapsdelen av norskopplæringen skal det blant annet legges til rette for kunnskapsbasert dialog om tema likestilling og kvinner og barns rettigheter.

Politiet har en sentral rolle i arbeidet for å bekjempe seksuelle overgrep og, vi har, sammenlignet med saldert budsjett for 2009, foreslått 1,3 milliarder mer til etaten neste år. Dette er det største budsjettløftet noen sinne og vi regner med at dette gir tydelige resultater i form av mer politikraft, mer oppklart kriminalitet og mer trygghet.

Ordringen med familievoldskoordinatorer er hjørnesteinen i politiets arbeid. Koordinatoren legger til rette for at den voldsutsatte og de pårørende møtes med forståelse, kunnskap og innsikt fra politiet – både menneskelig og politifaglig. Fra 2008 er alle politidistriktene er pålagt en minstestandard der familievoldskoordinatorfunksjonen skal være en 100 prosent stilling. I tillegg er koordinatorens ansvarsområde utvidet til også å omfatte seksuelle overgrep. I de største politidistriktene skal det etableres egne team. Teammodellen skal være landsdekkende i den forstand at distrikter uten egne team skal sikres kompetanseoverføring/bistand der det er behov for det.

Som oppfølging av Voldtektsutvalgets utredning (NOU 2008:4) har vi etablert en etterforskningsgruppe ved Kripos, som skal arbeide mot seksualisert vold. Den ble opprettet med fire årsverk i 2009 og i statsbudsjettet for 2010 har vi foreslått å tilføre gruppen ytterligere fire nye årsverk. KRIPOS har videre utarbeidet en nasjonal tilgjengelig elektronisk dreiebok for etterforskning i voldtektssaker.

Som et ledd i å forbedre kvaliteten på politiets og påtalemyndighetens behandling av slike saker gav riksadvokaten i februar 2008 nye påtalemessige direktiver, herunder at det rutinemessig vurderes opp-tak av lyd og/eller bilde av fornærmedes politiforklaringer i voldtektssaker. Riksadvokaten har også gjennomført et fagseminar for politi og påtalemyndighet om bevisvurdering og aktorering i voldtektssaker.

Retten til inntil 3 timers advokatbistand som fritt rettsråd ved vurdering av anmeldelse av voldtekt, ble innført fra 1. januar 2006, men vi har også foretatt en mer generell styrking av fornærmede og etterlattes rettigheter til informasjon og deltakelse i straffesaksbehandlingen med virkning fra 1. juli 2008. Her ble fornærmede blant annet gitt styrket rett til informasjon og kontradiksjon gjennom hele straffesaksbehandlingen, utvidet rett til bistandsadvokat og utvidet rett til å være til stede i rettsmøter og flere rettigheter i forbindelse med gjenopptakelse av straffesaker for å nevne noe.

DNA-reformen som ble iverksatt 1. september 2008, er trolig ett av de viktigste redskapene for oppklaring av kriminalitet, fordi registeret vil effektivisere etterforskningsarbeidet. Gjennom å åpne for at også mindre alvorlig kriminalitet kan registreres i DNA-registeret, håper vi å identifisere lovbrøyttere så

tidlig som mulig. Svært mange av de som blir dømt for alvorlige lovbrudd, har tidligere blitt dømt for mindre alvorlig kriminalitet. Erfaringen etter DNA-utvidelsen i Danmark er at flere voldtektssaker av eldre dato er oppklart, fordi gjerningsmenn siden siktes for ny kriminalitet og i den forbindelse blir DNA-testet.

Jeg vil også legge til at vi gjennom den siste delproposisjonen om ny straffelov som ble lagt frem i desember 2008, Ot.prp. nr 22 (2008–2009), realiserer målsetningen i Soria Moria-erklæringen om skjerpet straff for grov vold, drap og seksuallovbrudd. I hovedtrekk ble det foreslått at straffene skjerpes med rundt en tredjedel, og at minstestrafen for voldtekt heves til minst tre år. Proposisjonen ble vedtatt i Odelstinget 28. mai 2009 (Besl. O. nr. 88 (2008–2009)).

SPØRSMÅL NR. 141

Innlevert 4. november 2009 av stortingsrepresentant Marit Amundsen

Besvart 12. november 2009 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Hva vil kunnskapsministeren konkret foreta seg for å oppnå Regjeringens visjon om nulltoleranse i forhold til mobbing i den norske skolen?»

BEGRUNNELSE:

I Rogalands avis 2. november 2009 kan man lese en artikkel om en elev som har blitt skamklippet i et friminutt av sine medelever ved en barneskole i Stavanger by. Denne artikkelen er dessverre bare et av mange eksempler på mobbing som foregår blant elever i den norske skolen. Tall fra elevundersøkelser viser dessverre at flere og flere elever i den norske skolen opplever alvorlig og/eller hyppig mobbing. Denne utviklingen er bekymringsfull og særlig alvorlig er det at andelen som opplever mobbing er større på barnetrinnet enn på høyere trinn.

Svar:

Arbeidet mot mobbing er svært viktig for regjeringen. I den nye regjeringserklæringen heter det at regjeringen vil fornye og trappe opp arbeidet mot mobbing i skolen.

I Elevundersøkelsen som gjennomføres årlig blant 300.000 skoleelever fremkommer det ikke noen

vesentlige endringer i læringsmiljøet mellom 2005–2009. Antall elever som oppgir at de har blitt mobbet har vært svært stabilt de senere årene. Selv om et stort flertall av elevene i norske skoler trives svært godt og opplever et godt læringsmiljø må vi hele tiden arbeide for å hindre at elever opplever mobbing. Jeg mener at vi bør ha som visjon at ingen elever skal oppleve mobbing, og regjeringen har satt i gang flere tiltak for å nå denne visjonen.

I den nye satsingen ”Bedre læringsmiljø”, som lanseres 4. desember 2009, presenteres kunnskapsbaserte arbeidsmåter og tiltak for hvordan hele skoleorganisasjonen skal jobbe for å sikre et godt læringsmiljø. Satsingen synliggjør det ansvaret skoleeiere, skolens ledelse og ansatte er pålagt og gir veiledning om hvordan regelverket skal forstås og etterleves. Gjennom satsingen blir det også utlyst midler til lokalt utviklingsarbeid, og støtten til skoleomfattende programmer med dokumentert effekt på læringsmiljøet videreføres.

Det er videre bestemt at temaet for det nasjonale tilsynet med grunnopplæringen i 2010 skal omhandle elevenes psykososiale skolemiljø.

Regjeringen og sentrale parter undertegnet 12. februar 2009 et nytt Manifest mot mobbing. Gjennom manifestet forplikter partene seg til å gjennom-

føre en rekke tiltak som skal hindre mobbing. Jeg vil invitere partene i manifestet til ny rådslagning og vurdering av tiltakene i løpet av november eller tidlig desember.

Et av tiltakene i Manifest mot mobbing er å innhente erfaringer med uavhengige kontrollutvalg/ombud for elever. Behovet for en slik ombudsfunksjon vil bli vurdert i departementet.

Jeg vil sette i gang en kvalitativ undersøkelse for å øke kunnskapen om mobbing med utgangspunkt i det datagrunnlaget som ligger i Elevundersøkelsen. Målsettingen med den kvalitative undersøkelsen vil

være å få frem mer kunnskap om bakgrunnen og årsakene til mobbing og diskriminering. Med bakgrunn i funnene fra denne undersøkelsen skal det vurderes målrettede tiltak for å forebygge mobbing i skolene.

Regjeringen har også styrket opplæringen om mobbing i lærerutdanningen og skolelederutdanningen. Arbeidet mot mobbing skal være en sentral del av det nye obligatoriske pedagogikkfaget i lærerutdanningen, pedagogikk og elevkunnskap. Likeledes er kunnskaps om læringsmiljø et av hovedområdene i det nye nasjonale utdanningstilbudet for skoleledere/rektorer.

SPØRSMÅL NR. 142

Innlevert 4. november 2009 av stortingsrepresentant Ib Thomsen

Besvart 12. november 2009 av kulturminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Hvor mye mva. betaler de frivillige lag og organisasjoner i løpet av et år?»

BEGRUNNELSE:

De frivillige lag og organisasjoner har i en årrekke jobbet for fritak fra MVA (merverdiavgift - moms). Som et steg på veien kan man utvide dagens tjenestemomskompensasjonsordning. Regjeringen har forpliktet seg til en slik momskompensasjonsordning i Soria Moria II erklæringen, og foreslått første steg i innføringen i statsbudsjettet for 2010.

I Kulturmomsutvalgets arbeide tok representanter for frivillig sektor gjentatte ganger opp ønsket om en provenyberegning av hvor mye MVA frivillig sektor betaler i MVA i året.

I offisielt orienteringsmøte mellom Stortingets Familie- og kulturkomite og Statsråden og Kulturdepartementets ledelse 3. november i år ble det opplyst at departementet legger til grunn at frivillig sektor betaler så mye som 3 - 5 milliarder kroner i MVA i året.

Svar:

Jeg viser til omtalen av saken i statsbudsjettet for 2010, jf. omtalen i Prop. 1 S (2009-2010) Skatte-, avgifts- og tollvedtak hvor Regjeringen har varslet en ny, generell og rammestyrte ordning for momskompensasjon til frivillige organisasjoner. Det tas sikte på at ordningen skal tre i kraft fra 1. januar 2010 og skal trappes opp med 1 mrd. kroner fram til 2014. En

generell, rammestyrte kompensasjonsordning til frivillig sektor er en ordning på statsbudsjettets utgiftside og ligger utenfor merverdiavgiftssystemet. Det må derfor presiseres at forslaget i budsjettet er å innføre en ny, generell og rammestyrte kompensasjonsordning for momskostnader.

Samlede merverdiavgiftsutgifter for frivillig sektor vil være helt avhengig av hvordan sektoren defineres, og kunnskapsgrunnlaget i dag er ikke tilstrekkelig presist til at det er forsvarlig å operere med et pålitelig anslag.

I et svar på spørsmål til skriftlig besvarelse i forbindelse med behandlingen av Dokument 8: 32 (2008-2009) fra representanten Gjermund Hagesæter besvarte daværende finansminister Kristin Halvorsen med bl.a. følgende når det gjaldt provenyvirkningene av å innføre avgiftsplikt og fradragsrett for frivillig sektor:

”Når det gjelder provenyvirkningene viser jeg til at det i forbindelse med behandlingen av merverdiavgiftsreformen i 2001 ble gjort en egen beregning basert på Nasjonalregnskapet over merkostnadene for frivillig sektor som følge av at det ble innført merverdiavgift på en rekke flere tjenester. Reformen ble da anslått å gi frivillig sektor merutgifter i merverdiavgift på om lag 130 mill. kroner årlig. Det ble også gitt en tilsvarende årlig bevilgning til kompensasjon for merverdiavgift for frivillig sektor, jf. St. prp. nr. 63 (2001-2002) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet medregnet folketrygden 2002. I saldert budsjett 2009 er det bevilget knapt 200 mill. kroner til kompensasjon for merverdiavgift til frivillig sektor. I sammenheng med beregningen i forbindelse med momsreformen ble det samtidig beregnet hvor mye

frivillig sektor betaler i merverdiavgift samlet. I et svar på spørsmål nr. 1 fra Kristelig Folkepartis stortingsgruppe vedrørende Revidert nasjonalbudsjett 2001 ble det på grunnlag av dette anslått at innføring av null-sats for frivillig sektor, hvor det også er forutsatt utvidet avgiftsplikt som gir fradrag for alle anskaffelser til frivillig virksomhet, ville gi et årlig provenytap på i størrelsesorden 2 mrd. kroner. Selv om det vil være stor usikkerhet om et slikt anslag, er det grunn til å anta at frivillig sektors merverdiavgiftskostnader er i milliardklassen. Jeg vil også vise til at Frivillighet Norge har antydnet at deres forslag vil medføre om lag 1 mrd. kroner i økt støtte til frivillig sektor.”

Det foreligger i liten grad statistikkgrunnlag som bidrar til å bekrefte eller utdype dette anslaget. Det er i de senere årene gjennomført to studier av frivillig sektor som kan gi indikasjoner på frivillig sektor samlede utgifter. Institutt for samfunnsforskning gjennomførte i 2007 (ISF Rapport 10:2007) en kartlegging av frivillig sektor. Hensikten var å gi en fullstendig oversikt over antall medlemmer i frivillige organisasjoner, antall organisasjoner, sysselsetting, frivillig innsats, driftskostnader og inntekter fra ulike kilder. På oppdrag fra Kultur- og kirkedepartementet kartla International Institute of Stavanger (IRIS) sektoren ytterligere (Rapport IRIS – 2008/2009). Deres oppdrag var å fremskaffe et bedre faktagrunnlag om hvordan merverdiavgiften påvirker sektoren, med særlig vekt på utgiftssiden. I disse undersøkelsene er definisjonen på frivillig organisasjon at den ikke overfører overskudd til eiere eller andre, den er ikke underlagt offentlig styring, medlemskap er frivillig, og det dreier seg om en organisasjon med en viss va-

righet og styringsstruktur. Definisjonen omfatter også virksomheter som politiske organisasjoner, arbeidslivsforeninger, borettslag mv. Dette er en betydelig bredere definisjon av ”frivillig virksomhet” enn det som ligger i ”veldedig og allmenntilnyttig organisasjoner” fra merverdiavgiftsregelverket.

Regjeringen har som mål å styrke kunnskapen om frivillig sektor. Forskning som bidrar til økt kunnskap om frivillig sektor er et prioritert område i regjeringens frivillighetspolitikk. Det er derfor etablert et eget forskningsprogram ” Virtuet senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor”, et forskningssamarbeid mellom Institutt for samfunnsforskning og Rokkansenteret, Universitetet i Bergen

I tilknytning til det nye forskningsprogrammet gjennomføres det nå en ny kartlegging av lokallag i Norge. Datainnsamlingen bygger på tidligere kartlegginger, men er bredere enn tidligere for å kunne gi sikrere data. Lokallagenes økonomi blir i denne datainnsamlingen kartlagt mer detaljert på landsbasis enn tidligere og vil blant annet kunne gi et sikrere grunnlag for beregning av merverdiavgiftsgrunnlag. Dataene skal etter planen være tilgjengelig i løpet av januar 2010.

Det er videre i 2009 påbegynt et arbeid for å etablere et satellittregnskap for frivillig sektor. Et satellittregnskap er et tilleggsregnskap til nasjonalregnskapet, der formålet er å belyse en gitt sektor som er dårlig dekket i det ordinære nasjonalregnskapet. Satellittregnskapet vil gi betydelig økt kunnskap om den økonomiske betydningen av frivillig sektor. Dette arbeidet videreføres i 2010.

SPØRSMÅL NR. 143

Innlevert 4. november 2009 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland

Besvart 16. november 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Ser statsråden noen prinsipielle betenkeligheter ved at politiet varsler arbeidsgiver i tilfeller hvor en arbeidstaker blir bøtelagt eller dømt for kjøp av seksuelle tjenester, og vil statsråden ta initiativ til generelle rutiner for varsling av arbeidsgiver når vandelsstatusen til en ansatt endres?»

BEGRUNNELSE:

I Adresseavisen 2. november fremkommer det at politiet i Trondheim nå vurderer å varsle arbeidsgiver hvis ansatte blir tatt for kjøp av seksuelle tjenester. I en rekke yrker er det krav om uttømmende vandelsattest før ansettelse, men det er meg bekjent ikke vanlig at politiet varsler om forhold som vil fremkomme på en slik attest når de fremkommer i etterkant. Det er prinsipielt betenkelig hvis politiet er selektive på hva slags informasjon som sendes arbeidsgiver, sett i lys av at også andre former for kriminalitet vil fremkomme på en vandelsattest.

Svar:

Politiets taushetsplikt er i utgangspunktet til hinder for at opplysninger fra straffesaker gjøres kjent for privatpersoner, herunder arbeidsgivere til personer under etterforskning.

I visse tilfeller er politiet likevel pålagt å vurdere om man skal gi melding om visse forhold. Blir en offentlig tjenestemann siktet for en straffbar handling av en slik art at den antas å kunne få konsekvenser for hans stilling som tjenestemann, skal politiet underrette vedkommendes nærmeste foresatte. Tilsvarende dersom en person som driver virksomhet med offentlig tillatelse siktes for en handling som kan få betydning for tillatelsen. Her må vedkommende offentlige myndighet underrettes.

Politiet er dessuten pålagt å vurdere om opplysninger skal gjøres kjent for andre enn offentlige organer når det er nødvendig for å forebygge lovovertridelser. Det kreves en nøye og konkret vurdering før slike opplysninger gis. Jeg ser for tiden ikke behov for å regulere dette området nærmere ved nye retningslinjer.

Det er etter dette på det rene at politiet ikke rutinemessig kan varsle arbeidsgivere om ansatte som bøtelegges for kjøp av seksuelle tjenester. Det vil

bare være i mer spesielle tilfeller at dette vil være korrekt.

Det nye forbudet mot kjøp av seksuelle tjenester utfordrer politiet på ulike måter. Blant utfordringene er nettopp å vurdere i hvilke tilfeller melding kan og bør gis når personer i ulike yrker siktes for overtredelse av forbudet.

Forbudet ble innført blant annet som et tiltak for å bekjempe menneskehandel i Norge. Sør-Trøndelag politidistrikt har ved en rekke anledninger vist at de i tett samarbeid med statsadvokatembetet har evnet å gripe tak i denne komplekse sakstypen. Det er gjennomført grundige etterforskninger med gode resultater. Distriktet har opparbeidet forståelse og kompetanse på prostitusjonsmarkedene innen distriktet. Det er derfor ikke forbausende at nettopp dette politidistriktet nå interesserer seg for kundegruppen innen prostitusjon, og utreder hvorvidt meldinger til arbeidsgiver i visse tilfeller er nødvendig.

Jeg har fått opplyst at Sør-Trøndelag politidistrikt hittil ikke har sendt melding til noen arbeidsgiver om at ansatte er tatt for kjøp av seksuelle tjenester, men føler meg trygg på at den dagen man eventuelt gjør det vil beslutningen være i samsvar med gjeldende regelverk på området.

SPØRSMÅL NR. 144

Innlevert 4. november 2009 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 12. november 2009 av nærings- og handelsminister Trond Giske

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre nye utlysninger av Brukerstyrt Innovasjons Arena-prosjekter også i 2010, og dermed følge opp Regjeringens intensjoner om en satsning på kunnskap og forskning som mot-konjunktur tiltak for konkurranseutsatt næringsliv og de teknisk-industrielle forskningsinstituttene?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden har siden sin tiltreden i en rekke sammenhenger lagt vekt på viktigheten av næringsrettet forskning. Blant annet på et møte med rederinæringen i Ålesund 3. november ble dette vektlagt når statsråden, i følge norskindustri.no sa at: "Jeg vil jobbe for en regjeringsspolitikk som legger til rette for et kunnskapsbasert og miljøvennlig næringsliv." Samtidig vet man at nettopp konkurranseutsatt industri er

bortimot den eneste næringen som nå har store utfordringer og må vektlegge å sikre likviditet. Når disse næringene reduserer sin kontraktsbaserte forskning rammer det i stor grad de teknisk-industrielle instituttene, eksempelvis Sintef, IFE og IRIS. Disse instituttene kan komme i en situasjon som gjør at de tappes for kompetanse dersom ikke næringsrettet forskning styrkes. Brukerstyrt Innovasjons Arena (BIA) har vært et viktig virkemiddel for å stimulere til næringsrettet forskning, delfinansiert av næringslivet selv, og vil kunne være et viktig virkemiddel for å styrke næringsrettet forskning særlig innenfor de teknisk-industrielle fagmiljøene. Norges Forskningsråd har imidlertid lagt på is alle nye utlysninger av prosjekter innenfor BIA for 2010. Dersom dette ikke blir endret vil kompetanse som vi ta mange år å gjenoppbygge kunne forsvinne fra instituttene.

Svar:

Norges forskningsråds program Brukerstyrt innovasjonsarena (BIA) ble etablert i sin nåværende form i 2006. BIA støtter opp om Regjeringens satsing for å bidra til et mer kunnskapsbasert næringsliv, og retter seg mot foretak med vilje og evne til å satse på FoU. Gjennom BIAs ”åpne konkurranse” sikres et tilbud til bredden av norsk næringsliv, og det stimuleres til ambisiøse FoU-satsinger på foretakenes premisser. Programmet støtter også kompetanseutvikling i norske forskningsmiljøer der næringslivet selv har identifisert slike behov. BIA er et generelt virkemiddel, og det er ingen særlig øremerking mot ”konkurranseutsatt næringsliv”.

Rammen for BIA i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2010 er om lag 365 mill. kroner. Bevilgningen til BIA er foreslått økt med 25 mill. kroner sammenlignet med saldert budsjett 2009. I regjeringens tiltakspakke i vinter ble BIA styrket med 75 mill. kroner. Regjeringen har styrket finansieringen av programmet hvert år siden 2005.

Nasjonalbudsjettet for 2010 presiserer at bud-

sjettforslaget innebærer at deler av de ekstraordinære utgiftstiltakene fases ut. Regjeringen foreslår likevel økte bevilgninger til forskning og utvikling på om lag 1,7 mrd. kroner sammenlignet med saldert budsjett 2009, og offentlig finansiert FoU anslås å utgjøre 0,97 pst. av BNP i 2010.

Forskningsrådet publiserte høsten 2009 en utlysning under programmet med en bevilgning på totalt 50 mill. kroner i 2010. Dette hadde ikke dekning i de midler Forskningsrådet hadde til disposisjon for nye prosjekter, og var derfor uheldig. Utlysningen ble trukket av Forskningsrådet.

Norges forskningsråd har tildelt midler til om lag 60 nye prosjekter under programmet BIA i 2009. Alle prosjektene som mottar støtte er flerårige (3-5 år), og deler av budsjettammen er derfor bundet opp av løpende prosjekter. Sammen med prosjekter som tidligere er tildelt midler, betyr det at om lag 170 prosjekter mottar støtte fra BIA ved inngangen til 2010. Dette er støtte som kommer næringsliv og bl.a. teknisk-industrielle forskningsinstitutter til gode.

SPØRSMÅL NR. 145

Innlevert 5. november 2009 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal

Besvart 11. november 2009 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Er ministeren enig at husdyrregisteret er ute av kontroll, og hva vil ministeren gjøre for å få kontroll over den oppståtte situasjonen?»

BEGRUNNELSE:

Mattilsynet overførte i begynnelsen av mai 2009 Husdyrregisteret til Mattilsynets Skjematjeneste. Det har vist seg å bli en tung prosess. Et eksempel på et problem storfebøndene opplever er at de ikke får slaktet dyr, om de ikke står riktig oppført i registeret. Noen bønder har opplevd at de ikke får slaktet okser de har på båsen fordi registeret sier at dyret ikke finnes. Slakteriene skal påse at de ikke slakter dyr som ikke er registrert. Dette har resultert at flere bønder har fått forsinket slaktning, noe som går direkte ut over drifta til gårdsbruket. ESA har også påpekt at systemene er for dårlige, noe som kan medføre ytterligere problemer for bransjen.

Svar:

Jeg er ikke enig i at Husdyrregisteret er ute av kontroll. Omlegging av Husdyrregisteret var et riktig og viktig tiltak. Det gamle registret var mangelfullt og inneholdt mange feilregistreringer. I forbindelse med utbrudd av smittsomme dyresykdommer er Mattilsynet helt avhengig av et pålitelig register med god datakvalitet. Stabil og god datakvalitet blir også spesielt viktig med tanke på den planlagte framtidige utbetaling av tilskudd med bakgrunn i registreringene i husdyrregisteret.

Implementeringen av ny løsning for husdyrregisteret i Mattilsynets tilsynssystem MATS har vist seg å være vesentlig mer kompleks enn Mattilsynet antok. Omleggingen har avdekket mange feil i registreringene. Beklageligvis har dataoverføringsprosessen (konverteringen) også skapt feil i registeret. Disse feilene har utløst betydelig flere og større problemer enn forventet for både næringsaktørene og for Mattilsynet.

Da det nye Husdyrregisteret ble satt i drift i begynnelsen av mai i år, hadde systemet både svakheter

og mangler. Mattilsynet har jobbet, og jobber fortsatt, med endringer og forbedringer. Nødvendig funksjonalitet i systemet er nå kommet på plass, slik at alle involverte aktører i all hovedsak kan utføre sine registreringer i husdyrregisteret.

Gjennom hele omleggingsprosessen har Mattilsynet hatt god kontakt med næringsaktørene, både in-

volverte husdyrkontroller, slakterier og merkeprodusentene, for å finne fram til gode løsninger.

Utfordringen nå består i å rette opp feilregistreringer og datafeil i Husdyrregisteret. Mattilsynet opplyser at de har et tett og godt samarbeid med næringenes rådgivningstjenester om dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 146

Innlevert 5. november 2009 av stortingsrepresentant Robert Eriksson

Besvart 12. november 2009 av fungerende arbeidsminister Rigmor Aasrud

Spørsmål:

«Fra en bruker av Nav har jeg mottatt en henvendelse om en praksis i Nav som virker lite tilfredsstillende. Vedkommende søkte om uføretrygd men ble innkalt til Nav der han fikk muntlig beskjed om at han ikke var syk nok og at han var for ung til å få uføretrygd. Søknaden var ikke behandlet på vanlig måte men han fikk beskjed om å skrive en søknad om å trekke søknaden om uførepensjon. Søknaden skulle skrives der og da, noe han følte seg presset til å gjøre.

Er dette akseptabel, profesjonell praksis i Nav?»

BEGRUNNELSE:

Det må være slik at enhver søknad til Nav, enten det gjelder uførepensjon eller andre ytelser, må behandles seriøst. Personell med den nødvendige kompetanse må selvfølgelig vurdere søknader om bl.a. uførepensjon ut fra de medisinske kriterier som foreligger fra brukerens lege og eventuelt annet helsepersonell. Det virker svært uprofesjonelt når en konsulent/saksbehandler på et Nav-kontor forutser resultatet av en eventuell behandling og oppfordrer en bruker om å trekke en søknad før den er vurdert. Det hører med til historien at den samme brukeren fikk beskjed om å søke attføring, noe han hadde vært igjennom 2 ganger tidligere.

Svar:

Det er vanskelig for meg å vurdere tilfellet som det refereres til i spørsmålet. Jeg er imidlertid svært opptatt av at etatens brukere skal møtes med bl.a. service, respekt, kompetanse, informasjon og et godt tilpasset tjenestetilbud. Dette er også framhevet i departementets retningslinjer til Arbeids- og velferdsdirektoratet. Det gjennomføres også et betydelig arbeid i etaten for å følge opp disse retningslinjene, og jeg er orientert om at det legges vekt på god brukerorientering.

Generelt vil jeg understreke at det er et hovedmål med NAV-reformen å bidra til å få flere i arbeid og aktivitet og færre på stønad. Reformen skal også gi brukerne tilbud som er tilpasset deres behov. Samlet sett er NAV-reformen et ledd i en helhetlig strategi for å legge til rette for deltakelse i arbeidslivet for alle som kan, samtidig som økonomisk og sosial trygghet sikres for den enkelte.

En viktig oppgave for Arbeids- og velferdsetaten vil være å gi råd og veiledning som stimulerer til deltakelse i arbeidslivet. Etaten skal også gi veiledning om rettigheter og plikter slik at den enkeltes interesser kan ivaretas. I veilederrollen vil det ofte være nødvendig først å vurdere bruk av virkemidler som kan legge til rette for deltakelse i arbeidslivet fremfor bruk av virkemidler som gir grunnlag for en permanent tilværelse på stønad. Som nevnt innledningsvis skal selvsagt også denne typen kontakt mellom bruker og veileder foregå innenfor rammen av de retningslinjer som er gitt.

SPØRSMÅL NR. 147**Innlevert 5. november 2009 av stortingsrepresentant Åge Starheim****Besvart 11. november 2009 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Det har vore stor frustrasjon over mange stengde fjelloverganger i Sogn og Fjordane på vintertid. Spesielt har verksemder og folk i Vik kommune vore svært misfornøgde med at Vikafjellet ofte har vore stengd på vinterstid, og frå politisk hald i Vik har det kome sterke krav om at fjellet må haldast døgnope. Strynefjellsvegen er også ei viktig transportåre for næringslivet og folk flest.

Vil statsråden syte for at det vert avsett nødvendig midlar til å halde desse fjelloverganganane døgnope?»

Svar:

Vikafjellsvegen har tidlegare vore nattestengd i vinterhalvåret. Samferdselsdepartementet har no avgjort at denne vegen skal vera døgnope frå og med vintersesongen 2009/2010. Når det gjeld Strynefjellet, har denne delen av riksveg 15 vore døgnope i mange år.

Sjølv om desse vegane skal vera døgnope, må tryggleiken til trafikantar og brøytemannskap ivaretakast. Dei to vegane kan difor verta stengde pga. uvêr eller ras/rasfare.

For å redusera tida med å opne vegen etter stenging, er det på Vikafjellet skaffa meir freseutstyr, og det vert gjennomført tiltak langs vegen for å letta opninga etter stenging.

Begge desse vegane er såleis døgnope, og vert haldne opne så sant vêrtilhøva gjer det forsvarleg.

SPØRSMÅL NR. 148**Innlevert 5. november 2009 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 13. november 2009 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Høyesterett har i to dommer den senere tid skapt stor usikkerhet om den skattemessige klassifiseringen av vederlag ved salg av eierandeler i aksjeselskap eller enkeltmannsforetak. Deler av avtalt salgsvederlag er av Høyesterett omgjort til lønn når tidligere eier fortsetter med et ansettelsesforhold til markedsbetingelser etter salg til ny eier (earn out).

Vil statsråden ta initiativ til å skape klare, forutsigbare og lett anvendbare regler knyttet til skattemessig behandling av earn out-avtaler?»

BEGRUNNELSE:

Finansdepartementet har gjennom en uttalelse i Utvalget fra 1999 lagt kriterier for omklassifisering av vederlag ved salg av aksjer til lønn. Disse kriteriene er i ettertid innarbeidet i Skattedirektoratets Lignings-ABC. Disse prinsippene er ikke hensyntatt i to nylig avsagte Høyesterettsdommer. Den ene gjaldt en malermester i Alvdal som solgte sin virksomhet

(Skogli-dommen) og den andre der tre aksjonærer solgte sine aksjer i sitt aksjeselskap med mange ansatte og deler av vederlaget var betinget av at aksjonærene fortsatt i et arbeidsforhold for kjøper i en viss tid (Maritime Industry Service-dommen). I begge dommene ble deler av salgsvederlaget omklassifisert til såkalt personavhengig goodwill. Mange skattejurister anser dommen som et klart brudd på to tidligere dommer om goodwill-begrepet som Høyesterett avsa i 2000 og 2001 (Paulsen- og Alst-dommene). Dermed følger usikkerhet om rettstilstanden.

Dette kan komme til å få store konsekvenser i forhold til realisering av virksomheter og nødvendige strukturendringer i næringslivet. Selger kan ikke lenge vite om deler av salgsvederlaget blir klassifisert som lønn eller kapitalinntekt hvis selger skulle velge å fortsette å arbeide for kjøper på markedsmessige betingelser.

Den endring som mange mener Høyesterett har foretatt medfører også en forskjellsbehandling mel-

lom selgere som ønsker å pensjonere seg og de som ønsker å arbeide for kjøper. I mange tilfeller vil det være ønskelig både for kjøper, selger og for samfunnet at selger fortsetter å arbeide for virksomheten. Kompetanse og markedskunnskap kan ellers gå tapt. Men etter de to dommene fra Høyesterett vil mange kunne komme til å velge å avstå fra å selge eller fra å fortsette å arbeide for ny eier for å unngå tvil om den skattemessige behandlingen av salgsvederlaget.

Svar:

Spørsmålet gjelder den nærmere fordelingen av vederlaget mellom kapitalinntekt og arbeidsinntekt ved salg av eierandeler i aksjeselskap eller enkeltpersonforetak, når selgeren påtar seg en arbeidsforpliktelse i virksomheten etter overdragelsen. I Høyesteretts dom inntatt i Rt. 2008 s. 1307 (Skogli) uttaler førstvoterende seg på generelt grunnlag om dette i avsnitt 35:

”Jeg legger videre til grunn at i den grad det i forbindelse med virksomhetsoverdragelse ytes vederlag eller annen fordel foranlediget av selgers senere innsats for kjøper, må dette anses som fordel vunnet ved arbeid (...), og beskattes som arbeidsinntekt.”

Uttalelsen, som senere er opprettholdt av Høyesterett i en avgjørelse av 17. juni 2009, gir veiledning til skattyter og rettsanvender ved vurderingen av om deler av vederlaget ved salg av virksomhet skal klassifiseres som arbeidsinntekt.

Som representanten Gundersen viser til, har Høyesterett nylig avsagt to avklarende dommer på området. Begge dommene er enstemmige. Vurderingstemaet i disse avgjørelsene er nettopp fordelingen av salgssummen på kapitalinntekt og arbeidsinntekt, i situasjoner der selgerne, blant annet, har påtatt seg en arbeidsforpliktelse i virksomheten etter overdragelsen. Fordelingen av salgssummen vil bero på en helhetsvurdering av den konkrete transaksjonen, og denne problemstillingen er lite egnet for detaljregulering.

Finansdepartementets uttalelse fra 1999 (inntatt i Utvalget 1999 s. 225 og lagt til grunn i Lignings-

ABC) lister opp enkelte nærmere omstendigheter for når det kan være aktuelt med omklassifisering av kapitalinntekt til arbeidsinntekt ved aksjesalg kombinert med arbeidsavtale. Denne uttalelsen er imidlertid ikke ment som en uttømmende angivelse av aktuelle områder for omklassifisering.

Et eksempel er her den del av uttalelsen som angir at avlønning atskillig under markedsverdi for det avtalte arbeidet kan gi grunnlag for omklassifisering. Den offentlig framførte kritikk av de to seneste høyesterettsdommene synes basert på en misforståelse av denne del av uttalelsen. Det er nemlig ikke slik at avtalt, gjerne noe standardisert normallønn for det avtalte arbeidet uten videre fritar for omklassifisering av noen del av det øvrige vederlag til selgeren. For det første betyr ikke fravær av ett enkelt omklassifiseringsmoment at ikke andre momenter kan være sterke nok til å begrunne omklassifisering. For det andre vil det i enkelttilfeller kunne være meget stor avstand mellom på den ene side en standardmessig, normal markedslønn for en konkret arbeids- eller stillingstype, og på den annen side den ev. betydelige verdi som det vil ha for bedriften og dens nye eier at nettopp den forrige eier fortsatt bruker sitt talent og sin arbeidskraft i bedriftens tjeneste etter eierskiftet.

Det Høyesterett har bekreftet i de seneste dommene, er at den reelle verdi av selgerens fortsatte arbeidsinnsats i bedriften skal legges til grunn ved vurderingen av hvor mye av samlet vederlag som kan lønnsbeskattes. Dette er jeg helt enig i, ikke minst fordi det er viktig at reelle arbeidsvederlag i andres tjeneste, og ikke minst høye arbeidsvederlag, skattlegges etter lønnsreglene. I stedet for uklarhet er det faktisk skapt bedre klarhet om dette, og jeg ser ikke noe behov for justeringer i dette resultatet. I kommende utgaver av Lignings-ABC vil Skattedirektoratet formentlig behandle temaet nærmere med sikte på veiledning til skattytere, rådgivere og skatteetat.

Når det gjelder klarhet og forutberegnelighet, viser jeg ellers til den adgangen skattyterne har til å be skattekontoret om en veiledende uttalelse om skattevirkninger av bl.a. planlagte salgstransaksjoner.

SPØRSMÅL NR. 149**Innlevert 5. november 2009 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 16. november 2009 av nærings- og handelsminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Flere medier melder om at det er ordretørke for skipsverftsneringen og at dersom det ikke kommer nye ordrer i løpet av få måneder vil flere verft kunne være uten beskjeftigelse i løpet av 2010. En oversikt fra Norsk Industri viser at norske verft kun har kontrakter for 1 milliard kroner for 2012 mens det for 2009 er leveranser av skip for 90 milliarder kroner.

Hvilke tiltak vil statsråden fremme forslag om for å sikre gode rammebetingelser for verftsneringen?»

Svar:

Regjeringen har gjennom ulike målrettede aktiviteter satt inn massive tiltak for å dempe virkningene av finanskrisen og den internasjonale konjunktursituasjonen. Først og fremst har det vært viktig å bidra til å bygge opp under tilliten i kapitalmarkedet. Dette har skjedd gjennom de to bankpakkene, styrking av Eksportfinans og økning av garantirammene for Garantitilskuddet for Eksportkreditt (GIEK). Innovasjon Norges lånerammer og bevilgningen til forskning og utviklingskontrakter er økt i 2009. Disse tiltakene har hatt stor betydning for norske verft og maritime utstyrsleverandører. Regjeringen foreslår en fortsatt sterk satsing på disse ordningene i statsbudsjettet for 2010.

Gjennom regjeringens maritime strategi, som ble lagt frem i oktober 2007, er det lagt til rette for en målrettet satsing på de maritime næringene. Stortinget har som del av oppfølgingen av strategien bevilget 100 mill. kroner ekstra både i 2008 og 2009 til kompetanse, forskning og innovasjon med miljøprofil innen denne sektoren. Regjeringen foreslår å videreføre dette i samme omfang i budsjettet for 2010.

I rederiskattordningen er reglene for miljøfond endret slik at dette kan inngå som del av rederienes egenkapital. I forbindelse med budsjettet for 2010 har regjeringen fremmet forslag om skattefritak for gevinst og tap på valutasikringsavtaler innenfor rederiskattordningen. Begge disse endringene vil styrke rederienes mulighet til å finansiere bygging ved norske verft.

I budsjettet for 2010 foreslår regjeringen også å styrke bevilgningene til MAROFF-programmet under Norges Forskningsråd med 11 mill. kroner fra 119,1 til 130,1 mill. kroner. Dessuten videreføres ordningen i Innovasjon Norge for miljøprosjekt i de maritime næringene og utvikling av nærskipsfartsflåten. Dette er viktige og fremtidsrettede tiltak og satsinger for en sektor som har blitt hardt rammet av fi-

nanskrisen. Tiltak i den maritime strategien vil bidra til å styrke innovasjonen i hele den maritime klyngen, fra verft og utstyrsleverandører til skipsfart og maritime tjenesteyting. Dette vil gi grunnlag for høyere verdiskaping og en mer miljøvennlig flåte.

I den alvorlige situasjonen mange bedrifter og arbeidstager nå står overfor er det viktig å redusere faren for nedleggelse av levedyktige bedrifter som følge av kortsiktig svekket etterspørsel. Regjeringen har derfor ved mer fleksible permitteringsregler gjort det enklere å fordele permitteringer på flere arbeidstakere og over lengre tidsrom.

Som et ytterligere tiltak, besluttet regjeringen i september i år å gjøre det lettere å få støtte til bedriftsintern opplæring. Tiltaket vil styrke kompetansen og opplæringsmulighetene til ansatte i bedrifter som er rammet av nedgangskonjunkturen. Regelverket endres nå slik at også bedrifter som blir rammet av markedssvikt på grunn av konjunkturmessige forhold, kan innvilges støtte. De endringene i regelverket som regjeringen nå gjennomfører, vil styrke bruken og dermed hjelpe flere bedrifter også innen maritim virksomhet.

Etter tidligere år med rekordstor ordreinngang, vil 2009 samlet bli et godt år for norsk verftsnering og leverandørindustri. Det har imidlertid vært et kraftig fall i ordreinngangen for verftene siden høsten 2008 og enkelte skipsverft har allerede startet permitteringer og oppsigelser. Utsikt til overkapasitet i skipsfartsmarkedene og et lavere oljeprisnivå gjør det sannsynlig at norsk skipsverft- og utstyrsleverandørnæring vil gå inn i en periode med svært lav aktivitet. Oversikter fra både Norsk Industri, Norges Rederiforbund og fra Eksportfinans viser at mange av skipsverftene vil stå uten oppdrag i løpet av 2010. Ved utgangen av 2011 vil verftene, ut i fra dagens ordrebøker, ikke lenger ha oppdrag. Også offshoreverktstedsnæringene kan gå inn i en periode med betydelige lavere aktivitet.

Disse næringene representerer kompetansebaserte arbeidsplasser langs hele kysten, ofte i lokalsamfunn med begrensede alternative sysselsettingsmuligheter. Mange av bedriftene er verdensledende innen sine segmenter.

I lys av dette har jeg bedt GIEK, Eksportfinans og Innovasjon Norge om innspill til mulige endringer i eksisterende virkemidler og eventuelle nye tiltak som er relevant i forhold til de utfordringene disse sektorene står overfor. Vi vil fortløpende vurdere hvilke tiltak som er aktuelle.

Regjeringen er opptatt av å motvirke internasjonal subsidiekonkurranse og proteksjonisme. Skipsfart og verftsindustri må i størst mulig grad ha like og rettferdige konkurransevilkår. Dette er spesielt viktig når det er lavkonjunktur i verdensøkonomien.

På denne bakgrunn har vi fra norsk side advart mot at det i andre europeiske land planlegges støtte til enkeltbedrifter på det maritime området. Slike ord-

ninger kan virke konkurransevridende, utløse et meget uheldig subsidiekappløp mellom europeiske land og forhindre naturlig omstilling og markedstilpassning. For å unngå dette har vi spesielt understreket betydningen av å overholde spillereglene for støtteordninger, slik disse er nedfelt i EU- og EØS-regelverket for statsstøtte.

SPØRSMÅL NR. 150

Innlevert 5. november 2009 av stortingsrepresentant Dagrun Eriksen

Besvart 13. november 2009 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«29. september ble kubaneren Agustin Cervantes Garcia dømt til to års fengsel, etter en 20 minutters summarisk rettergang, uten egen forsvarsadvokat. Cervantes Garcia er en av lederne for Varelaprosjektet som samler inn underskrifter til støtte for demokratiske rettigheter på Cuba.

På hvilken måte vil utenriksministeren ta opp med kubanske myndigheter spørsmålet om politiske samvittighetsfanger på Cuba?»

BEGRUNNELSE:

Arrestasjonen av Cervantes Garcia er en gjentakelse av den kubanske regjeringens handlemåte, da 75 andre menneskerettighetsaktivister ble arrestert og dømt til sammen 1400 års fengsel våren 2003. Cervantes ble dømt for mishandling, etter å ha dyttet en tidligere morddømt person som forsøkte å ta seg inn i hans hjem. Etter at angriperen hadde anmeldt dytten, kom han tilbake og angrep Cervantes Garcia med kniv. Likevel var det Cervantes Garcia som ble arrestert og dømt, mens angriperen gikk fri. Det finnes i dag omkring 240 politiske fanger på Cuba, og de lider under svært dårlige forhold og mangel på medisiner. Dette er et eksempel på gjentakende krenkelser av menneskerettigheter på Cuba.

Svar:

Kubanske myndigheter er godt kjent med norsk holdning til politiske samvittighetsfanger på Cuba. Senest under avstemningen i FNs generalforsamling i forrige måned om den amerikanske økonomiske boikotten av Cuba, oppfordret vi i den norske stemmeforklaringen den kubanske regjering til å frigi alle

politiske fanger, uten vilkår. Vi gjentok også tidligere anmodninger om å tillate ytringsfrihet og informasjonsfrihet. Samtidig understreket vi at isolasjon ikke er det rette virkemiddel for fremtidig utvikling på Cuba. Fra norsk side er vi beredt til å videreføre en konstruktiv dialog.

Den norske regjeringen tar sterk avstand fra at kubaneren Augustin Cervantes García som står sentralt i Varela-prosjektet i Santiago de Cuba, den 29. september i år ble dømt til to års fengsel etter en summarisk rettssak. Dette er et klart tilbakeskritt. Norge vil fortsette å ta opp denne og andre saker med kubanske myndigheter.

På tross av disse og andre uakseptable saker, ser vi tegn til at antallet politiske fanger går ned, og var ifølge de siste tall fra Den uoffisielle kubanske menneskerettighetsorganisasjonen i alt 208. I forbindelse med det nylige besøket av den spanske utenriksministeren Moratinos, ble en av de politiske fangene fra 2003 løslatt.

Fra Regjeringens side vil vi fortsette å ta opp spørsmålet om frigivelse av politiske fanger på politisk plan i møter med kubanske myndigheter. Den kubanske regjeringen benytter den amerikanske økonomiske boikotten og andre tiltak som begrunnelse for arrestasjoner og innskrenkning av grunnleggende menneskerettigheter. En videre skrittvis normalisering av det anspente forholdet mellom USA og Cuba vil forhåpentligvis på sikt føre til lettelser på menneskerettighetsområdet. Boikotten rettferdiggjør imidlertid ikke politiske fanger.

Vi tar sikte på å benytte ulike muligheter for kontakt og dialog med Cuba. I de bilaterale kontaktene vil vi føre samtaler som også omfatter drøftelse av menneskerettigheter. Vi ønsker også å videreføre de

drøftelser om sentrale menneskerettighetsspørsmål som er innledet mellom Sveits, Spania, Cuba og Norge. Og siden både Norge og Cuba nå er medlemmer av FNs Menneskerettighetsråd har vi der utvidete muligheter for kontakt og oppfølging av menneske-

rettighetsspørsmål med Cuba som vi på norsk side er innstilt på å benytte oss av.

For øvrig viser jeg til mitt svar på spørsmål nr. 160 (2009-2010) fra stortingsrepresentant Sanner.

SPØRSMÅL NR. 151

Innlevert 6. november 2009 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen

Besvart 16. november 2009 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Viser til vedtak nr. 484, 16. juni 2009 hvor Helse- og omsorgsdepartementet i Statsbudsjettet (2009-2010) anser dette vedtaket som fulgt opp. Å innføre bruk av WHO's retningslinjer gjennom å bruke ICD-10 koding og ICF ved bruk av DRG samt diagnostisering, behandling, oppfølging, skadeomfang, jus og forsikring er et stort komplekst arbeid som vil ta tid, da dette arbeidet må bli innarbeidet fra fastlege til større foretak. Foruten så kommer jus og forsikringsomfanget.

«Hvordan kan man hevde at vedtak nr. 484, er fulgt opp?»

BEGRUNNELSE:

Slik undertegnede ser det er WHO's retningslinjer for bruk av ICD-10 koding og ICF meget detaljerte og følger pasienten fra A til Å i et behandlingsløp. Av svar jeg har fått fra Departementet på skriftlige spørsmål foreligger det ingen bekreftelse på at det finnes oversatte håndmanualer/ retningslinjer for hvordan helsepersonell/fastlege/spesialistlege/ helseforetak skal forholde seg til WHO's retningslinjer og standarder, hverken ved akutt behandling eller behandling i etter lenger foreløp. M.a.o. håndbøker og veiledning som er systematisert i det norske helsevesenet. Og hvis Stortingets vedtak av 16. juni dette år skal overholdes og bli innarbeid i Norge slik at vi som nasjon skal etterleve WHO's retningslinjer på området (for øvrig har Norge ratifisert WHO's retningslinjer) må WHO's retningslinjer for behandling av alvorlige nakkeskadede bli fulgt. WHO har også utarbeidet detaljerte beskrivelser om behandling av traume og vold i sin Trauma guideline som heller ikke er innarbeidet i Norge. Videre fokuserer WHO på en betydelig klarere definering av Article 12 som forholder seg til menneskerettigheter og pasientrettigheter. Et viktig moment der undertegnede mener Norge bryter

med WHO's direktiver gjennom Norges praksis ved behandling av alvorlige nakkeskadede.

WHO setter klare krav til bruk av ISO følgebilder av en nakkeskade og det er også avklart at bruk av FMRI, EMG, og PET som ikke er tilgjengelig mange steder i Norge ikke blir fulgt opp gjennom årets budsjettforslag.

Etter mange brev til Departementet om bruk av WHO's retningslinjer og bruken av ICD-10 spurte jeg tidligere i år om det fantes en eneste forsikrings sak ved dom hvor retten forholdt seg til WHO's retningslinjer. Svaret jeg fikk var at alle forsikrings saker forholdt seg til WAD og Departementet kunne ikke påvise en sak som forholdt seg til WHO og ICD-10. WAD er utarbeidet av forsikringsleger gjennom Quebec Task Force og har intet å gjøre med WHO's retningslinjer. Nettopp derfor besluttet Stortinget at man i fremtiden skulle forholde seg til en felles plattform for behandling av nakkeskadede etter WHO's retningslinjer. Derfor undrer jeg meg på om dette er snudd på hodet siden juni måned, da, det er det Departementet tar til orde for i budsjettinnstillingen "Helse og omsorgsdepartementet anser med dette Stortingets vedtak som oppfylt". Når Stortingets vedtak tilsier at også Norge skal forholde seg til WHO's retningslinjer ved forsikringsoppgjør og innenfor det juridiske så må alt fra fastlegen/spesialister til advokater og dommere bli gitt en opplæring i hvordan WHO's system faktisk fungerer etter sin intensjon. Jeg kan ikke se at noe av dette er blitt fulgt opp siden juni måned. Videre er det gjennom WHO's system standardisert at spesialistklæringer på nakkeskader kan etterprøves. M.a.o. pasientrettighetene er gjennom WHO betraktelig styrket sammenlignet med dagens system i Norge.

Dette blir veldig klart synliggjort ved at man i Norge har en gjennomsnittlig behandlingstid av nakkeskadede ved forsikringsoppgjør på ca 9 år!

Linker.

Menneskerettigheter. artikkel 12.

<http://www://who.int/medicines/news/LancetEssMedHumanRight.pdf>
<http://whqlibdoc.who.int/publications/2004/9241562609.pdf>

Konvensjonen.

http://apps.who.int/gb/ebwha/pdf_files/WHA/A60/R22-en.pdf

Om Traume og behandling.

http://www.who.int/violence_injury_prevention/publications/services/en/index.html

Svar:

I Norge ble ICD-10 tatt i bruk i somatisk spesialisthelsetjeneste fra 1999. ICD-10 er utgitt i bokform og elektronisk. Det er utarbeidet elektronisk søkeverktøy. Kompetansesenter for IT i helse- og sosialsektoren (KITH) har oppdatert og videreutviklet Kodeveiledning ICD-10 som ble utgitt i 2000 som egen publikasjon. Opplæring ICD-10 publiseres som ledd i retningslinjeserien.

Kodeverket ICD-10 benyttes blant annet som en del av aktivitetsrapporteringen i spesialisthelsetjenesten. Dette danner grunnlag for planlegging og dimensjonering, samt for finansiering av aktiviteten gjennom ISF-systemet. I tillegg benyttes kodesystemet til epidemiologiske formål.

I sitt brev av 3. juli 2006 til landets helseforetak og regionale helseforetak har Helsedirektoratet presisert:

”Retningslinjer for koding er forpliktende for kodepraksis og brukes som referanse når kodekvalitet kontrolleres. Det forutsettes at veiledningen blir gjort kjent og tilgjengelig for alle som har ansvar for medisinsk koding.”

ICD-10 angir ikke retningslinjer for diagnostikk og behandling. For enkelte sykdomsgrupper er det utarbeidet veiledninger fra KITH for bruk av ICD-10 koder, slik at det kan gi grunnlag for bedre statistikk og mer korrekt ISF-beregning. Som nevnt i Prop. 1 S vil Helse- og omsorgsdepartementet be Helsedirektoratet vurdere om det bør utarbeides nærmere retningslinjer for kodepraksis når det gjelder nakkeskader.

ICF utfyller diagnoseklassifikasjonen ICD-10 ved å sette det enkelte mennesket inn i en større sammenheng hvor hovedvekten legges på funksjonsevne, aktiviteter og samspill med miljøfaktorer. ICF kodeverket er under utvikling og etablering i et nordisk samarbeid.

Når det gjelder pasientrettigheter, skal lov om pasientrettigheter av 2. juli 1999 nr. 63 (pasientrettighetsloven) bidra til å sikre at pasienter får lik tilgang på helsehjelp av god kvalitet. Etter henvisning fra allmennlege har pasienten etter pasientrettighetsloven § 2-3 rett til fornyet vurdering av sin helsetilstand av spesialisthelsetjenesten. Retten gjelder bare én gang for samme tilstand.

SPØRSMÅL NR. 152

Innlevert 6. november 2009 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 11. november 2009 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen

Spørsmål:

«Grunnstøtingen av skipet Full City utenfor Langesund 31. juli 2009 bekreftet at oljevernberedskapen langs norskekysten var for dårlig, særlig i situasjoner med dårlig vær. Selskapet Norlense er nå i ferd med å utvikle en lensetype som kan samle opp oljesøl i sterk strøm og høye bølger, jf. sak i ANB 5. nov, og prosjektet har allerede fått statlig støtte.

Vil statsråden bidra med ytterligere 2,7 mill. kroner til utvikling av disse lensene?»

BEGRUNNELSE:

Utleggingen av lenser på ulykkesnatten etter Full City-havariet ble hindret av vind og dårlig vær. Ulykken understreker behovet for oljelenser som fungerer i sterk strøm og høye bølger, og selskapet Norlense er i god gang med et prosjekt innen nettopp dette området. Prosjektet til Norlense hadde i utgangspunktet en ramme på om lag 17 mill. kroner som skulle brukes over tre år i nært samarbeid med oljeindustrien og NTNU, herunder over 5 mill. kroner fra Forskningsrådet. Det søkes nå om ytterligere 2,7 mill. kroner, og seks kommuner i Lofoten og Vesterålen ber om at

staten støtter prosjektet. Oljevernberedskap er en viktig samfunnsoppgave, og det bør derfor prioriteres å bruke statlige midler på utvikling av nytt utstyr. Det er samtidig viktig at ikke statlige tilskudd fører til urimelige forskjellsbehandling og konkurransevridning mellom konkurrerende virksomheter. Innovasjon Norge ble på bakgrunn av en klage fra Byggutengrenser.no dømt i ESA-domstolen for ulovlig og konkurransevridende statsstøtte i forbindelse med Treprogrammet ("Trebasert Innovasjonsprogram"). Dette var alvorlig, og det er viktig å sørge for at statlige støtteordninger i fremtiden organiseres på en måte som ikke undergraver privat næringsliv og det frie markedet. Dette er ekstra viktig fordi Norge gang på gang har blitt kåret til det mest korrupte landet i Norden, blant annet grunnet tette koblinger mellom norsk politikk og norsk næringsliv.

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke at hensynet til sikkerhet, liv og helse er førsteprioritet under aksjoner. Disse hensyn var også årsaken til at det ikke ble satt ut lenser samme natt som MV "Full City" grunnstøtte. Værforholdene natt til 31. juli 2009 satte klare begrensninger for hva som kunne gjøres på en forvarlig måte.

Videre vil jeg fremheve at sterk vind, strømfor-

hold og høye bølger setter fysiske begrensninger for lensenes effektivitet. Det er allikevel viktig å søke å utvikle bedre utstyr, selv om det nok alltid vil være sånn at været vil legge begrensninger på muligheten til å aksjonere og hvor effektivt utstyret kan fungere.

Fiskeri- og kystdepartementet ga Kystverket i 2008 et tilskudd på 500 000 kroner til gjennomføring av et forprosjekt for teknologiutvikling av lenser. Midlene ble overført til 2009 og departementet ga Kystverket samtykke til å samkjøre prosjektet med Norsk Oljevernforening For Operatørselskaps (NO-FO) teknologiutviklingsprogram. Norsk og internasjonal industri og utviklingsmiljø ble invitert til å fremme prosjektforslag. På bakgrunn av innkomne prosjektforslag, er et utvalg bedrifter tildelt midler. Programmet omfatter prosjekter innenfor hovedtemaene oppsamlingsteknologi, dispergeringsteknologi, fjernmåling og kyst og strandoperasjoner.

Som representanten selv peker på, er det viktig at statlig tilskudd ikke fører til urimelig forskjellsbehandling av selskaper. Som offentlig etat forholder departementet og Kystverket seg til regelverket for offentlige anskaffelser. Det innebærer blant annet at vi ikke vil gi tilskudd til en bedrift om utviklingsstøtte, uten at det først har vært gjennomført en konkurranse om oppdraget, heller ikke til Norlense.

SPØRSMÅL NR. 153

Innlevert 6. november 2009 av stortingsrepresentant Ib Thomsen

Besvart 16. november 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for at Rælingen kommune skal få på plass den utviklingen av Marikollen og Fjerdingby som et stort flertall i Rælingen kommunestyre ønsker seg?»

BEGRUNNELSE:

Rælingen vil tilby regionen noe kommunen er gode på, nemlig vintersport og opplevelse. I veien for utvikling står den nye strukne markagrensen som Rælingen kommune må kunne justere for å få på plass den utviklingen av Marikollen og Fjerdingby som kommunen ønsker. Rælingen vil utvikle området til en levedyktig arena for idrett og opplevelse. Kommunen har klare signaler fra skiklubber om at all

den frivillige innsatsen vil bli lagt ned hvis man ikke får utvide anlegget. Kommunen mener dette blir en prøvestein på om markaloven kun skal omfatte naturvernbegrepet, eller om hensyn som miljø og friluftsliv skal være en del av denne loven. Markaloven konserverer Rælingen som et museum. I tillegg får kommunen ikke lov å bygge på dyrket mark.

Svar:

Stortingsrepresentant Thomsens spørsmål er knyttet til utviklingen av Marikollen og Fjerdingbyen. Dette er tiltak som vil kunne berøre Marka og Miljøverndepartementet vil få saken til behandling etter markaloven. Jeg kan derfor ikke uttale meg konkret om denne saken.

Rent generelt vises det til at dersom en kommune ønsker å sette i gang planarbeid i Marka, krever det tillatelse fra Miljøverndepartementet. Også kommunale planvedtak som berører Marka må stadfestes av departementet for å få rettsvirkning etter plan- og bygningsloven.

Lovens formål er å fremme og tilrettelegge for friluftsliv, naturopplevelse og idrett, herunder skisport. Loven legger opp til at blant annet vintersportsanlegg skal kunne utvikles. Samtidig må dette avveies mot lovens øvrige formål, slik at Marka skal kunne brukes aktivt av så mange som mulig. Det er gjennom planprosessen alle forhold ved aktuelle bygge- og anleggsprosjekt i planen avveies og avklares.

Jeg viser også til Innst. O. nr. 58 (2008-2009) s.

5 hvor Energi- og miljøkomitéens flertall blant annet uttaler:

”Idrettsaktiviteter som kan innpasses i Marka, skal fortsatt sikres innenfor rammene av bærekraftig flerbruk. Vurderingen av hva som kan innpasses i Marka, vil måtte variere med hvor i Marka anlegget ønskes bygget og hva som er i området fra før. Det vil for eksempel kunne innpasses større anlegg i tilknytning til eksisterende anlegg enn i områder som ikke er bebygde. Det vil på samme måte kunne innpasses mer i ytterkanten av Marka enn dypt inne i Marka.”

Når det gjelder endringer av grensene for Marka, viser jeg til at markaloven ikke gir adgang til å innskrenke lovens geografiske virkeområde utover rene grensejusteringer.

SPØRSMÅL NR. 154

Innlevert 6. november 2009 av stortingsrepresentant Bent Høie

Besvart 16. november 2009 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Hva gjør statsråden for å sikre at pasienter med psykiske lidelser, herunder pasienter med tvangslidelser, får tilbud om rett og effektiv behandling for sin diagnose første gang de oppsøker behandling?»

BEGRUNNELSE:

Tvangslidelser (OCD) er anslått å være den fjerde mest utbredte psykiske lidelsen og rammer til en hver tid over 50 000 nordmenn. For de fleste med lidelsen opptar denne mye tid og fører til stor grad av funksjonstap både jobbmessig og sosialt. Mange blir uføretrygdet på grunn av lidelsen, og lidelsen innebærer vanligvis stor belastning også for pårørende. Ubehandlet vedvarer lidelsen som regel livet ut.

Direktør for divisjon psykisk helse i Helsedirektoratet Ellinor Major uttaler i Dokument 2 på TV 24. november d.å. at eksponering med responsprevensjon (ERP) er en effektiv behandlingsmetode for lidelsen. Til tross for dette, er det svært mange pasienter som ikke får tilbud om denne behandlingen. Dette fører til betydelige belastninger for pasientene og deres pårørende, samt store kostnader for samfunnet knyttet til sykefravær og uføretrygd.

Gjennom opptrappingsplanen for psykisk helse er det bevilget betydelige midler til å styrke det psy-

kiske helsevernet. Det er imidlertid avgjørende at midlene brukes til å gi pasientene god, kunnskapsbasert og effektiv behandling. Det er nødvendig å sikre tilstrekkelig faglig spesialisering, både i utdannings-tilbudet og i organiseringen av tjenestene.

I dag er utdanning i behandling av OCD ved lege- og psykologstudiene ved norske universitetet inntil 4 undervisningstimer flere steder.

Dagens organisering av tilbudet er i stor grad basert på geografi, noe som kan hindre utvikling av mer spesialiserte fagmiljøer som har mulighet til å systematisk bygge opp spesialisert kompetanse på ulike lidelser. Samtidig foregår registreringen på behandlingsnivå og ikke knyttet opp mot resultatet av behandlingen hos den enkelte pasient. Standardiserte måleinstrumenter som er velegnet for å evaluere effekten av behandling brukes i for liten grad. Dette gjør det vanskelig å lære av erfaring knyttet til hvilke behandlingsmetoder som gir gode resultater hos pasienter med ulike diagnoser. I somatikken brukes det i større grad standardiserte mål for pasientens tilstand.

Svar:

Et hovedgrep i utbyggingen av en desentralisert spesialisthelsetjeneste har vært å etablere distrikts-

psykiatriske sentre (DPS). Gjennom opptrappingsplanen for psykisk helse er det bygget opp 75 DPSer over hele landet. DPSene har hovedansvaret for å yte spesialisthelsetjenester til befolkningen i et gitt geografisk område og har ansvar for akutt- og krisetjenester, spesialisert utredning og behandling, tett samarbeid med kommunene og øvrig spesialisthelsetjenester, bistå kommunene med råd og veiledning og ivareta kontinuiteten innad i spesialisthelsetjenesten.

Det er de regionale helseforetakenes ansvar å sørge for at befolkningen i regionene får tilgang til spesialisthelsetjenester, slik dette er fastsatt i lover og forskrifter. Helse- og omsorgsdepartementet har i oppdragsdokumentet bedt de regionale helseforetakene om å oppgradere DPSene faglig og bemanningsmessig, slik at de settes i stand til å ivareta det generelle behandlingsbehovet i spesialisthelsetjenesten/psykisk helsevern, og at DPSene blir i stand til å utføre de oppgaver som forventes i henhold til Helsedirektoratets veileder for DPS fra 2006. I denne veilederen er eksponeringsterapi nevnt som en av de behandlingsformer der det forventes at DPSene skal ha kompetanse. I prioriteringsveilederen for psykisk helsevern for voksne fra 2008 omtales også eksponeringsterapi som en relevant behandlingsform ved tvangslidelser.

Jeg vil også vise til Helsetilsynets kliniske retningslinjer for utredning og behandling av angstlidelser fra 1999, der tvangslidelser og eksponeringsterapi er beskrevet. Disse retningslinjene gjelder fortsatt, og det er viktig at tjenesten tar disse i bruk. Det er et le-

delsesansvar å sørge for at behandlere får den nødvendige kompetanse.

Norges forskningsråd har evaluert opptrappingsplanen for psykisk helse og konkluderer med at selv om man har lykket med å nå de kvantitative målene i opptrappingsplanen for psykisk helse, vet vi lite om innholdet i de tjenestetilbudene som gis, og følgelig lite om kvaliteten i disse tilbudene. En viktig utfordring for de regionale helseforetakene på "psykisk helse"-feltet er derfor særlig knyttet til kvaliteten i tjenesten med vekt på bruker- og pårørendeperspektivet, mestring, tilgjengelighet, kompetanseheving og kunnskapsbaserte metoder.

Det er bekymringsfullt at ikke alle får tilbud om effektiv behandling for sin psykiske lidelse. Jeg vil derfor i styringsdialogen med de regionale helseforetakene ta opp spørsmålet om den faglige kompetansen i DPSene, og be de regionale helseforetakene sørge for at DPSene får kompetanse på ulike terapiformer, herunder eksponeringsterapi, i henhold til anbefalingene i DPS-veilederen. Jeg vil også be Helsedirektoratet gi et særskilt oppdrag til Institutt for kognitiv terapi om å holde kurs med opplæring i eksponeringsterapi i samarbeid med de regionale helseforetakene.

Når det gjelder spørsmålet om bedre kvalitetsmål i tjenesten kan jeg opplyse at det arbeides kontinuerlig med forbedring av kvalitetsmål, rapporteringssystemer og indikatorer som kan gi bedre informasjon om innholdet i tjenestetilbudet.

SPØRSMÅL NR. 155

Innlevert 6. november 2009 av stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke

Besvart 17. november 2009 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å fjerne unødige stramme regler som hindrer skoleelever i å få et meningsfylt tilbud gjennom "Inn på TUNET"?»

BEGRUNNELSE:

På bakgrunn av signaler fra sentrale myndigheter har mange kommuner måttet avslutte eller stramme inn praksisen med å la elever arbeide på gårdsbruk noen timer av skoleuka. Slike samarbeidsløsninger mellom skoler og lokale gårdbrukere har betydd mye for mange praksissterke elever som har hatt vanskeligheter med å finne seg til rette i skolehverdagen. Et-

ter en tilsynsrapport fra fylkesmannen om Meldal kommunes praktisering av dette, ble kravene til slike ordninger justert. Med de nye kravene kreves det enten at en lærer fysisk følger med eleven på gårdsbruket, eller at gårdbrukeren blir ansatt i kommunen. Dette medfører at mange kommuner og skoler finner det for krevende å videreføre disse verdifulle ordningene. Dette rammer utsatte elever, og det bør være mulig å finne løsninger som både sikrer et forsvarlig tilbud og fortsatt er attraktive og håndterbare for kommunene. Flere av regjeringens statsråder har ved ulike anledninger profilert Inn på TUNET som et satsingsområde.

Svar:

Elever i norsk skole har viktige og klare lovfestede rettigheter knyttet både til målene med opplæringen og hvordan den kan foregå. Et hovedprinsipp for opplæringen er at denne skal tilpasses den enkelte elevs evner og forutsetninger. Det er skolens plikt å sørge for at dette prinsippet blir ivaretatt. Dersom en elev ikke har eller kan få tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet, har eleven en individuell rett til spesialundervisning. Spesialundervisning må gis på grunnlag av enkeltvedtak etter sakkyndig vurdering.

St.meld. nr. 31 (2007-2008), Kvalitet i skolen, og St.meld. nr. 44 (2008-2009), Utdanningslinja, peker begge på viktigheten av fleksibilitet i opplæringen for å øke trivsel og læringsutbytte og ikke minst for å redusere det store frafallet i videregående opplæring. Stortingsmeldingene understreker hvor viktig det er å sette inn tiltak tidlig når problemer viser seg gjennom skolegangen. Fleksible opplæringstiltak ved bruk av alternative læringsarenaer, for eksempel Inn på TUNET, kan støtte opp under de hovedmålene som er angitt i skolens læreplaner og som er definert i enkeltvedtak om spesialundervisning.

Jeg er opptatt av kommunenes muligheter til å gi praktisk undervisning, både som del av den tilpasse-

de opplæringen og som del av spesialundervisningen. Slik praktisk undervisning kan ofte gis på en god måte på alternative opplæringsarenaer. Dette må imidlertid ikke gå på bekostning av rettssikkerheten for den enkelte elev og må være i tråd med opplæringslovgivningen. Ikke minst må dette gjelde for de mest utsatte elevene. Det er ofte disse elevene som har vedtak om spesialundervisning og som i deler av sin skoletid befinner seg på andre opplæringsarenaer enn skolen.

Jeg er kjent med at det kan være utfordringer knyttet til etableringen av slike alternative opplæringstilbud. Problemene ser særlig ut til å være knyttet til om tiltakene som iverksettes er tilstrekkelig beskrevet i vedtaket om spesialundervisning og om skoleeier følger opp sitt ansvar for å sikre elevens opplæring, sikkerhet og andre rettigheter. Her mener jeg det er viktig at fylkesmennene aktivt bidrar med veiledning til kommuner og fylkeskommuner slik at disse kan etablere trygge, alternative og praktikable opplæringstilbud.

Det er behov for informasjon om hvordan regelverket skal forstås og følges opp på dette området, bl.a. i tilknytning til opplæringstilbud som Inn på TUNET. Det arbeides derfor for tiden med å utvikle veiledningsmaterieell om dette.

SPØRSMÅL NR. 156

Innlevert 6. november 2009 av stortingsrepresentant Per-Kristian Foss

Besvart 17. november 2009 av statsminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

«Jeg viser til uttalelser i pressen fra departementsråd Ane Kari Lande Hasle der hun klarerte hyppig deltakelse fra tjenestemann i Helsedepartementet på statsrådets valgkampparrangementer.

Er statsministeren innforstått med en slik praksis?»

Svar:

Det er grunnleggende krav til embetsverket i departementene at dette skal være partipolitisk nøytralt og utvise faglig integritet samtidig som det skal utvise lojalitet overfor den til hver tid sittende politiske ledelse.

Statsrådene har en dobbeltfunksjon ved at de både er departementssjefer og partipolitikere. Embetsverket skal bistå statsrådene i deres egenskap

som departementssjefer. Å bistå statsrådene i deres egenskaper som partipolitikere må derimot oppfattes som utenfor embetsverkets ansvar og oppgaver. En klar grense kan trekkes i forhold til statsrådenes behov for bistand til å gjennomføre utadrettet agitasjon og valgkamp, jf. St.meld. nr. 11 (2000-2001), pkt 2.3.

Også når en statsråd er på en reise til eller til stede på et valgkampparrangement er statsråden departementssjef. Personer fra embetsverket må derfor kunne bistå statsrådene i deres egenskap av departementssjef i slike situasjoner. Dette kan for eksempel være å holde løpende kontakt med departementet slik at statsråden kan håndtere saker som haster eller å bistå statsråden med pressehåndtering. I mange tilfeller vil en statsråds reise ha et kombinert formål, slik at vedkommende på samme reise både deltar på valgkampparrangement og ett eller flere besøk eller arran-

gementer som gjelder statsrådets faglige ansvarsområde. Embetsverket må kunne bistå statsråden i tilretteleggelsen av og gjennomføringen av besøk og arrangementer som hører under statsrådets faglige ansvarsområde.

Det vil variere i hvilken grad statsrådene har behov for bistand fra embetsverket i forbindelse med deres reiser til og tilstedeværelse på valgkamparrangementer. Departementene har ulike behov for å kunne være i løpende kontakt med statsråden når denne er på reiser. Tilsvarende vil behovet for bistand til

pressehåndtering kunne være avhengig av de til enhver tid pågående mediasaker som gjelder statsrådets ansvarsområde. Det vil derfor være opp til hver enkelt statsråd å utvise et skjønn når det gjelder hvilken bistand vedkommende i slike situasjoner har behov for. På den ene side må statsråden ivareta sin oppgave som departementssjef også i perioder hvor det pågår valgkamp, men på den annen side må statsråden sørge for å ikke misbruke embetsverket i en partipolitisk sammenheng.

SPØRSMÅL NR. 157

Innlevert 6. november 2009 av stortingsrepresentant Kent Gudmundsen

Besvart 16. november 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Hva har justisministeren tenkt å gjøre for å sikre at barn, som er utsatt for overgrep, får sine dommeravhør utført i trygge omgivelser som Barnehusene rundt omkring i landet representerer, spesielt med henblikk på praktiseringen fra Nord-Troms tingrett mot Barnehuset i Tromsø?»

BEGRUNNELSE:

Justisdepartementet mottok et brev av 18.juni d.å. fra Domstoladministrasjonen, vedrørende bruk av Barnehusene. Her bes justisministeren å ta fatt i en del problemstillinger. Brevet tar opp en rekke forhold tilknyttet avvikling av avhør av overgrepsutsatte barn sett fra domstolens ståsted. I den forbindelse er det mange andre hensyn som også må tillegges vekt, blant annet tilbakemeldinger fra politiet og barnevernet – med henblikk på barnas behov og helt spesielle situasjon for de saker dette gjelder.

I Tromsø har man eksempelvis siden oppstarten i mars i år gjennomført over 90 dommeravhør og 17 medisinske undersøkelser på Barnehuset. Nesten 70 av disse sakene har vært i regi av Nord-Troms tingrett.

Tingretten, beliggende i Tromsø by, bare en kilometers spasertur fra Barnehuset Tromsø, har plutselig bestemt seg for ikke å bruke Barnehuset i Tromsø lengre. Begrunnelsen gitt fra Sorenkriveren er at dommerne slipper å gå til Barnehuset, og hevder at tingrettsdommerne blir mer effektive ved at de får ting gjort i pauser. Hensynet til omsorg og ivaretagelse av overgrepsutsatte barn må altså vike for at tingretten skal spare litt tid.

Barnehuset i Tromsø mottar tilbakemeldinger fra barnevernet og politiet basert på erfaringer med å være tilbake i tingrettens lokaler. Fagpersonene ser tydelig hva som er gått tapt med omleggingen. I tingrettens lokaler er det ikke tilbud med lekerom hvor barna kan finne roen og fordrive ventetiden når bror eller søster er i avhør. Det er heller ikke noen tilstede for å gi barna litt mat, eller trøste dem om de gråter. Skal det foretas medisinske undersøkelser må barna skysses frem og tilbake mellom tingretten og Barnehuset, nettopp slik det ikke var ment å være.

Situasjonen kunne blitt avhjulpet ved bruk av videokonferanse. Dette utstyret finnes og har vært i bruk både hos tingretten og barnehuset mange ganger. Hadde man benyttet dette ved dommeravhørene ville bare barn og avhører behøvd å oppholde seg på Barnehuset. Tingrettsdommerne hadde kunnet bli sittende på tinghuset. Heller ikke dette ønsker man å gjøre fra Nord-Troms tingretts side.

Politiet i Bodø ønsker også å benytte Barnehuset, men også de motarbeides av lokal tingrett. Så langt har ikke ett eneste barn fra denne regionen fått oppfølging på Barnehuset i Tromsø.

Også de andre Barnehusene i Norge opplever tilsvarende problemstillinger, men det er bare i Tromsø at den stedlige tingretten har sluttet å benytte Barnehuset. Nå sitter staben i Tromsø etter hvert temmelig arbeidsløs i takt med at oppfølging i de allerede påbegynte saker tar slutt. Lignende konsekvenser vil mulig bli resultatet for hele landet.

Problemenes skyldes i stor grad manglende lov eller forskriftsmessig forankring opp mot justisvesenet. Når det gjelder politidistriktene må disse forhold

de seg til et rundskriv fra politidirektoratet, som pålegger dem å benytte Barnehusene. Noe tilsvarende pålegg eller forskrift finnes ikke for domstolene. Dette faktum utgjør utvilsomt en stor svakhet ved hele ordningen.

Barnehusene var ikke laget for å tilfredsstillere domstolene og politiets behov. De er primært laget for å minske totalbelastningen overgrepsutsatte barn og pårørende blir utsatt for i forbindelse med det som skal skje etter at overgrep er avdekket.

Om det ikke gripes inn i utviklingen som man ser rundt omkring i landet, vil man raskt risikere at Barnehusene i Norge blir satt på sidelinjen av domstolene. Det er beklagelig å se at hensynet til barna i økende grad har måttet vike i denne saken.

Svar:

Møtet med strafferettsapparatet kan oppleves som en stor belastning for barn som har vært utsatt for seksuelle overgrep, mishandling og vold. Barnehusene er etablert nettopp for å redusere denne belastningen og skal bidra til at barnet og omsorgspersonene møtes med høy barnefaglig kompetanse i trygge omgivelser.

Vi har nå etablert seks barnehus rundt om i landet der avhør, undersøkelser og behandling av barnet skal skje på ett og samme sted. I 2010 åpner vi barnehus i Stavanger og deretter står Ålesund for tur.

Jeg er gjort kjent med at enkelte av barnehusene har utfordringer når det gjelder å få med alle samarbeidspartene i sine regioner. Flere steder har både domstol, politi og påtalemyndighet ikke sett seg i stand til å delta i saker, for eksempel gjennom tilrettelegging av dommeravhør ved barnehuset. Bakgrunnen for dette varierer, men lang og tidkrevende reise samt ekstrakostnader er trukket frem som begrunnelser.

Jeg mener at det er viktig å holde fast ved at ordningen med barnehus er etablert til beste for barnet. Dette må også politiet og domstolene ha for øye når man vurderer bruk av barnehus for dommeravhør, medisinske undersøkelser eller lignende. Ordningen

med barnehus er ikke til hinder for at domstolene unntaksvis beslutter dommeravhør annet sted, som i den enkelte sak kan være den beste løsningen for barnet og familien. Men ordningen forutsetter naturlig nok at avhørene som hovedregel blir gjennomført i barnehuset.

Hvor et dommeravhør skal foretas, er en avgjørelse som tas av den enkelte dommer. Jeg forutsetter at domstolene tar grunnleggende hensyn til hva som vil være barnets beste i sin vurdering av dette spørsmålet, jf. FNs barnekonvensjon artikkel 3, som er gjort til norsk lov gjennom menneskerettsloven § 2. Jeg har som justisminister ingen myndighet til å instruere domstolene til å foreta avhørene ved barnehusene. Jeg ser at det i enkelttilfelle kan være slik at spesielle forhold – for eksempel lang reiseavstand mellom barnets bosted og nærmeste barnehus – kan tilsi at det kan være bedre for barnet at avhøret foretas ved den lokale tingretten. Det er imidlertid min klare oppfatning at hensynet til barna som oftest vil bli best ivarettatt dersom avhøret skjer i barnehuset. Jeg er derfor enig med representant Gudmundsen at det er beklagelig i den grad Nord-Troms tingrett velger å la hensynet til barna vike i disse sakene.

Reglene for dommeravhør og observasjon ble evaluert av en arbeidsgruppe i 2004. Arbeidsgruppen konkluderte blant annet med at spørsmålet om dommerens medvirkning burde utredes, og at man burde vurdere å oppheve ordningen med observasjon som ble innført i 1998. Evalueringsrapporten har vært på høring. Med bakgrunn i evalueringsrapporten og høringsuttalelsene samt de erfaringer som er gjort etter etableringen av barnehusene, mener jeg det er nødvendig med en grundig og faglig fundert gjennomgang av regelverket. En slik utredning må ta opp i seg den utvikling og profesjonalisering som har skjedd når det gjelder etterforskning og sakkyndighetsarbeid i seksuelle overgrepssaker mot barn. I denne gjennomgangen bør man blant annet se nærmere på dommerens rolle under avhørene og spørsmålet om gjennomføring av avhøret som fjernavhør.

SPØRSMÅL NR. 158**Innlevert 9. november 2009 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 16. november 2009 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden nå gjøre for å bedre den prekære varetektssituasjonen som har oppstått i Telemark, og som fører til at varetektsfanger nå må slippes løs, og vil statsråden på ny vurdere allerede eksisterende planer for utbygging ved Skien fengsel for å møte behovet for lukka fengselsplasser?»

BEGRUNNELSE:

Avisen Varden skriver på forsiden den 3. november om frustrerte politifolk som tar kriminelle, får dem varetektsfengslet, men må slippe dem fordi det ikke er ledige fengselsplasser. Dette hemmer effektivt politiarbeid samtidig som folks trygghet blir mindre.

Statssekretær Moland Pedersen sier i samme avis dagen etter at en mulighet er å åpne Halden fengsel tidligere. Dette vil imidlertid ikke bedre situasjonen nå. Det vil heller ikke bedre situasjonen i Telemark og Vestfold, da transport til Halden uansett vil være svært resurskrevende.

Av disse grunner er det viktig at andre løsninger kommer på plass og jeg er derfor interessert i å høre hva Statsråden kommer til å foreta seg i forhold til dette problemet.

Svar:

Bruken av varetekt har økt betydelig de siste månedene, både nasjonalt og i Kriminalomsorgen region sør som omfatter Vestfold, Telemark og Buskerud. Det er ikke uvanlig at behovet for varetekt varierer i løpet av året, og bruken av varetekt øker normalt om høsten.

Justisdepartementet følger varetektssituasjonen nøye og vurderer fortløpende både kortsiktige og langsiktige tiltak for å stille egnede varetektsplasser til disposisjon for politiet. Økt bruk av åpen soning og elektronisk kontroll bidrar til å frigjøre lukkede plasser til varetekt. Jeg vil også trekke frem at fengsler med lavere sikkerhetsnivå i enkelte tilfeller kan benyttes til varetekt innenfor de rammer/restriksjoner som er satt av domstolen eller påtalemyndigheten.

Når det gjelder utbyggingsmuligheter ved Skien

fengsel er dette et større byggeprosjekt. Basert på erfaringer fra lignende byggeprosjekter vil realisering av prosjektet ta minimum 2-3 år. Tiltaket er derfor ikke egnet som virkemiddel for å løse de midlertidige kapasitetsutfordringene frem til Halden fengsel er ferdigstilt. Jeg vil for øvrig vise til at Justisdepartementet har gitt Kriminalomsorgens sentrale forvaltning i oppdrag å utarbeide en kapasitetsplan og gjennomgå kriminalomsorgens struktur. Strukturen i kriminalomsorgen region sør, herunder Skien fengsel vil bli vurdert i forbindelse med planen.

Regjeringen har i tråd med Soria Moria-erklæringen fjernet soningskøen og styrket politiet. Avvikling av soningskøen vil bedre kapasiteten for varetektsfengsling fordi det er et mål å redusere kapasitetsutnyttelsen i fengslene ned mot 90 %. Dette vil frigjøre plasser til varetekt.

Budsjettstyrkinger i politiet, tilsetting av personell med annen utdanning som frigjør polititjenestemenn til operativt arbeid og nye virkemidler i etterforskningen som bruk av DNA, har økt politikraften og ført til en mer effektiv etterforskning. Dette har også har ført til en betydelig økning i antall varetektsinnsettelse de siste månedene.

Inntil varetektssituasjonen er bedret, må politidistriktene foreta en streng prioritering i forhold til varetektsfengsling. I noen tilfeller har en valgt å løslate andre varetektsinnsatte for å finne plass til nye pågrepne. Samarbeidet mellom politiet og Kriminalomsorgen er godt og når det er absolutt nødvendig blir det stilt varetektsplasser til disposisjon, eventuelt i andre deler av landet.

Halden fengsel åpner med 251 plasser i 2010. Fengslet bidrar til økt varetektskapasitet på Østlandet og vil dempe presset på varetektsplasser i hele landet. Basert på økningen i varetekt den siste tiden, kan det legges til grunn at varetektssituasjonen vil bli krevende frem til Halden fengsel er ferdigstilt. Kriminalomsorgen og politiet har et nært samarbeid for å håndtere økt behov for varetekt og utnytte ledige plasser til varetekt. I perioder med mangel på kapasitet prioriterer kriminalomsorgen å stille plasser til disposisjon for varetekt.

SPØRSMÅL NR. 159**Innlevert 9. november 2009 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner****Besvart 13. november 2009 av fornyings- og kirkeminister Rigmor Aasrud****Spørsmål:**

«Ifølge Skattebetalerforeningen har Skatteetaten i et brev til Fornyingsdepartementet opplyst at etaten i en rekke tilfeller har "internt bekjentgjort" stillinger og ikke eksternt slik loven krever. Det er alvorlig dersom en etat som har ansvar for å påse at skattebetalerne følger loven, selv hever seg over lov og regelverk. En slik praksis kan også bidra til en mindre kompetent etat.

Hva vil statsråden gjøre for å stoppe Skatteetatens praksis?»

Svar:

Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) mottok 05.11.2009 pr. e-post brev fra Skatteetaten med redegjørelse for etatens praksis når det gjelder offentlig kunngjøring av ledige stillinger. Brevet var et svar på FADs forespørsel om disse forholdene av 28.08.2009. Akademikerne har tidligere tatt dette forholdet opp med FAD, og deres henvendelse er den direkte foranledning til departementets forespørsel til Skattedirektoratet.

I en omorganiseringssituasjon kan etaten la være å kunngjøre ledige stillinger offentlig, dersom etaten på grunn av omorganiseringene har overtallige medarbeidere. Det følger av tjenestemannsloven § 13 nr. 1 at arbeidsgiver, om mulig, skal søke å finne annen passende ledig stilling til de overtallige før de sies opp. Skatteetaten har vært gjennom store omorganiseringer de siste årene. Bemanningen er betydelig redusert, og etaten har derfor kunnet fylle ledige stillinger med overtallige personer, der disse er bedømt å være kvalifisert for stillingen. Det må her bemerkes at det er etaten selv som i en slik situasjon må vurdere om de interne, overtallige medarbeiderne har den nødvendige kompetanse for stillingene. I en situasjon med mange overtallige i en virksomhet, kan en såkalt "bekjentgjøring" internt være en måte for arbeidsgiver til å skaffe seg oversikt over hvor, og med hvilke oppgaver, de overtallige ønsker å arbeide.

En slik fremgangsmåte kan imidlertid bare be-

nyttes så lenge en har overtallige medarbeidere. Når omorganiseringen er sluttført, skal arbeidsgiver som utgangspunkt følge lovens hovedregel, som er offentlig kunngjøring, jf. tjenestemannsloven § 2.

Tjenestemannsloven § 12 slår fast at embetsmenn i departementene og alle tjenestemenn er forpliktet til å finne seg i endringer i arbeidsoppgaver og omorganisering av virksomheten. Skattedirektoratet skriver i sitt brev at de besetter ledige stillinger ved omdisponering av personale, så lenge det kan skje innenfor rammen av vedkommendes arbeidskontrakt eller ved frivillighet og de som omdisponeres har den nødvendige kompetansen. Dette har en virksomhet anledning til å gjøre såfremt slike omdisponeringer skjer på samme stillingsnivå og under hensyntagen til nødvendig kompetanse. Det vil imidlertid ikke være anledning til å omdisponere medarbeidere til høyere stillinger eller til lederstillinger uten at dette skjer gjennom ordinær kunngjøring eller forhandlinger.

Det er også mulig å foreta intern kunngjøring, dersom det er gjort unntak for eksternt kunngjøring i etatens personalreglement. Det er imidlertid ikke gjort i personalreglementet for Skatteetaten, og ledige stillinger som ikke besettes ved omdisponering må derfor kunngjøres offentlig. En fortsatt praksis med "bekjentgjøring" av stillinger internt i etaten i stedet for offentlig kunngjøring, vil ikke være i samsvar med tjenestemannslovens regler dersom dette skjer i andre tilfeller enn ved overtallighet, jf. tjenestemannsloven § 13 nr. 1.

På bakgrunn av Akademikernes opprinnelige henvendelse og brevet fra Skattedirektoratet, vil FAD overfor Skattedirektoratet innskjerpe etatens forpliktelse til å følge tjenestemannslovens regler for kunngjøring av ledige stillinger. Dersom Skatteetaten ønsker bare å kunngjøre enkelte stillinger internt, må deres personalreglement endres, noe FAD vil gjøre oppmerksom på i vårt svar til etaten. Personalreglementet må stadfestes av FAD for å være gyldig. Finansdepartementet vil bli orientert om FADs syn.

SPØRSMÅL NR. 160**Innlevert 9. november 2009 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner****Besvart 13. november 2009 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Fredag 6. november ble den prisbelønte Cubanske forfatteren av bloggen "Generasjon Y", Yoani Sánchez, i følge Reuters bortført og utsatt for vold da hun var på vei til en ikke-voldelig demonstrasjon i Havanna.

Kan utenriksministeren gjennom ambassaden i Havanna ta rede på hva som faktisk skjedde, og legge press på de cubanske myndighetene slik at hun kan beholde sin ytringsfrihet uten å bli trakassert av myndighetene?»

Svar:

Vår ambassade i Havanna bekrefter at Yoani Sánchez den 6. november i år ble forhindret fra å delta i en fredelig demonstrasjon mot vold som ble arrangert i Havanna. Ifølge Sánchez selv ble hun og to andre bloggere tvunget inn i to biler og kjørt bort fra området. Sánchez hevder at hun ble utsatt for fysisk vold. De ble så sluppet ut av bilene et stykke unna og ble på den måten forhindret fra å delta i den ikke-voldelige demonstrasjonen. Så vidt ambassaden er kjent med, forløp demonstrasjonen stille og rolig og uten tilløp til uroligheter eller inngripen fra myndighetene.

Vår ambassade i Havanna meddeler videre at kubanske myndigheter ikke har uttalt seg i saken. De tre personene som med tvang tok med seg bloggerne, nektet å identifisere seg. Ut fra foreliggende opplys-

ninger har det derfor ikke vært mulig for ambassaden å verifisere hvem som utførte handlingene eller om myndighetene var direkte innblandet.

Stadig flere kubanere benytter seg i dag av internett og andre nye medier for å uttrykke sine meninger. Yoani Sánchez var blant de første av disse, men hun blir etterfulgt av stadig flere. Selv om flere av disse nye bloggene er sensurert på Cuba, blir innholdet på ulike måter likevel spredt til deler av befolkningen.

Ytringsfrihet er en helt sentral del av menneskerettighetene og et område som gis prioritet fra den norske regjeringens side. Fra norsk side er vi innstilt på å benytte ulike muligheter for kontakt og dialog med Cuba, både bilateralt og multilateralt, og vi vil fortsette arbeidet for å bedre ytringsfrihetenes kår i landet. Et viktig virkemiddel er bruken av internasjonale instrumenter. Cuba undertegnet i 2008 FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter og FN-konvensjonen om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter. Norge og andre land har oppfordret Cuba til å ratifisere disse sentrale konvensjonene. I vårt fi-relandssamarbeid med Cuba, Sveits og Spania er dette et sentralt tema som vi håper å kunne videreføre gjennom en konstruktiv dialog.

Forøvrig vil jeg vise til mitt svar på spørsmål nr. 150 (2009-2010) fra representanten Dagrun Eriksen, som også gjelder Cuba, samt til mitt brev til Høyres stortingsgruppe av 14.07.09.

SPØRSMÅL NR. 161**Innlevert 9. november 2009 av stortingsrepresentant Ib Thomsen****Besvart 17. november 2009 av kulturminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«Vil statsråden følge opp Stortingets vedtak om utleie av kunst- og kulturgjenstander (Dokument nr. 8:98 (2002-2003), Innst. S. nr. 32 (2003-2004)) med en evaluering og eventuelt utvidelse til også gjelde andre kommersielle muligheter for offentlige samlinger?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget behandlet 27. november 2003 Representantforslag fra Karin S. Woldseth og Ulf Erik Knudsen om ordning for utleie av kunst- og kulturgjenstander.

I behandlingen av saken uttalte saksordfører Torny Pedersen (AP):

"Det ser ut som om dette for meg er dagen for å dele ut ros. Det er ikke ofte at Arbeiderpartiet skryter av medlemmene fra Fremskrittspartiet, men i denne saken må forslagsstillerne [...] få skikkelig ros fra Arbeiderpartiet."

Hensikten med å etablere slike ordninger er å tilgjengeliggjøre offentlig eide kunst og kulturskatter, samt øke samlingenes inntekter.

I en artikkel i Mandag Morgen 9.november 2009 fremkommer det at det - seks år! etterpå - fortsatt ikke er etablert gode, brede utleieordninger. Man kan lure på hvorfor departementet ikke har fulgt opp saken skikkelig. Og man kan lure på hvorfor ABM-utvikling ikke har etablert felles ordninger som kan brukes av alle samlingene.

Det ligger fortsatt store mengder kunst og kulturgjenstander bortgjemt, og tildels glemt, i magasinene. Publikum fortjener å få glede av disse, og mange i næringslivet er interessert i å leie dem for dekorasjon i sine lokaler.

Svar:

Stortingets fattet i 2003 følgende vedtak om Dokument nr. 8:98 (2002-2003), jf. Innst. S. nr. 32 (2003-2004):

"Stortinget ber Regjeringen ta initiativ overfor institusjoner på kunst- og kulturområdet med sikte på at samlingene i større grad kan bli tilgjengelig for allmennheten, privatpersoner, næringsliv og offentlige virksomheter, for eksempel gjennom utlån/utleie av kunst- og kulturgjenstander."

Vedtaket ble fulgt opp ved at alle museer med tilskudd fra Kultur- og kirke departementet, samt universitetsmuseene, ble bedt om å legge til rette for utlån og utleie fra sine samlinger. Følgende tekst ble lagt inn i tilskuddsbrevene til alle museene med tilskudd fra Kultur- og kirke departementet for 2004:

Stortinget ble videre orientert om saken i budsjettproposisjonen for Kultur- og kirke departementet i 2005:

"På bakgrunn av dette vedtaket bad Kultur- og kirke departementet alle aktuelle museer gjennom tildelings- og tilskuddsbrevene for 2004 om å legge til rette for utlån og utleie av kunst- og kulturgjenstander til bruk for forskning og formidling. Det vises til omtale i Utdannings- og forskningsdepartementets fagproposisjon når det gjelder dette departementets institusjo-

ner. Kultur- og kirke departementet vil også komme tilbake til saken i forbindelse med stortingsmeldingen om kultur og næring."

Saken ble deretter drøftet i St.meld. nr 22 (2004-2005) Kultur og næring.

Norske museer har alltid drevet en omfattende utlånsvirksomhet, først og fremst til utstillinger ved andre museer og institusjoner, men også til statlige institusjoner, ambassader og kontorer. Museene har ikke entydige, og i varierende grad, erfaringer fra utleievirksomhet, avhengig av type museum og hva slags gjenstander som leies ut. En erfaring har vært at dette er svært dyre ordninger for museene. Utleie av verdifulle kunstverk krever store ressurser i form av administrasjon, sikring og oppfølging fra museets side. Ved utlån av gjenstander fra offentlige samlinger til private aktører, vil det også være store utgifter til forsikring. Kostnadene for utleie vil ofte være så høye at det ikke genererer inntekter til samlingene. Kostnadene for den som leier vil også i mange tilfeller være så store at leie har begrenset interesse. Andre museer, som forvalter andre gjenstandstyper, kan likevel ha andre erfaringer.

Jeg er enig i at museenes samlinger skal være mest mulig tilgjengelige for publikum, og at museene må prioritere dette høyt. Dette ivaretas etter min mening best gjennom gode rammevilkår for museer og utstillingsinstitusjoner. Det bør tilrettelegges for økt utlån og utstillingssamarbeid mellom museene. Utviklingen innen digital teknologi er også viktig. Gjennom digital formidling og tilgjengeliggjøring av kataloger med bilder og informasjon, vil publikum få en helt annen tilgjengelighet til museumssamlingene enn tidligere.

Det overordnede prinsippet som må ligge til grunn for vurdering av utlån og utleie av gjenstander fra museenes samlinger, vil fortsatt være at museene ivaretar samfunnets interesser ved å forvalte samlingene, særlig i forhold til forsvarlig bevaring og sikring, tilgjengelighet for forskning, og hensynet til ressursbruk i forbindelse med utleie.

På bakgrunn av at det nå er snart 10 år siden daværende Norsk museumsutvikling utredet saken, vil jeg be AMB-utvikling på nytt se på problemstillinger knyttet til bredere formidling av samlinger, herunder utlån og utleie.

SPØRSMÅL NR. 162**Innlevert 9. november 2009 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal****Besvart 13. november 2009 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Landbruksforvaltningen utaler at de vil avskaffe ordningen. Mitt spørsmål til ministeren blir som følger:

Er ministeren enig med landbruksforvaltningen, og hvis, når kan man få slutt på systemet med telledatoer?»

BEGRUNNELSE:

I dag telles norsk storfe to ganger i året. Da gjør bønder det de kan for å ha maks besetning, noe som betyr problemer for slakteriene. Det er en salgstopp i desember, men det lønner seg å vente med å levere dyrene til slakting til dyrene er talt opp i januar. Dyrene som skulle vært på juletallerkenen, blir i stedet stående på båsen om ikke slakteriene skrur opp prisen. Den samme situasjonen har man på sommeren. Mens grillsesongen er på det beste, blir dyrene stående på bås til etter 1. august om det ikke drives motkonjunkturpolitikk.

Svar:

Produksjonstilskudd til husdyr er et av de viktigste økonomiske virkemidlene vi har over jordbruksavtalen. Det bevilges hvert år store beløp til denne tilskuddsordningen, for 2009 er bevilgningen på nær 2,2 mrd. kroner samlet for alle tilskuddsberettigede dyreslag.

Det er tre grupper av storfe på søknadsskjemaet for produksjonstilskudd, hhv. melkekyr, ammekyr og "øvrige storfe" (heretter benevnt felles som storfe). For alle disse søkes det om husdyrtilskudd to ganger per år. For søknadsomgangen med frist for innsending 20. august er registreringsdato (telledato) 31. juli, og for søknadsomgangen med frist 20. januar, er telledato 1. januar.

Disse fristene og registreringstidspunktene er faste for hvert år, og er derfor godt kjent i næringen, både for primærprodusentene og for mottakerne av råvarer fra jordbruket. Dette gjør det mulig for slakteriene å gjennomføre tiltak før telledato, for å mot-

virke eventuelle tilpasninger i leveransene av dyr til slakteri fra primærprodusent mhp. telledatotidspunktet.

Jeg vil også vise til at avtalepartene har gitt slakteribransjen virkemidler for å håndtere denne situasjonen. For storfe er det gitt mulighet for variasjon av satsen for omsetningsavgift gjennom året, innenfor en maksimalsats. Redusert avgiftsats før telledato gir incentiv for leveranser fra produsent til slakteri. Denne bruken av avgiftsnivå innebærer at slakteriforetakene i redusert grad, har behov for å bruke egne midler til å finansiere tiltak som skal motvirke telledatoproblemene.

Avtalepartene har lagt til grunn at det skal gjennomføres en omlegging av husdyrtilskuddet for storfe, ved å ta i bruk Husdyrregisteret ved beregning av tilskuddet. Da kan tilskuddet utmåles etter hvor lang tid hver husdyrholder har hatt dyra i sitt jordbruksforetak, uavhengig av om dyra er disponert av foretaket på en bestemt dato, som nåværende telledatoene. En overgang til bruk av Husdyrregisteret i denne sammenheng har vært utredet flere ganger.

Hovedproblemet har vært å oppnå tilstrekkelig datakvalitet i Husdyrregisteret vurdert ut fra tilskuddsformål. Det må stilles strenge krav til korrekt datagrunnlag, når det skal brukes som basis for utbetaling av store tilskuddsmidler. Dette er nødvendig for å sikre en forsvarlig økonomiforvaltning i samsvarende med statens økonomiregelverk.

Det er Mattilsynet som er ansvarlig for Husdyrregisteret for storfe, mens Statens landbruksforvaltning (SLF) har ansvar for utbetalingen av produksjonstilskudd. Etter initiativ fra Landbruks- og matdepartementet, la Mattilsynet og SLF før jordbruksoppgjøret i 2008, fram en tidsplan for hvordan man planlegger å ta i bruk Husdyrregisteret til utmåling av husdyrtilskudd for storfe fra og med 2012. Ved årets jordbruksoppgjør fulgte man opp denne planen, gjennom vedtak av de tiltak som må gjennomføres i 2009 og 2010, for at vi i 2012 kan ta i bruk Husdyrregisteret til dette formålet.

SPØRSMÅL NR. 163**Innlevert 9. november 2009 av stortingsrepresentant Laila Dávøy****Besvart 16. november 2009 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Dansk etikkråd i Danmark vil ha sterkere politisk styring av fosterdiagnostikken i Danmark fordi de frykter effektene av dagens praksis og møtet med nye metoder for fosterdiagnostikk (Vårt Land 9. november 2009). Det vises til at hvem vi velger å sortere bort, og hvordan vi håndterer det som ikke er perfekt, vil ha den aller største konsekvens for menneskesynet og bærende verdier i samfunnet.

Vil statsråden ta disse signalene med i den pågående evalueringen av bioteknologiloven?»

Svar:

Som representanten viser til, er arbeidet med evaluering av bioteknologiloven påbegynt. En sentral del av dette arbeidet vil være at ulike etiske spørsmål, og verdivalg blir godt belyst. Helsedirektoratet har fått et oppdrag som blant annet innebærer å kartlegge status på fagområdene og utviklingstrekk, både nasjonalt og internasjonalt, siden loven ble vedtatt. Danmark vil være et av de landene det vil være naturlig å innhente kunnskap fra. Redegjørelsen fra Det Etske Råd i Danmark om "Fremtidens Fosterdiagnostik" vil være en naturlig del av en slik kunnskapsoppdatering.

SPØRSMÅL NR. 164**Innlevert 10. november 2009 av stortingsrepresentant Kari Kjønnaas Kjos****Besvart 19. november 2009 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Undertegnede viser til høringen knyttet til svineinfluensasituasjonen. Statsråden svarte at hun skulle komme tilbake til situasjonen for norske barn i Gran Canaria, som av helsemessige årsaker bor i Spania over lengre tidsperioder. Statsråden mente det ikke bare "var å fly" vaksiner ned til denne gruppen.

Hva har helseministeren gjort siden høringen, knyttet til å sørge for at denne gruppen med barn får tilgang på vaksine mot svineinfluensaen?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til høringen knyttet til svineinfluensasituasjonen. Statsråden svarte at hun skulle komme tilbake til situasjonen for norske barn i Gran Canaria, som av helsemessige årsaker bor i Spania over lengre tidsperioder. Statsråden mente det ikke bare "var å fly" vaksiner ned til denne gruppen.

Undertegnede viser til at mange av disse barna er i risikogrupper, og at man derfor må sørge for at dette skjer så raskt som mulig.

Det er, slik undertegnede ser det, meningsløst at disse barna må ta fly til Norge for å få tatt vaksinen. Det bes derfor om statsrådens redegjørelse knyttet til hva hun har gjort siden høringen i helse- og omsorgskomiteen.

Svar:

Som representanten Kjos er kjent med, er det nå fastboende nordmenn med barn i en rekke land verden over. Våre helsefaglige myndigheter (Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet) har sammen med Utenriksdepartementet vurdert muligheten for å tilby vaksinasjon av norske borgere i utlandet i forbindelse med pandemien. Konklusjonen er at dette ikke er praktisk gjennomførbart.

Ifølge opplysninger fra det norske generalkonsulatet på Gran Canaria vil nordmenn der være dekket av de forebyggende tiltakene som de spanske myndighetene iverksetter i forbindelse med pandemisk influensa. Dette vil imidlertid kreve at man har en lokal fastlege og tilhører en av risikogruppene. Spania startet 16. november med vaksinasjon av barn som tilhører risikogruppene.

Norske helsemyndigheters råd er generelt at norske borgere må søke helsehjelp der de er. Nordmenn i utlandet bør følge anbefalinger fra lokale helsemyndigheter og forholde seg til lokal helsetjeneste, eventuelt formidlet gjennom reiseforsikringsselskapet. I tillegg vil norske helsemyndigheter informere nordmenn i utlandet gjennom internett.

SPØRSMÅL NR. 165**Innlevert 10. november 2009 av stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide****Besvart 19. november 2009 av nærings- og handelsminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Norske verft er i krise. Den norske maritime klyngen risikerer å bli varig svekket dersom mange verft må innstille driften i tiden som kommer. En mulighet kan være å etablere et forsknings-, utviklings- og innovasjonsprogram for maritim fornybar energi-produksjon rettet mot norsk verftsindustri, som kan bidra til at skip og installasjoner for fornybar energi kan bygges på norske verft.

Vil statsråden vurdere denne muligheten?»

BEGRUNNELSE:

Både 2010 og spesielt 2011 blir vanskelige år for verftsindustrien dersom det ikke kommer nye ordrer inn. Flere tusen jobber kan forsvinne før en ny oppgang kommer. Den norske maritime klyngen risikerer å bli varig svekket som følge av krisen. KrF mener at regjeringen må være villig til å se på et bredt spekter av tiltak for å sikre at dette ikke skjer.

En mulighet i møte med denne krevende situasjonen kan være å etablere et forsknings-, utviklings- og innovasjonsprogram for maritim fornybar energiproduksjon rettet mot norsk verftsindustri, som kan bidra til at skip og installasjoner for fornybar energi kan bygges på norske verft. Vi har ledende forskningsmiljøer som kan bidra i forbindelse med et slikt program.

Marintek er for eksempel en betydelig partner i NOWITECH, som ved hjelp av "offshore-kunnskap" innenfor fagområdene hydrodynamikk, konstruksjonsteknikk og vedlikeholdsteknikk skal utvikle teknologi og løsninger for offshore vindkraft med spesiell fokus på flytende møller. Marintek mener at de har spesialistkompetanse ervervet gjennom mange års offshoreaktivitet som representerer verdifull og nødvendig kunnskap for utvikling av morgendagens flytende turbiner. I denne sammenheng har også Havbassenget på Tyholt vist seg å være en verdifull ressurs for testing av slike installasjoner. StatoilHydro's Hywind-konsept er bl.a. testet i Marinteks anlegg. Videre er Marintek tungt engasjert i forsknings-senteret CESOS hvor også ett av satsingsområdene er offshore vindkraft.

Offshore turbiner, og i særdeleshet flytende turbiner, stiller store krav til effektiv drift og vedlikehold. Marintek har mange års erfaring med vedlikeholdsforskning relatert til skipsfart, offshore olje & gass og endog romfart. Dersom konkurransedyktig teknologi skal kunne utvikles settes det store krav til

effektiv drift og vedlikehold. Marintek arbeider aktivt med å forenkle vedlikeholdet for offshore turbiner. I dette inngår også å tilpasse designen av turbinene slik at disse blir mer vedlikeholds- og driftsvennlige.

Det marintekniske miljøet MARINTEK/NTNU er verdensledende. Industrien er tungt involvert hos NTNU, både gjennom Rolls-Royce University Technology Center (UTC) med NTNU og Global Maritime Knowledge HUB, hvor NTNU nå har fem professorater finansiert av industrien. Global Maritime Knowledge HUB er Norges største private satsing på maritim kunnskapsutvikling noensinne. Blant givene finner vi Wilh. Wilhelmsen, Leif Höegh & Co, I.M. Skaugen, Tschudi Shipping Company, Farstad Shipping, Ulstein Gruppen, NCE Maritime, Det Norske Veritas, Kongsberg Maritime og Marintek. Mye av forskningen vil rette seg mot miljø, utfordringer i nordlige områder og næringsutvikling. Professorene skal drive grunnforskning. Målet er langsiktig – å sørge for at Norge beholder posisjonen som et av verdens fremste kunnskapssentre for maritime næringer.

Svar:

Regjeringen har gjennom en rekke tiltak dempet virkningen av finansurolighetene for verft og maritime næringer. Mange av disse tiltakene vil også bidra til omstilling i næringene, slik at den skal stå best mulig rustet når markedene snur. Den maritime klyngen bidrar med noen av de mest kompetansebaserte arbeidsplassene langs kysten, en kompetanse som er viktig å beholde og videreutvikle.

Ny virksomhet knyttet til fornybar energiproduksjon til havs representerer en mulighet i så måte. Regjeringen la tidligere i år frem forslag til ny lov om fornybar energi til havs (havenergiloven). I proposisjonen legges det frem en nasjonal strategi for havbasert fornybar energi som en oppfølging av klimaforliket. Med strategien legger regjeringen til rette for at vi kan skape en industri med grønne arbeidsplasser basert på vår offshorekompetanse.

Det finnes i dag flere offentlige virkemidler som stimulerer til forskning, utvikling og innovasjon rettet mot fornybar energi, som verftsindustrien kan benytte seg av.

Den offentlige støtten til forskning og utvikling innenfor fornybar energi, energieffektivisering og karbonfangst- og lagring er siden 2008 økt med 600 mill. kroner, herunder en økning på 300 mill. kroner

i 2010 til relevante virkemidler i Norges forskningsråd som for eksempel RENERGI, MAROFF og Forskningsentre for miljøvennlig energi (FME).

RENERGI er Forskningsrådets store program for fornybar energi. Programmet startet opp høsten 2004 og støtter forskning og utvikling innenfor fornybare energikilder og energieffektivisering. En rekke prosjekter under programmet er i dag relatert til utvikling av teknologier for offshore vindkraft. RENERGI-programmet får ved årsskiftet gitt ut et veikart for forskning og utvikling for offshore vindkraft.

MAROFF skal bidra til å realisere Regjeringens maritime strategi for fremme av innovasjon og miljøvennlig verdiskaping i de maritime næringer. I forslaget til Statsbudsjett for 2010, foreslår Nærings og handelsdepartementet å bevilge 130,1 mill kroner til MAROFF. Dette innebærer en økning på 11 mill sammenlignet med det MAROFF har hatt til disposisjon fra NHD i 2009. 6 mill av økningen er knyttet til oppfølgingen av klimaforliket.

Forskningsentre for miljøvennlig energi (FME) ble opprettet som et resultat av FOU-strategien Energi 21 og klimaforliket i 2008 for å styrke forskningen innen fornybar energi og CO₂-håndtering. To av sentrene er relatert til offshore vindkraft, blant annet NOWITECH (Norwegian Research Center for Off-

shore Wind Technology), som også stortingsrepresentant Andersen Eide nevner i sitt brev.

I tillegg er det foreslått å opprette en ny ordning i Innovasjon Norge med en ramme på 100 mill. kroner i 2010 rettet mot pilot- og demonstrasjonsprosjekter innenfor miljøteknologi.

Videre har Enova SF etablert en tematisk satsning knyttet til demonstrasjon av ulike former for ny fornybar energi marin energiproduksjon. Programmet gir støtte til aktører som ønsker å gjennomføre demonstrasjonsprosjekter for fornybare marine energiteknologier og retter seg mot prosjekter som bidrar til å kvalifisere teknologiene i form av energiresultat og driftserfaring.

Utover de nasjonale midlene finnes det også relevante midler innenfor det europeiske samarbeidet. Europakommisjonen vil bruke ytterligere 50 milliarder euro (420 milliarder kroner) de neste ti årene på forskning og utvikling av miljøvennlig energiteknologi. Løpet starter allerede sommeren 2010, og vindenergi, herunder offshore vindkraft, er et av syv satsingsområder.

Som vist overfor er det allerede etablert en rekke virkemidler som kan bidra til å utvikle virksomhet rettet mot maritim fornybar energi.

241 491

Trykk: A/S O. Fredr. Arnesen - 2010

www.stortinget.no